

परिच्छेद : १

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले वर्तमान संघीय शासन व्यवस्थामा संघ, प्रदेश र स्थानीय गरी ३ तहको सरकारको परिकल्पना गरेको छ। सोही अनुरूप जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकार स्थानीय सरकार हो। जनताका हरेक आवश्यकता नजिकबाट प्राप्त हुने गरी स्वायत्तताको उच्चतम अभ्यास तथा विकेन्द्रीकरणको माध्यमद्वारा स्थानीय शासनमा सक्रिय सहभागिता, उच्च जवाफदेहिता, पारदर्शिता र उत्तरदायीत्व कायम गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीताको अपेक्षा गरिएको छ। विकास प्रक्रियालाई द्रुततर तुल्याई जनअपेक्षाको सम्बोधन गर्ने ऐतिहासिक जिम्मेवारी स्थानीय सरकारको काँधमा आएको छ। तीन तहका सरकारबीच अन्तरसम्बन्ध स्थापनाका लागि सहकार्यता, समन्वय र सह-अस्तित्वको सिद्धान्तका आधारमा संचालन हुने स्थानीय शासन प्रक्रियामा जनसहभागिता र साभेदारीको मर्मलाई समेत उच्च महत्व दिइएको छ। जन आकांक्षाको सम्बोधन गर्न विकास प्रकृत्यालाई चुस्त र सेवा प्रवाहलाई छिटो, छरितो र प्रभावकारी बनाउन नीतिगत तथा व्यावहारिक अभ्यासहरू अगाडि बढिरहेका छन्। मानववी, आर्थिक तथा भौतिक श्रोतको सिमितताको चुनौतिका बाबजुद जनआकांक्षा र जनविश्वासको सही व्यवस्थापनमा अपेक्षित नतिजा हासिल गर्न स्थानीय तहको वास्तविकता भल्कने तथ्याङ्क महत्वपूर्ण आधारका रूपमा रहन्छ।

हरेक स्थानीय तहले सेवा प्रवाहमा चुस्तता र विकास प्रक्रियालाई यथोचित गति प्रदान गर्न खण्डीकृत र क्षेत्रगत सूचनाको आधारमा वस्तुगत विवरण तयार गर्न जरूरी छ। नेपालको संविधान २०७२ निर्माण हुनु अघि स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ तथा नियम (वली २०५६, गाउँ विकास योजना तथा बजेट तर्जुमा २०६७ र स्थानीय तह श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९ र गाउँ विकास समितिको न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापन कार्यविधि २०६६ (संशोधन र परिमार्जन) अनुसार गाउँपालिकाले विभिन्न क्षेत्रको तथ्याङ्क संकलन गरी गाउँको वस्तुस्थिति भल्कने विवरण तयार गरी हरेक ५ वर्षमा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था गरेको थियो। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ अनुसार स्थानीय तहले विकासका लागि आवधिक र वार्षिक योजना तर्जुमा गर्नुपर्नेछ। स अनुसार स्थानीय तहका वडाहरूले विकासका निमित्त आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रको वस्तुगत विवरण तथा तथ्याङ्क संकलन, अभिलेख तथा प्रकाशन गरी गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ।

तुलनात्मक अध्ययन, अनुसन्धान, विश्लेषण, विवेचना गर्न सम्भावनाहरूको खोजी गर्न सही तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने हुनाले गाउँपालिकामा रहेका विषयगत कार्यालयहरू तथा अन्य संघसंस्थाहरूको तथ्यगत स्थिति भल्कने गरी उपलब्ध भएसम्मका सूचनाहरूलाई व्यवस्थित ढंगले सङ्कलन गरी यो पार्श्वचित्र तयार गरिएको छ। कुनै पनि स्थानीय तह (गाउँपालिका) ले आफ्नो क्षेत्रको विकासको लागि भरपर्दो तथ्याङ्कई आधार तयार गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ। चौधौँ योजना (२०७४-२०७५/७६) ले पनि गाउँपालिकाहरूको तथ्याङ्कई आधार तयार गर्ने कार्यलाई नीतिगत प्राथमिकता दिएको र संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको (सचिवस्तर) निर्णयले पनि विकास योजना सम्बोधनका लागि गाउँपालिकाहरूले भौगोलिक सूचना केन्द्र स्थापना र मानव स्रोत विकास योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने थप दायीत्व उल्लेख गरेको छ। यसै प्रयोजनको लागि गाउँपालिकाको वस्तुस्थिति भल्कने गरी नेपाल क्रियटिभ हाउसको प्राविधिक सहयोगमा, नेपाल सरकार सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार गरेको गाउँ/नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ (Rural/Urban Profile Preparation Procedure, 2075) अनुसार यस माथागढी गाउँपालिकाको गाउँ पार्श्वचित्र (Rural Municipality Profile) तयार गरिएको छ।

१.२ उद्देश्य

गाउँपालिकाको विकासको विद्यमान अवस्था, संभावना र स्रोतको सम्बन्धमा आवश्यक सूचना व्यवस्थापन गर्न गाउँपालिकाको समग्र स्थिति भल्कने गरी वस्तुगत विवरण तयार गर्नु यस प्रतिवेदनको प्रमुख उद्देश्य हो। यसका विशेष उद्देश्य देहाय अनुसार रहेका छन्।

- गाउँपालिकाको समग्र वस्तुस्थितिको विवरण तयार गर्ने र सरोकारवालाहरूलाई जानकारी गराउने
- गाउँपालिकाको भू-जैविक, भौतिक, आर्थिक, सामाजिक, वातावरणई र संस्थागत विकासको विषयगत-वस्तुगत विवरणको चित्रण तथा विश्लेषण विवरण तयार गर्ने
- स्थानीय तहको तथ्याङ्क व्यवस्थापनमा एकरूपता र स्तरईता कायम हुने गरी गाउँपालिकाको वस्तुस्थिति विवरणको स्तरई ढाँचा, तथ्याङ्क संकलनका औजार तथा प्रक्रिया तय गर्ने,
- स्थानीय तहको स्तरीकृत तथ्याङ्कई आधार तयार गर्न तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन, भण्डारण तथा एकीकृत प्रतिवेदनको विधि,

प्रक्रिया तथा फाराम निर्धारण गर्ने,

- स्थानीय तहमा सूचना प्रविधिमा आधारित तथ्याङ्क व्यवस्थापनका औजारहरू उपलब्ध गराउने र स्थानीय सरकारमा सूचना प्रविधिमूलक सूचना व्यवस्थापन संस्थागत गर्दै जाने,
- गाउँपालिकाको भौतिक, प्राविधिक, मानववी तथा वित्तडी स्रोतसाधनको स्थिति र उपलब्धताबारे विश्लेषण गर्ने
- गाउँपालिकाको विषय/क्षेत्रगत विकासका संभावना तथा समस्याहरूको पहिचान तथा विश्लेषण गर्ने
- गाउँपालिकाको आवश्यकता, सम्भाव्यता र प्राथमिकताको आधारमा स्पष्ट लक्ष्य, उद्देश्य, नीति तथा कार्यक्रम तयार पारी वार्षिक योजना तर्जुमामा मद्दत गर्ने ।
- स्रोत, साधन र सीपको पहिचान गरी त्यसको सदुपयोग गर्न तथा सम्भावित जोखिमहरूबाट वच्ने उपायहरूको खोजी गर्न सकिने,
- सूचनाबाट विभिन्न तह तथा व्यक्तिहरूसँग सम्बन्ध बढाउन सहज हुने हुनाले आपसी सहयोगको वातावरण निर्माण हुने,
- भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, धार्मिक, प्राकृतिक र मानववी जीवनका हरेक पक्षहरूका वारेमा जानकारी प्राप्त हुने हुनाले संचालित कार्यक्रमको समीक्षा गरी सुधार, समायोजन वा परिवर्तन गर्न र नया योजना तर्जुमाका लागि पृष्ठपोषण प्राप्त हुने,

१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू

यस कार्यविधि बमोजिम गाउँपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्दा निम्न अनुसारका कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्थालाई आधार मानिएको छ ।

कार्यविधिको कार्यक्षेत्र:

- (१) गाउँपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण तयारी गर्दा गाउँपालिकाले यस कार्यविधि बमोजिमका विषयवस्तु, सूचनाको स्रोत र तयारीका चरणबद्ध प्रक्रियालाई न्यूनतम रूपमा अवलम्बन गर्नुपर्ने हुन्छ ।
- (२) यस कार्यविधिमा उल्लेखित स्तरीकृत सूचक वा तथ्याङ्कको विवरणमा परिवर्तन नहुने गरी आधारभूत सूचनामा एकरूपता आउने गरी काम गरिएको छ । तर वस्तुस्थिति विवरणको ढाँचामा स्थानीय विशिष्टता एवं आवश्यकता अनुकूल गाउँपालिकाले स्थानीय तथ्याङ्क, सूचना वा विवरणहरू थप गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको हुन्छ ।

गोपनीयताको हकको संरक्षण र परिपालना:

- (१) गाउँको वस्तुस्थिति विवरण तयारीका क्रममा गाउँपालिकाले नेपालको संविधानको धारा २८ तथा प्रचलित कानून बमोजिम कुनै पनि व्यक्तिको जीउ, आवास, सम्पत्ति, लिखत, तथ्याङ्क, पत्राचार र चरित्र सम्बन्धी विषयको गोपनीयता कायम राख्ने कोसिस गर्नुपर्छ ।
- (२) यस कार्यविधि बमोजिम पारिवारिक विवरण संकलन, भण्डारण, प्रशोधन तथा विश्लेषण गर्ने कार्यमा संलग्न हुने पदाधिकारी, कर्मचारी, गणक, सहयोगी निकाय र संलग्न अन्य सबैले प्रत्येक व्यक्तिको सम्मानपूर्ण जीवनको अधिकार र गोपनीयताको हकको संरक्षण र पालना गर्ने तथा आचारसंहिताको पूर्ण परिपालना गर्नुपर्छ ।

१.४ तयारीका चरण

कुनै स्थान वा क्षेत्रमा रहेको जनसङ्ख्या, भौगोलिक अवस्था, सामाजिक विशेषता, प्राकृतिक सम्पदा, आर्थिक अवस्था, विकासको स्थिति आदि स्पष्ट हुनुहु आधारभूत तथ्याङ्क, सूचक वा आधार रेखाको विवरण रहेको दस्तावेज नै वस्तुगत विवरण वा नेपालीमा “पार्श्वचित्र” हो । Profile शब्दलाई भूगोल, ईन्जिनियरिङ, चिकित्सा शास्त्र आदि क्षेत्रमा फरक फरक वस्तुको विशेषता विश्लेषण गर्न प्रयोग गरिए तापनि कुन प्रशासनिक वा भौगोलिक क्षेत्रबाट प्राप्त, विश्लेषण तथा प्रस्तुति गरिएको विवरण पनि वस्तुगत Profile विवरण हो ।

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ तत सम्बन्धी र नियमावली, २०५६ कार्यान्वयनपछि तत्कालीन जिल्ला विकास समिति (जिविस), नगरपालिका र गाविसको नेतृत्वमा जिल्ला, नगर र गाउँको वस्तुगत विवरण तयार गरी प्रकाशन गरिएको हुन्थ्यो भने अहिले नयाँ निर्देशिका गाउँवस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ आएकाे सोहीअनुसार यस पाल्पाको माथागढी गाउँ(

गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार पारिएको छ । यस वस्तुगत विवरणअनुसार वस्तुगत विवरणमा जनसङ्ख्या, आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, भौतिक, वन तथा वातावरण र संस्थागत विवरण समावेश गरिएको छ । साविकमा गाउँ विकास समिति, तथा जिल्लाको आवधिक योजना तथा विषयगत रणनीतिक/गुरुयोजना तर्जुमा सम्बन्धी मार्गदर्शनहरू वस्तुगत विवरणलाई रणनीतिक एवम नतिजामूलक योजना तर्जुमा तथा अनुगमनको आधारलाई प्रस्तुत गरी यो वस्तुगत विवरण तयार पारिएको छ ।

१.४.१ गाउँपालिका वस्तुगत विवरण तयारीको ढाँचा, सर्वेक्षण औजार तथा कार्यविधि तयारी :

नेपाल सरकार सडघडी मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार गरेको गाउँ/नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ Rural/Urban Profile Preparation Procedure, २०७५ अनुसार यस माथागढी गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ। नेपाल सरकारबाट उपलब्ध स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण तयारी स्तरडी ढाँचा, सर्वेक्षण औजार र कार्यविधिलाई गाउँकार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरी निर्धारण ढाँचा, सर्वेक्षण औजार र कार्यविधि बमोजिम गाउँपालिका वस्तुगत विवरण तयार गने निर्णय भई उपलब्ध गाउँपालिका वस्तुगत विवरणका ढाँचा, सर्वेक्षण औजार तथा कार्यविधिका अतिरिक्त गाउँपालिकाको स्थानीय परिवेश, विशिष्टताअनुसार यस गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरणको कार्यविधि तयार गरिएको हो।

१.४.२. वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्याशाला :

माथागढी गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरणमा राख्नुपर्ने सूचनाका सम्बन्धमा गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासिक अधिकृत, वडा अध्यक्ष तथा सम्पूर्ण कार्यपालिका सदस्य तथा जनप्रतिनिधिहरूको सहभागितामा लक्षित समूह छलफल, घरधुरी सवेक्षण र मोवाइल एप्समार्फत कस्ता कस्ता सूचनाहरू संकलन गर्ने भन्ने विषयका सम्बन्धमा छलफल गरिएको थियो।

१.४.३. सहजकर्ता तथा गणक छनोट अभिमुखीकरण र परिचालन :

गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयारीका लागि विद्यमान कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था अनुसार गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासिक अधिकृत, वडा अध्यक्ष तथा सम्पूर्ण कार्यपालिका सदस्य तथा जनप्रतिनिधिहरूको सहभागितामा वडा अध्यक्ष ज्यूको नेतृत्वमा स्थानीय सूचना संकलकहरूलाई छनोट गरिएको थियो। छनोट गरिएका सूचना संकलकहरूलाई नेपाल सरकार सडघडी मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार गरेको गाउँ/नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ Rural/Urban Profile Preparation Procedure, २०७५ अनुसार कसरी वस्तुगत तथा तथ्यपरक सूचना संकलन गर्ने भन्ने विषयमा तालिम तथा अभ्यास कार्यक्रम पनि गराइएको थियो।

१.४.४ तथ्याङ्क संकलन :

वस्तुगत विवरण तयारीका लागि मुख्य गरेर प्राथमिक र द्वितीय श्रोतबाट तथ्याङ्क संकलन गरिएको छ। निर्वाचित जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, स्थानीय सहजकर्ता तथा गणकहरू परिचालन गरी उपलब्ध सर्वेक्षण विधि तथा तत्सम्बन्धी औजार बमोजिम तथ्याङ्क संकलन गरियो। गाउँपालिका भित्रका वडाका प्रत्येक घरघरमा गई प्रत्यक्ष अवलोकन यहाँको पारिवारिक स्थिति, जग्गा, जमिन, पेशा, आमदानी जस्ता विषयमा नेपाल सरकारले तोकेको वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ अनुसार सूचना संकलन गरिएको थियो।

१.४.५ तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण र श्रोत नक्शा तयारी :

प्राप्त तथ्याङ्कलाई सूचनाको आवश्यकताअनुसार तथ्याङ्कशास्त्रडी विधि अनुसार Database management तथा विज्ञहरूद्वारा विश्लेषण गरिएको थियो। यसमा विषय क्षेत्रगत, वडागत र सामाजिक संरचनागत (लैंगिक र जातीगत) अनुसार विश्लेषण गरिएको छ। यसैगरी जिल्लागत रूपमा मात्र प्रतिवेदन वा अभिलेखबाट प्राप्त तथ्याङ्कलाई गाउँपालिकाको प्रतिनिधित्व हुने वा सामान्यीकरण गरी सोहीअनुसार उल्लेख गरिएको छ। विश्लेषणबाट प्राप्त सूचनाहरू मध्ये भौगोलिक, भौतिक, प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक विवरणलाई भौगोलिक सूचना प्रणालीमा आधारित श्रोत नक्शा तयार गरिएको थियो।

१.४.६ वस्तुस्थिति विवरणको मस्यौदा तयारी :

नेपाल सरकारले तोकेको वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ अनुसार वस्तुगत विवरणको ढाँचा, गाउँ कार्यपालिका र सरोकारसँगको छलफल र निष्कर्ष बमोजिम यस गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरणको मस्यौदा तयार गरियो। मस्यौदा तयार गर्दा उपलब्ध

ढाँचामा स्थानीय परिवेश र विशिष्टता, विषय तथा सूचना र विवरणलाई समावेश गर्ने प्रयास गरिएको छ। मस्यौदामा भएका सूचन(लाई स्रोत नक्शाको रूपमा समेत प्रस्तुत गरिएको छ।

१.४.७ वस्तुस्थिति विवरण सुभाव संकलन :

वस्तुगत विवरण कार्यविधिमा आधारित भई रहि तयार गरिएको वस्तुगत विवरणको मस्यौदामा गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासिक अधिकृत, वडा अध्यक्ष तथा सम्पूर्ण कार्यपालिका सदस्य तथा जनप्रतिनिधिहरू तथा सूचना संकलक र सम्बन्धित सरोकारवालाहरू बिच प्रस्तुत तथा छलफल प्रस्तुतीकरण गरी गाउँपालिका स्तरडी प्रमाणीकरण कार्यशाला गोष्ठीको आयोजना गरियो। विषयगत समूह तथा वृहत समूह छलफलबाट आएका सुभाव संकलन गरिएको थियो।

१.४.८ गाउँ वस्तुगत विवरण अन्तिम प्रतिवेदन तयारी :

गाउँ वस्तुगत विवरण प्रमाणीकरण कार्यशालाबाट प्राप्त राय तथा सुभाव, विषयगत शाखा, सरोकालवाला र सहयोगी निकायबाट समेत प्राप्त सुभावलाई समावेश गरी गाउँको वस्तुगत विवरणको अन्तिम प्रतिवेदन तयार गरिएको थियो।

१.५ वस्तुगत विवरणको सिमा

गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयारी गर्दा प्रयोग गरिएका तथ्याङ्कहरूको स्रोत र आधार वर्ष खुलाउने प्रयत्न गरिएको छ। माथागढी गाउँपालिकाभित्र क्रियाशिल विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालय र संघ संस्थाहरूबाट प्राप्त तथ्याङ्क, जिल्ला र स्थानीय तहमा प्रकाशित पत्रपत्रिका पुस्तकहरूको पछिल्ला विवरण, केन्द्रडी तथ्याङ्क विभागका प्रकाशनबाट प्राप्त तथ्याङ्क आदि(को तथ्याङ्कडी आधारको सीमामा रही यो वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ। अनलाईन, पत्रपत्रिका, सञ्चारका विभिन्न माध्यमहरू, संस्थाका आधिकारिक वेवसाईट तथा सोसल मिडियामा प्रकाशित समाचार सामाग्री र विषयवस्तुहरू पनि यस गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरणको सिमाहरू हुन। यसका साथै तथ्याङ्क संकलकले हरेक घरधुरीबाट सूचना संकलन गर्दा समेटिएकोमा सूचनादाताहरू पनि यसका सिमा हुन।

गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरणलाई नेपाल सरकारद्वारा जारी ढाँचा तथा विगतका सफल अनुभव बमोजिम तयार गरिएको छ। विवरणमा बढी भन्दा बढी सूचना समावेश गर्न तयारीको अभ्यास भएको छ। यद्यपी स्थानीय सरकार शुरुवाती अवस्था व्यवस्थापनको प्रक्रियामै भएको हुँदा कानूनी, नीतिगत तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवहारिक केही कठिनाईहरू पनि आईपरेका छन। यसका बाबजुद, सबैको प्रयासबाट माथागढी गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयारी काय पुरा गरिएको छ। प्रस्तुत तथ्याङ्कलाई वडागत र सामाजिक रूपमा खण्डीकृत र विषयगत रूपमा एकीकृत गर्ने प्रयास गरिएको छ। नवगठित गाउँपालिकामा प्रोफाईलको अध्ययन क्षेत्र विस्तृत भएको हुँदा अध्ययनको उद्देश्यलाई नै मुख्य क्षेत्रको रूपमा लिइएको छ। साधन, स्रोत, समय, लागत, सूचना लगायत अन्य कुराहरूको सिमितताको कारणले गर्दा जुनसुकै अध्ययन पनि केही निश्चित सीमाभित्र बाधिएको हुन्छ।

स्थानीय योजना तर्जुमा तथा अनुगमनलाई सूचनामा आधारित, व्यवस्थित, एकीकृत, नतिजामूलक, सहभागितामूलक र प्रभावकारी बनाउन वस्तुस्थिति विवरणले निर्णयकर्ता तथा विकास प्रदायक संस्थालाई महत्वपूर्ण आधार प्रदान गर्दछ। तसर्थ वस्तुस्थिति विवरणमा योजना तर्जुमा, नतिजा अनुगमन तथा सेवा प्रवाहको लागि आवश्यक आधारभूत विवरण संकलन गर्ने र निश्चित अवधिमा त्यसलाई अद्यावधिक गर्दै उपलब्ध स्रोत साधनको समुचित उपयोग सुनिश्चित गर्नुपर्ने हुन्छ।

परिच्छेद २:

माथागढी गाउँपालिकाको चिनारी

मगराती पृष्ठभूमि बोकेको यस माथागढी गाउँपालिकालाई इतिहास, कला, संस्कृति र सभ्यताका दृष्टिले उत्कृष्ट मानिन्छ। त्यसैले यस गाउँपालिकाका अधिकांश मानिसहरूको जीविकोपार्जनको मुख्य आधार कृषि पेशा रहेको छ। माँडीफाँट, भडेवाफाँट र मटेरीफाँट धान उत्पादनका लागि उपयुक्त ठाउँहरू हुन भने बहादुरपुर, रहवास, हात्तिलुङ्ग र गोठादीलगायतका विभिन्न ठाउँहरू व्यावसायिक बाखा पालनका लागि उपयुक्त मानिन्छन। त्यसैगरी केही मानिस सरकारी सेवा, व्यापार र वैदेशिक रोजगारमा पनि आवद्ध छन्। यस गाउँपालिकाको भौतिक पूर्वाधारतर्फ पक्की सडक २५ कि.मी. ग्राभेल २३ कि.मी. र कच्ची १३१ कि.मी. सडक रहेको छ। शिक्षातर्फ स्नातक क्याम्पस १ वटा, मा.वि. १२ वटा, आधारभूत विद्यालय ३३, बालविकास केन्द्र ३९, सिकाइ केन्द्र ३ वटा रहेका छन्। त्यस्तै गरी स्वास्थ्य चौकी ८ र आयुर्वेद औषधालय १ ओटा रहेका छन्।

२.१ भौगोलिक अवस्थिति :

यस माथागढी गाउँपालिकाको नामकरण पाल्पा जिल्लाका साविकको गोठादी गा.वि.स.को दक्षिणमा पर्ने समुद्री सतहदेखि करिब ५००० फिट उचाइमा पहाडी टापुमा अवस्थित माथागढीको नामबाट भएको हो। प्रदेश नं.-५ को पाल्पा जिल्लामा अवस्थित माथ(गढी) गाउँपालिका साविकको चिदीपानी, कसेनी, रूप्से, भडेवा, गोठादी, रहवास, र बहादुरपुर गरी ७ वटा गाविसलाई समेटेर २०७३ सालमा स्थापना भएको हो। यस माथागढी गाउँपालिकाको भूगोलको कुल क्षेत्रफल २१५.४९ वर्ग किलोमिटर रहेको छ।

राजनीतिक तथा प्रशासनिक दृष्टिकोणले यस गाउँपालिकालाई ८ वटा वडामा विभाजन गरिएको छ। यस गाउँपालिकाको उत्तरमा पूर्वखोला गाउँपालिका, रम्भा गाउँपालिका र बगनासकाली गाउँपालिका, दक्षिणमा रूपन्देही र नवलपरासी जिल्ला, पश्चिममा तिनाऊ गाउँपालिका, तानसेन नगरपालिका, पूर्वमा पूर्वखोला गाउँपालिका र निस्दी गाउँपालिका पर्दछन। यहाँका अधिकांश मानिसहरू कृषि पेशामा संलग्न छन् भने कतिपय सरकारी सेवा, व्यापार र वैदेशिक रोजगारमा पनि संलग्न रहेका छन्।

२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामकरण

पाल्पा जिल्लाको पूर्व दक्षिण भागमा अवस्थित साविकको गोठादी गा.वि.स वडा नं.-६ (हालको माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-५) मा अवस्थित गढीलाई माथागढी भनेर भनिन्छ। पहाडको टुप्पोमा रहेको यस गढीमा, रूपन्देही जिल्लाको साविकको देवदह गा.वि.स बाट पनि ५ घण्टा उकालो बाटो हिडेपछि पुग्न सकिन्छ। यता तानसेन नगरपालिका बास्टरीबाट पनि दमकडा हुँदै माथ(गढी) गाउँपालिकाको रूप्से, कसेनी, देउगीर र भडेवा फाँट हुँदै गोठादीबाट पनि पुग्न सकिन्छ। यस ऐतिहासिक गढीबाट नेपालको दक्षिण तीरको तराईको भू-भाग टाँढा-टाँढा सम्म देख्न सकिन्छ। संभवत पाल्पा राज्यको पूर्वी क्षेत्रको एउटा महत्वपूर्ण सुरक्षा किल्ला रहेको र पाल्पा राज्यमा भएका महत्वपूर्ण गढीहरूमध्ये एक यस माथागढीलाई पनि लिइन्छ।

माथागढीको निर्माण मुकुन्दसेन प्रथमको पालामा भएको हुनसक्ने काजी रणदल (जैसी) को कास्य पत्रबाट अनुमान गरिएको छ। यस गढीको बारेमा जानकारी लिन सकिने सबैभन्दा पुरानो स्रोत श्री काजी रणदल (जैसी) द्वारा संवत् १८९६ साल मिति मार्ग शिर्ष बदि ३० रोज ५ मा गरिदिएको कास्यपत्रमा उल्लेख छ। उक्त गढीमा रहेको सबभन्दा पुरानो घण्टा संवत् १९४१ को हो। त्यसपछि वि.स.२०१३ सालमा पनि पुरन सिंह भन्ने व्यक्तिले घण्टा चढाएका थिए। वर्तमान समयमा पनि यस गढीको विशेष महत्व रहेकाले गढीलाई हेर्न टाँढा-टाँढाबाट मानिसहरूको घुइचो लाग्ने गरेको पाइन्छ। यस गढीबाट पूर्व, पश्चिम, उत्तर र दक्षिण दिशाकाटाँढा-टाँढा सम्मको सुन्दर दृश्य देख्न सकिन्छ।

१. गढीको बास्तुकला :

पहाडको टाकुरोमा अवस्थित, गढीको शैलीमा प्राचीनकालमा निर्माण गरिएको गढी वैज्ञानिक तरिकाबाट गोलाकार स्वरूपमा बनाईएको छ। गढीको पर्खालको उचाइ कम छ। गढीमा पूर्वतीरबाट प्रवेश गर्न सकिन्छ। गढीको पश्चिम, उत्तर र दक्षिण दिशामा भिर भएकाले यी दिशाहरूबाट गढीमा प्रवेश गर्न सकिदैन। दक्षिण र पश्चिम तीरको भिर उत्तर तीरको भिर भन्दा डर लाग्दो छ। पूर्वतीरको प्रवे

शब्दार् भन्दा करिव ५० मिटरको दुरीमा तुलो खाडल (खाई) छ। यो मध्यकालिन किल्ला वास्तुकलाको महत्वपूर्ण विशेषता हो। यस गढीको सुरक्षाका लागि यो खाडल निर्माण गरिएको देखिन्छ। यो गढीमा पश्चिम, उत्तर र दक्षिणबाट मानवडी प्रवेशको सम्भावना कम देखिएकाले पूर्वतिर मात्र खाईको निर्माण गरिएको छ। खाई उत्तरदेखि दक्षिणतिर क्रमशः लम्बिदै गएको छ। अहिले पनि यो खाईलाई स्पष्ट रूपमा देख्न सकिन्छ र खाईलाई पार गर्नका लागि २० फिट लामो काठको पुल बनाइएको छ। खाईको गहिराइ १५ फिट छ भने चौडाई १६ फिट जति छ। ढुङ्गाबाट निर्माण गरिएको गढीको पर्खाल भने अहिले जीर्ण अवस्थामा पुगेको छ। वर्तमान समयमा गढीमा भएका विभिन्न पुरातात्विक वस्तुहरूको संरक्षणको लागि वरिपरी तारको बार लगाईएको छ र गढीमा प्रवेशको लागि सानो ढोका पनि छ।

२. गढीमा भएको महत्वपूर्ण पुरातात्विक र सांस्कृतिक वस्तुहरू

क) **मन्दिर** : गढीको मध्यभागमा सानो मन्दिर छ। यसलाई देवी थान भनेर भनिन्छ। मन्दिरमा विभिन्नसमयमा विभिन्न व्यक्तिहरूले चढाएका तरवार, छुरी, भालाहरू छन्। ती तरवार, भाला र छुरीहरू मध्यकालमा बनेका हतियारका स्वरूपमा छन् जसले यो गढीको निर्माण १५ औं/१६ औं शताब्दीतिर भएको भन्ने प्रमाणित हुन्छ। मन्दिरमा भएका भालाहरूको लम्बाई ५३ से.मि.देखि लिएर ३० से.मि. सम्म छ भने तल्लो भागको लम्बाई १२ से.मि. देखि लिएर ३० से.मि. सम्म छ। यी भालाहरू र ष्ट्रिय संग्रहालयमा प्रदर्शन गरिएका पृथ्वीनारायण शाहको पालाका भालाहरूको शैलीसँग मिल्दछन्। मन्दिरभित्र ८३ से.मि. देखि ५३ से.मि सम्म लम्बाई भएका तरवारहरू पनि छन्। यी तरवार मध्ये एउटा तरवारमा चाइनिज अक्षरमा लेखिएको अभिलेख छ। जसले यो तरवार चाइनाबाट ल्याइएको हो की भन्ने प्रमाणित हुन्छ। केही साना खुकुरीहरू मध्ये एउटा खुकुरीमा तीरको निसान छ।

ख) **दक्षिणतिरको पर्खालको खोपामा भएका तीरका अग्रभागहरू** : यस गढीको सबभन्दा महत्वपूर्ण पक्ष गढीको दक्षिण कुनाको भित्तामा भएको खोपामा राखिएको काँसको कचौरा हो। फलामद्वारा निर्मित तीरका साना-साना अग्रभागहरू राखिएका छन्। ने पालमा अन्यत्र नपाइएका यी तीरका अग्रभागहरूको लम्बाई १६ से.मि.देखि ७ से.मि. सम्म छ।

ग) **गढीमा भएका घण्टाहरू** : गढीमा २ वटा अभिलेख अंकित महत्वपूर्ण घण्टाहरू पनि छन्। संवत् १९४१ मा मेजर कप्तान तिलकराम उपाध्याय र कप्तानी बछलादेवीले श्री ३ माथादेवीलाई चढाएको सबैभन्दा ठूलो र सबैभन्दा पुरानो घण्टाको रूपमा उक्त घण्टामा लिखित अभिलेखलाई आधार मानिएको छ। त्यसैगरी सानो घण्टा वि.सं. २०१३ सालमा पुरन सिंहले घण्टा चढाएको हो भन्ने कुरा उक्त घण्टामा भएको अभिलेखबाट खुल्छ।

५) गढीसँग सम्बन्धित धार्मिक र सांस्कृतिक पक्षहरू :

गढीको मन्दिरमा खासगरी दशैंको अवसरमा तुलो मेला लाग्ने गर्दछ। त्यस मन्दिरमा नवमीको दिन र चैते दशैंको दिन रांगा र बोका काटने चलन छ। यस अवसरमा काटिने बोका गाउँलेहरू मिलेर एउटा बोका चढाउँछन् भने अर्को गढीको खेतको आयस्ताबाट बराल मगरले चढाउने चलन छ। यसका साथै गाउँलेहरूको चाहना अनुरूप पञ्चबली दिने चलन पनि रहेको छ। पञ्चबली अन्तर्गत रांगो, बोका, परेवा, हांस, कुखुरा पर्दछन्। यस बाहेक प्रत्येक पूर्णिमामा धार (विशेष पूजा) दिने चलन पनि रहेको छ। धार दिने बेला विशेषगरी सेतो र रातो ध्वजाहरू, ध्यू, चामल, पैसा, गुरूवाहरू तिन घरका हुन्छन्। यस्ता गुरूवाहरू मगर समुदायबाट छानिन्छन्। गढीको पूजा आजाको लागि गूठी खेत र पाखो बारी छ। खासगरी खैरेनी, बुटवल, पाल्पा, नवलपरासी जस्ता गाउँहरूबाट मानिसहरू यस गढीलाई हेर्न आउने गर्दछन्। गाउँलेहरूको भनाई अनुसार गढीमा राम्रो तरिकाले पूजा नगरेमा खडेरी पर्ने, पहिरो जाने र अनिकाल पर्ने गर्दछ। त्यसकारण गुरूवाहरूले ध्यान दिएर पूजा गर्ने गर्दछन्।

६) गढीको वर्तमान अवस्था

पहाडको टाकुरामा अवस्थित माथागढी एउटा ऐतिहासिक र सांस्कृतिक महत्व बोकेको गढी भएकोले वर्तमान समयमा गढीको

पर्खाल जीर्ण भइसकेको र मन्दिर भित्र भएका सामग्रीहरू पनि अस्तव्यस्त अवस्थामा रहेकोले गढीको तत्कालै संरक्षणको आवश्यकता देखिन्छ। तत्काल संरक्षण गरेमा मात्र हाम्रा पुर्खाहरूले निर्माण गरेको यो सांस्कृतिक धरोहरहरूको पहिचान पछिसम्म राख्न सकिन्छ।

२.३ राजनीतिक अवस्थिति:

मिति: २०७३ सालमा नेपाल सरकारद्वारा घोषणा भएको यस माथागढी गाउँपालिकाका ८ वटा वडाहरू निम्नानुसार कायम भई विभाजन गरिएका छन्।

क्र.सं.	गाउँपालिकाका वडा	समावेश गाविस	जनसङ्ख्या	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)
१	१	चिदीपानी (१-९)	४१७१	२०.२५
२	२	रूप्से (१-९)	२०७८	९.८६
३	३	कसेनी (१-३, ५, ७, ९)	५१११	२४.९३
४	४	भडेवा (१- ९)	४५३६	३६.७८
५	५	कसेनी (४, ८) र गोठादी (५, ६, ८, ९)	२७५८	३३.९७
६	६	गोठादी (१, ४, ७)	२३८६	४५.३३
७	७	रहवास (१-९)	२२८७	२४.१६
८	८	बहादुरपुर (१- ९)	१६९०	२०.२१
	जम्मा		२५०९७	२९५.४९

२.४ धरातलङ्गी अवस्था :

भौगोलिक विषम परिस्थिती तथा धरातलिय विविधताका कारण यस गाउँपालिकाको विभिन्न ठाउँहरूका आकार प्रकार र बन(वटमा पनि केही भिन्नता रहेको पाइन्छ। भगोलको वनावट, पहाडी लेकवेसी र फाँटहरू भएका कारण यस क्षेत्रको हावापानी पनि फरक फरक हुन्छ। धरातलङ्गी विविधताअनुसार यस गाउँपालिकाको हावापानीमा पनि केही विविधता छ।

२.४.१ हावापानी :

माथागढी गाउँपालिकाका उत्तरी भागमा हिमालको हावाको प्रभाव पनि धेरै भएको कारण जाडो हुने र दक्षिणी भाग बेसी भाग भएकोले गर्मी हुन्छ। चैत्र महिनादेखि आश्विनको सुरुसम्म गर्मी हुन्छ। आश्विन, कार्तिक र फागुनमा यहाँको हावापानी समशीतोष्ण प्रकारको छ। मंसिर, पौष र माघमा जाडो हुन्छ। जेष्ठको अन्त्यदेखि आश्विनको सुरुसम्म मनसुनी वायुका कारण प्रशस्त वर्षा हुने गर्छ। माथागढी गाउँपालिका मध्यम पहाडी हावापानी भएको ठाउँ हो। यद्यपि यहाँको विविधतालाई हेर्दा उष्णदेखि समशीतोष्णसम्मको हावापानी भएको यस भूमिमा प्राकृतिक वनस्पति तथा जैविक क्षेत्रमा पनि विविधता छ। यहाँको औसत तापक्रम २३ डिग्री सेल्सियस भए तापनि गर्मीयाममा ३३ डिग्री सेल्सियस भन्दा बढी र जाडो याममा ३.७ डिग्री सेल्सियस भन्दा कम हुँदैन।

२.४.२ वर्षा :

औसतमा वार्षिक १८०८ मिलिमिटर वर्षा हुने गर्दछ। यस गाउँपालिका दक्षिणपूर्वी क्षेत्र मनसुन प्रभावित क्षेत्रमा पर्ने हुनाले जेष्ठ, असार देखि भाद्र सम्ममा कुल वर्षाका हुने र ३० वौंकी महिनामा वर्षा हुने गर्दछ। यहाँको अधिकतम तापक्रम २४ डिग्री सेल्सियस देखि न्यूनतम तापक्रम १३.५ डिग्री सेल्सियस रहेको छ। तथापी यस क्षेत्रमा तापक्रम ८ देखि ३० से.ग्रे. सम्म रहेको पाइन्छ। यस गाउँपालिकाको बेसी र खौचमा वढि गर्मी तथा अन्य भागमा शितल रहने गर्दछ।

२.५ प्राकृतिक सम्पदा :

यस गाउँपालिकाभित्र प्राकृतिक स्रोत सम्पदाको रूपमा पनि वनजंगल, खोला नाला, तालपोखरी, नदी, खानी तथा खनिजहरू हुन । विरूवा सामुदायीक वन, कालो खोला सामुदायीक वन, राकास भञ्ज्याङ, नकटेखेला वन, सरापकोट धार्मिक वन, तिनकन्या सामुदायीक सा.व.उ.स, बुढीचौर सा.बन थानसिङ सालडाँडा ठाडे, धावी सा.बन उपभोक्ता, बहादुर सा.बन, पोस्तारी आरच्याङ पल्चारवास सा. वन, मेरीवदार, पातल छिसडाँडा सा. वन, मौलाचर सा.वन, दिम्का पोखरा सा.वन, थामडाँडा सा.वन, कौवाडाँडा सा.वन, थुङमासडहर, पिपरडाँडा आदि जस्ता वनहरू रहेका छन् । यसका सागै यहाँ रहेका नदी तथा खोलाहरूमा : तिनाउ खोला, वाह्रखोक खोला, अर्जुने खोला, अंगाहा खोला, बिहादी खोला, खहरे खोला, दोन्द्रोखोला, कैरोली खोला, देउराली खोला, भडेवा खोला, भुम्सा खोला, नातखोला गैरा, मनसेवा खहरे खोला, अरूण खोला, बेसी खोला, ठाडे खोला, अरूण खोला, साध खोला, भुल्खे खोला, ठाडे खोला, किहुँ खोला आदि रहेका छन् ।

२.६ सांस्कृतिक उत्कृष्टता :

चाडपर्वहरू मानिसको संस्कार र संस्कृतिसँग सम्बन्धित हुन्छन । परम्परा चाडपर्व जाति विशेष र धर्मविशेषले संस्कार संस्कृतिक मान्ने गरिन्छ । तसर्थ कुनै जाति र धर्मको परिचय चाडपर्वले नै दिने गर्दछ । दशैं, तिहार, कृष्णअष्टमी, चैतेदशैं, शिवरात्री र फागु आदि हिन्दू धर्मसँग सम्बन्धित चाडपर्वहरू नै यहाँका मुख्य सांस्कृतिक चाडपर्वहरू हुन । त्यसैगरी बौद्धधर्मसँग सम्बन्धित ल्होसार, लगाएतका पर्वहरू, मुस्लिमसँग सम्बन्धित चाडपर्व र हिन्दु धर्मसँग सम्बन्धित धर्म यहाँका मानिसले मान्ने गर्दछन । यस पाल्पा जिल्लाको माथागढी गाउँपालिकाभित्र ब्राम्हण, क्षेत्रीहरूसँगै सबैभन्दा बढि मगर जातिको बाहुल्यता रहेको छ । कुमाल, कामी, दमाई, साकीहरू पनि यहाँ बस्दै आएका छन् ।

यहाँको चालचलन, रहनसहन र संस्कार संस्कृतिहरू आफ्नै विशेषताका छन् । दशैं, तिहार, बैशाख संक्रान्ती, बैशाख पूर्णीमा, जनै पूर्णीमा, कृष्णअष्टमी, हरितालीका तिज, शिवरात्री, लक्ष्मी पूजा, भाइटिका, माघे संक्रान्ती, रामनवमी, चैतेदशैं, श्रावण संक्रान्ती, गाई जात्रा, होली, ठुलो नाँच, घाटु नाँच, मारूनी, कार्तिक पूर्णीमा, सत्यवती मेला, माघे सङ्क्रान्ती लगाएतका विभिन्न चाडपर्व, मेला तथा जात्राहरू लगाएतका संस्कार र संस्कृति यहाँका समुदायले मान्दै आएका छन् ।

२.७ विकासका सम्भावनाहरू

यस माथागढी गाउँपालिकाको वडा नं.-४, मा पहिले भडेवा ताल थियो र सो ताल फुटेर भडेवा फाँट नाम रहन गएको हो । चारै तीर पहाडले घेरीएको भडेवा फाँट सानो उपत्यका जस्तो नै देखिन्छ । यस गाउँपालिका रहवास, बहादुरपुर, भडेवाफाँट, देउगीर, रूप्से, कसेनी, हात्तीलुङ, गोठादी यी ठाउँहरूका कारणले माथागढी गाउँपालिका परिचीत छ । यी ठाउँहरूलाई पर्यटकई स्थलको रूपमा विकसीत गर्न सकिने अवस्था छ । यसैगरी माथागढी गा.पा. वडा नं.-१, धैरेनीमा फलाम खानी, माथागढी -३, सराईमा तीनाउ बालुवा भण्डारण, माथागढी -४ मरमरामा कोइला खानी, माथागढी-४, मकलेमा कोइला खानी, माथागढी -५, धामिघामा चुनढुङ्गा खानी तथा माथागढी-७, मा चुनढुङ्गा खानी आदि रहेका छन् । यिनलाई विकास गर्दै लैजानुपर्ने तथा उचित निकासको व्यवस्था मिलाउनुपर्ने देखिन्छ । साथै यहाँ अरूण खोला, लघु जलविद्युत आयोजना, ठाडे खोला, कसेनी खोला जलविद्युत पेल्टिक सेट, साना जलविद्युत आयोजनाहरू पनि रहेका छन् ।

२.८ ग्राहस्थ उत्पादन

नेपालको कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान २७ दशमलव १० प्रतिशत रहेको पाइएको छ । चालु आर्थिक वर्षको कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा गैर कृषि क्षेत्रको योगदान भने ७२ दशमलव ९० प्रतिशत रहेको छ । धानको योगदान २०.७५, तरकारीको ९.६९, गहुँको ७.१४, मकैको ६.८८, आलुको ४.६६ र दलहनको ४.६१ प्रतिशत योगदान अपेक्षित रूपमा रहेको छ ।

खानी तथा उत्खननले कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा ०.६२ प्रतिशत उद्योगले ५.३९ प्रतिशत योगदान दिने प्रारम्भिक अनुमान गरिएको छ । त्यसैगरी विद्युत, ग्याँस तथा पानीको १.१९ प्रतिशत, निर्माणको ७.६० प्रतिशत, थोक तथा खुद्रा व्यापारको १३.२६ प्रतिशत, होटल तथा

रेष्टुरेन्टको २.०५ प्रतिशत, यातायात, सञ्चार तथा भण्डारणको ७.९७ प्रतिशत, वित्तडी मध्यस्थताको ६.३३ प्रतिशत, रियल स्टेट तथा व्यवसायीक सेवाको ११.३७ प्रतिशत, सार्वजनिक प्रशासन तथा रक्षाको २.८८ प्रतिशत, शिक्षाको ७.१७ प्रतिशत, स्वास्थ्यको १.६८ प्रतिशत, अन्य सामुदायीक, सामाजिक तथा व्यक्तिगत सेवाको ४.९० प्रतिशत योगदान रहने विभागको अनुमान रहेको छ। तर अन्तराष्ट्रिय मुद्रा कोष (आइएमएफ)ले भने सन् २०१९ मा सार्वजनिक गरेको वर्ल्ड इकोनोमिक आउटलुक रिपोर्टमा नेपालको कूल ग्राहस्थ उत्पादन (जीडीपी) ५ प्रतिशत मात्र हुने उल्लेख गरेको छ।

२.९ मानव विकास सूचकांक

मानवको जीवन अपेक्षा, शिक्षा र आय सूचकांकलाई प्रयोग गरी निकालिएको समग्र तथ्याङ्कको आधारमा कुनै पनि देशको मानव विकास सूचकांक निकाल्ने गरिन्छ। मानव विकास सूचकांकलाई सन् १९९० मा पाकिस्तानी अर्थशास्त्री महबुब उल हक र भारती अर्थशास्त्री अमर्त्य सेनद्वारा सिर्जना गरिएको थियो। यो सूचकांकको गणना गर्दा मुख्य तीन सूचकहरू औसत आय, साक्षरता र प्रतिव्यक्ति आयलाई समावेश गरिन्छ। स्वास्थ्यको बारेमा सबै किसिमका सूचनाहरू समेट्न कठिन हुने हुदा स्वास्थ्यको सांशको रूपमा प्रत्याशित आयलाई समावेश गर्ने गरिन्छ। शिक्षाको सरल सारांश नापको रूपमा औसत साक्षरता दर र स्कूल भर्ना दरको औसतलाई समावेश गरिन्छ। जीवन यापन स्तरको नाप गर्न प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ उत्पादनबाट उपलब्ध औसत क्रयशक्तिको आधारमा प्रति व्यक्ति आय गणना गरी समावेश गरिन्छ।

अव माथागढी गाउँपालिकाको हकमा मानव विकास सूचकांकलाई केलाउनु पर्दा एक यहाँको शैक्षिक अवस्थालाई विप्लेषण गर्नुपर्ने देखिन्छ। यहाँको ५ वर्ष माथिका साक्षरता भनेको गाउँपालिकाको कुल जनसंख्याको ९ प्रतिशत देखिन्छ। त्यसैगरी निरक्षर दर ९ प्रतिशत रहेको देखाउछ। त्यसैगरी गाउँपालिकाको शैक्षिक अवस्थालाई हेर्दा आधारभुत तहको शिक्षा लिनै भने ३९ प्रतिशत रहेका छन्। माध्यमिक तहको शिक्षा हासिल गर्नेहरूको सङ्ख्या २९ प्रतिशत देखिन्छ। स्नातक तहसम्म अध्ययन गर्दै गरेका वा अध्ययन गर्न छोडेकाहरूको सङ्ख्या ७ प्रतिशत र स्नातकोत्तर सम्मको शिक्षा हासिल गर्नेहरू ९ प्रतिशतको सङ्ख्या देखिन्छ। एमफिल र विधावारिधी (पिएचडि) तहसम्म अध्ययन गर्नेहरूको सङ्ख्या शुन्य प्रतिशत रहेको छ। यसका साथै यस गाउँपालिकामा पूर्व प्राथमिक १८ प्रतिशत, आधारभुत ६० प्रतिशत, माध्यमिक २२ प्रतिशत, खुद भर्ना दर रहेको देखिन्छ। त्यसैगरी निरन्तरता दरको अवस्था हेर्दा पूर्व प्राथमिक २१ प्रतिशत, आधारभुत ४४ प्रतिशत, र माध्यमिकमा ३५ प्रतिशत देखिन्छ।

यसका साथै यस गाउँपालिकाका विभिन्न समुदायले पेशा, व्यापार व्यवसाय, नोकरी कृषि तथा पशुपालन लगाएतका जिविकोपार्जनका विभिन्न माध्यमबाट भईरहेको परिवारिक वार्षिक कुल आमदानी ९ करोड ५९ लाख ६७ हजार १ सय २१ रहेको देखिन्छ। त्यसमा परिवारको सरदर वार्षिक खर्च टुन्डुठुण्णुद्ध जस्मा सबै खर्च कटाएर बाँकी औसतमा जम्मा घट्टट,ढटण,ण्डड वचत भएको देखिन्छ। मुलत यहाँको मानव विकास सूचकांकलाई केलाउदा यस्तो देखिन आउछ।

परिच्छेद ३ :

पारिवारिक विवरण तथा जनसङ्ख्याको अवस्था

जनसङ्ख्या राज्यको पहिलो शर्त हो । राज्यको परिकल्पना जनसङ्ख्यामा निर्भर गर्दछ । गाउँको विकासका लागि जनसहभागिता अति आवश्यक भएकाले जनसङ्ख्या र विकासविच अन्योन्याश्रित सम्बन्ध हुन्छ । गाउँको हरेक विकास जनताका लागि हो र गाउँको विकासको स्रोत पनि जनता नै हुन । सार्वजनिक प्रशासनको मुल आधार पनि जनता नै हुन । त्यसैले जनसङ्ख्याको अभावमा राष्ट्र र समाजका हरेक अंगमा रहेर काम गर्ने जो कोही सचेत नागरिकहरूलाई भावि योजना बनाउन र बितेका समयमा भए गरेको कामहरूको सहि मुल्याङ्कन गर्न अप्ठेरो पर्दछ । गाउँको विकासका लागि जनसङ्ख्याको विवरण अद्यावधिक गर्न आवश्यक हुन्छ ।

कुनै क्षेत्र ठाउँ विशेषको निश्चित घरहरूको सङ्ख्या र घरमा रहेका परिवार सङ्ख्या, महिला/पुरुष, रहन सहनको स्तर, वसाई-सर्राई, शिक्षाको अवस्था तथा जन्म तथा मृत्युको सम्पूर्ण बनौट आदिलाई समावेश गरी सबै खालको सूचना र तथ्याङ्क संकलन गरिन्छ । यसरी संकलन भएको तथ्याङ्क देशको सामाजिक तथा आर्थिक विकासको लागि योजना तर्जुमा, अध्ययन एवं अनुसन्धान गर्न प्रयोग गरिने आधारभूत तथ्याङ्क हुनेछ ।

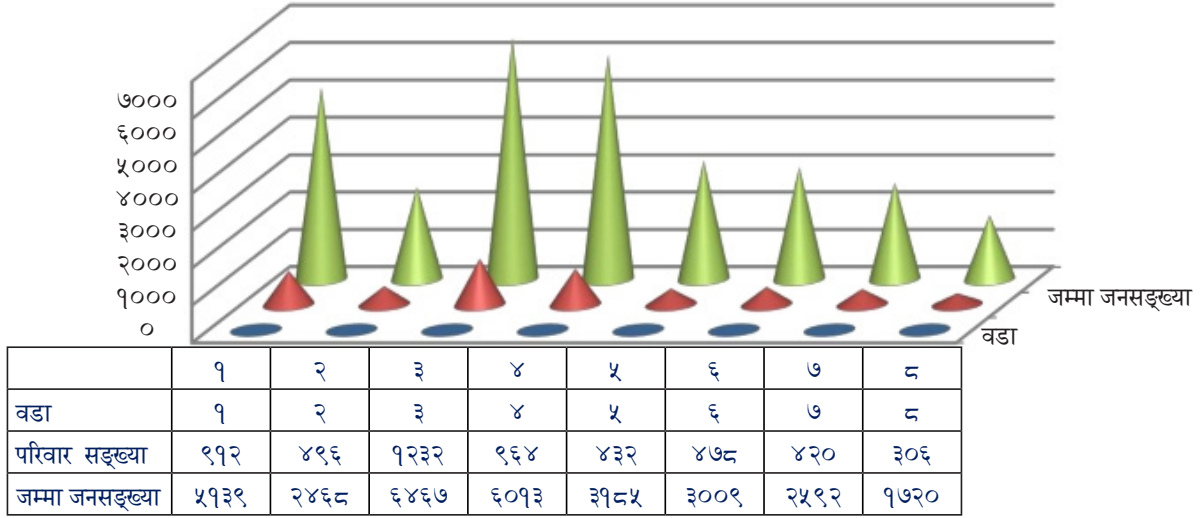
यस्तो कार्य संचालन गर्नको लागि आर्थिक स्रोत जनशक्ति र साधन जुटाउनु पर्ने तथा तयारीको लागि पनि लामो समय लाग्ने भएको ले प्राय धेरै जसो देशहरूमा जनगणना सामान्यतया १०/१० वर्षमा गर्ने चलन छ । नेपालमा वि.सं १९६८ (सन १९११) देखि जनगणना गर्ने काम शुरू भएको पाइन्छ । त्यसपछि लगभग प्रत्येक १०/१० वर्षमा जनगणना कार्य हुँदै आएको छ । यसरी हेर्दा माथागढी गाउँपालिकामा वि.स. २०६८ सालको जनगणना अनुसार जम्मा जनसङ्ख्या २५०१७ रहेको छ त्यसमा महिला -१३,९०१ र पुरुष -११११६ रहेका छन । जातिगत विवरणको आधारलाई मान्दा मगरहरू १८,५५२, ब्राहमण १,६७०, कामी १,६५४, क्षेत्री ७३०, कुमाल ६९७, सार्की ५०२, दमाई ३६५, नेवार-१६९, घर्ती र भुजेल १३०, मुस्लिम १८, वादी १९, दसनामी ५७ र अन्य १७० रहेका छन ।

३.१. बस्ती र घरपरिवार विवरण :

यस गाउँपालिकामा सबैभन्दा वढि घरधुरी वडा नं ३ मा १२३२ घरधुरीको जम्मा जनसङ्ख्या ६४६७ रहेको छ । त्यसैगरी दोस्रोमा वडा नं ४ को ९६४ घरधुरीको कुल जनसङ्ख्या ६०१३, र तेस्रोमा वडा नं १ को कुल घरधुरी ९१२ घरधुरीको कुल ५१३९ जनसङ्ख्या, रहेको छ । त्यसपछि वडा नं ६ घरधुरीको हिसावले ठुलो भएपनि जनसङ्ख्याका हिसावले वडा नं ५ भन्दा सानो रहेको छ । वडा नं ६ को ४७८ घरधुरीको ३००९ जनसङ्ख्या छ भने, वडा नं ५ को ४३२ घरधुरीको ३१८५ जनसङ्ख्या रहेको छ । क्रमशः वडा नं ७ को ४२० घरधुरीको २५९२ जनसङ्ख्या, वडा नं २ को ४९६ घरधुरीको २४६८ र वडा नं ८ को ३०६ घरधुरीको १७२० जनसङ्ख्या छ ।

वडा	परिवार सङ्ख्या	जम्मा जनसङ्ख्या
१	९१२	५१३९
२	४९६	२४६८
३	१२३२	६४६७
४	९६४	६०१३
५	४३२	३१८५
६	४७८	३००९
७	४२०	२५९२
८	३०६	१७२०
जम्मा	५२४०	३०५९३

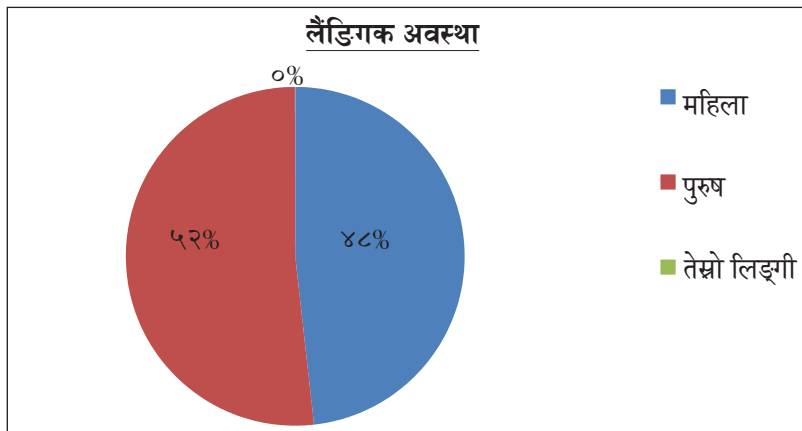
‘माथागढी गाउँपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

३.२.जनसङ्ख्या विवरणको अवस्था

यस माथागढी गाउँपालिकामा रहेका ८ वटा वडामा रहेको जम्मा घरधुरी सङ्ख्या ५२४० को जम्मा जनसङ्ख्या ३०५९३ रहेको छ । त्यसमा ५२ प्रतिशत पुरुष छन भने ४८ प्रतिशत महिलाहरूको सङ्ख्या देखिन्छ । त्यसमा पनि नगन्य रूपमा तेस्रो लिङ्गी भेटिएकाले त्यसको प्रतिशत सङ्ख्या ० प्रतिशत देखिएको छ ।

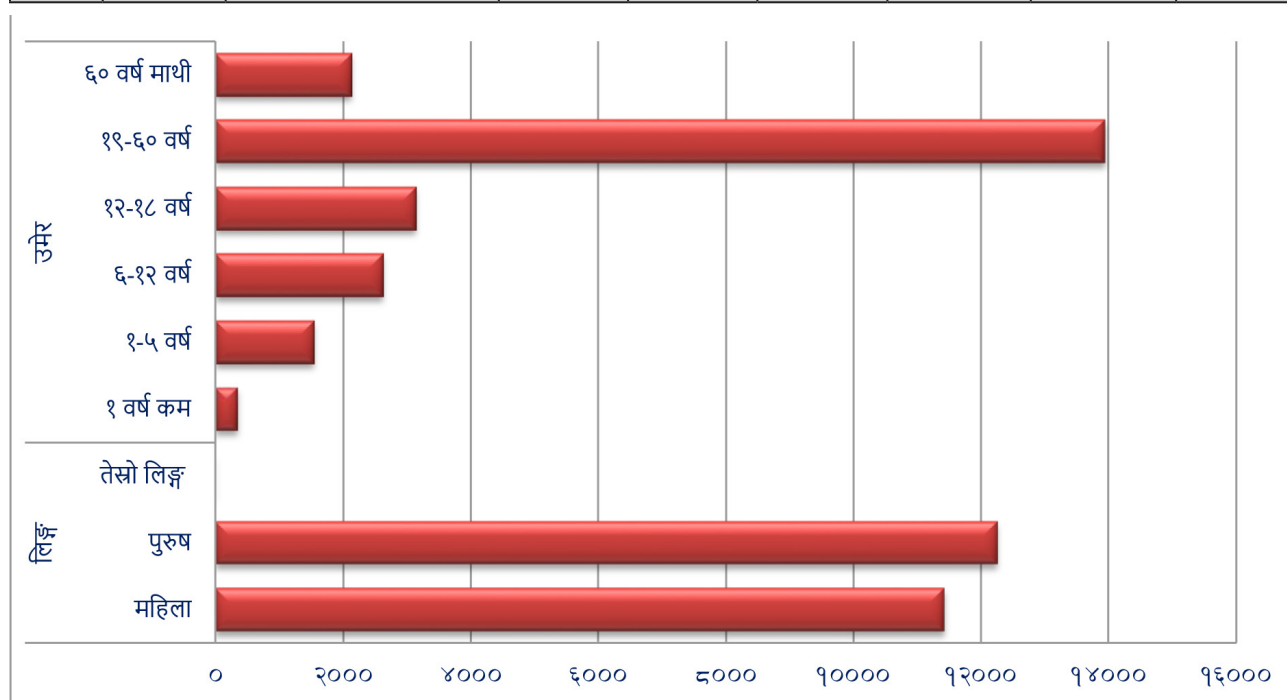
वडा	परिवार सङ्ख्या	जम्मा जनसङ्ख्या	लिङ्गी		
			महिला	पुरुष	तेस्रो लिङ्गी
१	९१२	५१३९	२४७९	२६५९	१
२	४९६	२४६८	१२१५	१२५२	१
३	१२३२	६४६७	३१४९	३३१६	२
४	९६४	६०१३	२८९८	३११२	३
५	४३२	३१८५	१४९४	१६९१	
६	४७८	३००९	१४८९	१५१९	१
७	४२०	२५९२	१२२३	१३६८	१
८	३०६	१७२०	८३९	८८१	
जम्मा	५२४०	३०५९३	१४७७९	१५७६२	९

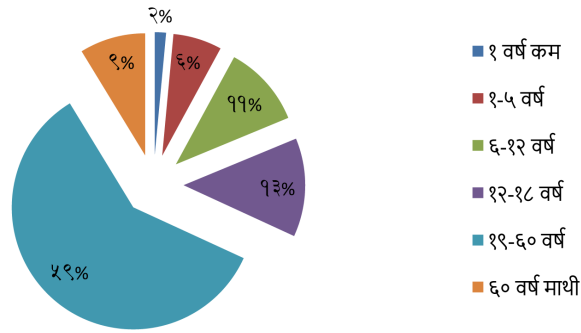
३.३. उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

माथागढी गाउँपालिकाको उमेरगत जनसङ्ख्याको तथ्याङ्कलाई हेर्दा सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या १९ देखि ६० वर्षको उमेर समुहका मानिसहरू छन्। त्यो उमेरको जनसङ्ख्या कुल जनसङ्ख्याको १८.१७५ रहेको छ। त्यसपछि १२ देखि १८ वर्षको जनसङ्ख्या ३९.९६ रहेको छ। सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या लैंगिक उमेर समुहमा एक वर्ष कम उमेरका (४.५४) छन्। यसलाई वडा अनुसार उमेर समुह तथा लिंग अनुसार गाउँपालिकाको जनसङ्ख्याको तथ्याङ्कलाई तलको तालिकामा देखाईएको छ।

वडा	परिवार सङ्ख्या	जम्मा जनसङ्ख्या	उमेर					
			१ वर्ष कम	१-५ वर्ष	६-१२ वर्ष	१२-१८ वर्ष	१९-६० वर्ष	६० वर्ष माथी
१	९१२	५१३९	७०	२७८	४७७	६४८	३०९७	५६९
२	४९६	२४६८	४४	१३८	२३८	२७३	१५८५	१९०
३	१२३२	६४६७	१००	४२०	६३७	८०३	३९८६	५२१
४	९६४	६०१३	९६	३३९	६३१	७८८	३६१२	५४७
५	४३२	३१८५	३२	२४९	४२०	४८३	१७७७	२२४
६	४७८	३००९	३९	२४३	३६८	४१५	१६८९	२५५
७	४२०	२५९२	४८	१७७	३३९	३५३	१४५३	२२२
८	३०६	१७२०	२५	१३७	२००	२३३	९७६	१४९
	५२४०	३०५९३	४५४	१९८१	३३१०	३९९६	१८१७५	२६७७

उमेर अनुसारको जनसङ्ख्या

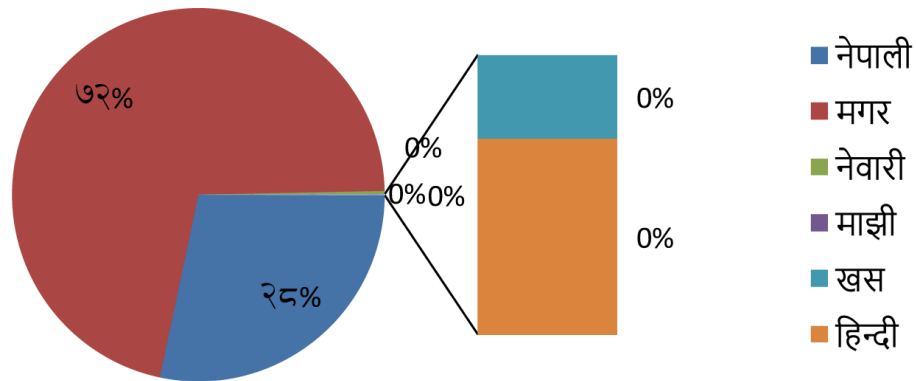

३.४ मातृभाषाको आधारमा घरधुरीको विवरण

माथागढी गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने धेरैजसो मानिसहरूको मातृभाषा मगर भाषा नै रहेको छ। ७२ प्रतिशत अर्थात २१४५२ मगर भाषा बोल्नेहरू छन्। त्यसपछि नेपाली भाषा बोल्नेको सङ्ख्या २८ प्रतिशत ९०२४ रहेको छ। क्रमशः नेवारी भाषा बोल्नेहरू ८६ र अन्य भाषा नगन्य मात्रामा छ। यसलाई तलको तालिकाबाट पनि हेर्न सकिन्छ।

वडा	परिवार सङ्ख्या (जम्मा)	जम्मा जनसङ्ख्या	मातृभाषा								
			नेपाली	मगर	नेवारी	माझी	खस	मैथिली	भोजपुरी	थारु	हिन्दु
१	९१२	५१३९	२३१५	२८०१	७						७
२	४९६	२४६८	१४०५	१०५५	८						
३	१२३२	६४६७	२८५९	३५४८	४७			४			९
४	९६४	६०१३	१५६३	४४२३	२२			१			४
५	४३२	३१८५	१००	३०८३		१		१			
६	४७८	३००९	३३५	२६७४							
७	४२०	२५९२	३३४	२२४७	८			३			
८	३०६	१७२०	११४	१६०५	१						
जम्मा	५२४०	३०५९३	९०२४	२१४५२	८६	१		९			२१

भाषागत आधारमा जनसङ्ख्या

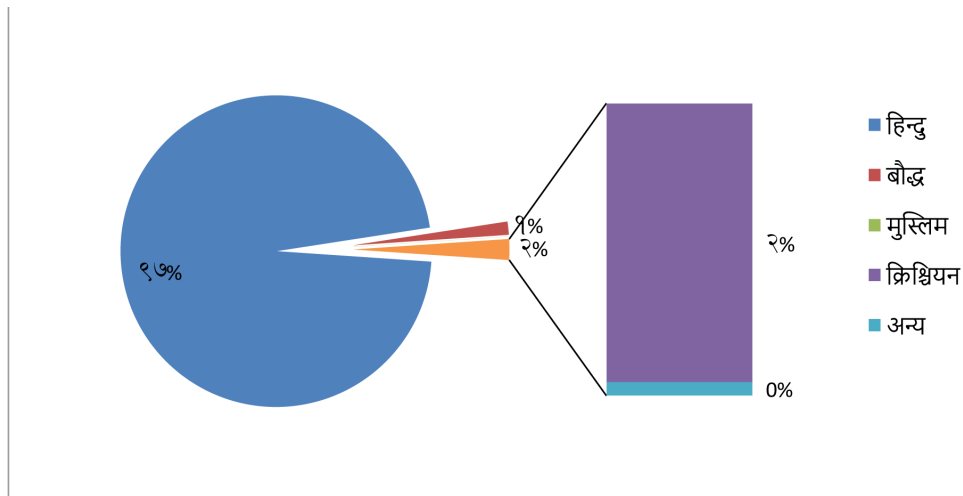
३.५. धर्म अनुसार जनसङ्ख्या विवरण

नेपाल धर्म निरपेक्ष राष्ट्र हो । धर्म दैवी शक्ति, परमात्मा अथवा अदृश्य शक्तिमा गरिने विश्वास र त्यस्ता शक्तिहरूसँग सम्बन्धित नैतिक आचरण, व्यहोरा, मूल्य मान्यता, संघ संस्था तथा पुरातन बिधिहरू पर्दछन । कहिलेकाहिं आस्था अथवा विश्वास जस्ता शब्द पनि धर्मकै अर्थमा प्रयोग गरिन्छ । मानव सँस्कृतीको विकाश सँगै धर्मको अर्थ समाज र ब्यक्ति अनुसार फरक फरक रहेको छ । संसारमा भिन्न भिन्न धर्म मान्ने मानिसहरू छन । हिन्दू, बौद्ध, ईसाई, ईस्लाम यहूदी लगायत अन्य धर्महरू ।

पाल्पाको यस माथागढी गाउँपालिकामा अधिकांस (९७ प्रतिशत) हिन्दु धर्म मान्नेको जमात बाक्लो रहेको छ । त्यसपछि २ प्रतिशत क्रिश्चियन धर्म मान्नेको सङ्ख्या छ भने तेस्रोमा (१ प्रतिशत) बौद्ध धर्म मान्नेहरू छन । यसलाई तलको तालिकामा वडागत रूपमा हेर्न सकिन्छ ।

वडा	परिवार सङ्ख्या (जम्मा)	जम्मा जनसङ्ख्या	धर्म				
			हिन्दु	बौद्ध	मुस्लिम	क्रिश्चियन	अन्य
१	९१२	५१३९	५०९९	७		३३	
२	४९६	२४६८	२३८१	१९		६६	२
३	१२३२	६४६७	६३३५	४०	१५	६५	१२
४	९६४	६०१३	५८२०	७६		११०	७
५	४३२	३१८५	२८१३	२०७		१६१	४
६	४७८	३००९	२९२१	२६		५९	३
७	४२०	२५९२	२५१५	१		७२	४
८	३०६	१७२०	१७१७				३
जम्मा	५२४०	३०५९३	२९६०१	३७६	१५	५६६	३५

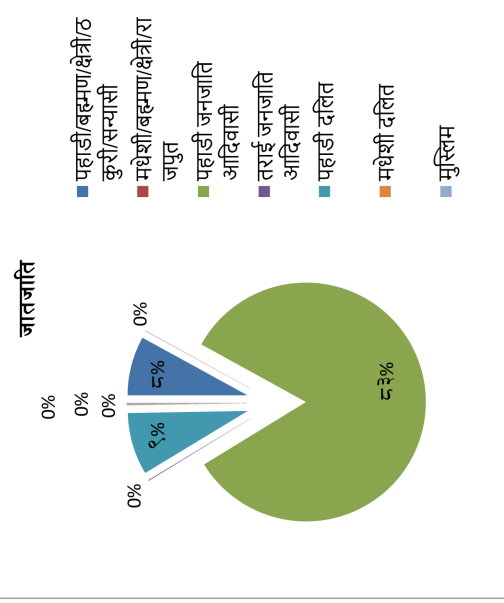
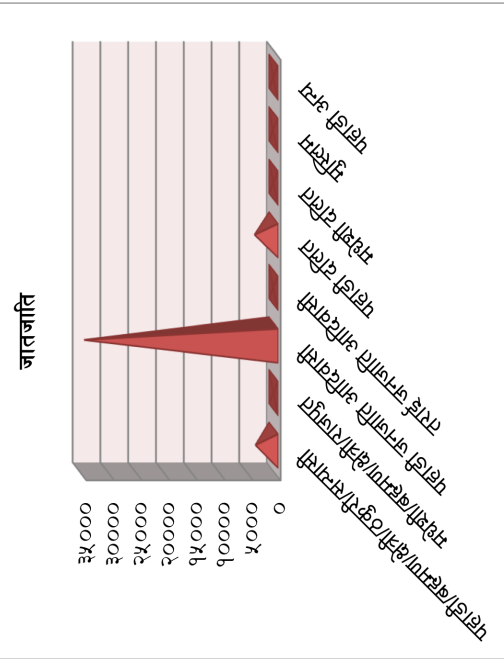
धर्म अनुसार जनसङ्ख्या

३.६ जातिगत आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

यस गाउँपालिकामा भिन्न जातजातिका मानिसहरूको बसोबास रहदै आएको छ। यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने कुल जनसङ्ख्याको ८३ प्रतिशत अर्थात् (२४४८०) पहाडी जनजाति आदिवासीहरू छन्। त्यसपछि पहाडी ब्राह्मण, क्षत्रिहरूको जनसङ्ख्या दोस्रो स्थानमा रहेको छ। त्यो कुल जनसङ्ख्याको ९ प्रतिशत ३०६८ रहेको छ भने पहाडीको दलितहरू ८ प्रतिशत अर्थात् २८९२ को सङ्ख्यामा रहेका छन्। तलको तालिकामा जातजाति अनुसारको जनसङ्ख्या वडागत रूपमा देखाइएको छ।

वडा	परिवार मूलीको सङ्ख्या	जम्मा जनसङ्ख्या	जात / जाती									
			पहाडी / बह्मण / क्षेत्री / सन्यासी	पहाडी / बह्मण / क्षेत्री / राजपुत	पहाडी जनजाति / आदिवासी	तराई जनजाति / आदिवासी	पहाडी दलित	मधेशी दलित	मुस्लिम	पहाडी अन्य	मधेशी अन्य	
१	९१२	५१३९	११७७	१	३२२८	४	७८	१	१	१०		
२	४९६	२४६८	४३५	१	१६७१			३६१				
३	१२३२	६४६७	४२३	२	५३४१	२		५९३	२०	७१		१५
४	९६४	६०१३	८१२	२	४५२३	१३		६६३				
५	४३२	३१८५	१२	१	३०९५	१		७६				
६	४७८	३००९	२०५	१	२७१९			८४				
७	४२०	२५९२	४		२२६२	६		३२०				
८	३०६	१७२०			१६४१	२		७७				
जम्मा	५२४०	३०५९३	३०६८	८	२४४८०	२८		२८९२	२१	७१		२५

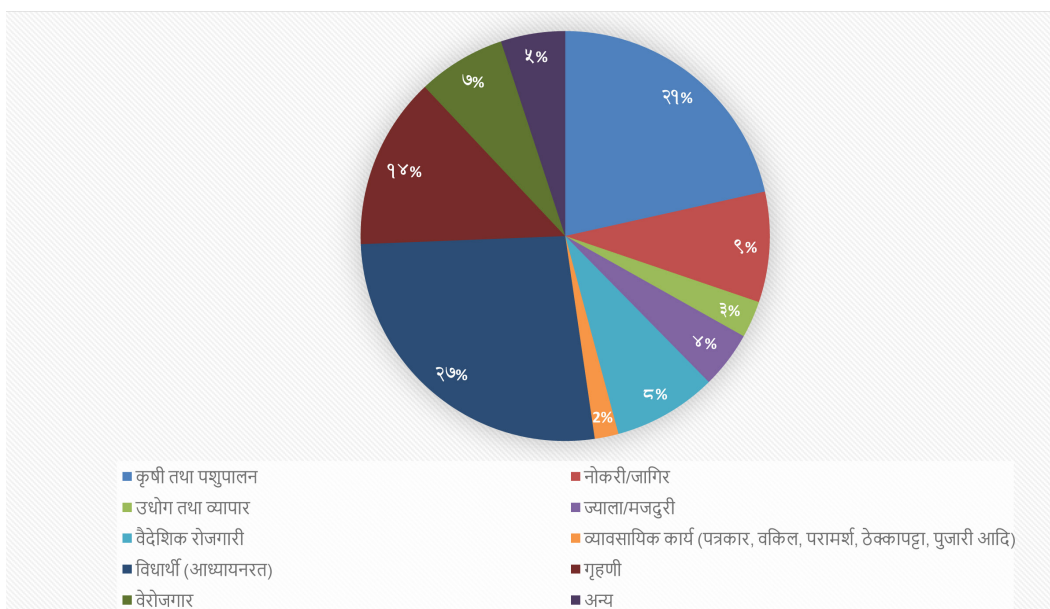
३.७ पेशाका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

यस माथागढी गाउँपालिकाका समुदाय विभिन्न पेशालाई जीविकोपार्जनको माध्यम बनाईरहेका छन् । यो तालिकाको पाईचाटमा हेर्दा २७ प्रतिशत जनसङ्ख्या विद्यार्थी पेशामा आवद्ध रहेका देखिन्छन् । त्यसपछि अर्को ठुलो सङ्ख्या २१ प्रतिशत कृषि तथा पशुपन्छी पालनमा संलग्न छ । गृहणीहरू १४ प्रतिशत र ९ प्रतिशत जनसङ्ख्या नोकरी तथा जागिरमा छन् । त्यसैगरी वैदेशिक पेशा अंगाल्नेहरूको सङ्ख्या ८ प्रतिशत रहेको छ । र ७ प्रतिशत वेरोजगारीको सङ्ख्या, अन्यपेशामा आवद्ध हुनेहरूको सङ्ख्या ५ प्रतिशत, ज्याला मजदुरी गर्नेहरू ४ प्रतिशत छन् भने, उद्योग तथा व्यापारीहरूको सङ्ख्या ३ प्रतिशत रहेको छ ।

तलको तालिकामा पेशा अनुसारको जनसङ्ख्या विवरणलाई वडागत तहअनुसार प्रस्तुत गरिएको छ । जसलाई पाईचाटमा पनि देखाइएको छ ।

वडा	पेशा (१० बर्ष भन्दा माथि)											
	परिवार सङ्ख्या (जम्मा)	जम्मा जनसङ्ख्या	कृषी तथा पशुपालन	नोकरी र जागिर	उद्योग तथा व्यापार	ज्याला र मजदुरी	वैदेशिक रोजगारी	व्यावसायिक कार्य (पत्रकार, वकिल, परामर्श, ठेक्कापट्टा, पूजारी आदि)	विद्यार्थी (आध्यायनरत)	गृहणी	वेरोजगार	अन्य
१	९१२	५१३९	६५०	४१३	४७	११९	४३७	३८	१३८८	११०५	१७४	७६८
२	४९६	२४६८	१२१	९३१	१५२	८५	५५	२२९	६१४	११४	१२४	४३
३	१२३२	६४६७	१६९२	६३५	३७७	४०२	६७३	१६९	१२४५	८८१	२२३	१७०
४	९६४	६०१३	१३७१	४९१	२३९	४३७	६३६	१०९	१४१२	८८५	१६०	२७३
५	४३२	३१८५	५५१	७१	६५	१४२	२४५	९६	९३१	६५५	२८६	१४३
६	४७८	३००९	७६१	२४५	६७	११८	२१२	१२	९२३	९४	५१२	६५
७	४२०	२५९२	८८४	१७९	२२	६९	१३९	३	८०३	२१६	१९९	७८
८	३०६	१७२०	३०९	५९	३६	७२	१८६	४	४९५	३३६	९१	१३२
जम्मा	५२४०	३०५९३	६३३९	३०२४	१००५	१४४४	२५८३	६६०	७८११	४२८६	१७६९	१६७२

‘माथागढी गाउँपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

३.८ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या विवरण

यस माथागढी गाउँपालिकामा कृषि तथा पशुपालन, नोकरी जागिर, उद्योग तथा व्यापार, वैदेशिक रोजगारी र ज्याला मजदुरीलाई आर्थिक रूपमा संलग्न जनसङ्ख्याको रूपमा लिइएको छ। जस्ताई वडागत रूपमा तलको तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ।

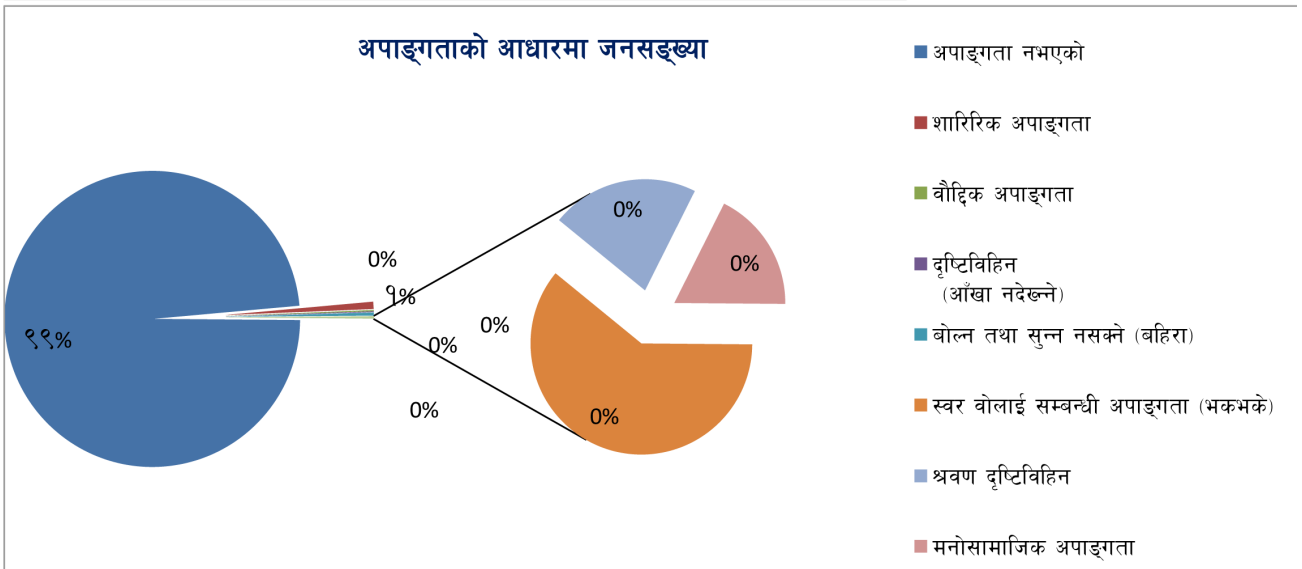
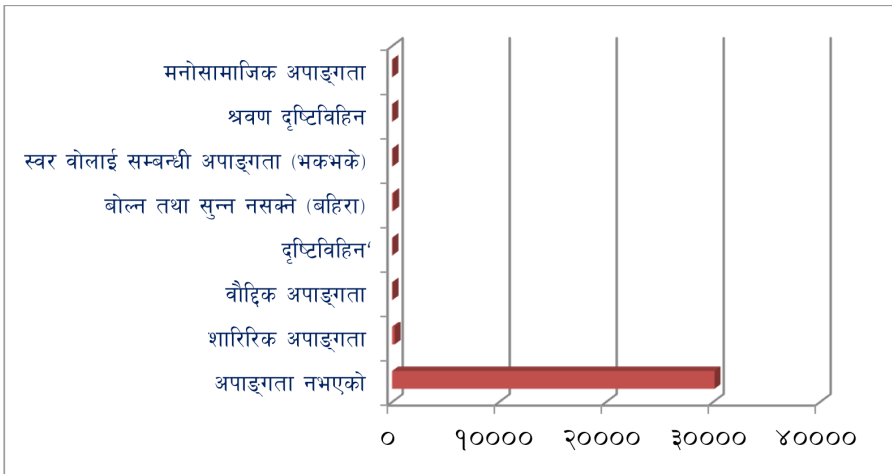
वडा	परिवार सङ्ख्या	जम्मा जनसङ्ख्या	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या विवरण				
			कृषी तथा पशुपालन	नोकरी र जागिर	उद्योग तथा व्यापार	ज्याला र मजदुरी	वैदेशिक रोजगारी
१	९१२	५१३९	६५०	४१३	४७	११९	४३७
२	४९६	२४६८	१२१	९३८	१५४	८५	५५
३	१२३२	६४६७	१६९२	३३५	२७७	३०२	६७३
४	९६४	६०१३	१३७१	३९१	१३९	४३७	६३६
५	४३२	३१८५	५५१	७१	३	१४२	१६५
६	४७८	३००९	७६१	२४५	६०	११०	२१२
७	४२०	२५९२	८८४	१७९	२२	६९	१३९
८	३०६	१७२०	३०९	५९	३६	७२	१८६
जम्मा	५२४०	३०५९३	६३३९	२६३१	७३८	१३३६	२५०३

३.९ अपाङ्गताको आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

माथागढी गाउँपालिकामा देखा परेका विभिन्न प्रकारका अपाङ्गताको अवस्थालाई तलको तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ। अपाङ्गता नभएका जम्मा सङ्ख्या घण्टाघण्टा रहेका छ। त्यसैगरी शारीरिक अपाङ्गता भएका दृग्घटा जना, बौद्धिक अपाङ्गता भएकाको सङ्ख्या घटा, दृष्टिविहिन दृग्घटा जना, बोलन तथा सुन्न नसक्ने ढटा जना, स्वर बोलाई सम्बन्धि अपाङ्गता भएकाहरूको सङ्ख्या दृग्घटा, श्रवण दृष्टिविहिनहरू जटा र मनोसामाजिक अपाङ्गता भएकाहरूको सङ्ख्या १४ रहेको छ।

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

वडा	परि वार सङ्ख्या	जम्मा जनसङ्ख्या	अपाङ्गताको स्थिती							
			अपाङ्गता नभएको	शारिरिक अपाङ्गता	वौद्दिक अपाङ्गता	दृष्टिविहिन (आँखा नदेख्ने)	बोल्न तथा सुन्न नसक्ने (बहिरा)	स्वर वो लाई सम्बन्धी अपाङ्गता (भकभके)	श्रवण दृष्टिविहिन	मनो सामाजिक अपाङ्गता
१	९१२	५१३९	५०८४	३८	२	२	११	१	१	
२	४९६	२४६८	२४०४	२४	२४		३	१३		
३	१२३२	६४६७	६४०५	२४	२	६	२३	३	३	१
४	९६४	६०१३	५८८८	६२	६	७	२६	९	४	११
५	४३२	३१८५	३१२५	२९	१	२	१९	८	१	
६	४७८	३००९	२९६७	२८		२	३	८	१	
७	४२०	२५९२	२५४६	२५	१	३	२	६	७	२
८	३०६	१७२०	१६९६	९	१	२	१२			
जम्मा	५२४०	३०५९३	३०१३९	२३९	३७	२४	९९	४८	१७	१४

३.१० व्यक्तिगत घटना विवरण (प्रत्येक बर्षको चैत्र मसान्तसम्म दर्ता भएका विवरण अनुसार)

नागरिकले आफ्नो व्यक्तिगत अधिकार उपयोग गर्न कानूनी प्रक्रियाहरू पालना गर्नुपर्ने हुन्छ । नागरिकता, राहदानी, वा अन्य परिचयपत्र लिन, रोजगारी वा उद्यम गर्न, विदेश जान निश्चित कानूनी प्रक्रिया पालना गर्नुपर्ने हुन्छ । यसका लागि सरकारले आधिकारिक प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउँछ । जन्म, मृत्यु, बसाइँसराइ, विवाह र सम्बन्ध विच्छेद जस्ता घटना समयमा नै दर्ता गर्नुपर्ने हुन्छ । सामाजिक, आर्थिक, राजनीतिक, भौगोलिक आदि थुप्रै कारणहरूले गर्दा मानिस आफु बसिरहेको स्थान छोडेर गन्तव्य स्थानमा जान्छ । गाँउबाट सहर, गाँउबाट गाँउ, हिमाल र पहाडबाट तराई बसाइँ सराई गर्ने पद्धतिले समाजमा परिवर्तन ल्याएको छ ।

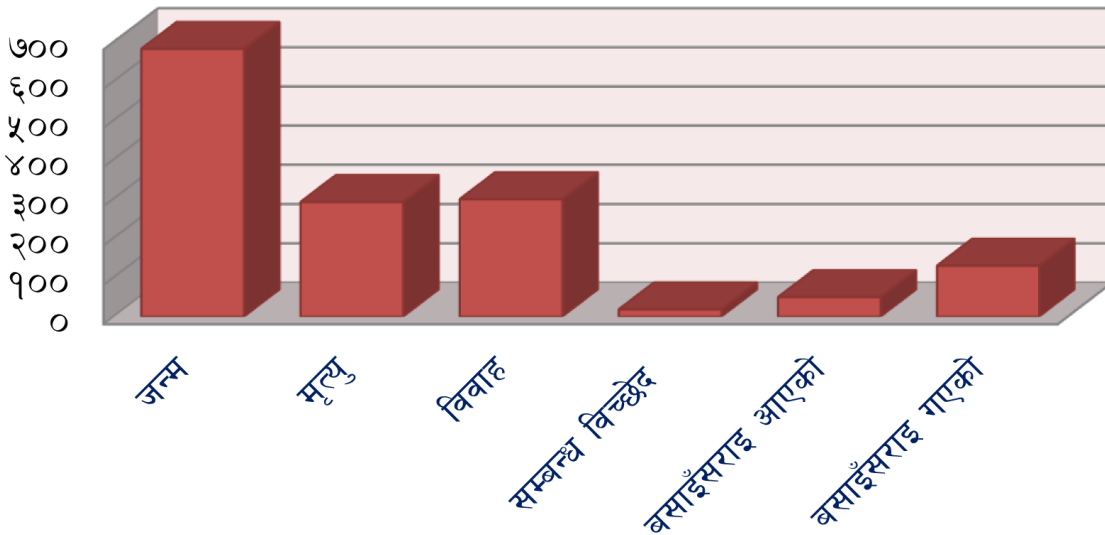
यस माथागढी गाउँपालिकामा २०७५ सालसम्म भएका तथा हुने गरेका व्यक्तिगत घटना विवरणहरूलाई हेर्दा ६८३ बालबालिक(को जन्म भएको देखिन्छ । त्यसैगरी २९२ जनाको मृत्यु, २९९ जनाको विवाह, १९ जनाको सम्बन्ध विच्छेद तथा ५० जना बसाइँसराइ गरी आएको र १३० जना बसाइँसराइ गरी गएको अवस्था देखिएको छ । उक्त विवरणलाई तलको टेबल र चार्टमा उल्लेख गरिएको छ ।

वडा	वर्ष	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद (जोडी)	बसाइँसराइ	
						आएको	गएको
१	२०७५	१२१	८०	७२	३	६	२०
२	२०७५	७०	३०	५०	१	११	७
३	२०७५	१२३	४४	५९	१	३१	३७
४	२०७५	१२२	५२	४२	४	२	१४
५	२०७५	६८	२९	१७	१		१५
६	२०७५	८४	२१	२५	२		१८
७	२०७५	५७	१४	१६	३		१२
८	२०७५	३८	२२	१८	४		७
जम्मा		६८३	२९२	२९९	१९	५०	१३०

व्यक्तिगत घटना विवरण

३.११ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वित विवरण (गत आ.व.को १ बर्षको विवरण लिन) रकम रु.हजारमा

यस माथागढी गाउँपालिकामा ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला, पूर्ण अपाङ्गता, आंशिक अपाङ्गता, बाल सुरक्षा अनुदान, दलित

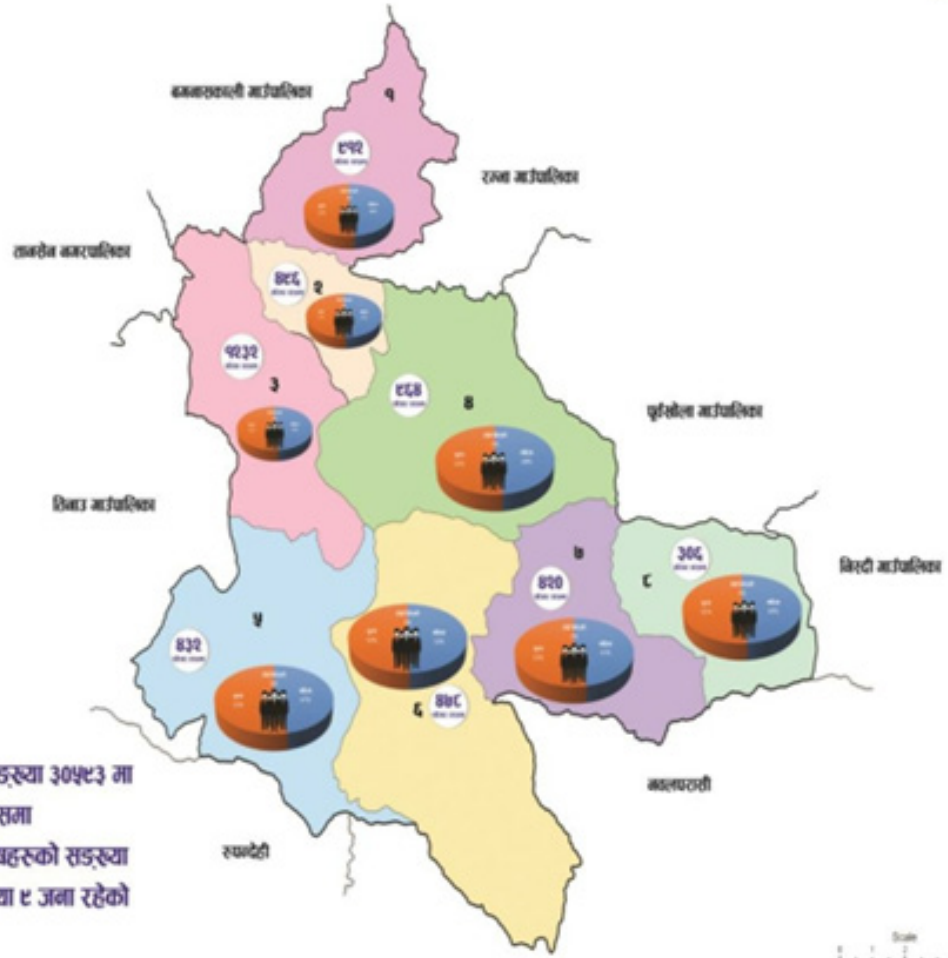

वर्ग आदिलाई भनी सबैलाई फरक फरक स्तरको सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट रकम प्रदान गर्ने गरिएको छ। यहाँ जम्मा जेष्ठ नागरिकहरू ११८३ मध्ये जेष्ठ महिला ६५३ र जेष्ठ पुरुषहरू ५३० रहेका छन्। त्यसैगरी एकल महिलाहरू ७९४ को सङ्ख्यामा छन्। पूर्ण अपाङ्गहरू ५३ जना मध्ये महिला २३ र पुरुष ३० छन्। १०९ जना आंशिक अपाङ्ग समुदायमा ५२ महिला र पुरुष ५७ रहेका छन्। बाल सुरक्षा अनुदान पाउने कुल सङ्ख्या १४९ जनामा वालिका १८ र बालक १३१ रहेका छन्। त्यस्तै दलित समुदायका जम्मा १६९ जनामा ८३ महिला र ८६ जना पुरुषले सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने गरेका छन्।

वडा	जेष्ठ नागरिक		एकल महिला		पूर्ण अपाङ्गता		आंशिक अपाङ्गता		बाल सुरक्षा अनुदान		दलित वर्ग				
	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम			
१	११०	१३०	४८०,०००	२०८	७	२४०००	११	१३	१४,४००	३०	४०	२८,०००	१८	२४	३२,०००
२	५६	३५	६८२,०००	७६	२	४०,०००	७	७	३३,६००	१९	१९	५५,२००	८	१४	८८,०००
३	१२६	८०	४८७,८००	१६७	१	७२,०००	११	१०	१५,०,०००	२६	२९	२२,४००	१३	१२	३०,९०,०००
४	१७९	९४	७५५२	१४८	५	१०४	१०	१५	६०	७९	२१	१६०	२२	१५	१४८
५	४८	५४	२४४,४००	४५	२	७२,०००	८	६	१००,४००	३	३	२८,८००	४	१	६०,०००
६	४९	५६	२५९,२००	६५		७८,०००	२	२	२८,८००	६	१०	८६,४००	६	८	१६,८००
७	५२	४३	२२२,६००	४३	६	२४,०००	१	३	२६,४००	१४	६	७८,०००	१०	९	२१,२०,०००
८	३३	३८	१६४०,०००	४२		८,०००	२	१	२१,६००	३	३	२,७६,०००	२	३	६०,०००
जम्मा	६५३	५३०	१२,७४९,९५२	७९४	२३	२,४०,१०४	५२	५७	३,७५,२६०	१८०	१३१	५,२८,१६०	८३	८६	७,७९,९४८

३.१२ स्रोत नक्सामा माथागढी गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण

पाल्पा जिल्लाको माथागढी गाउँपालिकामा रहेको जनसङ्ख्या सम्बन्धीको विवरण नक्सा

जनसङ्ख्या सम्बन्धी विवरण

१. यस गाउँपालिकामा जम्मा जनसङ्ख्या ३०५२३ मा परिवार सङ्ख्या ५२८० रहेको र त्यसमा महिलाहरूको सङ्ख्या १४७७९, पुरुषहरूको सङ्ख्या १५७६२ र तेस्रो लिङ्गीहरूको सङ्ख्या ९ जना रहेको पाइएको छ ।

परिच्छेद ४ : आर्थिक अवस्था

अर्थतन्त्रका लाभहरू सबैले प्राप्त गर्न सक्ने अवस्थाको सृजना हुने गरी उत्पादन र तीनका साधनमा सर्वसाधारणको समेत पहुँच विस्तार गर्दै सेवा र विकासका क्षेत्रमा सबैको समान पहुँच र अवसरको व्यवस्था गर्नु नै आर्थिक विकास हो। आर्थिक विकास गर्नको निम्ति विना भेदभाव उचित रोजगारी र प्रयाप्त पारिश्रमिक उपलब्ध हुने अवस्था हुनुका साथै भौतिक पूर्वाधारहरूमा लगानी र त्यसबाट सब वर्ग र समुदायका मानिसलाई सुविधा हुने व्यवसायीक विकास, रोजगारी र आय आर्जनमा सबैको पहुँच स्थापना गर्नु जरूरी हुन्छ। आर्थिक हैसियतले सामाजिक परिवर्तनको गति र दिशालाई पथ प्रदर्शन गर्दछ। राम्रो र मजबुद आर्थिक अवस्था भएको समाजमा नयाँ नयाँ परिवर्तनरूपी क्रियाकलापलाई सजिलै आत्मसाथ गर्न सकिन्छ। अन्य विकासको तुलनामा आर्थिक विकास नै तृत्वदायी विकास हो।

प्रत्येक सामाजिक प्राणी मानवको संवेदशील मानसपटलमा आर्थिक तत्वले घच्चचाई रहेको हुन्छ। वास्तवमा सामाजिक क्रियाकलापको केन्द्र बिन्दुनै आर्थिक विकास हो। आर्थिक हैसियतकै आधारमा सामाजिक ब्यबहार, मुल्य मान्यता, क्रियाकलाप, सम्बन्धको दायरा तथा अन्य अवस्थाको विकास हुन्छ। जब मानिस आर्थिक रूपले सम्पन्न हुन्छ तब शिक्षा, स्वास्थ्य, संचार, पोषण लगाएतका क्षेत्रमा उसको पहुँच विस्तार हुन्छ। परिणाम स्वरूप समाजलाई हेर्ने वैज्ञानिक दृष्टिकोण र मान्यताको विकास हुन्छ। नयाँ मान्यता, संस्कार व्यवस्था र व्यवहारलाई आत्मसात गर्न समाजका मानिसहरू घनिभुत भएर लाग्छन। जसले गर्दा सामाजिक परिवर्तनको गति तिब्र बन्दै जान्छ।

उपयुक्त हावापानी, भू-बनोटका कारण अधिकांश घरपरिवार प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा कृषि आधुनिक कृषि तथा पशुपालनलाई बढी जोड दिनुको साथै विभिन्न जरीबुटीजन्य प्राकृतिक स्रोत र उपलब्ध कच्चा पदार्थको उपयोग गरी साना उद्योगमा लगानी गर्दै पर्यटकई स्थानलाई व्यवस्थित बनाउन सकेको खण्डमा गाउँपालिकाका अर्थतन्त्र मजबुद हुने सुनिश्चित देखिन्छ। गाउँपालिकाको सबै वडाहरूमा क्रमिक रूपमा सडक सञ्जालको विस्तार भई रहेका कारण गाउँपालिकाका पूर्वाधार विकासमा थप सहज भएको छ। कृषि, व्यापार, सेवामुलक व्यवसाय साथै गाउँपालिकामा रहेका केही साना तथा घरेलु उद्योग व्यवसायहरू आर्थिक क्रियाकलापका महत्वपूर्ण आधार हुन। वैदेशिक रोजगार पनि गाउँपालिकाको आयस्रोतको एक महत्वपूर्ण पक्ष रहेको देखिन्छ।

४.१: प्रमुख आर्थिक विवरण

४.१.१ प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण (संक्षिप्त विवरण)

यस वडामा सबैभन्दा बढि व्यवसायीक तालिम लिनेहरूमा महिला छढछ र पुरुषहरू त्रज्ञाट जना गरी जम्मा ७१० रहेका छन । त्यसैगरी कृषि सम्बन्धि जेटि, जेटिए र खाद्य प्रशोधनमा दक्षता भएका सख्या महिला १९५ र पुरुष ४२६ जना गरी जम्मा ६२१ जना छन । साथै सूचना प्रविधी र इलोक्ट्रोनिक् कमप्युटर, विद्युत, मोवाईल, रेडियो घडी सम्बन्धि दक्षता हासिल गरेका ३१९ जना महिला र ३७२ जना पुरुष गरी जम्मा ६९१ जना रहेका छन । अन्य विषयगत क्षेत्रमा थोरै मात्रामा भएका सडखालाई तलको तालिका वडागत रुपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

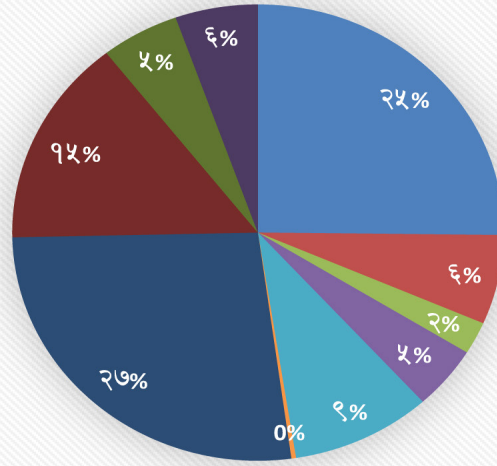
१३. व्यवसायीक सिप तालिम सम्बन्धी विवरण														
सुचना तथा प्रविधि, कम्प्युटर, सिर्वाङ्ग, जाला, बटिच, संगार, पानर आदि	सिर्वाङ्ग, जाला, बटिच, संगार, पानर आदि	निमाण सम्बन्धी (सामान, काप, री) आदि	इञ्जिनियरिङ्, अटोमोबाइल, र मेकनिक्स	कृषि सम्बन्धी (जेटि, जेटिए र खाद्य)	सम्बन्धी जनसंख्या	पुरुष	महिला	सम्बन्धी पुरुष/वाशु	सम्बन्धी महिला	वन सम्बन्धी पुरुष	महिला	महिला	पुरुष	
														महिला
३९	७०	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१
१०५	१२९	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१
३३	५७	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
३७	५२	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
५५	६०	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
२७	५३	७	७	७	७	७	७	७	७	७	७	७	७	७
७७	५५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
७१	५१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
३७९	५९४	११६	५८	३२९	५२	३२९	५२	३२९	५२	३२९	५२	३२९	५२	३२९

४.१.२ मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण

यस माथागढी गाउँपालिकामा बसाबास गर्ने मानिसहरूको मुख्य पेशा भनेको कृषि नै हो । यस गाउँपालिकाको वडा अनुसार पेशामा संलग्न मानिसहरूको विवरणलाई हेर्दा यहाँका मानिसहरू मुख्य रूपमा कृषिमा र नोकरीमा संलग्न भएको देखिन्छ । जनसङ्ख्याको आधारमा हेर्दा यस गाउँपालिकामा जम्मा टघघढ (२७ प्रतिशत) मानिसहरू कृषि तथा पशुपालन पेशामा संलग्न रहेका छन् । यस्तै व्यापार व्यवसाय, रोजगारी, नोकरी व्यापार, जागिर, ज्यलामजदुरी तथा अन्य पेशामा संलग्न भएको विवरण मध्ये व्यापार गर्नेको सङ्ख्या ज्ञाण्छ जना रहेका पाइएको छ भने जागिर गर्नेको सङ्ख्या यस गाउँपालिका भित्र घण्टुद्ध जना रहेका छन् । यसैगरी सिपयुक्त ज्यला मजदुरीबाट घण्टुद्ध जनाले प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा काम गरिरहेको देखिन्छ । यस गाउँपालिकामा अध्ययनरत विद्यार्थी सङ्ख्या ठडुडुड रहेको छ । तलको तालिकामा विभिन्न पेशामा संलग्न भएको जनसङ्ख्या विवरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

वडा	पेशा १० वर्ष माथी											अन्य
	परिवार सङ्ख्या (जम्मा)	जम्मा जनसङ्ख्या	कृषी तथा पशुपालन	नोकरी र जागिर	उद्योग व्यापार	ज्यला मजदुरी	वैदेशिक रोजगारी	व्यावसायिक कार्य (पत्रकार, वकिल, परामर्श, ठेक्कापट्टा, पूजारी आदि)	विद्यार्थी (अध्ययनरत)	गृहणी	वेरोजगार	
१	९१२	५१३९	६५०	४१३	४७	११९	४३७	३८	१३८८	११०५	१७४	७६८
२	४९६	२४६८	१२१	९३१	१५२	८५	५५	२२९	६१४	११४	१२४	४३
३	१२३२	६४६७	१६९२	६३५	३७७	४०२	६७३	१६९	१२४५	८८१	२२३	१७०
४	९६४	६०१३	१३७१	४९१	२३९	४३७	६३६	१०९	१४१२	८८५	१६०	२७३
५	४३२	३१८५	५५१	७१	६५	१४२	२४५	९६	९३१	६५५	२८६	१४३
६	४७८	३००९	७६१	२४५	६७	११८	२१२	१२	९२३	९४	५१२	६५
७	४२०	२५९२	८८४	१७९	२२	६९	१३९	३	८०३	२१६	१९९	७८
८	३०६	१७२०	३०९	५९	३६	७२	१८६	४	४९५	३३६	९१	१३२
जम्मा	५२४०	३०५९३	६३३९	३०२४	१००५	१४४४	२५८३	६६०	७८११	४२८६	१७६९	१६७२

पेशाको आधारमा जनसङ्ख्या

- कृषी तथा पशुपालन
- नोकरी/जागिर
- उधोग तथा व्यापार
- ज्याला मजदुरी
- वैदेशिक रोजगारी
- व्यावसायिक कार्य (पत्रकार, वकिल, परामर्श, ठेक्कापट्टा, पुजारी आदि)
- विधार्थी (अध्यनरत)
- गृहणी

४.१.३ औसत आम्दानी, खर्च र बचत विवरण

यस माथागढी गाउँपालिकामा रहेको जनसङ्ख्यालाई आधारमानी परिवारहरूको वार्षिक आम्दानी, खर्च र औषत बचतलाई यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ।

वडा	परिवार सङ्ख्या (जम्मा)	जम्मा जनसङ्ख्या	परिवारको सरदर वार्षिकआम्दानी कति छ ?	परिवारको सरदर वार्षिक खर्च कति छ ?	परिवारको वार्षिक औसत वचत
१	९१२	५१३९	४२५६४००६३	४०५५७९०१५	२०,०६१,०४८
२	४९६	२४६८	९६०८२८००	८९५७५६००	६,५०७,२००
३	१२३२	६४६७	२०८१६८३८	१८४८७७४५	२,३२९,०९३
४	९६४	६०१३	११५२७४६००	११३९७५०००	१,२९९,६००
५	४३२	३१८५	६४६५३४१०	५५४९८४१३	९,१५४,९९७
६	४७८	३००९	५३७१६२५०	४२७१०७००	११,००५,५५०
७	२०	२५९२	६१७५३०५०	३९१५८५५०	२२,५९४,५००
८	३०६	१७२०	३४२७१०००	२७७२५०००	६,५४६,०००
जम्मा	५२४०	३०५९३	८७२२०८०११	६१२७१००२३	७९,४९७,९८८

‘माथागढी गाउँपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

त्यसैगरी यस माथागढी गाउँपालिकामा गाई गोरू, भैसी राँगा, खसी बोका, वाखा, सुंगुर वंगुर तथा हाँस कुखुरा जस्ता पशुपंक्षी पालनबाट अण्डा, मासु तथा दुध उत्पादन गरी वार्षिक रूपमा घरमा भईरहेको आम्दानीको स्रोतलाई पनि उल्लेख गरिएको छ।

वडा	गाई, गोरू वाच छाबाट उत्पादन विक्रीको आम्दानी	राँगो भैसी पाडा पाडी उत्पादन विक्रीको आम्दानी	वाखा भेडा खसी बोका उत्पादन विक्रीको आम्दानी	सुंगुर वंगुर उत्पादन विक्रीको आम्दानी	कुखुरा बोका उत्पादन विक्रीको आम्दानी	जम्मा आम्दानी
१	१५००२०	१४७१११२	२५३४३१०	५५८३००५	२८३३६००	१२५७२०४७
२	८५८०८	१७३४०००	१६७५८०९	३५६७५०४	२४१६९४४	९४८००६५
३	५००००	१७८३०००	२५२००००	८०४३९९०	३३१५५००	१५७१२४९०
४	१२००८	१११४३८३	२६९७९८२	५५४९८७६	३३८७७७७	१२७६२०२६
५	५२५००	१४९३६००	४५८१३००	६०१५१७५	२८९३७५०	१५०३६३२५
६	१७०००	१७८८५००	२८७४४१२	२११३६०८	२२७३१८६	९०६६७०६
७	४२४३१	१५३८८००	२६४०८४०	१७७५९००	२३१७९३०	८३१५९०१
८	१५०००	१८००३०	८७७०२०	१९१२०००	१५३२५००	४५१६५५०
	४२४७६७	१११०३४२५	२०४०१६७३	३४५६१०५८	२०९७१८७	८७४६२११०

४.१.४ विपन्नता स्तरीकरण विवरण

माथागढी गाउँपालिकाको बस्ती र बसोबास सडकध्या र त्यसमा पनि कस्ता प्रकारका भूमीको स्वामित्वमा रहेका छन भन्ने कुरा प्रमुख रहन आउँछ। घरधुरी सर्वेक्षणका आधारमा प्राप्त भएको तथ्याडक अनुसार, कुल क्षेत्रफलको २५.४ रोपनी जग्गा सुकुम्बासीको रूपमा प्रयोग हुदै आएका पाइएको छ। त्यसैगरी १४ रोपनी ऐलानी जग्गा, सार्वजनिक ३६ रोपनी र ८.८ रोपनी सरकारी जमिन पनि स्थानी समुदायले बसोवासका लागि प्रयोग गर्दै आएका छन। यद्यपी यो अवस्थालाई विपन्नताको स्तरीकरणमा राख्न नमिल्ने देखिन्छ।

रोपनीमा					
वडा	ऐलानी	सुकुम्बासी	गुठी	सार्वजनिक	सरकारी
१	०	५.४	०	०	०
२	०	४.१	०	७	८
३	५	५.३	२१	१६	०.८
४	५	६.२	०	८	०
५	१	४.१	३६	०	०
६	१	५.३	०	२	०
७	१			३	
८	०	०	०	०	०
जम्मा	१४	२५.४	५७	३६	८.८

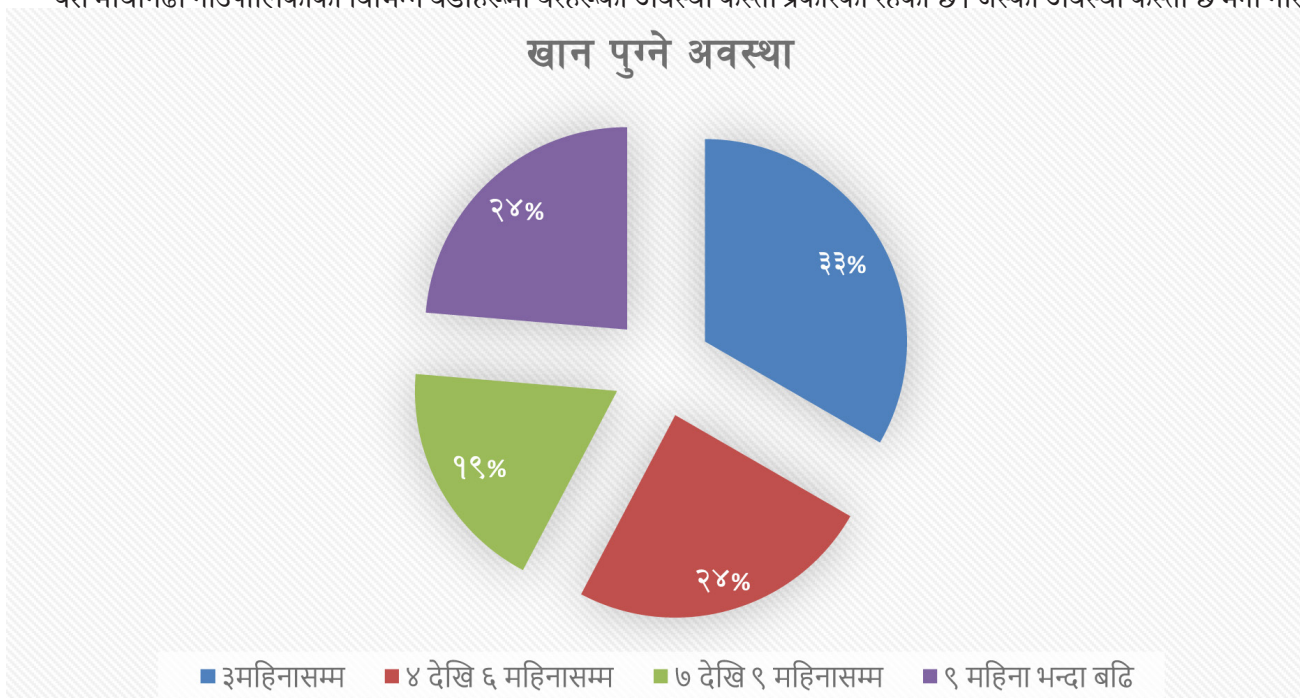
४.१.५ खाद्यान्न सुरक्षाको अवस्था

माथागढी गाउँपालिकामा खाद्यान्नको अवस्था हेर्दा कुल जनसङ्ख्यालाई आधार मानेर हेर्दा पहिलो महिना देखि लिएर एक वर्षसम्म आफ्नो उत्पादनले के कति खाना पुग्ने र नपुग्ने भन्ने अवस्था यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ। घरधुरी सर्वेक्षणका आधारमा प्राप्त भएको तथ्याङ्क अनुसार, जसमा ३ महिना सम्म खान पुग्नेहरूको कुल जनसङ्ख्या १७४६ अर्थात् ३३ प्रतिशत रहेको पाइन्छ। त्यसैगरी ४ देखि ६ महिना सम्म खान पुग्ने घरपरिवारहरूको सङ्ख्या १२७८ (२४) प्रतिशत रहेको पाइयो भने ७ महिना देखि ९ महिनासम्म पुग्ने घर परिवारको सङ्ख्या ९७६ अर्थात् १९ प्रतिशत र ९ महिना भन्दा माथि खान पुग्नेहरूको सङ्ख्या १२४० (२४ प्रतिशत) रहेको छ। जसलाई तल तालिकामा यसरी प्रस्तुत गरिएको छ।

वडा	परिवार सङ्ख्या (जम्मा)	जम्मा जनसङ्ख्या	आफ्नो उत्पादनले तपाईंको परिवारलाई कति महिना खानपुग्छ ?			
			३ महिना सम्म	४ देखि ६ महिनासम्म	७ देखि ९ महिनासम्म	९ महिना भन्दा बढि
१	९१२	५१३९	३८०	२३७	१०३	१९२
२	४९६	२४६८	११७	२९	२०८	१४२
३	१२३२	६४६७	२९३	२८७	२७८	३७४
४	९६४	६०१३	४२९	२६७	९७	१७१
५	४३२	३१८५	१३४	१२५	९१	८२
६	४७८	३००९	१५१	१६९	५९	९९
७	४२०	२५९२	१४१	८७	७२	१२०
८	३०६	१७२०	१०१	७७	६८	६०
जम्मा	५२४०	३०५९३	१७४६	१२७८	९७६	१२४०

४.१.६ आवास संरचना विवरण

यस माथागढी गाउँपालिकाको विभिन्न वडाहरूमा घरहरूको अवस्था कस्तो प्रकारको रहेको छ। जसको अवस्था कस्तो छ भनी गरि

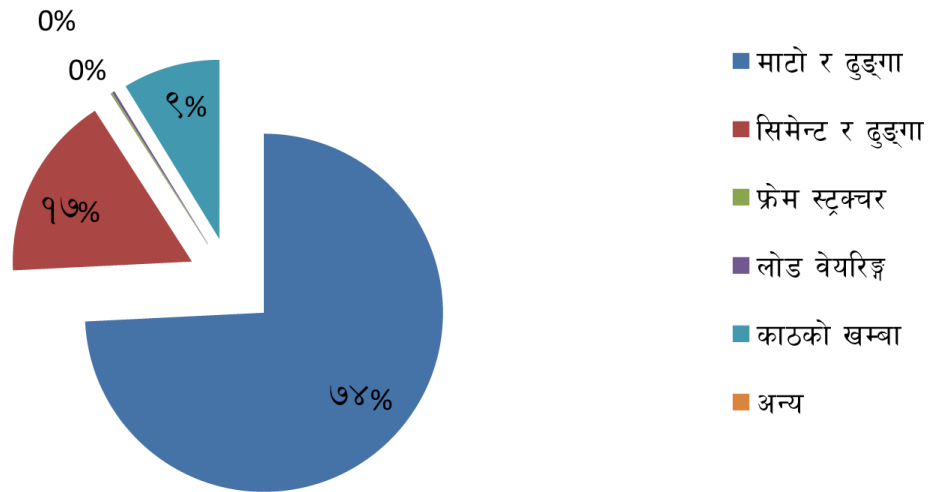

एको अध्ययनमा कुल घरधुरीमध्ये ७४ प्रतिशतले ढुङ्गा माटोबाट घरहरू बनाएका छन् । माटो र ढुङ्गाबाट बनेकाको सङ्ख्या घडडढ रहेको छ । सिमेन्ट र ढुङ्गाले बनेकाको घरहरू सङ्ख्या १७ प्रतिशत (डठढ्ढ) रहेको छ भने काठको खम्बाले बनाईएका घरहरू ९ प्रतिशत (ढ्ढछढ) र अन्य तरिकाले बनाईएका घरहरू क्रमशः ११ र ७ रहेको पाइएको छ । यसलाई तल तालिकामा यसरी प्रष्टयाउने कोशिस गरिएको छ ।

वडा	परिवारको सङ्ख्या (जम्मा)	जम्मा जनसङ्ख्या	तपाईं बसेको घरको जग कस्तो प्रकारको छ ?					
			माटो र ढुङ्गा	सिमेन्ट र ढुङ्गा	फ्रेम स्ट्रक्चर	लोड वेयरिङ्ग	काठको खम्बा	अन्य
१	९१२	५१३९	८०२	९७			१३	
२	४९६	२४६८	२६३	१८४			४९	
३	१२३२	६४६७	७०२	३४४		७	१७९	
४	९६४	६०१३	७९४	१२३	४		४३	
५	४३२	३१८५	२८३	३१	५	१	११७	
६	४७८	३००९	३७८	६४	३	३	३०	
७	४२०	२५९२	३८६	१८			१६	
८	३०६	१७२०	२८१	१३			१२	
जम्मा	५२४०	३०५९३	३८८९	८७४	७	११	४५९	

त्यसैगरी यस माथागढी गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरूमै रहेको घरहरूको छानाको प्रकार सम्बन्धी गरिएको अध्ययनमा अनुसार ८२ प्रतिशत घरहरू जस्तापाताले छाइएको पाईएको छ भने ६ प्रतिशत खरले छाएका घरहरू छन् । त्यसैगरी आर.सि.सि. ढलान गरिएका

घरको जगको प्रकार

घरहरू १५ प्रतिशत रहेका छन् । र १ प्रतिशतको रुपमा टायल वा ढुङ्गाले छाएका घरहरू पनि भेटिएका छन् ।

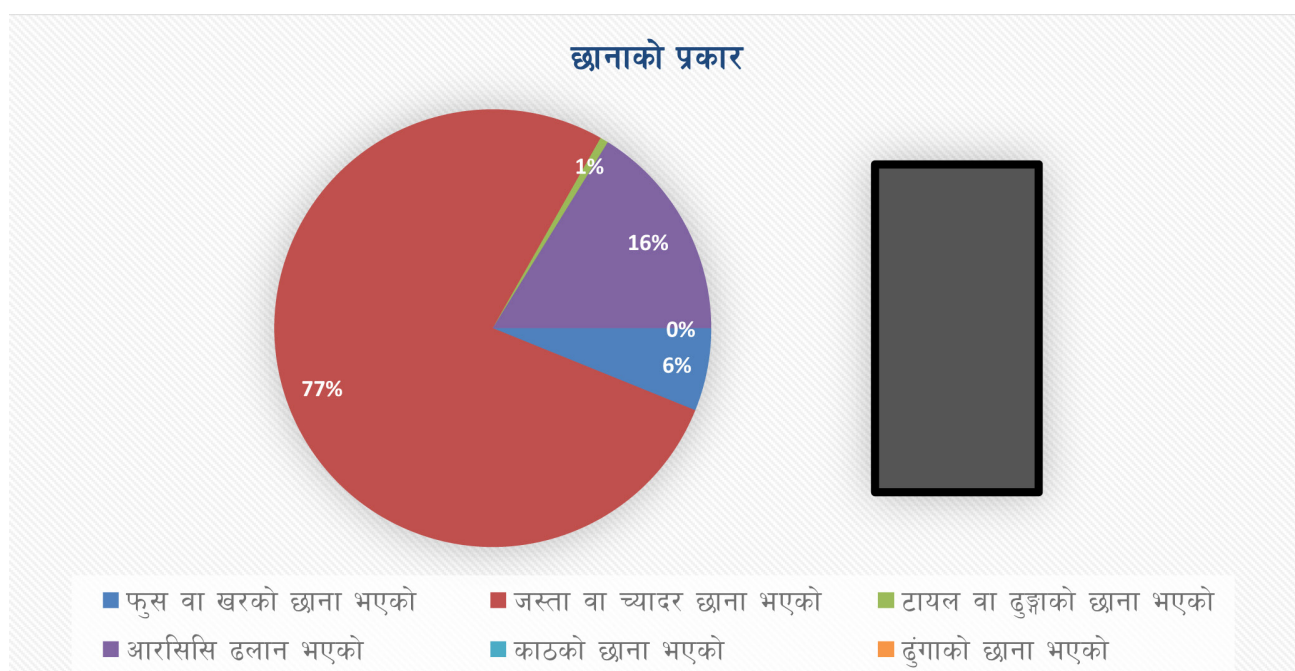
वडा	घरधुरी	फुस वा खरको छाना भएको	जस्ता वा च्यादर छाना भएको	टायल वा ढुङ्गाको छाना भएको	आरसिसि ढलान भएको	काठको छाना भएको	ढुङ्गाको छाना भएको

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

१	९१२	७	८२२	३	८०		
२	४९६	१	३१८	१४	१६३		
३	१२३२	१३	७५४		५००		
४	९६४	६१	८१८	४	८१		
५	४३२	८८	३३९		५		
६	४७८	५५	३९७	१०	१६		
७	४२०	६२	३५३		५		
८	३०६	३६	२६६	१	३		
जम्मा	५२४०	३२३	४०६७	३२	८५३		

४.१.७ गरिबीको दर (गरिबीको रेखामुखी रहेको जनसङ्ख्या)

यस गाउँपालिकामा रहेको समुदायको गरीबीलाई विप्लेषण गर्न पर्दा ३/४ वटा कुरालाई आधार मान्नुपर्ने हुन्छ। यद्यपी ठयाक्कै

यति प्रतिशत वा यति घर गरिबीको रेखामुखी रहेका छन् भन्न सकिने अवस्था भने देखिदैन। वडामा शौचालय नभएका घरहरू, अथवा सुकम्वासी अवस्थामा रहेका नगन्य घरहरू तथा रोजगारीमा संलग्न नभएका केही समुदायको विषयलाई आँकलन गर्ने हो भने कहि कतै नगन्य मात्रामा गरिबीको अवस्था भल्किन सक्ने अनुमान गर्न सक्छौं। तर त्यो अवस्थाका समुदाय पनि कहि न कतै त्यसका अन्य विकल्पहरूको खोजी गरेर जिविकोपार्जन गरिरहेका भेटिन्छन्।

त्यसैगरी स्थानीय समुदायले आफ्नो उत्पादनले कति महिना खान पुग्छ भन्ने तथ्याङ्क पनि गरिबीको दर अनुमान गर्ने एउटा आधार बन्न सक्छ। तर यस माथागढी गाउँपालिकामा न घरवार विहिन भएका समुदायको सख्या भेटाउन सकिन्छ, न त रोजगारी नै नभएका। यदा कदा आफ्नो पाखोवारी र गाउँको घर छोडेर सुगम ठाउँमा वसाई सरी सार्वजनिक र ऐलानीमा जग्गामा आफ्नो बासलाई टेको लगाएको भएपनि गुजाराका लागि विभिन्न माध्यम र विकल्पहरूमा आश्रित रहेका छन्।

४.१.८ आयात र निर्यातको अवस्था

माथागढी गाउँपालिकामा यहाँको जमिनबाट उत्पादित वस्तुहरूको विवरण अनुसार धान, मकै गहुँ र कोदोको उत्पादन, खरिद तथा बिक्री परिमाणलाई केजीलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

वडा	धान			मकै			गहुँ			कोदो		
	उत्पादन (केजी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)
१	७५५३३८	१८४३७	२१४८८	१७५०६	२८३०	२५७५८	१४४२०	१२६०	३७४०	६९७१	१२६७	२७९०
२	४९६७६०	२१२१९	१३७३२	५३८९४	२६३	९६३२	१८२८७	१५३४	३०९२	३३१८	११७९	३२०
३	९८१५०१	२१९००	५२१९०	८६३९३९	५६३५	९२१०	१३२७०	१८८५	१९०००	१४६३०	१२८७	२५७
४	३६७९९४	७४३२३	५३४०८	२१७७९१	९८१०	५४२८	१८२७३	९१००	८९७०	३५९९४	१६१६	५६०
५	५००४९७	१९०००	१८८५५	१५१८०९	७८३५	९०३५	२२६३३	३७००	१६७२	३१७२२	१७१२	२५५
६	९३०८६९	१००००	५२०८	३८१५३५	१०१२६	७१२०	५९५११	७९१७	१७८४	२५०६२	१७५०	३१०
७	३४२३२७	१२०६८	१६३२५	८३४७३	१८०५	४८६६	१३८११	२३५०	६७५०	१५९५४	१४८०	२८०
८	१८६९६४	१००००	८०००	७४९०६	१४४००	२२२४	२१०४०	१४२६	४४५५	८९२२	१५४४	२३०
जम्मा	४५२२२५०	१८६९४७	१९९२०६	१९९८८५३	५२७०४	७३२७३	१८१२४५	२९१७२	४९४६३	१४२५७३	११८३५	५००२

वडा	आल			बन्दा, काउली र रायो			बोडी र सिमी			गोलभेंडा			काँक्रो, लौका र फर्सी		
	उत्पादन (केजी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)
१	६९४२	२६६१	९६०६	४०३२	४०३२	७४८	१५८१३	४१२१५	२८९४	३९०७	२३८०	३९८३	६९४२	२६६१	९६०६
२	७६५३	३४७७	२९५१	५४२१	५४२१	१४०६	२०५५	१४९८	७४६५	५९०८	३०८६	१९१३	७६५३	३४७७	२९५१
३	११२६०	११२०५	१११५०	६२३५	६२३५	७१४७	९९६७	२४०५	४१२६	१४९४०	२४२५	९८४८	११२६०	११२०५	१११५०
४	५४५०	४६१०	१०७८०	२३६०	३५४३	३५४३	२३१२	१४३०	५५०	८७१०	७२०	०	५४५०	४६१०	१०७८०
५	८९६३	६७४५	१२३६	४०५८	१३४४	१३४४	१३४९	१०५०	४८०	५७२२	१६२	५०	८९६३	६७४५	१२३६
६	९२१५	७८६९	४०३६	५५४६	८११३	१७८	८११३	२२६३	३५६	७३७८७	०	०	९२१५	७८६९	४०३६
७	४९४०	२२००	२७२९	१५१७	१५१७	८३५	५२५८	३२४५	७०७	८८००	६९२	४९४०	४९४०	२२००	२७२९

८	४०२२	३५२०	११२०	११६०		२६९१	१०७०	५६४	२६८९			४०२२	३५२०	११२०
जम्मा	५८४४५	४२२८७	४३६०८	३७४७८	२८९४४	१५२३१	४७५५८	१७१४२	१२४४६३	८७७३	१६४८६	५८४४५	४२२८७	४३६०८

४.१.९ बेरोजगार सम्बन्धी विवरण

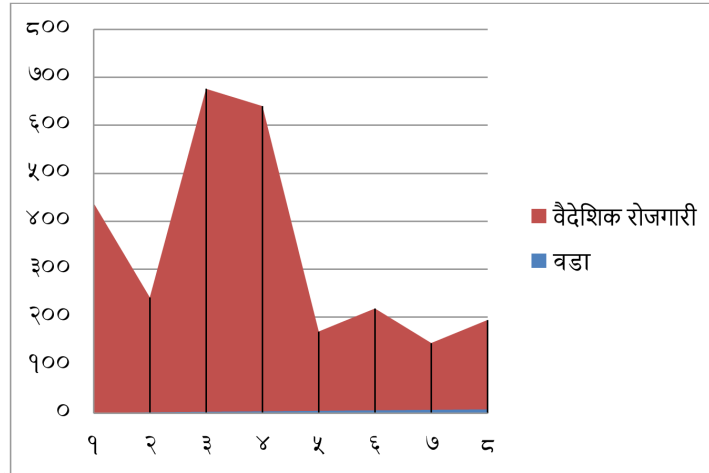
यस माथागढी गाउँपालिकामा रहेको कुल जनसङ्ख्यालाई आधार मानी तयार पारिएको विवरण अनुसार बेरोजगारहरूको जनसङ्ख्या उल्लेख्य मात्रामा रहेको पाइन्छ। आठ वटै वडाहरूलाई आधारमान्दा बेरोजगारहरूको जम्मा जनसङ्ख्या जट्टढरहेको पाइन्छ। जसले गर्दा यस गाउँपालिकामा बेरोजगार कति रहेछन त भन्ने प्रस्ट हुन्छ। यसरी हेर्दा सबैभन्दा वढी बेरोजगार जनसङ्ख्या वडा नं ६मा रहेको छ। त्यस वडामा ५१२ जना जति बेरोजगार सङ्ख्या रहेको तथ्य भेटिएको छ। बेरोजगार सम्बन्धी वडागत विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

पेसा १० वर्ष भन्दा माथिको उमेर समूहकालागि मात्र													
वडा	परिवार सङ्ख्या (जम्मा)	जम्मा जनसङ्ख्या	कृषी तथा पशुपालन	नोकरी, जागिर	उद्योग तथा व्यापार	ज्याला	कृषी तथा पशुपालन	व्यावसायिक कार्य (पत्रकार, बकिल, परामर्श, ठेक्कापट्टा, पूजारी आदि)	विधार्थी (अध्ययनरत)	गृहणी	बेरोजगार	अन्य	
१	९१२	५१३९	६५०	४१३	४७	११९	४३७	३८	१३८८	११०५	१७४	७६८	
२	४९६	२४६८	१२१	९३१	१५२	८५	५५	२२९	६१४	११४	१२४	४३	
३	१२३२	६४६७	१६९२	६३५	३७७	४०२	६७३	१६९	१२४५	८८१	२२३	१७०	
४	९६४	६०१३	१३७१	४९१	२३९	४३७	६३६	१०९	१४१२	८८५	१६०	२७३	
५	४३२	३१८५	५५१	७१	६५	१४२	२४५	९६	९३१	६५५	२८६	१४३	
६	४७८	३००९	७६१	२४५	६७	११८	२१२	१२	९२३	९४	५१२	६५	
७	४२०	२५९२	८८४	१७९	२२	६९	१३९	३	८०३	२१६	१९९	७८	
८	३०६	१७२०	३०९	५९	३६	७२	१८६	४	४९५	३३६	९१	१३२	
जम्मा	५२४०	३०५९३	६३३९	३०२४	१००५	१४४४	२५८३	६६०	७८११	४२८६	१७६९	१६७२	

४.१.१० वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरूको विवरण

आफनो देशमा रोजगारीका अवसरहरूको अभावका कारणले अधिकांश युवाहरू वैदेशिक रोजगारमा पुगेको देखिन्छ । राष्ट्रिय समस्याको रूपमा रहेको यस समस्यावाट यस माथागढी गाउँपालिका पनि चोखो छैन । आर्थिक अवस्था कमजोर भएका कारण यस गाउँपालिकाका विपन्न वर्गका युवाहरू पनि खाडी मुलुकमा अति जोखिम मोलि रहेका छन । यसको मुख्य कारण अशिक्षा, युवाहरू शिप विहिन हुनु साथै यस गाउँपालिकामा कृषिमा आधुनिकीकरण नभएको हुदा जीविकोपार्जनका लागि युवाहरू तथा युवतीहरू विदेशिन बाध्य भएका छन । यस गाउँपालिका दृष्टिगत जना वैदेशिक रोजगारमा छन । वडागत रूपमा हेर्दा सबभन्दा वडा नं ३ बाट ६७३ जना विदेश गएको देखिन्छ । त्यसपछि वडा नं ४ का ६३६ जना विदेशमा रहेको देखिन्छ ।

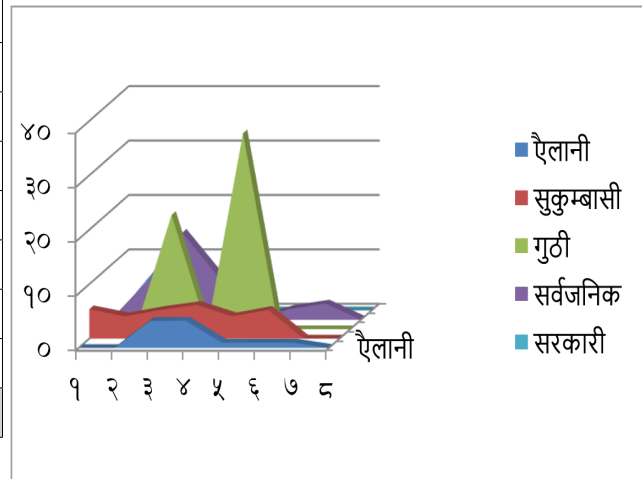
वडा	वैदेशिक रोजगारी
१	४३७
२	५५
३	६७३
४	६३६
५	२४५
६	२१२
७	१३९
८	१८६
जम्मा	२५८३

४.१.११ सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण

यस माथागढी गाउँपालिका विभिन्न वडाहरूको भौगोलिक वनावट र वस्तीको बसोबासको जग्गामाथीको स्वामित्व लगाएका विभिन्न सूचकहरूलाई हेर्दा समग्रमा दृष्टिगत सुकुम्बासीहरू छन भन्ने तथ्य पत्ता लाग्छ । यसको मुख्य आधार भनेकै वडाका विभिन्न भागमा सार्वजनिक तथा ऐलानी जग्गामा बसोबास गर्ने समुदायको सङ्ख्यालाई लिईएको छ । यस गाउँपालिकामा करिब १४ रोपनी ऐलानी जग्गा बसोबासको लागि प्रयोग हुदै आएको छ । त्यसैगरी ५७ रोपनी जग्गा गुठीका लागि ३६ रोपनी सार्वजनिक र ८.८ रोपनी सरकारी जग्गा समुदायले बसोबासका लागि प्रयोग गर्दै आएका छन ।

वडा	ऐलानी	सुकुम्बासी	गुठी	सार्वजनिक	सरकारी
१	०	५.४	०	०	०
२	०	४.१	०	७	८
३	५	५.३	२१	१६	०।८
४	५	६.२	०	८	०
५	१	४.१	३६	०	०
६	१	५.३	०	२	०
७	१			३	
८	०	०	०	०	०
जम्मा	१४	२५.४	५७	३६	८.८

४.२ भू-उपयोग तथा स्वामित्व

जनसङ्ख्या वृद्धिदर, आन्तरिक बसाइँ-सराइ तथा अव्यवस्थित सहरीकरणले गर्दा नेपालका अधिकांश बस्तीहरू अव्यवस्थित रूपमा विकास भइरहेका छन् । त्यसैगरी वन विनाश, कृषि भूमिको ह्रास, बाढी, पहिरो, भू-क्षय जस्ता प्राकृतिक विपदाका घटनाहरू पनि नेपालमा दोहरिरहेका छन् । यस्तै पनि निकै समस्याहरू सिर्जना गरिरहेको छ । वास्तवमा यी समस्याहरू प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा भूमि र यसको उपयोगसँग जोडिएका विषयहरू हुन् । यदि प्रभावकारी भू-उपयोग नीति तर्जमा तथा कार्यान्वयन गर्न सकेमा नेपालका धेरै जसो समस्याहरू न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ । तर दुर्भाग्यवश, नेपालमा आजसम्म प्रष्ट रूपका भू-उपयोग नीति तथा कार्यक्रमहरू निर्धारण हुन सकिराखेका छैनन् ।

नेपाल जैविक, भाषिक तथा सांस्कृतिक रूपमा विविधता भएको मुलुक हो । यस्तो विविधता भएको मुलुकमा विविधताको संरक्षण तथा विकास गर्न प्रभावकारी भू-उपयोग अति आवश्यक छ । समुद्र सतहदेखि करिब ६० मिटरबाट सगरमाथाको ८,८४८ मिटरसम्म फैलिएको देश, हाल बढ्दो अव्यवस्थित सहरीकरणले गर्दा कृषियोग्य भूमि गैरकृषि प्रायोजनका लागि बढ्दो अवस्थामा छ । नेपालमा करिब ७० प्रतिशत जनसङ्ख्या कृषिमा आधारित छ र करिब ३२ प्रतिशत कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कृषिको योगदान रहेको छ ।

कृषियोग्य भूमिमा गैर कृषि प्रयोजनको लागि प्रयोग बढ्नु, अधिकांश कृषियोग्य भूमि बाँभो रहनु, अनियन्त्रित खण्डीकरण बढ्दै जानु आदि कारणले देशमा खाद्य सुरक्षामा ठूलो सङ्कट आइरहेको छ । कृषि प्रधान देश भएर पनि अधिकांश खाद्य पदार्थहरू विदेशबाट आयात भइरहेको छ । कृषि भूमिमा बढ्दो खण्डीकरणले गर्दा कृषि उत्पाकत्वमा ठूलो ह्रास आइरहेको छ । कृषि भूमिलाई बस्ती विकासमा परिवर्तन गर्नाले, भूमिका आवश्यक मूल्य बढ्न गई, अन्य क्षेत्रहरूलाई नकारात्मक असर भइरहेको छ । कृषि जस्तो वन क्षेत्र पनि अतिक्रमणको चपेटामा परिराखेको छ । यो क्रम निरन्तर रूपमा भइरहने हो भने प्राणी तथा मानव जीवनमा ठूलो सङ्कट आउने खतरा छ । यसले पर्यावरण तथा वातावरणमा समेत ठूलो समस्या देखिन थालेको छ ।

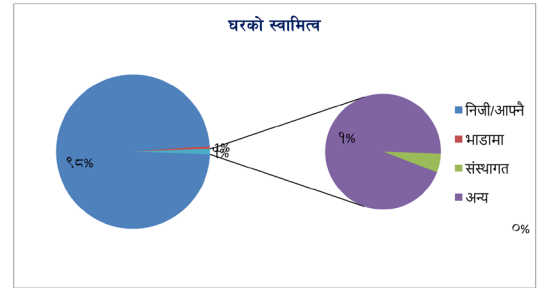
४.२.१ वर्तमान भू-उपयोग

नेपालमा कुल भूभागको करिब २७ प्रतिशत खेतझीग्य, ३९.६ प्रतिशत वन क्षेत्र, १२ प्रतिशत चरन क्षेत्र, १७.२ प्रतिशत हिउँ तथा चट्टान क्षेत्र तथा २.६ प्रतिशत जलक्षेत्र रहेको छ । खासगरी भुमी सम्वन्धी ऐन २०२१ र नियमावली २०२१ मा संशोधन गरी राखिएका विविध प्रावधानहरूलाई कार्यान्वयन हुन सकेका छैनन् । ऐन तथा नियमावलीमा व्यवस्था भए बमोजिम माटोको प्रकृति, उर्वरा शक्ति, दे शको भौगोलिक स्थिति, वातावरण तथा जलवायु समेतका आधारमा भु-उपयोग कार्यक्रम संचालन गर्ने व्यवस्था पनि कार्यान्वयनमा आउन सकेको छैन । जस्का कारण विभिन्न भागमा अव्यवस्थित रूपमा वसोवास क्षेत्र एवम सहरीकरण विस्तार हुँदै गएको, उद्योग व्यवसायका लागि विशेष क्षेत्र छुट्याउन नसकिएको, कृषिभूमि क्रमशः विनास हुँदै गएको, जग्गा ओगटेर बाँभो राख्ने प्रवृत्ति बढ्दै गएको तथा सुकुम्वासीका नाममा सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण गरिएका प्रवृत्तिहरू बढ्दै गएको छ ।

४.२.२ भू-स्वामित्व

यस गाउँपालिकामा तपाईं बसेको घरको स्वामित्व कस्तो प्रकारको हो भनेर सोधिएको प्रश्नमा ५०३० अर्थात ९८ प्रतिशतको निजी आफ्नै घर रहेको तथ्याङ्क भेटिएको छ। त्यसैगरी ९५ जनाले आफू बस्दै आएको घर भाँडामा रहेको बताएका छन्। १ प्रतिशतले आफू बसेको घरमा अन्य प्रकारका स्वामित्व तथा सम्बन्ध रहेको बताए। गाउँपालिकाका विभिन्न वडामा आएका तथ्याङ्कहरूलाई वडागत रूपमा तलको तालिकाबाट पनि प्रष्ट हुन्छ।

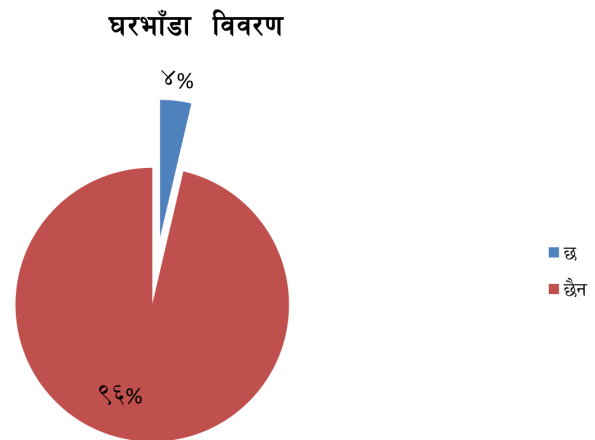
वडा	परिवार सङ्ख्या (जम्मा)	जम्मा जनसङ्ख्या	तपाईं बसेको घरको स्वामित्व कस्तो प्रकारको हो ?			
			निजी र आफ्नै	भाडामा	संस्थागत	अन्य
१	९१२	५१३९	८७७	१९	६	१०
२	४९६	२४६८	४५०	१६	८	२२
३	१२३२	६४६७	१२११	११		१०
४	९६४	६०१३	९३०	२१	१	१२
५	४३२	३१८५	४१५	६	२	९
६	४७८	३००९	४५३	९	१३	३
७	४२०	२५९२	४०८	७		५
८	३०६	१७२०	२८६	६	५	९
जम्मा	५२४०	३०५९३	५०३०	९५	३५	८०

घरभाडा सम्बन्धी विवरण

त्यसैगरी तपाईंको घर भाडामा दिने भएको छ भनी सोधिएको प्रश्नमा छ भनेर जवाफ दिनेको सङ्ख्या १९२ अर्थात ४ प्रतिशत देखियो। छैन भनेहरू ९६ प्रतिशत रहेका छन्।

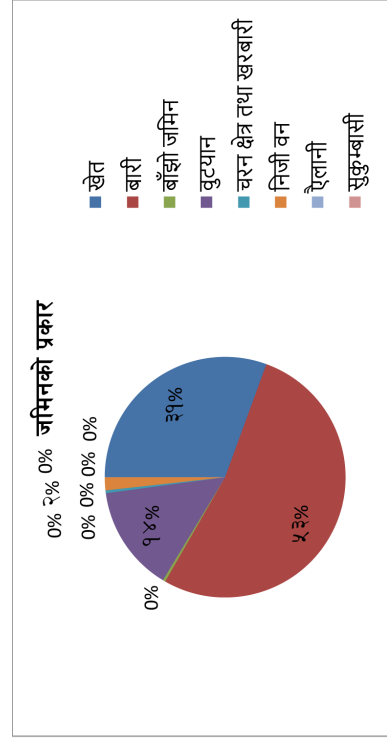
वडा	तपाईंको घर भाँडामा दिनु भएको छ ?		परिवार सङ्ख्या (जम्मा)
	छ	छैन	
१	१९	८९३	९१२
२	१७	४७९	४९६
३	७९	११५३	१२३२
४	२७	९३७	९६४
५	१०	४२२	४३२
६	१८	४६०	४७८
७	१५	४०५	४२०
८	७	२९९	३०६
जम्मा	१९२	५०४८	५२४०

४.२.३ जग्गाको किसिम

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वडाका जग्गाको किसिमबारे गरिएको अध्ययनमा कुल जमिनको ७३९७४०।४४ रोपनी अर्थात ५३ प्रतिशत बारी रहेको देखिएको छ। ३१ प्रतिशत अर्थात ४२८९३२।५७ रोपनी खेत रहेको छ भने, १९९४३९।९ रोपनी अर्थात १४ प्रतिशत वुट्यान जग्गा र चरन तथा खरबारी, ५३२०।६३, बाँझो जमिन ४८१४।०६ रोपनी रहेको छ। निजी वन २ प्रतिशत अर्थात २४४१।५ रोपनी यस अलावा ऐलानी जमिन १३७।३२ रोपनी, सुकुम्बासी ३०.४ रोपनी गृहीको जग्गा ५७ रोपनी र सार्वजनिक ३३.५ रोपनी र सरकारी ८.८ रोपनी जग्गा यस गाउँपालिकाको विभिन्न वडामा उपलब्ध छ।

वडा	परिवार सङ्ख्या (जम्मा)	जग्गाको किसिम										
		खेत	बारी	बाँझो जमिन	वुट्यान	चरन क्षेत्र तथा खरबारी	निजी वन	ऐलानी	सुकुम्बासी	गृही	सार्वजनिक	सरकारी
१	९१२	२८४८।३४	४१८६।०२	४६६।५	२३२८०	५२१।७	१४००	२।०२	५।४	०	०	०
२	४९६	२७२।२२	३८५३।०१	१४२।२२	१९७३	१०४५	८३०	१।०	४।१	०	७	८
३	१२३२	४३२०।०३	५१२३।०३	६८४।७	५३०४	१२०७	१२४०	१०१।५	५।३	२१	१६	०।८
४	९६४	२९१२।८६	७९३८।४१	८९९।०१	७६१३७	५३२।९३	४६२।५	४।५	६।२	०	८	०
५	४३२	१५१७८।६७	६५४५१।५३	८७१।६३	८८४३।२	६३१	५१४०	१११।१	४।१	३६	०	०
६	४७८	५२४४।५	३४३९।७१	१०६।५	९७६।०७	६०९	७६१।४	१२।१	५।३	०	२	०
७	४२०	२७३२।९५	२०८५।७३	२१९	५६५।२१	७०।५	४५१।५	३।१	०	३	०	०
८	३०६	२११६।१७	१२४९३	४६६	१७६२।१	४६९	३२१०	१।०	०	०	०	०
जम्मा	५२४०	४२८९३२।५७	७३९७४०।४४	४८१४।०६	१९९४३९।९	५७२०।६३	२४४१।५	१३७।३२	३०।४	५७	३३	८।८

यहाँ आफ्नो परिवारको नाउमा रहेको जग्गा घट्टछुट, ठट रोपनी र परिवार बाहेकको नाउमा रहेको जग्गा जछ्छुट, छुट रोपनी रहेको छ।

वडा	आफ्नो परिवारको नाममा रहेको जग्गा	परिवार बाहेक अरुको नाममा रहेको जग्गा
१	६३२२।५४	१२२
२	३५०६।१३	१९२।०८
३	६१४६।१	८३९
४	७५७५।८९	५३२।५
५	७१४९।२	५६
६	५९९८।१	३९
७	४६२६।९	३४६।९
८	४४७९	२३७
जम्मा	४२७३३।७३	२१९४।४

४.२.४ खेत/ईग्य जमिन सम्बन्धी विवरण

वडा	परिवार सङ्ख्या (जम्मा)	खेत	बारी
१	९१२	२८४।८३४	४१८६।०२
२	४९६	२७२।२२	३८५३।०१
३	१२३२	४३२।०।०३	५१२३३।०३
४	९६४	२९१।२।८६	७९३।४।१
५	४३२	१५१।७।४।६७	६५४।५।१।५३
६	४७८	५२४।४।५	३४३।९।७
७	४२०	२७३।२।९।५	२०८।५।७३
८	३०६	२११।६।७	१२४।९।३
जम्मा	५२४०	४२८९।३।५।७	७३९।७।४।४।४

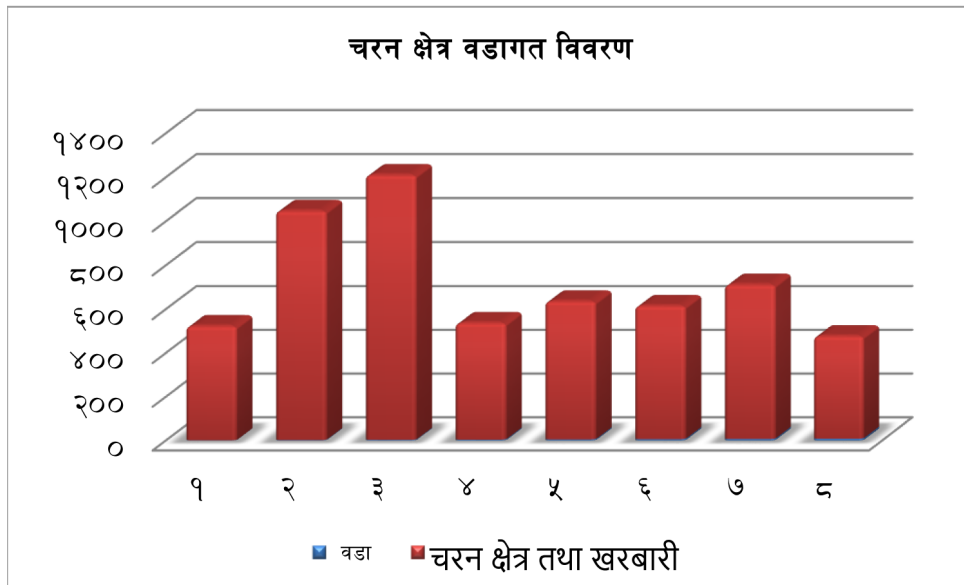
४.२.५ बाँझो जमिन सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा उपलब्ध जमिनहरूमध्ये खेती नगरिएका बाँझो जमिनहरू रहेका छन्। छुट/छुट, ठट रोपनी जमिन बाँझो तथा खेर गरिएको छन्।

४.२.६ चरन क्षेत्र

चरन क्षेत्रको नाम	चरन हुने स्थान	क्षेत्रफल (व.कि.मि)	चरन व्यवस्थापन प्रणाली (घुम्ती, चक्लाबन्दी, सामान्य)
फुप्पे	माथागढी ७ रहवास मटेरी	१८ वर्ग कि.मि	चक्लाबन्दी
खएर	माथागढी ७ रहवास मटेरी	१५ वर्ग कि.मि	घुम्ती
पेलेगा चउर	माथागढी ७ रहवास थानसिड	२० वर्ग कि.मी	चक्लाबन्दी
भडी खेत	माथागढी ७ रहवास मटेरी	१० वर्ग कि.मी	घुम्ती
टाङ्गवालादी रेधी ग्याप्दी	माथागढी ७ रहवास धनुवा	२५ हे.	
निगालीहान, पाहारेदि	माथागढी ७ रहवास रहवास मौलाथर, खन्धा चिर्त'ड	३० हे.	
पेलेगा, साडदोड	माथागढी ७ रहवास ग्वाडलिड	१५ हे.	
मुख्याकुङ्ग चउर	माथागढी ८ मुख्याकुङ्ग चउर	५० रोपनी	सामान्य
वापडी	माथागढी ८ वापडी	४० रोपनी	सामान्य
बोखोर डाँडा, सिरिक	माथागढी ८ पोखरडाँडा, लिरिक	२५ रोपनी	सामान्य
खार खोला	माथागढी ८ ताकातुङ्ग	१५ रोपनी	सामान्य
वापडी	माथागढी ८वापडी		सामान्य
वोखोरडाँडा	माथागढी ८वोखोरडाँडा		सामान्य
मुख्याकुड चउर	माथागढी ८ मुख्याकुड चउर		सामान्य
घोर्लीखरक	माथागढी ८ घोर्लीखरक		सामान्य
लेउके देवी वन	माथागढी ८ताकातुड		सामान्य
सिरिक	माथागढी ८ सिरिक		सामान्य

यस गाउँपालिकाका विभिन्न ठाउमा सार्वजनिक चरन क्षेत्र बाहेक व्यक्तिको नाउमा रहेका केही चरन तथा खरबारीहरू पनि यहाँ उल्लेख गर्ने कोशिस गरिएको छ । समग्रमा दृढदृ. ठघ रोपनी चरन क्षेत्र यस गाउपालिकामा रहेको देखिएको छ । यसरी हेर्दा सबैभन्दा वढि चरन तथा खरबारी धेरै देखिएको वडा ४ नं रहेको छ । त्यसपछि वडा नं १ र वडा नं ८ पनि कम छैन ।

४.३. कृषि तथा पशु विकास

नेपाली अर्थतन्त्रको आशालाग्दो क्षेत्रलाई बढी व्यवस्थित गरी कृषिमा खाद्यान्न अन्नवाली लगाएत पशुधनको उत्पादन, प्रवर्धनका साथै पशुजन्य उद्योगको विकास र विस्तार गर्न आवश्यक छ। पशुपन्छी क्षेत्रमा आवश्यक नीति तथा कार्यक्रम मार्फत पशुपन्छीपालक कृषक, व्यवसायी तथा उद्यमीहरूका लागि आवश्यक सेवा प्रवाहलाई सहज र सुलभ बनाई गुणस्तरि, स्वच्छ र दिगो पशुपन्छीजन्य उत्पादन पद्धतीद्वारा उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा बृद्धि गदै व्यवसायीकरणका लागि निजी तथा सरकारी क्षेत्रबाट लगानी बढाउने वातावरण सिर्जना गर्नका साथै भएको लगानीको संरक्षण गर्नुपर्दछ। यसका साथै पशु स्वास्थ्यको सम्बन्धन मार्फत पशु तथा पशुजन्य उत्पादनबाट मानवमा सर्न सक्ने रोगहरूको नियन्त्रण र रोकथाम गरी जनस्वास्थ्य संरक्षणमा योगदान गर्न पर्ने हुन्छ।

यस माथागढी गाउँपालिकाको माडीफाँट, भुडेवा फाँट र मटेरी फाँट धान उत्पादनका लागि उपयुक्त ठाउँ हो भने बहादुरपुर, रहवास, हात्तिलुङ्ग र गोठादी लगायतका वडामा व्यावसायीक बाख्रा पालनका लागि उपयुक्त रहेका छन। माथागढी गाउपालिकाले कृषिमा आवद्ध किसानहरूलाई हौसला र जीविकोपार्जन लगाएत कृषि प्रवर्द्धनमा सहयोग तथा कृषिमा टेवा पुग्ने उद्देश्यले विभिन्न कृषक समुह, कृषक हरूलाई सहित ५०% अनुदान मा कृषि यान्त्रिकरण बितरण कार्यक्रम भएको छ। जस्तो कृषकहरूलाई निर्वाहमुखी हैन, व्यवसायी उत्पादनमुलक कृषि गर्न सहयोग पुग्ने विश्वास गर्न सकिन्छ।

४.३.१ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धी विवरण

यस माथागढी गाउँपालिकाको वरपोखरा, हर्नेटार, डण्डेडी, देवगीर, माकल, हर्नेटार, समन पोखरी ठिमुरा, रहवास मटेरी, आदि स्थानमा सार्वजनिक पोखरी रहेका छन् भने केही स्थानमा माछापालनको व्यवस्था पनि मिलाइएको छ।

वडा नं.	पोखरी रहेको स्थान	पोखरी क्षेत्रफल (विघा वा रोपनी)	वार्षिक माछा उत्पादन (के.जी.)	स्वामित्व (कोसँग)	वार्षिक आम्दानी (रु.)	गाउँपालिकामा वार्षिक शुल्क (रु.)
१	-	-	-	-	-	-
२	मोहन सारू	१ वटा पोखरी	-	-	-	-
३	वरपोखरा पचासेताल	४ रोपनी ३ रोपनी	-	नेपाल सरकार	-	-
४	हर्नेटार	८.४ मिटर	५०० केजी	नीजी	२५	
	डण्डेडी	८ आना			२५	
	देवगीर	८ आना			२५	
	मकल	८ आना			२५	
	मकल	८ आना			२५	
	ढोलीवास	४ रोपनी	२००० केजी		२००००	
	घोरकोट्टा	८ आना	५०० के जी		१३०००	
५	समन पोखरी ठिमुरा	०-४-१-१		सामुदायिक वन	५०,०००	५००
६	-	-	-	-	-	-
७	माथागढी ७ रहवास मटेरी	१ रोपनी	५० केजी	दम बहादुर राना	७५००	
	माथागढी ७ रहवास मटेरी	१ रोपनी	६०० केजी	शोम बहादुर आले	१०,०००	
८						

४.३.२ सिंचाई स्रोत तथा सिंचाई सुविधाको उपलब्धता

यस गाउँपालिकामा रहेका सिंचाइका स्रोत तथा आयोजनाहरूमा : ताल/ कुलो, तालमुल सिंचाइ आयोजना, माडी कृषि सिंचाइ आयोजना, तल्लो अघनी, ओलेस/ सरापकोट, लाभे हर्नेटार सिंचाई कुलो, फापरबारी हर्नेटार सिंचाई कुलो, भुम्सा खेत सिंचाई, रहवास मटेरी जल उपभोक्ता समिति, ठाडे खोला, लिन्डीघाट ढाबी, ठाडे सिंचाइ, तारि सिंचाइ, मुधे शुम्का, खुस राहु सिंचाई आदि रहेका छन ।

वडा नं.	सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	सिंचाईको किसिम (सतह (कुलो/नहर), लिफ्टिङ्ग, बाँध, टयुवेल/वोरिङ्ग, पो खरी वा अन्य)	सिंचाईको माध्यम (कुलो नहर, पाइप आदि)	स्रोतको विवरण		सिंचाईको उपलब्धता (बर्षेभरी वा मौसमी)	सिंचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				इकाई (कि.मि, क्षेत्रफल)	परिमाण			
१	ताल/ कुलो	कुलो	कुलो	१ किमी		वर्षेभरी	२००	७०
	चिडिया अपिडाँडा	कुलो	कुलो डेढ कि.मि	१.५ कि.मि		मौसमी		६०
	कमेरे सिम्ले			१.५ कि.मि				४५
	जनेवा स्याफोर्क			१.५ कि.मि				
	ठुलो कुलो							
२	तालमुल सिंचाइ आयोजना	कुलो	कुलो	३०६-११-३-२		मौसमी	४०	९५४
	भाडटार कुलो			५५				
	राक्से कुलो							
	बधुवा कुलो	कुलो						
	माडी कृषि सिंचाइ आयोजना	कुलो	कुलो	२	६	मौसमी	३०	५००
३	तल्लो अघनी	टयुवेल	पाइप	१	४	वर्षेभरी	५	१००
	ओलेस/ सरापकोट	लिफ्टीङ्ग	पाइप	४	२	वर्षेभरी		३००
	चिम्ली कुलो	कुलो	कुलो	१.५	३	वर्षेभरी	२५	१५०
	रक्साहा	कुलो	कुलो	१.६	३	वर्षेभरी	२७	१६०
	रजई	कुलो	कुलो	१.७	३	वर्षेभरी	३०	१८०
४	सरडजा	कुलो	कुलो	२.५	३	वर्षेभरी	५०	५००
	लाभे हर्नेटार सिंचाई कुलो	कुलो	कुलो	८०० मि	८०० मि	बर्षेभरी	१	१५
	फापरबारी हर्नेटार सिंचाई कुलो	कुलो	कुलो	८५० मि	८५० मि	मौसमी	१	१७
	सातमुले मलेवास	कुलो	कुलो	३०० मि.		बर्षेभरी		१५

५	भुम्सा खेत सिंचाई	कुलो बाँध	कुलो	१.५ किमी	मौसमी	२।५	६
	सारसे खेत सिंचाई	कुलो बाँध	कुलो	२ कि.मि	मौसमी		१५
६	-	-	-	-	-	-	-
७	रहवास मटेरी जल उपभोक्ता समिति	कुलो, नहर	नहर पाईप	३ किमी ५० क्षे.	बषैभरी	५०	६५
	माथागढी ७ ठाडे खोला	कुलो, नहर	कुलो नहर	५० मि	बषैभरी	३	३५
	करम फाँट सिंचाई	कुलो		१३०० मि.	मौसमी	१० हे.	७५
	माथागढी ७ लिन्डीघाट ढाबी	कुलो, नहर	पाईप	३० मि	मौसमी	२।५	६
८	ठाडे सिंचाई	कुलो	कुलो, पाइप	०.६ किमी	मौसमी	(५.०९) १०० रोपनी	४०
	तारि सिंचाई	कुलो	कुलो, पाइप	०.९ किमी	मौसमी	(२.१४) ४८रोपनी	१०
	मुधे थुम्का	कुलो	कुलो, पाइप	०.५ किमी	मौसमी	(२.२९) ४५रोपनी	९
	खुस राहु सिंचाई	कुलो	कुलो	०.४ किमी	मौसमी	(२.४०) ५० रोपनी	११
	केवेल्दी सिंचाई	कुलो	कुलो		मौसमी	२०० रोपनी	८
	लडकाकोट सिंचाई	कुलो	कुलो	५०० कि. मि.	मौसमी	१५० रोपनी	३
	डाग्रे सिंचाई	कुलो	कुलो	१ कि.मि.	मौसमी	५०० मि.	१५
	खासखोला सिंचाई	कुलो	कुलो	१ कि.मि		६०० मि.	१०
	साँध खोला	कुलो	कुलो	२०० मि.	मौसमी	१७५ रोपनी	८
	किहु खोला	कुलो	कुलो	३ कि.मि.	मौसमी	२५ रोपनी	८

४.३.३ कृषि उत्पादन सम्बन्धी विवरण

यस माथागढी गाउँपालिकामा रहेको कृषिको अवस्था सन्तोषजनक नै रहेको पाइएको छ। यहाँका अधिकांश मानिसहरूको मुख्य पेशा भनेकै कृषि हो र जसमा धान खेती प्रमुख बालीका रूपमा रहेको पाइन्छ। त्यसैगरी मकै, गहुँ, कोदो आदिको खेती गरिँदै आएको पाइन्छ। केराउ, मसुरो, रह, चना, सिमी भटमास जस्ता दलहनहरू उत्पादन हुन्छ भने ते लमा तोरी, सरस्यू, आलस, तील, सूर्यमुखी आदि रहेका छन्। यस गाउँपालिकामा उत्पादित कृषि वस्तुहरूको विवरण तालिका समेत यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ :

४.३.३.१ अन्नबालीहरू :

वडा	धान				मकै			
	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)
१	७५३३८	१६९४	१८४३७	२१४८८०	१७५०६	३५०८	२८३०	२५७५८
२	४९६७६०	१९९८	२१२१९	१३७३२८	५३८९४	१४५१	२६३	९६३२
३	९८१५०१	३३८१	२१९००	५२१९०१	८६३९३९	४७४५	५६३५	९२१०
४	३६७९९४	२५६३	७४३२३	५३४०८	२१७७९१	६०४२	९८१०	५४२८
५	५००४९७	३११८	१९०००	१८८५५	१५१८०९	२३४३	७८३५	९०३५
६	९३०८६९	२२३२	१००००	५२०८	३८१५३५	२९१०	१०१२६	७१२०
७	३४२३२७	४२६४	१२०६८	१६३२५	८३४७३	२६२४	१८०५	४८६६
८	१८६९६४	१५०४	१००००	८०००	७४९०६	२१३७	१४४००	२२२४
जम्मा	४५२२२५०	२०७५४	१८६९४७	९७५९०५	१९९८८५३	२५७६०	५२७०४	७३२७३

वडा	गहु				कोदो			
	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)
१	१४४२०	२८७	१२६०	३७४०	६९७१	१७६	१२६७	२७९०
२	१८२८७	२३६	१५३४	३०९२	३३१८	२६०	११७९	३२०
३	१३२७०	१८३	१८८५	१९०००	१४६३०	४८०	१२८७	५७
४	१८२७३	७७८	९१००	८९७०	३५९९४	३२१	१६१६	५६०
५	२२६३३	६८३	३७००	१६७२	३१७२२	९१८	१७१२	२५५
६	५९५११	८६७	७९१७	१७८४	२५०६२	९०६	१७५०	३१०
७	१३८११	४२८	२३५०	६७५०	१५९५४	३४९	१४८०	२८०
८	२१०४०	६७९	१४२६	४४५५	८९२२	२०१	१५४४	२३०
जम्मा	१८१२४५	४१४१	२९१७२	४९४६३	१४२५७३	३६११	११८३५	४८०२

अन्य					
वडा	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	जम्मा
१	९६	४	०	०	
२	९९	९	२५०	२५८	
३	२००	१०९	२००	२०	
४	६०	६	५०	१०	
५	१७३	१०७	१९१	३४१	
६	०	०	०	०	
७	१४५	१५	१३४	२९८	
८	२५	७	६४	०	
जम्मा	७९८	२५७	८८९	९२७	

४.३.३.२ दालहन बालीहरू :

केराउ						रहर				
वडा	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	जम्मा	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	जम्मा
१	१११	१९	२००	४५१२		६	२	०	३६११	
२	२५२	१७	५२३	३६२९		१२	२	१०	४५४३	
३	२११५	१८	१४०	६७४९		०	०	१०	१९९२	
४	७६०	२६	३००	५९		०	०	०	२३०१	
५	१०९८	१८३	१२	१४९		०	०	०	३४५६	
६	९२३	६४	८७७	७०		१०	०	०	८०९	
७	२३२३	१८०	३००	४३७		६९८	१२	०	८९०	
८	१९०४	६५	१८००	२००						
जम्मा	९४८६	५७२	४५५२	१५८०५		७२६	१६	२०	१७६०२	

मसुरो		चना						
वडा	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)
१	१३५	३	१५	५१९४	९०	११४	३	३४२५
२	६०	९	१०	५०३३	२०	११६	२५	६३१
३	६९५	१२	९५	२३४१	१५५	४	१३०	८१६
४	४९१	२६	५०	१९१०	५३	९	०	०
५	२५५	४८	०	३५६	२४३	६२	०	४९
६	१२८	२१	०	७८९	२०	६	०	०
७	३६६	१५		३४८५	८७	४९		११८५
८	६६६	३०			४३०	२२		
जम्मा	२७९६	१६४	१७०	१९१०८	१०९८	५५१	१५८	६१०६

सिसी		भट्टमास						
वडा	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)
१	५८७६	४९०	८५१	९४३९	१०८४	७२	१०८०	६९९
२	१५७०	१२२	३०६	९५१	१५८५	१०७	१२२७	११६२
३	१२६५	१२१	१५०	२१५६	४२७२	१६३	२१८०	१८२७
४	१६७६	१११	५००	४३०	२०२०	१०६	१००	७
५	१२९९	११३	०	१३५	१३५५	१२१	१०१२	१३
६	१०५२	१०३	०	२१०	७५०	१५	४५०	०
७	१०४८	११५		३८३	४१५	२१२	२००	५०
८	९०९	४०			८३९	१७		
जम्मा	१४६९५	१२१५	१८०७	१३७०४	१२३२०	६०३१२	६२४९	३७५८

अन्य				
बडा	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)
१	१८६	१७	०	५७
२	६०	१.०४		११२
३	३	०	०	२७
४	८०	४	१५	८
५	१४८	१०.२	६३	७८
६	०	०	०	५०
७				
८				
जम्मा	४७७	३२।२४	७८	३३२

४.३.३.३ तेलहन बालीहरू :

यस माथागढी गाउँपालिकामा तोरी सस्यौ, आलस तिल, सुर्यमुखी तथा अन्य तेलहन बालीहरू उत्पादन हुने गरेको देखिन्छ। जुन तलका तालिकाहरूबाट हेर्न सकिन्छ :

बडा	उत्पादन (केजी)	तोरी र सस्यौ				आलस/तिल			
		खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	
१	१६८०६	२३३	७०	५१५०	२५	३	०	०	
२	१६१७०	३१०		१०८५१	२५	२	२०१	१००	
३	१९०३३	३२५	१०४०	३०३०	०	०	०	१२५	
४	१७९०९	५३४	०	४५०	०	०	०	०	
५	१६७३३	४५१	०	२२९०	७८	२	०	१६७	
६	१४०८४	८९७	०	०	०	०	०	०	
७	११४६१	६१२	०	१८९५५					
८	१०६६७	१११							
जम्मा	१२२८६३	३४७३	१११०	४०७६६	१२८	७	२०१	३९२	

वडा	सुर्यमुढी				अन्य			
	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)
१	४६७	३	०	५०	२०	०	०	१५
२	३११	२	०	७९	१०			२
३	७३४	७	०	५४	२३	०	०	१४०
४	४६०	५	०	६६	१०	०	०	०
५	२८९	४	०	५४	१७	४५	०	८६
६	२६०	३	०	४७	०	०	०	०
७	४५६	३						
८	४३२	२						
जम्मा	३४०९	२९	०	३५०	८०	४५	०	२४३

४.३.३.४. तरकारी बालीहरू

वडा	आलु				बन्दा, काउली र रायो			
	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)
१	४१२९५	२००	५५३५	२६०४	६९४२	१९८	२६६१	९६०६
२	२२५२३	१२३	२३३६	९०४९	७६५३	३०८	३४७७	२९५१
३	१९५८५	६१५	१०५३	४४६८	११२६०	३९३	११२०५	१११५०
४	११९१५	१२५	३२२०	३०२५	५४५०	१३६	४६१०	१०७८०
५	२४४७१	१५४	२२३३	१५५६	८९६३	२२४	६७४५	१२३६
६	२१८२६	२७२	३२२५	१९२९	९२१५	१६७	७८६९	४०३६
७	२७३५९	२०६	२१५०	७०३५	४९४०	१२३	२२००	२७२९
८	७३०९	२४०	१२२०	१०७७	४०२२	१२८	३५२०	११२०
जम्मा	१७६२८३	१९३५	२०८७२	३०७४३	५८४४५	१६७७	४२२८७	४३६०८

वडा	बोडी र सिमी					गोलभेंडा				
	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)
१	४०५४	३१५	४०३२	७४८	१५८१३	४५१	४१२१५	२८९४		
२	४८९१	३०४	५४२१	१४०६	२०५५	१८१	१४९८	७४६५		
३	८८९०	३१४	६२३५	७४७	९९६७	४७५	२४०५	४१२६		
४	६३९०	२८२	२३६०	३५४३	२३१२	१८१	१४३०	५५०		
५	४०५८	२०९	४०००	१३७४	१३४९	१४३	१०५०	४८०		
६	६५१८	२०१	५५४६	१७८	८११३	१९९	२२६३	३५६		
७	१५१७	११५	१३५०	८३५	५२५८	११८	३२४५	७०७		
८	११६०	१६२	९००	६७२	२६९१	२५६	१०७०	५६४		
जम्मा	३७४७८	१९०२	२९८४४	१५९०३	४७५५८	२००४	५४१७६	१७४२		

वडा	काँक्रो, लौका र फर्सी					अन्य				
	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)
१	३९०७	४३१	२३८०	३९८३	५०३	२.१	४१०	४२०		
२	५९०८	४४५	३०८६	१९१३	१५४८	१२	१०९४	१३४		
३	१४९४०	५१३	२४२५	९८४८	७४५६	२३	२०१०	५७		
४	८७१०	३२८	७२०	२३०	६४८५	१४	३४७१	८		
५	५७२२	३८६	१६२	१५०	१५९	७	८९	९३		
६	७३७८७	८३०	०	०	१००	१	९०	०		
७	८८००	१९५	०	६९२	०	०	०	०		
८	२६८९	२४	०	०	०	०	०	०		
जम्मा	१२४४६३	३१५२	८७७३	१६८१६	१६२५१	५९.१	७६४	७२		

वडा	अदुवा र बेसार				प्याज र लसुन			
	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)
१	९८५६	१९	५१९	८५१	५५६७	४३	५०	१३५४७
२	१०८४४	२४	९०७८	३८४	३१९६	३०	२३५	८८९०
३	१४५०१	४१	१२१४०	१६८	८०६५	३६	९५	६१३०
४	१२८७०	७२	२८००	३००	१६८६	४०	७५७	२३०
५	१०८४९	२५	५७९५	२६४	२६७९	७७	१८५	१२०
६	१८३०	४४	२	१९०	७७५	२२	४५	३१०
७	६१३४	३९	१५४९	३२५	११२६२	२४	३४५	५००५
८	२४१५	१५२	१०९	२६७	२५४३	१०३	३६०	११०
जम्मा	६९२९९	४१६	३१९९२	२७४९	३५७७३	३७५	२०७२	३४३४२
			च्याउ				अन्य	

वडा	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)
१	१३०	०।४	७०	१२९	१२०	१	०	१४१
२	५७	०।१४	०	१३१	१६६	३	८५	१०१
३	२९०	०	१५	१५७	२८९	४	०	७६
४	०	८	०	०	१५५	२	२९०	३४
५	०	०	०	०	१९०	२	१८८	७०
६	२००	३	०	०	०	०	०	६५
७	१५४	०।३	०	३४	०	०	०	०
८		१		०	०	०	०	०
जम्मा	८३१	१।८४	८५	४५१	९२०	१२	५६३	४८७

४.३.३.५. फलफुल खेती

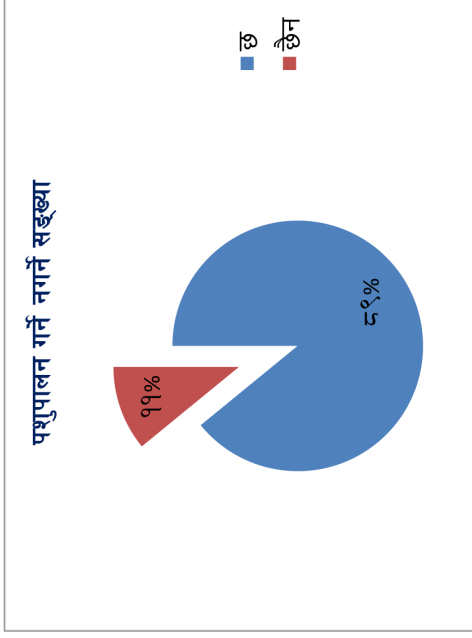
वडा	आँप र लिच्ची				केरा र सेवा			
	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)
१	२९२४	१२	२१६५	३६२१	४५५	६	६८३	४३२०
२	२७८०	१४	२०३२	१८४९	२७३५	६	१२५	२५२०
३	३१६५	२३	२९१०	१०९९	१४४०	९	६०	९६१३
४	२३००	१९	१८८०	२१०	११३०	१	२५	०
५	२१५०	२१	२०४०	१७८	१३४२०	५	५४६७	६०२
६	१७४५	२१	१०००	११०	१२६८	८	०	४
७	१२३०	१३	५००	१२२२	२५७०	४	१४०	१९१२
८	१०३०	९			३८	५	०	०
जम्मा	१७३२४	१३२	१२५२७	८२८९	२३०५६	४४	६५००	१८९७१

वडा	सुन्तला र कागती (अमिलोजात)				स्याउ र आरुखडा			
	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)	उत्पादन (केजी)	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनी)	बिक्री परिमाण (केजी)	खरिद परिमाण (केजी)
१	१००५	१५	१८२३	३१४६	१३०	५	८	५६३३
२	१२६५	१६	१३४	१८८२	१६	०।०२	३६	२५१४
३	१२४७	८१	३०	७०४३	१०		४५	१०४५४
४	५०	३	४५	०	०	०	०	०
५	४३१	७	१४५	२८३	९०	२	४८	२२३
६	७३३	५	०		१०			
७	२८५	२	२०	१५७४	२००	०।१		१९५३
८	०	०	०	०				
जम्मा	५०१६	१२९	२१९७	१३९२८	४५६	७।१२	१३७	२०७७७

४.३.४ पशुपन्छीजन्य उत्पादन सम्बन्धी विवरण

यस माथागढी गाउँपालिकाका पशुचौपाय तथा पशुपन्छी पालेको छ भन्ने प्रश्नमा यस गाउँपालिकामा ८९ प्रतिशत परिवारले पशुचौपाय तथा पशुपन्छी पालेका छन भने ११ प्रतिशत परिवारले पशुचौपाय तथा पशुपन्छी पालेका छैनन ।

परिवारले कुनै चौपाया तथा पशुपन्छी पालेको छ ?		
वडा	छ	छैन
१	९१२	५९
२	४९६	७७
३	१२३२	२३९
४	९६४	८३
५	४३२	३८
६	४७८	३३
७	४२०	२६
८	३०६	१७
जम्मा	५२४०	५७२

पशुपालन सम्बन्धी विवरण :

वडा	गाइगोरु र बाच्छा बाच्छी			रांगोभैसी र पाडापाडी					
	संख्या	दूध उत्पादन (लिटर)	मासु उत्पादन (के.जि.)	हाड र छाला (के.जि.)	बिक्रीबाट वार्षिक आमदानी (रु.)	संख्या	दूध उत्पादन (लिटर)	मासु उत्पादन (के.जि.)	
१	६७५	२५८	०	११०	१५००२०	८६७	४६३२२	२२७०	१४७११२
२	४३०	७३६	०	१२०	८५८०८	४११	३७८६६	११५०	१७३४०००
३	७१९	५००	०	०	५००००	८३६	५१७००	१४००	१७८३०००
४	१४९१	५१०	०	०	१२००८	५९२	६१५९७	८८०	१११४३८३
५	१५३८	६२०	०	०	५२५००	१७२	३३८२८	७७१	१४९३६००
६	१४४८	५१४	०	१०५	१७०००	२९२	२०११८	९३७	१७८८५००
७	१५२६	७०२	०	०	४२४३१	५२५	२१२००	९०२	१५३८८००

८	९४८	४४२	२१२	१५०००	३१३	१२०९२	१७८१	१६५	१८००३०
जम्मा	८७७५	४२८२	५४५	४२४७६७	४००८	२८४७२३	१००९१	१६२८	१११०३४२५

वडा	संख्या	बाबा, भैड, खसी र बोका				सुँगुर र बंगुर			
		दूध उत्पादन (लिटर)	मासु उत्पादन (के.जि.)	हाडरछाला (के.जि.)	बिक्रीबाट आम्दानी (रु.)	संख्या	मासु उत्पादन (के.जि.)	हाड र छाला	संख्या
१	३१६३	०	१०१३७	०	२५३४३१०	४०६	१८८८१	०	५५८३००५
२	१४२०	०	१२४८१	०	१६७५८०९	२८९	२२३४९	०	३५६७५०४
३	९१००	०	१२१९०	०	२५२००००	७५१	२५९३०	०	८०४३९९०
४	५०७७	०	५५८८७	०	२६९७९८२	५५७	२०६०२	०	५५४९८७६
५	३९४८	०	१८१८०	०	४५८१३००	५७४	२८४९८	०	६०१५१७५
६	३५९३	०	४५१३०	०	२८७४४१२	३९२	२६६४३	०	२११३६०८
७	३१८०	०	३१३९१	०	२६४०८४०	४३८	२३५६७	०	१७७५९००
८	१९५८	०	३३२७७	०	८७७०२०	२६९	१३०१७	०	१९१२०००
जम्मा	३१४३९	०	२१८६७३	०	१७८८१६७३	३६७६	१७९४८७	०	३४५६१०५८

पन्थीपालत सम्बन्धी विवरण :

वडा	संख्या	कुखुरा / हाँस				बिक्रीबाट वार्षिक आम्दानी (रु.)
		मासु उत्पादन (के.जि.)	अण्डा (सडब्या)	हाड र छाला (के.जि.)	बिक्रीबाट वार्षिक आम्दानी (रु.)	
१	७३७७	९८०००	२०८२१	०	२८३३६००	
२	३८७६	८२३७८	१३४६७	०	२४१६९४४	
३	७५००	९९५७२	१२४८८	०	३३१५५००	
४	७१४२	९८७२५	१११०३	०	३३८७७७७	
५	३९३८	५१२२९	१०८९२	०	२८९३७५०	
६	३४२६	६०७०५	११९९१	०	२२७३१८६	
७	३७६८	७४३५०	१२१९५	०	२३१७९३०	
८	२१९९	५१४४५	१४१६८	०	१५३२५००	
जम्मा	३९२२६	६१६४०४	१०७१२५	०	२०९७११८७	

४.३.५ मौरीपालन तथा रेशमखेती सम्बन्धी विवरण :

वडा	माछापान पोखरी सङ्ख्या	पोखरी क्षेत्रफल (रोपनी)	माछा वार्षिक उत्पादन (के.जि.)	मौरी घर सङ्ख्या	वार्षिक मह उत्पादन (के.जि.)	रेशमखेती को या सङ्ख्या	रेशम उत्पादन (के.जि.)
१	०	०	०	१०१	३०३	०	०
२	२	६	०००	११५	३४५	०	०
३	०		०	२०१	६०३	०	०
४	२	४	४००	१०६	३१८	०	०
५	३	२	५३	१३६	४०८	०	०
६	०	०	०	१६२	४८६	०	०
७	२	१	६५	२४४	४३२	०	०
८	०	०	०	१३१	३९३	०	०
जम्मा	९	१३	१५१८	११९६	३२८८	०	०

४.३.६. खाद्यान्न बालीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

यस माथागढी गाउँपालिकाको मुख्य स्रोत नै कृषि भएकाले खाद्यान्न बालीमा विभिन्न थरीका रोग तथा कीराहरू लाग्ने गर्दछन् । जुन निम्नानुसार छन :

क्र.सं.	मुख्य बाली	बालीमा लाग्ने रोग	बालीमा लाग्ने कीरा
	अन्नबाली		
१	धान	खैरो थोप्लो, सेते, राते, डडुवा, फेद कुहीने, व्लाष्ट	धानको फडके, धुवासे किरा, गाइने किरा, पतेरो
२	मकै	कालो पोके, घोगो कुहिने	गवारो, खुम्रे किरा
३	गहु	कालो पोके, सिन्दुरे	फडके, पतेरो, सिन्दुरे, लाही किरा, फटयाडग्रा
४	कोदो	सेतो पोके	फेद कटुवा किरा
५	अन्य		
	दलहन		
१	दाल	ओइलाउने रोग	गभारो, घुन, भिलिसो, भुसिलकिरा
२	रहर		घुन
३	मुसरो		घुन
४	चना		घुन
५	सिमी	माज्याक भाइरस	घुन, लाही, फटयाडग्रा
६	भट्टमास	ओइलाउने रोग, सिन्दुरे रोग	भुसिलकिरा
७	अन्य		
	तेलहन		
१	तोरी/सस्यु	ओइलाउने रोग	लाही, पुतली
२	सूर्यमुखी	ओइलाउने रोग	भुसिलकिरा, लाइकिरा

३	आलस/ तिल	ओइलाउने रोग	भुसिलकिरा, लाइकिरा
४	अन्य		
	नगदे बाली		
१	अदुवा/वेसार	गानो कुहीने रोग	खुम्रे
२	प्याज/लसुन	गानो कुहीने रोग, ब्याक्टेरिडल लिफ ब्लाइट	गभारो, खुम्रे
३	च्याउ अन्य	कालो धव्वा	भुसुना, सुलसुले

४.३.७. फलफूल तथा तरकारीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

यस माथागढी गाउँपालिकामा उत्पादन हुने फलफूल तथा तरकारीहरूमा विभिन्न थरीका रोग तथा कीराहरू लाग्ने गर्दछन् । जुन निम्नानुसार छन :

क्र.सं.	मुख्य बाली	बालीमा लाग्ने रोग	बालीमा लाग्ने कीरा
	फलफूल		
१	आँप/लिची	फुल फुटने	भेटनो फलको औसाहा, पतेरो
२	केरा/मेवा		गवारो
३	सुन्तला/कागती(अमिलोजात)	फुल भर्ने,	केयात् र, पतेरो
४	स्याउ/आरूखडा	क्रउन गल	गवारो, भुवादार लाइ
५	किवी अन्य	कालो हवास	फटयाडग्रा
	तरकारी		
१	आलु	डदुवा	रातो कमीला
२	बन्दा/काउली/रायो	डाउनी मिल्डयू	लाही, खुम्रे, खटपटे
३	बोडी	ओइलाउने	लाही
४	गोलभेंडा	डदुवा, ओइलाउने	टुवा, गवारो
५	लौका, फर्सी	ओइलाउने, डाउनी मिल्डयू	भिम्पौरी
६	परबल, कुन्दुक, काँक्रो	खराने रोग, डाउनी मिल्डयू	भिम्पौरी, खपटे
७	करेला, घिरौला, चिचिण्डो	कुकम्बर मोल्येड भाइस	भिम्पौरी, सेतो भिम्पौरी, लाही
८	अन्य		

४.३.८. पशुपंछीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

यस माथागढी गाउँपालिकामा भएका पशुपंछीहरूमा विभिन्न थरीका रोग तथा कीराहरू लाग्ने गर्दछन् । जुन निम्नानुसार छन :

क्र.सं.	पशुपंछी	पशुपंछीमा लाग्ने रोग	पशुपंछीमा लाग्ने कीरा
१	गाइगोरू / बाच्छाबाच्छी	चरचरे, खुरेल, अबी कअयगचक, भ्यागुते रोग	CoLstridium chauvoei gram positive bacteria, ह'का, किर्ना
२	राँगाभैसी/पाडापाडी	थुनिलो, पडके, अबी कअयगचक	जुका, किर्ना
३	याक/चौरी	चरचरे	भइरस
४	बाखा/भेडा	पि.पि.आर	flear
५	खसी/बोका	पि.पि.आर	भइरस
६	सुँगुर/वंगुर	सुँगुरको हैजा, swine fever	hook worm
७	कुखुरा/हाँस	रानीखेत ऐग, वर्डफ्लु	flear

४.३.९. व्यावसायीक कृषि फर्म सम्बन्धी विवरण

माथागढी गाउँपालिकामा व्यावसायीक रूपमा सञ्चालनमा आएका कृषि फर्महरूमा गोल्डी इजारडाँडा कुखुरा फर्म र मौलाकाली बाखा फर्म आदि रहेका छन ।

वडा नं.	क्र.सं.	कृषि फर्मको नाम	उत्पादन (के.जि.)	बार्षिक आमदानी (रु. हजारमा)
१				
२	१	वस्टन इस्टाईल एग्रो फार्म	१००० केजी	१ लाख
	२	माराखोक बहुउद्देश्यी कृषि फार्म		
	३	माडी रेडी फार्म		
	४	बुद्ध दर्शन कृषि फार्म		
३	१	च्याउ		
४	१	गोल्डी इजार डाँडा कुखुरा फर्म	२००	४८
	२	मौलाकाली बाखा फर्म	१०००	७५
	३	थारूंगा वाखा फर्म		
५	१	माथागढी देवदह कृषि फर्म		

४.३.१० आधुनिक पशुपन्थी पालन (फार्म) सम्बन्धी विवरण

माथागढी गाउँपालिकामा रहेका पशुपन्थी पालन फार्महरूले दुध तथा मासुजन्य पदार्थहरू बेच्ने गरेको पाइन्छ। जुन आयस्रोतको मुख्य स्रोतको रूपमा पनि रहेका छन्।

वडा नं.	क्र.सं.	पशुपालन फर्म (गाई, भैसी, बाखा, बंगुर र कुखुरा) को नाम	फार्म रहेको ठेगाना (स्थान)	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाईटरको नाम	रोजगारी सङ्ख्या	
				उत्पादित वस्तु	इकाइ	परिमाण		महिला	पुरुष
१	१	वाखा फार्म	चारथरे	वाखा			लक्ष्मी सिंजाली		
	२	वाखा फार्म	अरिकुना	वाखा					
	३	भगवती कुखुरा फार्म	माथागढी-१	मासु			लाल बहादुर घर्ति		
	४	सिंजाली बाखा फार्म	माथागढी-१	मासु, पाठा पाठी			केशव ब. सिंजाली		
	५	माडी एगो प्रा.लि.	माथागढी-१	मासु, पाठा पाठी			हरि प्रसाद आचार्य		
	६	चिडी कृषि फर्म	माथागढी-१	मासु, पाठा पाठी			राम बहादुर चिदी		
	७	सिंजाली बाखा फार्म	माथागढी-१	मासु, पाठा पाठी			केशव ब. सिंजाली		
	८	पौडेल पोल्ट्री	माथागढी-१	मासु			यादव पौडेल		
२	१	टिका लक्ष्मी गाई फर्म	माथागढी - २, दद्रा	दुध	लिटर	५०००	कृष्ण भट्टराई	१	१
	२	लोकेश चिदीगाई फर्म	माथागढी - २, खहरे	दुध	लिटर	४०००	लोकेश चिदी	१	१
	३	सारू वंगुर फार्म	दोहरा				केशव सारू	१	१
	४	वभाडी पोल्ट्री फार्म	माथागढी २ रूप्से				राम व. कुमाल	१	१
	५	रमा गाई फार्म	माथागढी २ रूप्से				रमा घर्ति		
	६	कमला गाई फार्म	माथागढी २ रूप्से				कमला कोईराला		
	७	जितन गाई फार्म	माथागढी २ रूप्से				निर्मला कुमाल		
	८	सिद्धि गणेश गाई फार्म	माथागढी २ रूप्से				जिवलाल अर्याल		
	९	रिजेल गाई फार्म	माथागढी २ रूप्से				यसम व. रिजेल		
	१०	लक्ष्मी गाई फार्म	माथागढी २ रूप्से				पुर्ण व. रूचाल		
	११	चिदी वंगुर फार्म	माथागढी २ रूप्से				दुर्गा चिदी		

३	१	भुवन व्यावसायीक बाखा पालन (१५०वटा)	माथागढी - ३, सिलङ्गी	मासु	केजी	२०००	दुर्गा ढेंगा	
	२	कौडेलोक बाखा पालन फर्म (५० वटा)	भैसकट्टा	मासु	केजी	१५००	मकर आले	
	३	धिमीरे गाउँ गाई भैसी पालन समुह (५ वटा)	सराई	दुध	लिटर	८०००	दिनेश धिमीरे	
	४	सारू पोल्ट्री फार्म	एक्लेवर	अण्डा	क्यारेट	५०००	कमल सारू	१
	५	चौहान बाखा	सिलङ्गी	मासु	केजी	१०००	दुर्गा चौहान	
	६	सवहित वंगुर	अढेनी	मासु	केजी	१५०	टोप ब. कुमाल	
	७	डेविड पशुपालन	सराई	मासु	वटा	७	खोम वहादुर गाहा	
	८	सतिस पोल्ट्री फार्म	माथागढी- ३	मासु			ऋषि कुमारी पाण्डे	
	९	अधिकारी पोल्ट्री फार्म	माथागढी- ३	मासु			छिवकला अधिकारी	
	१०	यम कुखुरा फार्म	माथागढी- ३	मासु			यम ब. चिदी	
	११	सिता ठडराई कुखुरा फार्म	माथागढी- ३	मासु			सिता ठडराई	
	१२	भुवन बाखा व्यवसायीक फार्म	माथागढी- ३	मासु, पाठा पाठी			दुर्गा सिं देगा मगर	
	१३	सर्वीहतकारी कुखुरा फार्म	माथागढी- ३	मासु कुखुरा, अण्डा			टोप ब. घर्ति	
४	१	नारन विक बाखा कुखुरा फाराम	माथागढी ४ मरमरा ढाकरडाँडा	वाखा, कुखुरा	गोता	५०	नारान विक	१
	२	मौला कालिका वाखाफार्म	माथागढी ४ डोडे	वाखा कुखुरा	गोता	५००	अन्जना सारू	१
	३	शिवध्वज केसी कुखुरा फार्म	माथागढी ४ खापुक	वाखा कुखुरा	गोता	१९	शिवध्वज केसी	१
	४	मुना घर्तीमगर कुखुरा फार्म	माथागढी ४ देवगीर	लोकल कुखुरा	गोता	२००	मुना घर्ती मगर	१
	५	ईशा लोकल कुखुरा फार्म	माथागढी ४ आनन्दनगर	लोकल कुखुरा	गोता	१००	हरी वहादुर राना	१
	६	टेकुराम गाहा वाखा फार्म	माथागढी ४ आनन्दनगर	लोकल कुखुरा	गोता	२५	टेकुराम गाहा	१
	७	काम्मु वंगुर तथा कृषि फार्म	माथागढी ४			५०	यमकला काम्मु	२
	८	राना	माथागढी ४ आनन्दनगर					
	९	सुरत्य कुखुरा फार्म	माथागढी- ४	मासु			प्रेम बहादुर माफ्नी	

५	माथागढी फर्म सेन्टर	माथागढी हात्तिलुङ	कुखुरा			खुम बहादुर दलामी	
२	माथागढी एगो प्रा लि	माथागढी हात्तिलुङ	वाखा			कान्ति डम्बरपाल	
३	माथागढी देवदह पशुपन्धी फर्म	माथागढी हात्तिलुङ					
६							
७	कुखुरा फर्म	सताफबारी	बोईलर मासु	गोता	३००	राम ब. थापा	१ २
२	कुखुरा फर्म	माथागढी ७ म्बालिङ	बोईलर मासु	१५०	४००	तेज ब. सुनारी	१ १
३	थापा पोल्ट्री फार्म	माथागढी- ७	मासु			राम व. थापा	
४	सुनारी पोल्ट्री फार्म	माथागढी- ७	मासु			तेज विर सुनारी	
५	रुचाल पोल्ट्री फार्म	माथागढी- ७	मासु			खिमलाल रुचाल	
६	ठाडा पोल्ट्री फार्म	माथागढी- ७	मासु			युवराज ठाडा	

४.३.११ कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन (सङ्ख्या)

वडा	स्थान	व्यावसायिक/अगुवा कृषक	सक्रिय ग्रामीण कृषी कार्यकर्ता (जेटीए)	सक्रिय ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता	व्यावसायिक तर्सरी संचालक
१	चिदिपानी	रिता सारू	देउ व. कुवर		
	चिदिपानी	सिता गिरी	मधु आचार्य		
	चिदिपानी	मधुसुधन आचार्य	महेश पौडेल		
	चिदिपानी	देउ बहादुर कबर			
	चिदिपानी	रिता देवी सारू			
	चिदिपानी	सिता गिरी			
	चिदिपानी	महेश पौडेल			
	चिदिपानी	हिरा सिं सार्की			
	चिदिपानी	राधा देवी सारू			
	चिदिपानी	लक्ष्मी देवी सिंजाली			
	चिदिपानी	तिर्शना सार्की			
	चिदिपानी	जोग माथा दलामी			

१	चिदिपानी	यानी सरा सारु				
	चिदिपानी	नारायणी घर्ति				
	चिदिपानी	सोम ब. सारु				
	चिदिपानी	टक ब. घर्ति				
	चिदिपानी	राम ब. चिदि				
	चिदिपानी	हरि प्र. आचार्य				
२	दोहोरा	दामोदर घर्ती	कार्यकर्ता	क्षेत्र बहादुर थापा	बम बहादुर घर्ती मगर	
	भान्के	बलराम रेग्मी	कार्यकर्ता	हुम बहादुर कुमाल		
	रजैपोखरा	भूपेन्द्र थापा	कार्यकर्ता			
	रजैपोखरा	दिलमाया सारू	कार्यकर्ता			
	पाडेखोला	टोप वहादुर ढेंगा				
	दोहरा	धन वहादुर विश्वकर्मा				
	रजै पोखरा	कुमारी सुर्यवंशी				
	शोले	सुनिता घर्ती				
	रजैपोखरा	भूपेन्द्र थापा				
	गैरावारी	गणेश रूचाल				
	वोक्सादी	दिलमाया सारू				
	गैरावारी	टोपराज पौड्याल				
	दोहरा	केशव सारू				
	रजैपोखरा	हिरा सिंह थापा				
	रूप्से	बम वहादुर घर्ती मगर				
	रूप्से	डगराज भट्टराई				
	गैरावारी	निर्मला विक				
	रूप्से	लोकेंद्र चिदी				
	रूप्से	सन्तोष नेपाली				
	देउराली	भगवती बस्याल				

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

दोहरा	खुमीसरा दलामी				
गौरवारी	आतमराज कोईराला				
गौरवारी	कृष्ण प्रसाद कोईराला				
रूपसे	उमा सारू				
रूपसे	मिना बारघरे				
रूपसे गौरवारी	मिना कोईराला				
३	वर पोखरा	दिनेश धिमिरे			हुम बहादुर कुमाल
	ऐकलेबर	कमल सारू			हुम बहादुर राना
	अर्घेनी	टोप व. धर्ति			मदन बहादुर गाहा
४	माथागढी ४ मरमरा	अगुवा कृषक १	१		१
	माथागढी ४ खापुक	व्यवसायीक तरकारी खेती २			
	माथागढी ४ हर्नेटार	व्यवसायीक तरकारी खेती १			
	माथागढी ४ मलेवास	व्यवसायीक तरकारी खेती ४			
	माथागढी ४ द वगीर	अगुवा कृषक	१		
	माथागढी ४ जिमरा	व्यवसायीक तरकारी खेती १	१		
५	माथागढी ५ माथा	याम बहादुर गाहा			
	माथागढी ५ हात्तिलुङ	चेत बहादुर खाम्चा			
	माथागढी ५ दमार	निम कुमार रेशमी			
६					
७	माथागढी ७ ग्वाल्लड	ईन्द्र बहादुर सुनारी	कृषि कार्यकर्ता		
	माथागढी ७ चिर्तड	नुरा बराल	कृषि कार्यकर्ता		
	माथागढी ७ धनुवा	तोलेंद्र राना			पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता
८	माथागढी ८, (साविक बहादुरपुर ५, किहुडाँडा)	कान्तिदेवी पुलामी			
	माथागढी ८, (साविक बहादुरपुर १)	पूर्ण ब. भेडी			पूर्ण ब. भेडी

माथागढी ८ (साविक बहादुरपुर ६ ताकादुङ्गा)	विजय काम्पु	हुम बहादुर भेडी	
माथागढी ८ (साविक ५)	डिल बहादुर पुलामी	ज्ञान ब. पुलामी	
माथागढी ८ सा बहादुरपुर १	कृष्ण ब. घर्ती	राम ब. मश्राङ्गी	
माथागढी ८ सा. बहादुरपुर ९	राम ब. मसराङ्गी	कृष्ण ब. घर्ती	
माथागढी ८ सा. बहादुरपुर ६	किस्मा ब. नेपाली	तिलिसरा राना	
माथागढी ८ सा. बहादुरपुर ५	लिला ब. जर्घा	कृष्णा नेपाली	
बहादुरपुर	तिलीसरा राना		
बहादुरपुर	रिमा राना		
बहादुरपुर	अनराम देगा		
बहादुरपुर	सम्मर थापा		

४.३.१२. कृषि तथा पशुपालनसँग सम्बन्धित समूह तथा सामुदायीक संस्थाको विवरण (सङ्ख्या)

यस माथागढी गाउँपालिकामा ५१ वटा कृषक समुह तथा १३ वटा पशुपंछीपालन समुह र ८ वटा व्यावसायीक कृषि फर्महरू रहेका छन् .

वडा नं.	क्र.सं.	कृषक समूह	क्र.सं.	पशुपंछीपालन समूह	क्र.सं.	व्यावसायीक कृषि फर्म	सदस्य	
							म	पु
१	१	दिप ज्योती कृषक समुह	१६	९	१	सिंजाल फर्म बाखा फाम	१८	२
२	२	नवज्योती कृषक समुह	१५	१	२	चिदि कृषि फाम	१३	५
३	३	रिठे खोला दमार कृषक समुह	११	५	३	कुवर एग्रो फाम	१८	४
४	४	लालीगुराँस कृषक समुह	१०	५	४	अञ्जना कुखुरा फर्म		
५	५	विधदी मिश्रित कृषक समुह	१९	३				
६	६	नमुना कृषक समुह	१६	८				
७	७	प्रगती कृषक समुह	२१	०				
८	८	जनचेतना कृषक समुह	१०	९				

७	नमुना कृषक समुह	२३	१३						
८	जुन तारा कृषक समुह	१४	९						
	जम्मा	१३५१	१३२४			१६६	१३३	५	१२

४.३.१३ संकलन केन्द्र तथा चिस्यान केन्द्र

यस माथागढी गाउँपालिकामा ४ वटा एग्रीभेट तथा विउ विजन केन्द्रहरू १ वटा कोल्ड स्टोर रहेका छन् .

वडा नं.	एग्रीभेट तथा विउ विजन केन्द्र	कोल्ड स्टोर तथा रष्टिक स्टोर	जैविक वा कम्पोष्ट मल उत्पादन केन्द्र
१			
२	रिजेल एग्रीभेट बस्याल एग्रीभेट		
३	शक्ति एग्रीभेट कानुड एग्रीभेट फूलबारी एग्री कन्सर्ट		
४	श्री फूलबारी एग्री कसेनी		
५	सत्यवती एग्री		
६			
जम्मा			

४.३.१४ कृषि बजार तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	कृषि बजार	हाट बजार (कृषि बजार बाहेक)
	थोक बजार	
४	मालिका देवी कृषि सहकारी	माथागढी -४, देवगीर भवन तौल तराजु प्रिन्टर
३	खुद्रा बजार	
	सराई खुद्रा बजार	माथागढी -३, सराई
४	मालिका देवी कृषि सहकारी	माथागढी -४, देवगीर सस्तो बजार
		फुलबारी सधै

४.३.१५ कृषि सहकारीहरू :

वडा नं.	क्र.स.	कृषि सहकारी		
		समूह नाम	सदस्य	
			म	पु
१	१	भञ्ज्याङ पोखरा कृषि सहकारी संस्था		
	२	त्रिशक्ति महिला बहुउद्देश्य सहकारी संस्था लिमिटेड		
	३	माथागढी बहुउद्देश्य सहकारी संस्था लिमिटेड		
२	१	माडव्य कृषि सहकारी	१	१
	२	लेकाली कफी उत्पादक सहकारी संस्था लिमिटेड	७	
	३	रुप्से खहरे बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड	१	१
३	१	सराई फूलबारी वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड	१५०	१२०
	२	कसेनी माडी कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	१००	१५०
	३	बारी खेत उल्टे कुलो कृषक बहुउद्देश्य सहकारी संस्था लिमिटेड	६२	९०
	४	माछापुच्छे बहुउद्देश्य सहकारी संस्था लिमिटेड		
	५	श्री कौडे स्वावलम्बन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड		
४	१	जनहित स्वावलम्बन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड	२४	९
	२	मालिकादेवी कृषि बहुउद्देश्य सहकारी संस्था लिमिटेड भडेवा		
	३	अमरज्योति महिला कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड		
५	१	गोठादी कृषि सहकारी सहकारी संस्था लिमिटेड	४०	४८
	२	जनकल्याण स्वा वचत ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड	२०	३०
६	१	जगात महिला कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	७	
७	१	जिप्पादेवी महिला कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	१०	१७
	२	श्री जनउत्थान स्वावलम्बन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड	४	६८
	३	श्री रहवास कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड		
८	१	जन विकास स्वावलम्बन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड		
		जम्मा	५०५	४९९

४.३.१६ स्रोत नक्शा

पाल्पा जिल्लाको माथागढी गाउँपालिकामा रहेका कृषि र पशुपालन सम्बन्धीको वितरण नक्सा

४.४ पर्यटन विकास

नेपालको आर्थिक विकास, सामाजिक एकीकरण र विश्वलाई जोडने एक माध्यम पर्यटन क्षेत्र हो। परम्परागत देखि नै नेपालको पर्यटन विकासको महत्वलाई इतिहासले उजागर गर्दै आइरहेको छ। एसिया महादेशमा पर्ने भू-परिवेष्ठित राष्ट्र नेपाल पर्यटन विकासका लागि पनि धेरै सम्भावना भएको मुलुक हो। पर्यटन क्षेत्र आर्थिक विकासका लागि ज्यादै महत्वपूर्ण अंग हा। नेपालले पर्यटन क्षेत्रको विकास गरेमा तीव्र विकासको अवस्था सिर्जना हुने देखिन्छ। विभिन्न किसिमका वनजंगल, जनावर, चराचुरूङ्गी, ताल, नदीनाला, धार्मिक मठमन्दिर, सांस्कृतिक अवस्था, रहनसहन, पहाड, हिमाल, सहरहरू जडिबुटी र अन्य थुप्रै जैविक विविधताका कारण पर्यटनका लागि धेरै सम्भावनाहरू रहेका छन।

पर्यटन उद्योगलाई प्रमुख उद्योगका रूपमा संस्थागत विकासका लागि सरकारले चालेका नीतिगत कार्यक्रममा थप पृष्ठपोषण र सहकार्यको आवश्यकता छ। यसमा निजी तथा सार्वजनिक क्षेत्रको सक्रियता र सहकार्यले महत्व राख्छ। भरपर्दो सेवाजन्य उद्योगका रूपमा विगतको लामो समयदेखि पर्यटन क्षेत्रले राम्रो छाप छोडन सकेको छ। सरकारले आफनो नीति तथा कार्यक्रममा पनि पर्यटन क्षेत्रलाई महत्व दिएर यसको दीर्घकालीन विकासका लागि साभेदारी विकासका अवधारणालाई अघि सारेको छ। माथागढी गाउ(पालिकामा नि पर्यटन विकासका सम्भव नभएका होईनन। यहाँका प्राकृतिक तथा धार्मिक अनि सामाजिक सम्पदाहरूले पर्यटकिय विकास गर्न सम्भव छ। यहाँ रहेका धार्मिक संघसंस्था कोट मन्दिर, कालिका मन्दिर, शिव मन्दिर, राम मन्दिर, राधा कृष्ण मन्दिर, दद्रा, खहरे, अमराई, कोडेलेख, सरापकोट देवी मन्दिर, माथादेवी मन्दिर, थारूंगा देवी मन्दिर, तिनकन्या देवी मन्दिर, शिव मन्दिर, शिव मन्दिर, रम्भादेवी मन्दिर, दुर्गादेवी मन्दिर, खरैकोट पर्यटकई क्षेत्र, मालिका देवी मन्दिर, कोटकी देवी, कर्णदेवी मन्दिर, लक्ष्मदेवी मन्दिर, कृष्ण प्रणामी मन्दिर, माथागढी मन्दिर, लब्दकोट दुर्गा मन्दिर, जिवनको नदी मण्डली, आत्मा विश्वास, नेपाल ख्रिष्टियन, जागृति मण्डली, सत्यवति मन्दिर, पाँचकन्या देवि मन्दिर, मौलादेवि मन्दिर क्षेत्र, आकाशेदेवि मन्दिर क्षेत्र, धारादेवी मन्दिर क्षेत्र, लिउले देवि मन्दिर क्षेत्र आदिलाई यस गाउँपालिकाको पुरातन धार्मिक एवम संस्कृति परम्परा र धार्मिक पहिचानलाई पर्यटकई आँखाबाट विकास गर्न सकिने सम्भावना प्रचुर रहेको छ।

४.४.१.धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकडी स्थल सम्बन्धी विवरण

माथागढी गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा भएका प्रमुख धार्मिकस्थलहरू सहित अन्य पर्यटकडी क्षेत्रका आधारलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

वडा नं.	क्र.सं.	स्थलको नाम	स्थान	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व (नीजि, पब्लिक लि., सामुदायीक)	विशेषता (धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक, पर्यटकडी र अन्य)	वार्षिक पर्यटक आगमन सङ्ख्या
				सडकको पहुँच पुगेको/ नपुगेको	होटल, लज, रेष्टुराँ सङ्ख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दूरी (कि.मी.)			
१	१	कोट मन्दिर	माथागढी-१ चिदिपानी	पुगेको	-	२ कि.मि	सामुदायीक	धार्मिक	२००
	२	कालिका मन्दिर	चुकाहा	पुगेको	-	३	सामुदायीक	धार्मिक	१५०
	३	शिव मन्दिर	सातदोवाटो	पुगेको	६	५० मि.	सामुदायीक	धार्मिक	५००
	४	शिव मन्दिर	आगाहाखोला	पुगेको	-	३ कि.मि	सामुदायीक	धार्मिक	१५०
	५	राम मन्दिर	आगाहा खोला	पुगेको	१	३ कि.मि	सामुदायीक	धार्मिक	१५०
	६	राधा कृष्ण मन्दिर	सातदोवाटो	पुगेको	-	५० मि.	सामुदायीक	धार्मिक	१५०
	७	दुर्गा मन्दिर	बुढकोट	पुगेको	-	३ कि.मि.	सामुदायीक	धार्मिक	१००
	८	कन्यादेवी	खुम्डाडा	पुगेको	-	१ कि.मि.	सामुदायीक	धार्मिक	५०
	२	१	दद्रा	माथागढी-२	पुगेको	-	२०० मि.	सामुदायीक	धार्मिक
२		खहरे	माथागढी-२	पुगेको	३	-	सामुदायीक	धार्मिक	-
३		अमराई	माथागढी-२	पुगेको	-	१ कि.मि	सामुदायीक	धार्मिक	-
४		बोक्सादी	माथागढी-२	पुगेको	-	१० कि.मि	सामुदायीक	धार्मिक	-
		रजैपोखरी	माथागढी-२	पुगेको	-	० कि.मि.	सामुदायीक	धार्मिक	-
		देउराली	माथागढी-२	पुगेको	-	० कि.मि.	सामुदायीक	धार्मिक	-
३		कोडिलेख	कोडिलेख	नपुगेको	-	८ कि.मि	सामुदायीक	पर्यटकडी	५००
१२		लक्ष्मिदेवी मन्दिर	चिदिगार	पुगेको	०	१०० मि.	सामुदायीक	धार्मिक	५००-१०००
५	१३	कृष्ण प्रणामी मन्दिर	टेकनडाँडा	पुगेको	०	१ कि.मि	सामुदायीक	धार्मिक	५००-१०००
	१	माथागढी मन्दिर	माथागढी -५	पुगेको	०	१५ कि.मि	सामुदायीक	धार्मिक, ऐतिहासिक	५००
६	१	लब्दकोट दुर्गा मन्दिर	भुटुके	पुगेको	०	२२ कि.मि	सामुदायीक	धार्मिक	-

७	१	जिवनको नदी मण्डली	बादुर	पुरगेको	०	४० कि.मि	निजि	धार्मिक	३३
	२	आत्मा विश्वास	मटेरी	पुरगेको	०	३५ कि.मि	निजि	धार्मिक	२०
	३	नेपाल ख्रिष्टियन जागृति मण्डली	टिमुरधारा	पुरगेको	०	१ कि.मि	निजि	धार्मिक	४०
	४	मौलादेवी मन्दिर	मौलाथर	पुरगेको	०	०	सामुदायीक	धार्मिक	वार्षिक १०००ने पाली
	५	तिनकन्या	अरूणखोला मुहान	नपुरगेको	०	१५ कि.मि	सामुदायीक	ऐतिहासिक	वार्षिक २०
८		वतासचुली मन्दिर	ओखरी गौडा	नपुरगेको	०	१५ कि.मि	सामुदायीक	धार्मिक	५०० स्थानिय
	१	सत्यवति मन्दिर	बहादुरपुर	पुरगेको	१	१.५	सामुदायीक	सबै	७०००
	२	पाँचकन्या देवि मन्दिर	बहादुरपुर	नपुरगेको		२	सामुदायीक		१८००
	३	मौलादेवि मन्दिर क्षेत्र	किहुडाँडा	नपुरगेको		३.५	सामुदायीक		१२००
	४	आकाशदेवि मन्दिर क्षेत्र	वेतेनी	नपुरगेको		७	सामुदायीक		५००
	धारदेवी मन्दिर क्षेत्र	ताकातुङ्ग	पुरगेको	१	०.१	सामुदायीक		२०००	

४.४.२ होटेल, रिसोर्ट, रेष्टुरेण्ट र होमस्टे सम्बन्धी विवरण

यस माथागढी गाउँपालिकामा २ वटा रिसोर्ट, १ वटा होमस्टे र १९ वटा रेष्टुरेण्ट १ वटा अन्य किसिमका होटेलहरू रहेका छन् । जसमध्ये केही आन्तरीक तथा बाह्य पर्यटक आउने गर्दछन् भन्ने केहीमा पर्यटक आउने गर्दैनन् ।

वडा	नाम	स्थान	क्षमता		होटेलको प्रकार (आवासही, रिसोर्ट, होमस्टे, रेष्टुरेण्ट, अन्य)	होटेलको स्तर (स्टार, नन स्टार र अन्य)	बार्षिक पर्यटक (सङ्ख्या)	
			कोठा सङ्ख्या	बेड सङ्ख्या			आन्तरिक	बाह्य (विदेशी)
१	राना होटल लाल वहादुर राना	चिदिपानी १						
	दिपशिखा नास्ता पसल द्रोण वहादुर थापा	चिदिपानी १						
	चिदि रेष्टुरेण्ट राम वहादुर चिदि	चिदिपानी १						
	माधव नास्ता पसल लिला गिरी	चिदिपानी १						
	सुमिना रेष्टुरेण्ट हर्क वहादुर गाहा	चिदिपानी १						
	वृन्दा रेष्टुरेण्ट सुदर्शन पन्थी	चिदिपानी १						
	सारु नास्ता पसल पुर्मल सारु	चिदिपानी १						
	अमृत रेष्टुरेण्ट याम वहादुर रायमाभी	चिदिपानी १						
	दुर्गा चिदी होटल	माथागढी- २ खहरे	२		रेष्टुरेण्ट	अन्य	-	-
	काफ्ले रेष्टुरेण्ट	माथागढी- २ खहरे	२		रेष्टुरेण्ट	अन्य	-	-
३	च्वाइस रेष्टुरेण्ट	माथागढी- २ खहरे	४		रेष्टुरेण्ट	अन्य	-	-
	तिनकन्या फाष्टफुड	माथागढी २ रूप्से	१		रेष्टुरेण्ट	अन्य	-	-
	असिड रिसोर्ट	माथागढी ३, सराई	५	८	रिसोर्ट	अन्य	१५००	५०
	सावित्री रेष्टुरेण्ट	माथागढी ३, सराई	८	१५	रेष्टुरेण्ट	अन्य	१७००	७५
	लाड्याली होटल	माथागढी ३	३		रेष्टुरेण्ट	अन्य	१५००	१००
	गिजनडाडो होटल	माथागढी ३	३		रेष्टुरेण्ट	अन्य	१५००	१००
	लाफा होटल	माथागढी ३	२		रेष्टुरेण्ट	अन्य	१०००	५०
	मनिष रेष्टुरेण्ट	बतासे	१		रेष्टुरेण्ट	अन्य	१०००	३०
	चिदी होटल	लाकुरीवारी	३		रेष्टुरेण्ट	अन्य	१२००	

४	तारा होटल	भडेवा	०	०	रिसोर्ट	अन्य	०	
	भडेवा भ्याली होटल	सातमुले	०	०	रेष्टुरेण्ट	ननस्टार	४५०	
	सानु होटल एण्ड रेष्टुरेण्ट	सातमुले	६	६	रेष्टुरेण्ट	ननस्टार	२००	
	दिवाना एण्ड अनुशुका रेष्टुरेण्ट	देवगीर	०	२	रेष्टुरेण्ट	अन्य	१५०	
	दुर्गागाहा मैदान होटल	देवगीर	०	०	होमस्टे	अन्य	०	५०
	कानुड खाजा घर	आनन्दनगर	०	०	अन्य	अन्य	०	०
	जल्पाली वाक रेष्टुरेण्ट	आनन्दनगर	३	१	रेष्टुरेण्ट	अन्य	१००	५००
	कल्पना कटेज एण्ड कृष्ण रेष्टुरेण्ट	सातमुले	४	४	रेष्टुरेण्ट	स्टार	२००	५००
६	कृष्णा होटल एण्ड रेष्टुरेण्ट	जगात	२	४	रेष्टुरेण्ट	ननस्टार		
	आर के रेष्टुरेण्ट	जगात	३	३	रेष्टुरेण्ट	ननस्टार		
	आम्बिका होटल	जगात	३	२	रेष्टुरेण्ट	ननस्टार		
	कमला होटल एण्ड लज	जगात	२	२	रेष्टुरेण्ट	ननस्टार		
८	तारा होटल र सुजन पसल	ताकातुङ्ग	२	३	रेष्टुरेण्ट	अन्य	५०००	
	ज्ञान माथा होटल	लज	४		रेष्टुरेण्ट	अन्य	४०००	
	राना होटल	बहादुरपुर	१		रेष्टुरेण्ट	अन्य	३०००	
	प्रविन रेष्टुरेण्ट	ताकातुङ्ग	२	२	रेष्टुरेण्ट	अन्य	३५००	
	थापा रेष्टुरेण्ट	बहादुरपुर	१		रेष्टुरेण्ट	अन्य	२५००	
	लाड्याली होटल	बहादुरपुर	१		रेष्टुरेण्ट	अन्य	२०००	
	ढेंगा रेष्टुरेण्ट	बहादुरपुर	१		रेष्टुरेण्ट	अन्य	२०००	
	सत्यवती होटल	बहादुरपुर	४	५	लज रेष्टुरेण्ट	अन्य	४०००	

४.४.३ स्रोत नक्शा

पाल्पा जिल्लाको माथागढी गाउँपालिकामा रहेका पर्यटकीय स्थलहरूको वितरण नक्सा

पर्यटकीय स्थलहरू

१. वडा नं. ३ मा कोडेलेस पर्यटकीय स्थल रहेको छ ।
२. वडा नं. ४ मा सैरेकोट पर्यटकीय स्थल रहेको छ ।
३. वडा नं. ५ मा मदी पर्यटकीय स्थल रहेको छ ।

४.५ उद्योग, व्यापार तथा बैंकिङ

नेपालको प्रदेश नं ५ मा पर्ने पाल्पा जिल्ला पनि कृषि, पर्यटन, उद्योग र व्यापारमा प्रचुर अवसर र अपार सम्भावना भएको ठाउँ हो । पाल्पालाई भल्काउने फोटो प्रदर्शनी, धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलको परिचय, काष्ठकला, स्थानीय घरेलु तथा कुटिर उद्योग, टर्की चरा, अस्ट्रिज चरा, कृषि तथा वन्यजन्तु उत्पादन तथा प्रवर्द्धन लगाएतका आकर्षक तत्वले जिल्लाको उद्योग व्यापार र बैंकिङको महत्व र यसको अवस्थालाई प्रष्ट पार्दछ । जिल्लाका विभिन्न स्थानमा रहेका कृषि, पशुपालन, व्यापार व्यवसाय, होटल रेष्टुरेण्ट तथा स-साना स्वरोजगार मुलक कार्यलाई बढाउन सके जिल्लाको मात्र नभई स्थानीय निकाय, गाउँको उद्योग, व्यापार तथा बैंकिङ अवस्था अर्थतन्त्रमा बलियो बन्न जान्छ ।

यस माथागढी गाउँपालिकामा उद्योग, व्यापार लगानी गर्न वित्तडी संस्थाहरूमा वाणिज्य बैंकहरू मार्फत कर्जा लगानी हुने गरे को देखिन्छ । यस बाहेक गाउँपालिकामा सञ्चालित अन्य बैंक तथा वित्तडी संस्थाहरूले पनि कर्जा उपलब्ध गर्दै आएका छन । गाउँबासीहरूसँग रहेको रकमलाई निक्षेपको रूपमा स्वीकार गरी बचत पनि गर्दै आएका छन । यस माथागढी गाउँपालिकामा सेवा तथा सुविधा पुऱ्याइरहेका बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरूमा मा १ वटा वाणिज्य बैंक, १ वटा विकास बैंक, १ वटा लघुवित्तिय संस्था र ८ वटा सहकारी संस्थाहरू रहेका छन ।

४.५.१ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण (लघु, घरेलु, साना, मझौला, ठुला उद्योग, सरकारी, पब्लिक, निजी र सरकारी)

यस माथागढी गाउँपालिकामा ठुला, मध्यम, साना तथा घरेलु उद्योगहरू रहेका छन्। जसमध्ये ठुला उद्योगहरूमा : ममता वेकरीज, भट्टराई चाउमिन उद्योग, सत्यवती फर्निचर उद्योग, मध्यम उद्योगहरूमा: धाराही मिल, जर्घा मिल, चित्राङ्गी मिल, युवराज राइस मिल, चौपारी राइस मिल, मनसेवा राइस मिल, धाडकोन राइस मिल, मौलाथर राइस मिल, के शव राइस मिल आदि रहेका छन्। यसैगरी साना उद्योगहरूमा : दलामी फर्निचर, आनन्द नगर टोल, दौतरी ग्रील उद्योग, आनन्द नगर टोल आदि रहेका छन्। यसका साथै घरेलु उद्योगहरूमा : श्रेष्ठ चाउमिन उद्योग, राना सस उद्योग आदि रहेका छन्।

वडा	उद्योगको नाम तथा ठेगाना	स्थान	उद्योगको स्वामित्व (सरकारी, पब्लिक निजी, सहकारी)	उद्योगको प्रकार (लघु, घरेलु, साना, मझौला तथा ठूला आदी)	प्रत्यक्ष रोजगारी जना			उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम	उत्पादित वस्तु र सेवा बाट भएको वार्षिक आम्दानी (रु. हजारमा)
					महिला	पुरुष	जम्मा		
१									
२	ठुला								
	ममता वेकरीज	माथागढी २, दवा	निजी	ठुला	१	११	१२	डोनट, पाउरोटी, केक आदि	२००
	माथागढी चाउमिन उद्योग	माथागढी २, दवा	निजी	ठुला	२	१	३	चाउमिन	१५०
३	सत्यवती फर्निचर उद्योग	माथागढी ३, सराइ		ठुला	१	८	९	फर्निचर	३०००
	विक्रम फर्निचर			मझौला	१	१	२	फर्निचर	५०००
	मध्यम								
	धाराही मिल	माथागढी ३, सराई	निजी	मझौला		३	३		१००
	जर्घा मिल	माथागढी ३, अघनी	निजी	मझौला		३	३		७००
	चित्राङ्गी मिल	माथागढी ३, चित्राङ्गी	निजी	मझौला		३	३		८००
४									
५	राजेश कुटानी पिसानी र इस मिल	माथागढी-५, दमार	निजी	मझौला		१	१	कुटानी	६०
	वावु राइस मिल	माथागढी-५, दमार	निजी	मझौला		१	१	कुटानी	५०
	यम कुमार राइस मिल	माथागढी-५, हात्तिलुङ	निजी	मझौला		१	१	कुटानी, पीसानी	९०
	लोकेश राइस मिल	माथागढी-५, धाडकोन	निजी	मझौला		१	१	कुटानी	५०

	घमश्याम कुटानी पिसानी र इस मिल	माथागढी-५, मौलाथर	निजी	मभौला		१	१	कुटानी	७०
	केशव राइस मिल	माथागढी-५, पाकरी	निजी	मभौला		१	१	कुटानी	३००
	साना								
४	दलामी फर्मिचर माथागढी ४, आनन्द नगर टोल	माथागढी-४	नीजि	साना		३	३	फर्मिचर	२००
	दौतरी ग्रील उद्योग माथ(गढी ४, आनन्द नगर टोल	माथागढी-४	नीजि	साना		३	३	ग्रील	५००
	घरेलु								
३	श्रेष्ठ चाउमीन उद्योग	माथागढी ३, सराई	निजी	घरेलु		२	१	३	
	राना सस उद्योग	माथागढी ३,	निजी	घरेलु		१	२	३	
	साहारा चाउमिन	एक्लेवर	निजी	घरेलु		१	१	२	४००
	भैसकटा मिल	भैसकटा	निजी	मभौला		१	१		५००
	लघु								
६	१	जगात	निजी	लघु		१	२	३	बिजुलीउत्पादन
	जम्मा					८	४६	५४	५०० ६७७०

४.५.२ घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण

माथागढी गाउँपालिकामा १ वटा चिस्यान केन्द्र, पानी मिल ३ वटा, डिजेल मिल १२ वटा, विद्युत मिल ३७ वटा तथा १ वटा कृषि संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र आदि रहेका छन्

।

वडा	क्र.स.	पानी घट्ट सडख्या		चिस्यान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी (मिल) सडख्या		संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र		विक्री केन्द्र वा कोसेली घर
		परम्परागत	सुधारिएको		पानी मिल	डिजेल मिल	विद्युत मिल	कृषि	
१	१	-	-	-	१	-	२	१	-
२	१	-	-	-	१	-	५	-	-
३	१	-	-	-	-	-	४	-	-
४	१	-	-	-	-	२	२	-	-
५	१	-	-	-	-	१	६	-	-
६	१	१	-	मुथाल रौर	१	२	४	-	-
७	१	-	-	-	१	४	७	-	-
८	-	-	-	-	-	३	७	१०	-
	जम्मा			१	५	१२	३७	११	

४.५.३ व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण (किराना, मासु, तरकारी, फलफुल आदि)

यस माथागढी गाउँपालिकामा १२२ वटा किराना, मासु, तरकारी, फलफुल आदि जस्ता व्यापार तथा व्यावसायहरू सञ्चालनमा आइरहेका छन् । यस गाउँपालिकामा सञ्चालन गरिएका विभिन्न व्यापार व्यवसायहरू नीजी तवरबाट सञ्चालन गरिएका हुन ।

वडा	क्र.सं.	व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	स्थान	व्यापार र व्यवसायको किसिम (कोड प्रयोग गर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व (एकल, साझेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारो वार (रु. हजारमा)
१	१	राम वहादुर विश्वकर्मा	माथागढी १ चिदिपानी		किराना पसल	एकल	
	२	गोमा कुमारी दर्लामी	माथागढी १ चिदिपानी		समिर किराना पसल	एकल	
	३	केशव थापा	माथागढी १ चिदिपानी		चिदिपानी किराना पसल	एकल	
	४	विजय पाण्डे	माथागढी १ चिदिपानी		विजय किराना पसल	एकल	

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

५	गोपाल गिरी	माथागढी १ चिदिपानी				गोपाल किराना पसल	एकल	
६	कृष्ण मुरारी बराल	माथागढी १ चिदिपानी				अर्जुन किराना पसल	एकल	
७	टेक बहादुर घर्ती मगर	माथागढी १ चिदिपानी				विवि किराना पसल	एकल	
८	ज्ञान बहादुर विक	माथागढी १ चिदिपानी				ज्ञानु किराना पसल	एकल	
९	हरिकला दलामी	माथागढी १ चिदिपानी				धामेली किराना पसल	एकल	
१०	तुलसा न्यौपाने	माथागढी १ चिदिपानी				सन्दिप किराना पसल तथा कस्मेटिक	एकल	
११	दिपक आचार्य	माथागढी १ चिदिपानी				आचार्य किराना पसल	एकल	
१२	चेत बहादुर मगर	माथागढी १ चिदिपानी				ईश्वर किराना पसल	एकल	
१३	लाल बहादुर घर्ती	माथागढी १ चिदिपानी				अञ्जु कुखुरा फर्म		
१४	देउ बहादुर कुवर	माथागढी १ चिदिपानी				कुवर एग्रीभेट		
१५	यम बहादुर विरकट्टा	माथागढी १ चिदिपानी				रोशन पोल्ट्री फर्म		
१६	हरि प्रसाद आचार्य	माथागढी १ चिदिपानी				माडी एग्री फर्म प्रा.लि.		
१७	यादव पौडेल क्षत्री	माथागढी १ चिदिपानी				पौडेल पोल्ट्री फर्म एवं पानी मिल		
१८	अम्बिका काफ्ले	माथागढी १ चिदिपानी				गौरी स्टेशनरी		
१९	विष्णु कुमारी गाहा	माथागढी १ चिदिपानी				अन्वेषक स्टेसनरी		
२	कृष्ण कोइराला	माथागढी -२, गैराबारी			६०१५३१४१३	किराना	एकल	५०
२	आत्माराम कोइराला	माथागढी -२, गैराबारी			६००५७९९०५	किराना र फलफुल	एकल	३०
३	सन्तोष घर्ती मगर	माथागढी -२, खहरे			६०६०८२६६२	किराना	एकल	१५
४	टेक बहादुर श्रेष्ठ	माथागढी -२, खहरे			६०३३४८२८२	किराना	एकल	३०
५	कमल श्रेष्ठ	माथागढी -२, खहरे			६००१८५४१५	किराना	एकल	१००
६	मान ब. चिडी	माथागढी -२,			६०३४७३५९१	किराना	एकल	३०
७	लाल ब. सारू	माथागढी -२,			६०६१६२९१३	किराना	एकल	२०
८	तिम्लसीना किराना पसल	माथागढी -२, दद्रा			६०१७६९३९३	किराना	एकल	४०
९	बोबिता चिडी	माथागढी -२, दद्रा			६०३१०२१६७	किराना	एकल	२०
१०	समिर किराना पसल	माथागढी -२, सोले			३६३२	किराना	एकल	३०
११	सिजविना किराना पसल	माथागढी -२, दोहोरा			६०३९११७८५	किराना	एकल	१००

१२	कानुड किराना पसल	माथागढी -२, दोहोरा	६०५५६३४४९	किराना	एकल	५०
१३	थापा किराना स्टोर्स (बहादुर थापा)	माथागढी -२, मान्के	६०३३४९७९३	किराना	एकल	५०
३	लाड्यथाली किराना पसल	माथागढी -३, सराई		किराना	एकल	५००
२	सारू मासु पसल	माथागढी -३, सराई		मासु	एकल	७००
३	दलामी मासु पसल	माथागढी -३, सराई		मासु तरकारी	एकल	१०००
४	ओसिङ्ग होटल एण्ड रेष्टुरेन्ट	माथागढी -३, सराई		होटल	एकल	१५००
५	सारू फेन्सी	माथागढी -३,		कपडा पसल	एकल	१०००
६	खनाल होटल	माथागढी -३, सराई		होटल	एकल	७००
७	चिदी होटल	माथागढी -३, सराई		होटल	एकल	८००
८	पार्वती भण्डारी	माथागढी -३, कसेनी सराई		पार्वती कृषि तथा पशु पालन		
९	नरेन्द्र राना	माथागढी -३, कसेनी सराई		विविध ठेकापट्टा	एकल	
१०	ज्ञानमाया पुन	माथागढी -३, कसेनी सराई		कृषि पशुपालन		
११	फुर्बा गाहा	माथागढी -३, कसेनी सराई		किराना, खुद्रा पसल र खाजा घर		
१२	टोप वहादुर चिदि	माथागढी -३, कसेनी अधनी टोल सराई		कृषि तथा पशुपालन कार्यक्रम		
१३	खोम वहादुर गाहा	माथागढी -३, कसेनी सराई		डेविड कृषि तथा पशुपालन कार्यक्रम		
१४	रुपा कामी	माथागढी -३, कसेनी सराई		रुपा कृषि तथा शिक्काकोट पशुपालन कार्यक्रम		
१५	मिन वहादुर दलामी	माथागढी -३, कसेनी सराई		सिमन साईमन किराना तथा तरकारी पसल		
१६	शारदा धिमिरे	माथागढी -३, कसेनी सराई		धिमिरे गाईभैसी फार्म		
१७	रेवती माया सारु	माथागढी -३, कसेनी सराई		शितल खुद्रा तथा किराना पसल		
१८	कल्पना सारु	माथागढी -३, कसेनी सराई		कल्पना किराना पशाल		
१९	रियाज अहमद	माथागढी -३, कसेनी सराई		घुमिफर कपडा वेचविखन		
२०	विष्णु कुमाल	माथागढी -३, कसेनी सराई		सुरज किराना पसल		
२१	विविक्रम सुगार, लखमाया धर्ती, सितादेवी नेपाली	माथागढी -३, कसेनी सराई		हाम्रो वुटिक व्यवसाय		
२२	भिम वहादुर ठाडा	माथागढी -३, कसेनी सराई		किरण टेलर्स, सिलाई कटाई		
२३	सुन्दर रायमाफ्नी	माथागढी -३, कसेनी सराई		चक्लेटी आईसक्रिम घुमिफर		
२४	माया सारु	माथागढी -३, कसेनी सराई		रोशन वुटिक एण्ड ट्रेनिङ सेन्टर		

२५	हरि वहादुर ओझा क्षेत्री	माथागढी -३, कसेनी सराई	माथागढी -३, कसेनी सराई एक्लेवर	ओझा तरकारी तथा किराना पसल	
२६	हरिकला सारु	माथागढी -३, कसेनी सराई	माथागढी -३, कसेनी सराई एक्लेवर	साहारादेवी सिलाई कटाई व्यवसाय	
२७	दल वहादुर राना	माथागढी -३, कसेनी सराई	माथागढी -३, कसेनी सराई गिजनडाँडा चोक	गिजनडाँडा खाजा घर	
५३	ज्ञानीसरा मिथुन	माथागढी -३, सराई	माथागढी -३, सराई	सपिसा किराना पसल	
५४	गन वहादुर थापा	माथागढी -३, सराई	माथागढी -३, सराई	ज्ञान पोलिटेक्नी फार्म	
५५	गन वहादुर थापा	माथागढी -३, सराई	माथागढी -३, सराई	ज्ञान डिपार्टमेण्ट स्टोर्स	
५६	एलिना सुनार	माथागढी -३, सराई	माथागढी -३, सराई एक्लेवर	एक्लेवर पोल्ट्री फार्म	
५७	मान वहादुर पृथी (दमै)	माथागढी -३, सराई	माथागढी -३, सराई	विवेक टेलरिङ्ग तथा कपडा पसल	
५८	गंगा वाह्यरे	माथागढी -३, सराई	माथागढी -३, सराई	रियाज फेन्सी पसल	
५९	सीता कार्की	माथागढी -३, कसेनी	माथागढी -३, कसेनी	फूलवारी पोल्ट्री फार्म	
६०	रोशन विक	माथागढी -३, सिलंगी	माथागढी -३, सिलंगी	सामदान गुणत्मक तथा लोकल कुखुरा फार्म	
६१	कृष्णदेवी चिदी थापा	माथागढी -३, लाकुरीबारी सराई	माथागढी -३, लाकुरीबारी सराई	चिदी होटल	
६२	भक्त वहादुर घर्ती	माथागढी -३, सराई	माथागढी -३, सराई	आरुसी खाजा घर	
६३	देवराज चौहान	माथागढी -३, सराई	माथागढी -३, सराई	एविसी होटल एण्ड रेस्टुरेण्ट	
६४	चेत वहादुर कुमाल	माथागढी -३, अघनी	माथागढी -३, अघनी	आयुष्मा किराना पसल	
६५	छवि कुमारी श्रेष्ठ	माथागढी -३, सराई	माथागढी -३, सराई	हार्दिक किराना पसल	
६६	थानसिं थापा	माथागढी -३, खहरे	माथागढी -३, खहरे	न्यू थापा होटल	
६७	मान वहादुर दलामी	माथागढी -३, सराई	माथागढी -३, सराई	ओसिङ्ग होटल	
६८	तुलसी कुमारी श्रेष्ठ	माथागढी -३, सराई	माथागढी -३, सराई	सोनु सिलाई कटाई सेन्टर	
६९	विष्णु प्रसाद धिमिरे	माथागढी -३, सराई, विस्कुनडाँडा चोक	माथागढी -३, सराई, विस्कुनडाँडा चोक	फूलवारी एगो कन्सर्न	
७०	साविका देवी सारु (चिदी)	माथागढी -३, सराई	माथागढी -३, सराई	आसिका सिलाई कटाई सेन्टर	
७१	सरस्वती चिदी	माथागढी -३, सराई	माथागढी -३, सराई	सरु फेन्सी पसल	
७२	लाल वहादुर सार्की	माथागढी -३, अघनी	माथागढी -३, अघनी	सञ्जीता कस्मेटिक एण्ड प्लास्टिक पसल	
७३	भिमु कुमारी श्रेष्ठ	माथागढी -३, अघनी	माथागढी -३, अघनी	भिमु खाजा घर	
७४	आम्बिका देवी घर्ती	माथागढी -३, अघनी सराई	माथागढी -३, अघनी सराई	भक्त खाजा घर	
७४	चेत वहादुर चिदी	माथागढी -३, अघनी सराई	माथागढी -३, अघनी सराई	चिदि किराना एण्ड खाजा घर	

७५	सरोज दलामी	माथागढी -३, सराई			ओसिङ्ग डसना तथा रुई उद्योग	
७६	मनिसरा गाहा	माथागढी -३ अघनी, सराई			मनिसा खाजा घर	
७८	ईन्द्र कुमारी गाहा	माथागढी -३ सराई,			करिना - सरिना सिलाई कटाई	
७९	मन कुमारी गाहा	माथागढी -३ सराई			असिम कस्मेटिक पसल	
८०	बसन्ती कुमारी थापा	माथागढी -३ खहरे			मुना फेन्सी	
८१	रजना श्रेष्ठ	माथागढी -३ सराई			रजना किराना स्टोर्स पसल	
८२	मेनुका न्यौपाने	माथागढी -३ विस्कुनडाँडा			ईसान फेन्सी स्टोर्स	
८३	मन वहादुर घर्ति	माथागढी -३ ओलेश			मनु किराना पसल	
८४	हरि वहादुर सारु	माथागढी -३ ओलेश			कौडेलक होटल एण्ड रेष्टुरेण्ट	
८५	भिम कुमारी सारु	माथागढी -३ सराई			आस किराना पसल	
८६	दिक्षा विक	माथागढी -३ सराई, एक्लेवर			गरिमा टेलर्स	
८७	युवराज चिदी	माथागढी -३ सराई	६११२१४२०१		भ्याली ईन्जिनियरीङ्ग कन्सल्टेन्सी	
८८	आसा श्रेष्ठ	माथागढी -३ सराई, खिरौलीधारा	६०८२०४६११		जगत्रदेवी स्टोर्स	
८९	लाल वहादुर राना	माथागढी -३ सराई, भैसकट्टा			भैसकट्टा च्याउ उद्योग	
९०	तिलिसरा सारु	माथागढी -३ सराई, विस्कुनडाँडा			शितल रेष्टुरेण्ट	
९१	सञ्जु भट्टराई	माथागढी -३ सराई, एक्लेवर			सञ्जु रेष्टुरेण्ट	
९२	कल्पना सारु	माथागढी -३ सराई, एक्लेवर			कल्पना रेष्टुरेण्ट	
९४	गुमती राना	माथागढी -३ सराई, सरापकोट			मौलादेवी किराना पसल	
९५	मिन वहादुर राना	माथागढी -३ सराई, मालारानी			राना किराना पसल	
९६	हुम वहादुर राना	माथागढी -३ सराई, एक्लेवर			राना रेष्टुरेण्ट	
९७	लक्ष्मी कुमारी श्रेष्ठ	माथागढी -३ सराई			लक्ष्मी रेष्टुरेण्ट	
९८	दुर्गा देवी थापा	माथागढी -३ भैसकट्टा सराई			विनोद रेष्टुरेण्ट	
९९	रिवन्त वहादुर राना	माथागढी -३ सराई, एक्लेवर			साहारा स्टिम चाउचाउ उद्योग	
१००	लिल वहादुर राना	माथागढी -३ सराई			किरण किराना पसल	
१०१	भिमिसरा थापा	माथागढी -३ सराई, भैसकट्टा			पुस्पा कस्मेटिक पसल	
१०२	गंगा थापा	माथागढी -३ सराई खहरे			गंगा फेन्सी एण्ड कस्मेटिक पसल	

१०३	फनिसरा गाहा	माथागढी -३ सराई अघनी	राना ढाका कपडा उद्योग	
१०४	हुमादेवी दर्लामी थापा	माथागढी -३ सराई, फूलबारी	फूलवारी किराना पसल तथा सुतीजन्य	
१०५	प्रनेन दर्लामी	माथागढी -३ सराई	प्रसन तथा किराना पसल सुतीजन्य	
१०६	विष्णु वहादुर थापा	माथागढी -३ कसेनी सराई	तिर्सना फेन्सी पसल	
१०७	सुमित्रा रेश्मी	माथागढी -३ सराई	रश्मी फ्रेस हाउस	
१०८	हुमा थापा	माथागढी -३ सराई	अनिशा रेष्टुरेण्ट	
१०९	वाल कुमारी गाहा	माथागढी -३ सराई अघनी	गाहा सिलाई कटाई केन्द्र फेन्सी	
११०	ननिता देवी घर्त	माथागढी -३ सराई, तल्लो अघनी	आकृति किराना पसल	
१११	विष्णु प्रसाद चौधरी	माथागढी -३ खहरे	मिद्यमोटरसाईकल वर्कसप	
११२	यम कुमारी आले	माथागढी -३ खहरे	कौडे किराना पसल	
११३	जनक प्रसाद श्रेष्ठ	माथागढी -३ सराई, अघनी	सरिता रेष्टुरेण्ट जनक किराजा पसल	
११४	सरिता पाण्डे श्रेष्ठ	माथागढी -३ सराई, अघनी	सरिता रेष्टुरेण्ट जनक किराजा पसल	
११५	यम प्रसाद श्रेष्ठ	माथागढी -३ सराई, खिरौलीधारा	पदम स्टोर्स	
११६	यम वहादुर मगर	माथागढी -३ दमार	प्रिन्स किराना पसल	
११७	भगन सिं गाहा	माथागढी -३ सराई,	लाड्याली किराना पसल	
११८	हेमा दर्लामी	माथागढी -३ सराई,	सराई मकिरा पसल	
११९	सुस्मिता थापा	माथागढी -३ सराई, खहरे	पाहारी ब्रोईलर कुखुरा फार्म	
१२०	हुम वहादुर काम्मु	माथागढी -३ सराई, खहरे	काम्मु फ्रेस हाउस	
१२१	डम्बर वहादुर सारु	माथागढी -३ सराई, खहरे	खहरे वधशाला तथा मासु पसल	
१२२	विष्णु माया गाहा	माथागढी -३ सराई,	विजय गाहा फ्रेस हाउस	
१२३	मनिसरा रोकाहा	माथागढी -३ सराई,	मनि पिफट हाउस	
१२४	पुर्ण वहादुर रुचाल	माथागढी -३ सराई, खहरे	पूजा स्टेसनरी तथा फोटो स्टुडियो ।	
१२५	मान वहादुर सुर्यवंशी	माथागढी -३ सराई, दमार	सुर्यवंशी मासु पसल तथा किराना पसल	
१२६	चन्द्रे सुनार	माथागढी -३ सराई,	धार्मिघाली आरन व्यवसाय	
१२७	खोमानसिंह सुनार	माथागढी -३ सराई,	देउराली चौपारी आरन व्यवसाय	
१२८	निलम्बर कामी	माथागढी -३ सराई, खहरे	गोरे दाईको आरन	

१२९	जग वहादुर कामी	माथागढी -३ सराई, सिलङ्गी		जग दाईको आरन		
१३०	टंक वहादुर सिंजाली	माथागढी -३ सराई, खहरे		सिंजाली फ्रेस हाउस		
१३१	ईन्द्र प्रसाद श्रेष्ठ	माथागढी -३ सराई, खहरे		सन्दिप किराना पसल		
१३२	तारा वहादुर सारु थापा	माथागढी -३ सराई, खहरे		रुमालडाँडा किराना पसल		
१३३	नेत्र वहादुर भण्डारी	माथागढी -३ विस्कुनडाँडा		नेत्र किराना पसल		
१३४	दानमाया थापा	माथागढी -३ विस्कुनडाँडा		लाड्याली सिलाई कटाई पसल		
१३५	निलम्बर दलामी	माथागढी -३ सराई		दलामी बंगुर फार्म		
१	तारा वहादुर आले तारा वहादुर आले	माथागढी ४ अर्खला माथागढी ४ मरमरा	११	सानो खुद्रा खुद्रा	एकल	१०
२	बुद्ध वहादुर कुवर	माथागढी ४ मरमरा	१	खुद्रा	एकल	५०
३	मोहन सारू	माथागढी ४ खापुक	१	खुद्रा	एकल	१५
४	देब वहादुर सारू	माथागढी ४ खापुक	१	खुद्रा	एकल	१५०
५	सन्तोष फेन्सी पसल	माथागढी ४ खासखोला	१०	फेन्सी	एकल	५०
६	वाई के फेन्सी	माथागढी ४ माले बगर	१०	सानो	एकल	५००
७	नजुवा व्यूटीपार्लर	माथागढी ४ माले बगर		व्यूटीपार्लर सानो	एकल	१५०
८	मन कुमारी राना	माथागढी ४ माले बगर	१	सानो खुद्रा	एकल	१५०
९	सीता कस्मेटिक	माथागढी ४ माले बगर		कस्मेटिक खुद्रा	एकल	३०
१०	माथागढी किराना तथा हार्डवेयर पसल	माथागढी ४ सातमुले	१	मध्यम	एकल	१०
११	प्रियंका फेन्सी पसल	माथागढी ४ सातमुले	१०	खुद्रा	एकल	१००००
१२	निरोज वराल	माथागढी ४ खासखोला	१०	खुद्रा	एकल	२०
१३	कृष्णमाया सिंजाली	माथागढी ४ खासखोला	१०	खुद्रा	एकल	३०
१४	राजेश मेडिकल हल	माथागढी ४ मलेवास	६	क्लिनिक	एकल	३०
१५	गीता फेन्सी पसल	माथागढी ४ मलेवास	१०	खुद्रा	एकल	५००
१६	लक्ष्मि पन्थी पसल	माथागढी ४ मलेवास	१	खुद्रा	एकल	२०
१७	चेटन आर्टस एण्ड फोटो ग्यालरी	माथागढी ४ सातमुले		फोटोग्राफ सानो	एकल	२०
१८	आनन्दनगर वर्कशप	माथागढी ४ सातमुले	७	सानो	एकल	२००
१९	दौतरी ग्रील उद्योग	माथागढी ४ करौली	७	सानो	एकल	२००

२०	भिम कुमारी	माथागढी ४ आनन्दनगर टोल	१	नीजी	३००
२१	साहु इलेक्ट्रोनिक एण्ड ईलेक्ट्रिकल स्टोर	माथागढी ४ देवगीर	८	नीजी	१००
२२	राम वहादुर दर्लामी	माथागढी ४	१	नीजी	५००
२३	तुल्सा सारू कस्मेटिक	माथागढी ४		नीजी	५०
२४	सम्भना खाजा घर	माथागढी ४		नीजी	२००
२५	लाडधाली स्टेसमरी तथा किराना	माथागढी ४	१	नीजी	२५०
२६	आर एस एस कोलेसन	माथागढी ४		नीजी	१००
२७	आनन्दनगर सु सेन्टर	माथागढी ४ आनन्दनगर		नीजी	
२८	खड्ग वहादुर कुखुरा फर्म	माथागढी ४ देवगीर		नीजी	१००
२९	सरोज फेन्सी एण्ड कस्मेटिक	माथागढी ४ सातमुले		नीजी	
३०	भडेवा भ्याली होटल	माथागढी ४ सातमुले	९	नीजी	१००
३१	एग्रोभेट	माथागढी ४ देवगीर		नीजी	
३२	गुन एण्ड अनुजा किराना पसल	माथागढी ४	१	नीजी	५००
३३	श्रेष्ठ खाजा घर	माथागढी ४ देवगीर	९	नीजी	१००
३४	अस्मिता फेन्सी	माथागढी ४ देवगीर	१०	नीजी	१००
३५	टिपटप टेलरिङ सेन्टर	माथागढी ४ देवगीर		नीजी	१००
३६	सर्वश्रेष्ठ सप्लायर्स (मदिराजन्य)	माथागढी ४ देवगीर		नीजी	१३००
३७	श्रेष्ठ स्टोर्स	माथागढी ४ देवगीर	१	नीजी	१५००
३८	केशव स्टोर्स	माथागढी ४ देवगीर	१	नीजी	१५००
३९	काम्पु वंगुर तथा कृषि फर्म	माथागढी ४ कैरौली		नीजी	१५००
४०	सृजना फेन्सी तथा कस्मेटिक पसल	माथागढी ४	१०	नीजी	३००
४१	बसन्ती टेलर्स सिलाई कटाई	माथागढी ४	१	नीजी	
४२	नविन किराना पसल	माथागढी ४	१	नीजी	१५०
४३	देवगीर प्रेस हाउस	माथागढी ४ देवगीर	२	नीजी	१००
४४	कुसुम एण्ड हिमाल रेष्टुरेण्ट	माथागढी ४ देवगीर	९	नीजी	२००
४५	खुमन मोवाइल एण्ड फोटो स्टुडियो	माथागढी ४ देवगीर	८	नीजी	३००

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

४६	पिपासा सुन चाँदी पसल	माथागढी ४ देवगीर			सुनचादी पसल सानो	नीजी	५००
४७	आयुस फेन्सी स्टोर्स	माथागढी ४ देवगीर	१०			नीजी	१५०
४८	संगीता रेष्टुरेण्ट	माथागढी ४ देवगीर	९			नीजी	५००
४९	सुदिप पोल्टी फर्म	माथागढी ४ देवगीर			पोल्टी फर्म	नीजी	२००
५०	सोर्विम फ्रेस हाउस	माथागढी ४ देवगीर	२		सानो	नीजी	१००
५१	वर्षा ग्रील उद्योग	माथागढी ४ देवगीर			ग्रील, सानो	नीजी	५००
५२	दिवाना एण्ड अनुशुका रेष्टुरेण्ट	माथागढी ४ सातमुले	९		सानो	नीजी	१५०
५३	प्रमिला फेन्सी एण्ड टेलरिङ	माथागढी ४ देवगीर			टेलरिङ सानो	नीजी	३००
५४	अप्सरा कस्मेटिक	माथागढी ४			कस्मेटिक सानो	नीजी	१००
५५	गुरूड खुद्रा पसल	माथागढी ४	१		सानो	नीजी	१००
५६	दलामी किराना पसल	माथागढी ४ बढिवन	१		सानो	नीजी	१५०
५७	शुसिला कुखुरा फर्म	माथागढी ४			कुखुरा फर्म थोक तथा खुद्रा	नीजी	३००
५८	विजय फ्रेस हाउस	माथागढी ४	२		खुद्रा	नीजी	१००
५९	चुहान किराना पसल	माथागढी ४ आनन्दनगर नगर	१		खुद्रा	नीजी	१००
६०	दुर्गा पोल्ट्रु फर्म	माथागढी ४			फर्म खुद्रा	नीजी	१००
६१	टिका राईस मिल	माथागढी ४			कुटानी पिसानी खुद्रा	नीजी	३००
६२	मैदान होटल	माथागढी ४ मैदान	९		होटल	नीजी	६००
६३	सन्दिप फ्रेस हाउस	माथागढी ४	२		खुद्रा	नीजी	१००
६४	शौरभ किराना पसल	माथागढी ४ देवगीर	१		किराना	नीजी	४००
६५	मनु एण्ड ज्योती किराना पसल	माथागढी ४ देवगीर	१		सानो	नीजी	३००
६६	साकुरा लाईट हाउस	माथागढी ४ सातमुले	८		सानो	नीजी	८०
६७	क वि मिल	माथागढी ४			कुटानी पिसानी सानो	नीजी	४००
६८	रोजिना किराना पशाल	माथागढी ४ वगाले	१		सानो		३००
६९	कानुन खाजा घर	माथागढी ४	९		सानो		१००
७०	आयुशा किराना पशाल	माथागढी ४	१		सानो		१००
७१	रम्भादेवी किराना पशाल	माथागढी ४	१		सानो		१००

७२	श्रीराम स्टोर्स	माथागढी ४	१	सानो		५००
५				सानो		
१	योगेश किराना पशल	माथागढी ५	१	सानो	एकल	
२	एलिश किराना पशल	माथागढी ५	१	सानो	एकल	
३	अनुप किराना पशल	माथागढी ५	१	सानो	एकल	
६	आर के किराना पसल	जगात	१,३,१०	किराना पसल	एकल	
२	आले किराना पसल	जगात	१,३	किराना पसल	एकल	
१	खेम ब. थापा	ठाडे ७ माथागढी		किराना वा ब्यापारिक बस्तु खुद्रा	एकल	६०
२	जान उत्थान स्वलम्बन विकास बचत तथा ऋण सहकारी सस्था	माथागढी ७ रहवास मटेरी		किराना वा ब्यापारिक बस्तु थोक	सहकारी	५००
३	एन्जला किराना पसल	माथागढी ७ बाहुर		किराना वा ब्यापारिक बस्तु खुद्रा	एकल	७०
४	राजनी फेन्सी पसल	माथागढी ७ रहवास मटेरी		मासु विक्री केन्द्र कपडा तथा फेन्सी, खुद्रा	एकल	४००
५	कमली राना किराना पसल	माथागढी ७ धनुवा		किराना वा ब्यापारिक बस्तु, खुद्रा	एकल	५०
६	न्यू श्रेष्ठ किराना स्टोर	माथागढी ७ मौलाटार		किराना वा ब्यापारिक बस्तु, खुद्रा	एकल	१९००
७	राना किराना पसल	माथागढी ७ थानसिङ		किराना वा ब्यापारिक बस्तु, खुद्रा	एकल	१५०
८	कृष्ण स्टोर	टिमुर्धारा		किराना वा ब्यापारिक बस्तु, खुद्रा	एकल	२००
९	माधुरी लामिछोने किराना पसल	टिमुर् धारा		किराना वा ब्यापारिक बस्तु, खुद्रा	एकल	३०
१०	युवा लफा किराना पसल	मौलाथर		किराना वा ब्यापारिक बस्तु, खुद्रा	एकल	५०००
११	राना किराना पसल	धनुवा		किराना खुद्रा	एकल	१००
१२	आविशोक किराना पशल	ग्वालिङ		किराना व्यापारिक	एकल	२०
१३	लुका सुनारी फ्रेस हाउस	ग्वालिङ		फ्रेस हाउस	एकल	१००
८	दिल बहादुर ढेगा	साविक बहादुरपुर १	१	किराना	एकल	५००
२	बल विर राना	साविक बहादुरपुर ७	१	किराना	एकल	६००
३	जेत्तर ब. राना	साविक बहादुरपुर ८	१	किराना	एकल	६००
४	श्याम ब. ढेगा	साविक बहादुरपुर ७	१	स्टेशनरी	एकल	२००
५	टेक माया ढेगा	साविक बहादुरपुर ७	१०	कपडा तथा फेन्सी	एकल	३००

'माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६'

६	एमदेवि थापा	साविक बहादुरपुर ७	१	रेसुरेन्ट	एकल	२५०
७	भूपाल ढेंगा	साविक बहादुरपुर ७	२	मासु पसल	साम्भेदारी	३००
८	ललिता ढेंगा	साविक बहादुरपुर ७	१	होटल तथा रेसुरेन्ट	एकल	४००
९	ऐतराम भेंडी	साविक बहादुरपुर ७	३	तरकारी पसल	एकल	२००
१०	रिमा राना	माथागढी ८	१	किराना	एकल	६००
११	तिल व.ढेंगा	माथागढी ८	१	किराना	एकल	२००
१२	ऐतराम भाडी	माथागढी ८	३	तरकारी पसल	एकल	९०
१३	लिला व जर्घा	माथागढी ८	१	किराना पसल	एकल	२००
१४	देविकला राना	माथागढी ८	१	रेसुरेन्ट	एकल	३००
१५	जनिस्सरा राना	माथागढी ८	१०	किराना	एकल	१००
१६	सन्जना ढेंगा	माथागढी ८	१०	कस्मेटिक	एकल	७५
१७	निल ब.राना	माथागढी ८	१	किराना	एकल	२००
१८	शेर ब.काम्मु	माथागढी ८	१	किराना	एकल	१५०
१९	मोहन राना	माथागढी ८	१	फोटो स्टुडियो		२००
२०	पविता राना	माथागढी ८	१	किराना		४००
२१	भम वहादुर ढेंगा	माथागढी ८	१	रेसुरेन्ट		१५०
२२	कृष्णामाया बाह्रघरे	माथागढी ८	१	कस्मेटिक		२५०
२३	टोल राज आले	माथागढी ८	१	किराना		१५०
२४	मिना कुमारी पाण्डे	माथागढी ८	१	किराना		४००
२५	ईन कुमारी राना	माथागढी ८	१	किराना		२५०
२६	दुरपाटा सारू	माथागढी ८	१	किराना		२००
	जम्मा (रु हजारमा) :					५१५२५

४.५.४. खनिज तथा खानी सम्बन्धी विवरण

यस माथागढी गाउँपालिकामा १ वटा फलाम खानी, १ वटा बालुवा भण्डारण, २ वटा कोइला खानी, १ वटा चुनढुङ्गा खानी आदि रहेका छन् । गाउँपालिकाभित्र रहेका विभिन्न खानीहरूलाई व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न सकेको खण्डमा यहाँको आर्थिक सामाजिक विकासमा ठूलो टेवा पुग्ने देखिन्छ ।

क्र.सं.	खनिज तथा खानीको नाम	स्थान	खनिज तथा खानी निकासीको अवस्था	बार्षिक आम्दानी (रु. हजारमा)	बार्षिक राजस्व संकलन (रु. हजारमा)
१	फलाम	माथागढी गा.पा वडा नं.-१, धैरैनी			
२	तीनाउ बालुवा भण्डारण	माथागढी -३, सराई	छैन		
३	कोइला खानी	माथागढी -४, मरमरा	निकास नभएको		
४	कोइला खानी	माथागढी -४, मकले	निकास नभएको		
५	धामिघा चुनढुङ्गा	माथागढी ५, धामिघा	सञ्चालित	१७०	२४
६	चुनढुङ्गा जल्पा सिमेन्ट प्रालि.		निकासी भएको उत्खनन		
७	चुनढुङ्गा	माथागढी ८ वहादुरपुर			
८	चुनढुङ्गा	माथागढी ८ टोकलादी			

४.५.५. बाणिज्य बैंक, विकास बैंक, वित्तडी संस्था, लघु वित्त तथा सहकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

यस माथागढी गाउँपालिकामा सेवा तथा सुविधा पुऱ्याइरहेका बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरूमा : १ वटा वाणीज्य बैंक, १ वटा विकास बैंक, १ वटा लघुवित्तिय संस्था र ८ वटा सहकारी संस्थाहरू रहेका छन् । यहाँ सञ्चालनमा रहेका बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरूले पनि यहाँका समुदायको मात्र नभई गाउँपालिकाकै समग्र वित्तिय विकासमा मद्दत पुऱ्याइरहेको पाइन्छ ।

क्र.सं.	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	स्थान	बार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
क.	वाणिज्य बैंक				
	मेघा बैंक नेपाल लि.	माथागढी गाउँपालिका ४, सातमुले	१०,००,०००		
	जनता बैंक	माथागढी ३ सराई			
ख.	विकास बैंक				
	मुक्तिनाथ विकास बैंक	माथागढी -३, सराई	३००,०००	६०,०००	कृषि
ग.	वित्तडी संस्था				

	एनएम वि.स.	माथागढी -३, सराई			
घ.	लघु वित्त संस्था				
१	मिर्मिरे माइक्रोफाइन्स	माथागढी -२, खहरे	२००,००,०००	३००,००,०००	पशुपालन तथा कृषि
	विजय लघु वित्त	माथागढी -३ सराई			
	ग्रामिण विकास तथा लघु वित्त	माथागढी -३ सराई			
	ग्रामिण विकास तथा लघु	माथागढी -३			
ड.	सहकारी संस्था				
	माथागढी वहुउद्देश्यी सहकारी संस्था लिमिटेड	माथागढी १ दोहरा	१०००००		कृषि व्यवसाय
	त्रिशक्ति वहुउद्देश्यी सहकारी संस्था लिमिटेड				
१	रूपसे बचत तथा ऋण सहकारी	माथागढी -२, खहरे	२०,००,०००	२०,००,०००	व्यावसाय
२	माडव्य कृषि सहकारी	माथागढी -२, दवा	१०,००,०००	१०,००,०००	व्यवसाय
	कौडे बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	माथागढी -३ सराई			
	माछपुच्छे	माथागढी -३ सराई			
	माडीकृषि सहकारी	माथागढी -३ सराई			
	फूलबारी कृषि सहकारी संस्था	माथागढी -३ सराई			
३	जनहित स्वावलम्बन वचत तथा ऋण सहकारी	माथागढी -४, आनन्दनगर	१०००	८५%	
४	गोठादी कृषि सहकारी	माथागढी -५, दमार	१०२०००	१०००००	कृषि
५	कौडेलोक कृषि सहकारी	माथागढी -५, धामिघा	७०,०००	५०,०००	कृषि
	स्वालम्बन वचत तथा ऋण सहकारी संस्था	माथागढी -६,			
६	प्रगतिशील महिला विकास समिति	माथागढी ७, रहवास मटेरी	५०,०००	९४०००	
७	जिम्मादेवी कृषि सहकारी संस्था	माथागढी ७ रहवास			
८	जनउत्थान सहकारी संस्था	माथागढी ८, बहाडुपुर	२६,००,०००	२२,००,०००	
६	जनविकास स्वालम्बन वचत तथा ऋण सहकारी संस्था				
	जम्मा		६२३,०००	३०४,०००	

४.५.६ कृषक तथा उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण

यस माथागढी गाउँपालिकामा १ वटा कृषक तथा उद्यमी तथा बचत समूहहरूको विवरण तल उल्लेख गरिएको छ :

कृषक, उद्यमी तथा बचत समूह र संस्था नाम र ठेगाना	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण						वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
	सदस्य सङ्ख्या			समेटेको परिवार					
	महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य			
शारूगा देवी कृषक समूह माथागढी-४	१०	६	१६	४	७	५	२०	२०	कृषि

परिच्छेद ५: सामाजिक अवस्था

समाज विकासका लागि एक व्यक्ति वा एउटा परिवारले चाहेर मात्र समाज रूप रंग फेरिदैन । फरक व्यक्ति र फरक परिवारको सक्रियता र सहभागीताले अनि समाज अन्य व्यक्तिहरूको सामुहिक प्रयास र साभा धारणा, सोचाई तथा वैचारिक निर्णयले भने पक्कै फरक पार्दछ । आज प्रत्येक राष्ट्रले समाज विकासको अवधारणलाई अपनाएर सहभागीतामुलक ढंगले अगाडी बढे मात्रै स्वच्छ र समतामुलक समाजको निर्माण सम्भव छ । यसका लागि विभिन्न गैरसरकारी संघसंस्था, अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू सकृय रूपमा लागि काम गरिरहेका छन । यस माथागढी गाउँपालिकामा समुदायको समग्र विकासका लागि सामाजिक परिचालन मार्फत स्थानीय तथा अन्य संघसंस्थाहरू जस्तै: आमा समह, युवा क्लब, बचतसमह तथा अन्य विभिन्न संघसंस्थाहरूले कार्यहरू गर्दै आइरहेका छन र गाउँपालिकाको सामाजिक, आर्थिक लगाएत जनचेतना फैलाउनका लागि विशेष पहल गर्दै आइरहेका छन । समाज परिचालन तथा जनचेतनाको लागि सामाजिक परिचालिकाहरूले पनि महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आइरहेका छन ।

५.१ शैक्षिक तथा मानव संशाधन विकास

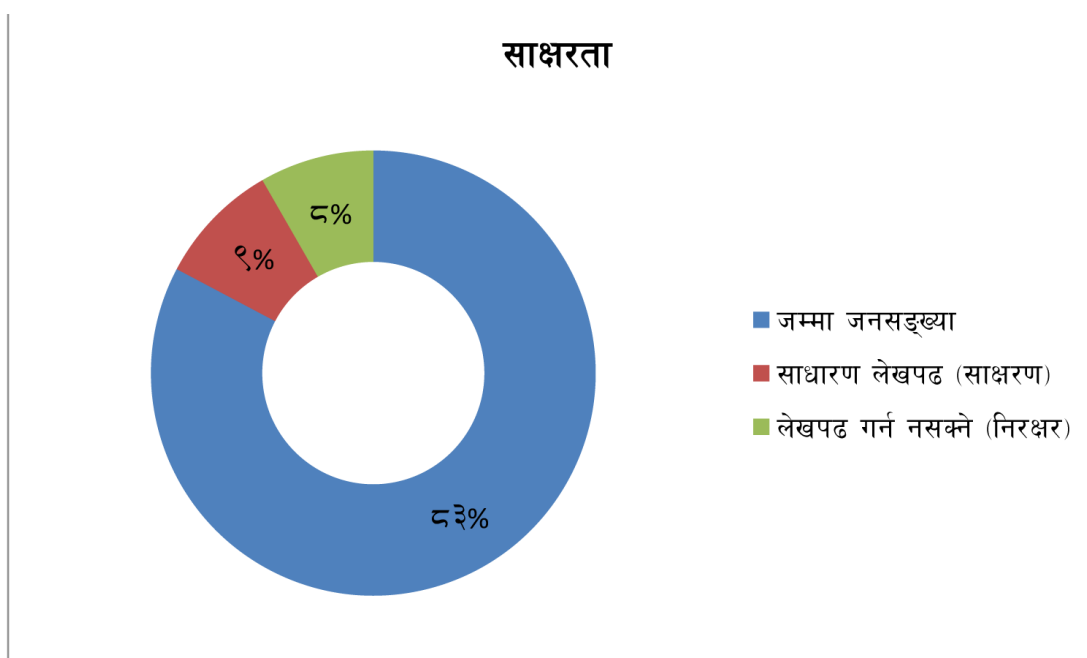
शिक्षा मानव जिवनको अभिन्न अङ्ग हो । जसले मानवलाई जीवनको उचाईसम्म पुनलाई मद्दत पुऱ्याउँदछ । शिक्षाको महत्व तथा आवश्यकता आजको समयमा दिनानुदिन बढ्दै गइरहेको अवस्था छ । आजको समयमा शैक्षिक क्षेत्रमा उचित व्यवस्थापन गर्न सकिए मात्र गाउँको मुहार फेर्न सकिन्छ । वर्तमान समयमा शिक्षाको शैलीहरू परिवर्तन हुँदै गइरहेका छन । हिजोका दिनमा जस्तो पारम्परिक रूपले आजको समाज अगाडी बढन सक्तैन । यसका लागि शिक्षा क्षेत्रको उचित विकासमा ध्यान दिनुपर्ने आवश्यकता रहेको छ । शिक्षा व्यक्ति एवम समाज विकासको लागि मेरूदण्ड हो । शिक्षा विना देश विकासको कल्पना पनि गर्न सकिदैन । व्यक्तिलाई सामाजिकीकरण गर्न शिक्षाले ठूलो सहयोग पुऱ्याएको हुन्छ । आजको दिनमा शिक्षा हासिल गर्न विद्यालयमा अध्ययन गर्न जाने बालबालिकाहरू नै भोलि देशका कर्णधार हुन । त्यसैले त शिक्षालाई यति धेरै महत्व दिनुपरेको स्पष्ट हुन्छ । भनिन्छ, शिक्षा नै सामाजिक परिवर्तनका बाहक हुन । त्यसैले यो पनि बिर्सनु हुदैन कि सम्पूर्ण शैक्षिक प्रक्रियाको केन्द्र विद्यार्थी हुन । शिक्षा राष्ट्रिय विकासको आधारशीला भएकोले यसको अभावमा राष्ट्रिय विकास प्रायः असम्भव छ । नेपालको सन्दर्भमा यो गरिवी निवारणको एक सशक्त माध्यम पनि हो । आधारभूत शिक्षा प्रत्येक नागरिकको मानवधिकार हो भने सबै नागरिकलाई कम्तिमा आधारभूत शिक्षाको अवसर प्रदान गर्नु राज्यको दायीत्व हो । राष्ट्रिय शिक्षा पद्धति २०४९ ले पनि शिक्षा पाउने अधिकारलाई पूणता दिँदै माध्यमित तह सम्म निःशुल्क पढने व्यवस्थाका थालनी भयो ।

शिक्षा व्यक्ति एवं समाज विकासको लागि मेरूदण्ड हो । शिक्षा विना देश विकासको कल्पना पनि गर्न सकिदैन । व्यक्तिलाई सामाजिकीकरण गर्न शिक्षाले ठूलो सहयोग पुऱ्याएको हुन्छ । आजको दिनमा शिक्षा हासिल गर्न विद्यालयमा अध्ययन गर्न जाने बालबालिकाहरू नै भोलि देशका कर्णधार हुने हुँदा पनि शिक्षालाई यति धेरै महत्व दिनुपरेको स्पष्ट हुन्छ । भनिन्छ, शिक्षा नै सामाजिक परिवर्तनका बाहक हुन । त्यसैले यो पनि बिर्सनु हुँदैन कि सम्पूर्ण शैक्षिक प्रक्रियाको केन्द्र विद्यार्थी हुन । शिक्षा राष्ट्रिय विकासको आधार शीला भएकोले यसको अभावमा राष्ट्रिय विकास प्रायः असम्भव छ । नेपालको सन्दर्भमा यो गरिवी निवारणको एक सशक्त माध्यम पनि हो । आधारभूत शिक्षा प्रत्येक नागरिकको मानवधिकार हो भने सबै नागरिकलाई कम्तिमा आधारभूत शिक्षाको अवसर प्रदान गर्नु राज्यको दायीत्व हो । यसैगरी यस माथागढी गाउँपालिकामा श्री आदर्श आ.वि., श्री शिवदीप आ.वि., श्री ज्ञानोदय आ.वि., श्री जाउपोखरा आ.वि., नव जागृती आ.वि., श्री भुपति आ.वि., श्री सौभाग्य मा.वि, श्री कर्णधार मा.वि, वृद्धि विकास आ.वि., श्री सनराईज पब्लिक स्कुल, श्री सपाडदी आ.वि., श्री दिव्य ज्योती मा.वि, श्री तीनकन्या बालविकास केन्द्र, शिववाणी आ.वि., श्री जनप्रिय आ.वि., श्री भुडेवा भ्याली ईङ्गलिस स्कुल, श्री किसान बहुमुखी क्याम्पस, रत्न मावि, कर्णधार आ.वि., चित्रेछाप आ.वि., श्री रत्न प्रावि., श्री योगेश्वर आ.वि., श्री शारदा आ.वि., श्री माउण्ट मालिका स्कुल, श्री हात्तिलुङ मा.वि, आदर्श आ.वि., कौडेलेक आ.वि., सिर्जना आ.वि., सिर्जना बाल विकास केन्द्र, श्री लक्ष्मी आ.वि., श्री सातपोखरी मा.वि., श्री ग्रामोदय मा.वि, श्री सिद्ध प्रावि, श्री महेन्द्र नरेश आ.वि., श्री बतास चुलि देवि आ.वि., श्री महेन्द्र नरेश आ.वि. तथा बालविकास केन्द्र, श्री सरस्वाति आ.वि., श्री नव प्रतिभा बालविकास केन्द्र, श्री तिनकन्या बाल विकास केन्द्र, श्री धारा देवि मा.वि, श्री बाल विकास आ.वि., चन्द्रदेवि आ.वि. आदि विद्यालयहरू रहेका छन ।

५.१.१ पाँच वर्ष भन्दा माथिको साक्षरता तथा निरक्षरता विवरण

यस माथागढी गाउँपालिका शिक्षाको अवस्था सन्तोषजनक रहेको छ त्यसैमा पनि ५ वर्ष माथिका बालबालिकाहरूको साक्षरता विवरण घघ्रण जना रहेका छन भने निरक्षर घण्टज्ञ जना रहेका छन । यसको विवरण तालिका तल उल्लेख गरिएको छ ।

वडा	जम्मा जनसङ्ख्या	साधारण लेखपढ (साक्षरण)	लेखपढ गर्न नसक्ने (निरक्षर)
१	५१३९	३३८	६७८
२	२४६८	२८५	२११
३	६४६७	५१७	३९१
४	६०१३	५६६	४८४
५	३१८५	६५८	४६४
६	३००९	४१४	२४६
७	२५९२	३०६	३०२
८	१७२०	२२६	२८५
जम्मा	३०५९३	३३१०	३०७१

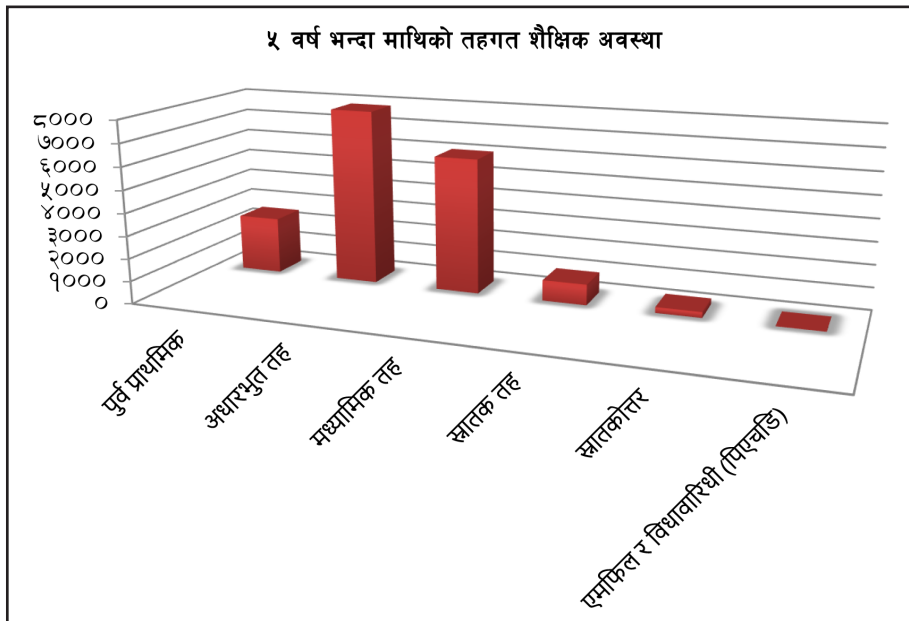
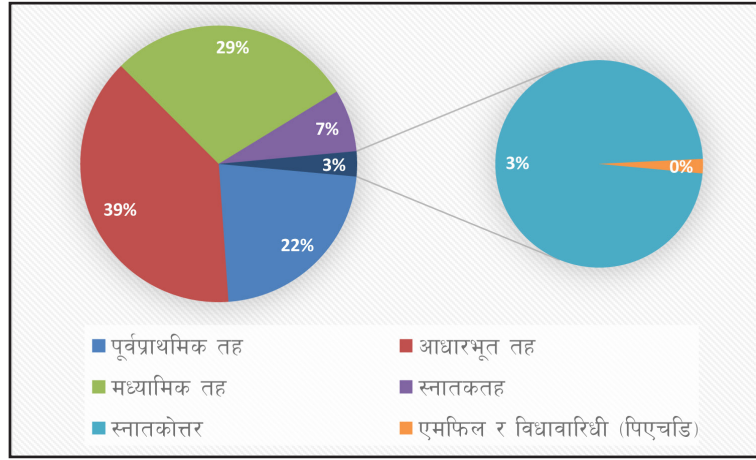

५.१.२ पाँचवर्ष भन्दा माथिको शैक्षिक अवस्था

२०७६ मा गरिएको सर्वेक्षण अनुसार माथागढी गाउँपालिकामा पाँच वर्ष भन्दा माथिको शैक्षिक अवस्था हेर्दा पुर्व प्राथमिक तह अध्ययन गरेका ६८५७ जना, आधारभुत तह अध्ययन गरेका ११८२५ जना, माध्यमिक तह अध्ययन गर्दै गरेका ८७८७ जना छन । त्यसैगरी स्नातक तह अध्ययन गरेका २२२८ जना स्नातकोत्तर तह अध्ययन गरेका ८७६ जना एमफिल र विधावारिधी (पिएचडि) तह अध्ययन गरेका २० जना रहेका छन ।

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

वडा	जम्मा घरधुरी	जम्मा जनसङ्ख्या	पूर्वप्राथमिक तह	आधारभूत तह	मध्यामिक तह	स्नातकतह	स्नातकोत्तर	एमफिल र विधावारिधी (पिएचडि)
१	९१२	५१३९	९९६	१६६०	१७९१	४९६	१८९	७
२	४९६	२४६८	४५१	७८०	८६८	३२०	४९	
३	१२३२	६४६७	१५८७	२००४	२१४५	४६३	२६५	३
४	९६४	६०१३	१५९५	२०४६	१९२८	२९४	१४७	३
५	४३२	३१८५	७०९	१९८८	३३५	७१	८२	
६	४७८	३००९	७०८	१३१४	६२९	२७९	७२	७
७	४२०	२५९२	४८२	११५४	६४८	२४३	६५	०
८	३०६	१७२०	३२९	८७९	४४३	६२	७	०
जम्मा	५२४०	३०५९३	६८५७	११८२५	८७८७	२२२८	८७६	२०

५.१.३ तहगत रूपमा विद्यालय (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा) तथा विद्यार्थी सङ्ख्या

वडा	विद्यालयको नाम	स्थान	विद्यालयको किसिम सामुदायिक संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा			अपाङ्गता तथा विशेष शिक्षा स्रोतकक्षा र विद्यार्थी विवरण				
				छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
				१	श्री आदर्श आ.वि.	बुद्धिकोट	सामुदायिक	४	१०	३२	४०	७२	-	-	-	३६	४६	८२	१	२
	श्री शिवदीप आ.वि.	बधवारी	सामुदायिक	१०	१६	-	-	-	-	-	-	१०	६	१६	१	-	१			
	श्री ज्ञानोदय आ.वि.	वर पोखरी	सामुदायिक	५	१२	-	-	-	-	-	-	५	७	१२	-	-	-			
	श्री जाउपोखरा आ.वि.	जाउपोखरा	सामुदायिक	८	१४	३९	४१	८०	-	-	-	४७	४७	९४	-	१	१			
	श्री नव जागृती आ.वि.	धैरेनी	सामुदायिक	२	७	२३	१७	४७	-	-	-	२५	२२	४७	-	-	-			
	श्री भुपति आ.वि.	भञ्ज्याङ पोखरा	सामुदायिक	३	११	१५	१४	२९	-	-	-	१८	२२	४०	-	-	-			
	श्री सौभाग्य मा.वि.	चिदिपानी	सामुदायिक	१३	३४	१००	१०३	२०३	१३०	१२०	२५०	२४३	२४४	४८७	४	४	८			
	जम्मा			४५	१०९	२०९	२१५	४३१	१३०	१२०	२५०	३८४	३९४	७७८	६	७	१३			
२	श्री कणधार मा.वि.	रजैपोखरा	सामुदायिक	५	९	३७	३२	६८	२६	२६	५४	७०	६२	१३२	-	-	-			
	श्री वृद्ध विकास आ.वि.	गौरवारी	सामुदायिक	७	१२	४८	४१	६९	-	-	-	५५	४६	१०१	१	५	६			
	श्री सनराईज पब्लिक स्कुल	माथागढी-२																		
	श्री सपाङ्दी आ.वि.	माथागढी-२																		
	जम्मा			१२	२१	८५	७३	१५७	२६	२६	५४	१२५	१०८	२३३	१	५	६			
३	श्री दिव्य ज्योती मा.वि.	सराई	सामुदायिक	३०	५९	२१८	१९४	४१२	२८४	२३६	५२०	५३२	४५९	९९१	५९	२८	८७			
	श्री विक्रम आधारभुत	सिकारकोट																		
	श्री साहारादेवी प्रा.वि.	एक्लेबवर		१८	२७	४४	४९	९३												
	श्री सिद्धबाबा प्रा.वि.	ओलेश		४	१३	१८	१५	३३												
	श्री जनउद्धार प्रावि.	सरापकोट		५	६	३	५	८												
	श्री जल्पदेवी प्रा.वि.	सिलाङ्गी		३	५	११	११	२२												
	श्री माउण्ट ध्याली ई स्कुल	सराई		९२	१७९	१२३	१७७	३००	२६	३२	५८	२४१	२९६	५३७						

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

जम्मा	१५२	१३७	२८९	४१७	४५१	८६८	३१०	२६८	५७८	७७३	७५५	१५२८	५९	२८	८७
श्री तीनकन्या बालविकास केन्द्र	२	३	५	-	-	-	-	-	-	२	३	५	-	-	-
श्री शिववाणी आ.वि.	३	३	६	१५	१६	३१	-	-	-	१८	१९	३७	-	-	-
श्री जनप्रिय आ.वि.	४	७	११	१९	११	३०	-	-	-	२३	१८	४१	-	-	-
श्री भडेवा भ्याली ईडलिस स्कल	१९	२२	४१	१९	२४	४३	-	-	-	३८	४६	८४	-	-	-
श्री किसान बहुमुखी क्याम्पस	७	४	११	१११	१०८	२१९	९६	१००	१९६	२१४	२१२	४२६	९	२	११
श्री रत्न मा.वि.	२	३	५	८६	८५	१७१	४४	३४	७८	१३२	१२२	२५४	३	४	७
श्री कर्णधार आ.वि.	३	१	४	१०	१४	२४	-	-	-	१३	१५	२८	१	१	२
श्री चित्रेछाप आ.वि.	३	२	५	५	६	११	-	-	-	८	८	१६	-	१	१
श्री रत्न आ.वि.	५	४	९	-	-	-	-	-	-	५	४	९	-	२	२
श्री योगेश्वर आ.वि.	१०	१०	२०	१०	१०	२०	-	-	-	२०	२०	४०	१	३	४
श्री शारदा आ.वि.	५	२	७	११	१७	२८	-	-	-	१६	१९	३५	-	-	-
श्री माउण्ट मालिका ईडलिस स्कल	२५	४२	७७	३७	३४	७०	-	-	-	६१	७६	१३७	१	-	१
जम्मा	८८	१०३	२०१	३२३	३२५	६४७	१४०	१३४	२७४	५५०	५६२	१११२	१५	१३	२८
श्री हात्तिलुङ मा.वि.	५०	४०	९०	५०	८०	१३०	१०	१०	२०	११०	१३०	२४०	-	-	-
श्री आदर्श आ.वि.	६	५	११	२५	२५	५०	-	-	-	३१	३०	६१	-	-	-
श्री कौडोलेक आ.वि.	८	१०	१८	४०	३१	७१	-	-	-	४८	४१	८९	-	-	-
श्री सिर्जना आ.वि.	७	६	१३	२४	३०	५४	-	-	-	३१	३६	६७	-	-	-
सिर्जना बाल बिकास केन्द्र	७	६	१३	-	-	-	-	-	-	७	६	१३	-	-	-
जम्मा	७८	६७	१४५	१३९	१६६	३०५	१०	१०	२०	२२७	२४३	४७०	-	-	-
श्री लक्ष्मी आ.वि.	५	३	८	१४	१३	२७	-	-	-	१४	१३	२७	-	-	-
श्री सातपोखरी मा.वि.	८	६	१४	९५	११२	२०७	६५	६०	१२५	१६८	१७८	३४६	४	८	१२
श्री ग्रामोदय मा.वि.	१८	९	२७	९९	१०२	२०१	१६	२१	३७	११५	१२३	२३८	-	-	-
श्री सिद्ध आ.वि.	३	४	७	२२	२२	४४	-	-	-	२५	२६	५१	-	२	२

जम्मा				३४	२२	५६	२३०	२४९	४७९	८१	१६२	३२२	३४०	६६२	४	१०	१४
७ श्री महेन्द्र नरेश आ.वि.	मटेरी	सामुदायीक		८	८	१६	६३	५७	१२०	-	-	७१	६५	१३६	-	-	-
श्री बतास चुली देवी आ.वि.	ओखरीगैडा	सामुदायीक		५	६	११	१४	२०	३४	-	-	१९	२६	४५	-	-	-
श्री महेन्द्र नरेश आ.वि. तथा बालविकास केन्द्र	ठाडे	सामुदायीक		९	८	१७	२६	४३	६९	-	-	३५	५१	८६	-	-	-
श्री सरस्वति आ.वि.	थानसिङ्ग	सामुदायीक		-	-	-	७	११	१८	-	-	७	११	१८	-	-	-
श्री नव प्रतिभा बालविकास केन्द्र	ग्वाल्लिङ्ग	सामुदायीक		६	३	९	-	-	-	-	-	६	३	९	-	-	-
श्री तिनकन्या बाल विकास केन्द्र	धनुवा	सामुदायीक		१०	५	१५	-	-	-	-	-	१०	५	१५	-	-	-
श्री सिंहदोष मा.वि.	रहबास			९	१३	२२	१२४	१३८	२६२	५५	१०२	१८८	१९८	३८६			
जम्मा				४७	४३	९०	२३४	२६९	५०३	४७	१०२	३३६	३५९	६९५			
८ श्री धारा देवि मा.वि. (१-१०)	ताकातुङ्ग	सामुदायीक		७	४	११	४६	६६	११२	३८	८४	९१	११६	२०७	-	-	-
श्री बाल विकास आ.वि.	बहादुरपुर	सामुदायीक		३	६	९	८३	७९	१६२	-	-	८६	८५	१७१	-	-	-
श्री चन्द्रदेवी आ.वि. (१-३)	किहुडाँडा	सामुदायीक		६	९	१५	१८	१२	३०	-	-	२४	२१	४५	-	-	-
जम्मा				१६	१९	३५	१४७	१५७	३०४	३८	८४	२०१	२२२	४२३			

५.१.४ कलेज तथा विद्यार्थी सङ्ख्या

यस माथागढी गाउँपालिका वडा नं. ४, भडेवामा अवस्थित श्री किसान बहुमुखी क्याम्पस शिक्षा संकायमा अध्ययन अध्यापन गराइन्छ। यस गाउँपालिको एक मात्र बहुमुखी क्याम्पसमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको विवरण तल तालिका देखाईएको छ।

कलेज / क्याम्पसको नाम	स्थान	संकाय	पढाई हुने तह	पढाई हुने प्रमुख विषयहरू	विद्यार्थी सङ्ख्या		
					छात्रा	छात्र	जम्मा
क) अप्राविधिक							
श्री किसान बहुमुखी क्याम्पस	माथागढी - ४, भडेवा	शिक्षा	स्नातक	अंग्रेजी, नेपाली, स्वास्थ्य, शारीरिक	२३	१२	३५

५.१.५ सिकाइ उपलब्धी तथा उत्तिर्ण दर

यस माथागढी गाउँपालिकामा रहेका सामुदायीक, निजी तथा बालविकास केन्द्रमा अध्ययनअध्यापन गराइएका विद्यार्थीहरूको विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

वडा	विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम (सामुदायीक, संस्थागत, सदरसा र गुम्बा)	स्थान	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी		छात्रवृत्ति वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी		कक्षा ९ मा प्राविधिक विषयमा भर्ना हुने विद्यार्थी		विज्ञान विषयमा कक्षा ११ मा भर्ना हुने विद्यार्थी	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
१	श्री आदर्श आ.वि.	बुद्धिकोट	५५	३७	४	४	२२	३८	-	-	-	-	-	-
	श्री शिवदीप आ.वि.	बधवारी	६	१०	-	-	३	१०	-	-	-	-	-	-
	श्री ज्ञानोदय आ.वि.	वर पोखरी	७	५	-	-	७	५	-	-	-	-	-	-
	श्री जाउपोखरा आ.वि.	जाउपोखरा	४१	३९	१४	७	-	१५	-	-	-	-	-	-
	नव जागृती आ.वि.	धौली	२८	२८	२१	२२	-	२१	-	-	-	-	-	-
	श्री भुपति आ.वि.	भञ्ज्याङ पोखरा	२१	२०	१६	३१७	-	२४	-	-	-	-	-	-
	श्री सौभाग्य मा.वि.	चिदिपानी	२४४	२४३	३०	२०	२१	१२९	२१	१३	२८	१०	-	-
	जम्मा		४०२	३८२	८५	३७०	५३	२४२	२१	१३	२८	१०	-	-
२	श्री कणधार मा.वि.	रजैपोखरा	६३	६०	३६	३२	४९	१४	-	-	-	-	-	-
	श्री वृद्ध विकास आ.वि.	गैरावारी	२९	४०	४६	६	६	-	-	-	-	-	-	-
	श्री सनराईज पब्लिक स्कुल	माथागढी-२												
	श्री सपाडवी आ.वि.	माथागढी-२												
	जम्मा		९२	१००	८२	३८	५५	१४						
३														
४	श्री तीनकन्या बालविकास केन्द्र	अर्खला	३	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	श्री शिववाणी आ.वि.	मरमरा	७	१०	-	-	-	१५	-	-	-	-	-	-
	श्री जनप्रिय आ.वि.	खापुक	१४	१४	-	-	-	१४	-	-	-	-	-	-
	श्री भडेवा भ्याली ईंगलिस स्कुल	भडेवा	२०८	४८	-	-	८	२	-	-	-	-	-	-

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

	श्री किसान बहुमुखी क्याम्पस	भडेवा	२०८	२०७	२८	२०	४७	१५०	-	-	-	-	-
	श्री रत्न मा.वि.	देवगीर	१२२	१३२	१५	२१	३२	९९	-	-	-	-	-
	श्री कर्णधार आ.वि.	केरौली	१५	१३	-	५	-	१६	-	-	-	-	-
	श्री चित्रेछाप आ.वि.	चित्रेछाप	८	८	६	५	-	५	-	-	-	-	-
	श्री रत्न आ.वि.	ज्यामिरे	१४	१०	-	-	-	११	-	-	-	-	-
	श्री योगेश्वर आ.वि.	मौलाथर	२४	२२	-	-	२	१७	-	-	-	-	-
	श्री शारदा आ.वि.	मकले	१०	१०	-	-	६	१०	-	-	-	-	-
	श्री माउण्ट मालिका ईडलिस स्कुल	देवगीर	७६	६१	-	-	१४	१५	-	-	-	-	-
	जम्मा		७०९	५३७	४९	५१	१०९	३५४					
५	श्री हात्तिलुङ मा.वि.	हात्तिलुङ											
	श्री आदर्श आ.वि.	माथा											
	श्री कौडलेक आ.वि.	धामिघा											
	श्री सिर्जना आ.वि.	दमार											
	श्री सिर्जना बालबिकास केन्द्र	धाडकोन											
६	श्री लक्ष्मी आ.वि.	अर्गले	१०	१२	२	४	(१५	(((((
	श्री सातपोखरी मा.वि.	गोठादी	१५३	१४१	१०४	९४	५०	११६	(((((
	श्री ग्रामोदय मा.वि.	भुटुके	११०	९९	२१	१६	(९९	(((((
	श्री सिद्ध आ.वि.	घारी	२२	२२	((२	२२	(((((
	जम्मा		२९५	२७४	१२७	११४	५२	२५२					
७	श्री महेन्द्र नरेश मा.वि. सामुदायीक	रहवास मटेरी	५७	६३	((६	६३					
	श्री बतास चुलि देवी आ.वि. सामुदायीक	रहवास, ओखरीगौडा	१२	१५	२७		१	१४					
	श्री महेन्द्र नरेश आ.वि. सामुदायीक	ठाडे	३९	२५	९	४		१७					
	श्री सरस्वती आ.वि. सामुदायीक	थानसिङ्ग	११	७	१	४	१०	१०					
	श्री सिदार्थ मा. वि.	चिर्तीङ	९	१३	२२	१२४	१३८	२६२	५५	४७	१०२	१८८	३८६
			१२८	१२३	५९	१३२	१५५	३६६	५५	४७	१०२	१८८	३८६

८	श्री धारा देवि मा.वि.	ताकातुङ्ग	११६	९१	६५	४४	८	५१				
	श्री बाल विकास आ.वि.	बहादुरपुर	६६	७३	१२	७		३४				
	श्री चन्द्रदेवि आ.वि.	किहुडाँडा	२१	२४	२	६		१८				
	जम्मा		२०३	१८८	७९	५७	८	१०३				

५.१.६ खुद भर्ना, निरन्तरता दर, टिकाउ दर

यस माथागढी गाउँपालिकामा रहेका सामुदायिक, निजी तथा बालविकास केन्द्रमा अध्ययन गराइएका विद्यार्थीहरूको विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

वडा	विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा र गुम्बा)	स्थान	खुद भर्ना दर		निरन्तरता दर			सिकाई उपलब्धि दर			उत्तीर्ण दर	
			पूर्व प्राथमिक	आधार-भूत	मा.वि.	पूर्व प्राथमिक	आधार-भूत	मा.वि.	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा १०
१	श्री आदर्श आ.वि.	बुद्धिकोट	१३	४	-	७	-	-	-	-	-	-
	श्री शिवदीप आ.वि.	बधवारी	३	-	-	३	-	-	-	-	-	-
	श्री ज्ञानोदय आ.वि.	वर पोखरी	६	-	-	२	-	-	-	-	-	-
	श्री जाउपोखरा आ.वि.	जाउपोखरा	१६	६४	-	८०	-	-	-	-	-	-
	श्री नव जागृती आ.वि.	धैरेनी	७	४०	-	४७	-	-	-	-	-	-
	श्री भुपति आ.वि.	भज्याङ्ग पोखरा	११	२९	-	-	४०	-	-	-	-	-
	श्री सौभाग्य मा.वि.	चिदिपानी	१९	६२	२५	३४	२०३	२५०	२३८	२२०	२१०	१००%
	जम्मा		७५	१९९	२५	१७३	२४६	२५०				
२	श्री कणधार मा.वि.	रजैपोखरा	९	६८	५४	९	८५	२६	-	-	-	-
	श्री वृद्ध विकास आ.वि.	गैरवारी	१२	८९	-	९	८०	-	-	-	-	-
	श्री सनराईज पब्लिक स्कुल	माथागढी-२										
	श्री सपाङ्दी आ.वि.	माथागढी-२										
३	श्री दिव्य ज्योती मा.वि.											
४	श्री तीनकन्या बालविकास केन्द्र	अर्बला	५									

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

शिववाणी आ.वि.	मरमरा	६	३१																
श्री जनप्रिय आ.वि.	खापुक	११					३०												
श्री भडेवा भ्याली ईगलिस स्कूल	भडेवा	४१	४३				४३												
श्री किसान बहुमुखी क्याम्पस	भडेवा	११	२१९	१९६	११	१९६	२१९	१९६											
श्री रत्न मा.वि.	देवगीर	५	१७१	७८	५	७८	१७१	७८	२८६	२८६	१००%	१००%	१००%	१००%	१००%	१००%	१००%	१००%	१२.८९%
श्री कर्णधार आ.वि.	केरौली	३	२४		३		२४												
श्री चित्रेछाप आ.वि.	चित्रेछाप	५	११		५		११												
श्री रत्न आ.वि.	ज्यामिरे	९			९														
श्री योगेश्वर आ.वि.	मौलाथर	२०			२०														
श्री शारदा आ.वि.	मकलो	७			७														
श्री माण्डट मालिका ईडलिस स्कूल	देवगीर	२२	३		२२		३												
जम्मा																			
५	श्री हात्तिलुङ मा.वि.																		
श्री आदर्श आ.वि.	माथा																		
श्री कौडोलेक आ.वि.	धमिघा																		
श्री सिर्जना आ.वि.	दमार																		
श्री सिर्जना बालविकास केन्द्र	धाडकोन																		
६	श्री लक्ष्मी आ.वि.	१३	२९	(१२	(२९	((((((((((((
श्री सातपोखरी मा.वि.	गोठावी	८	३६	१०	९	१०	३६	१०	११२	५९.५१%	४७.२%	४५.३८%	३७	३६	१७				
श्री ग्रामोदय मा.वि.	भुदुके	२७	२०	३७	२७	३७	२०	३७	३७	१९	((१८	((((((
श्री सिद्ध आ.वि.	घारी	७	४४	(७	(४४	((((((((((((
७	श्री महेन्द्र नेश आ.वि. सामुदायिक	१७	१२०	(१६	(१२०	(
श्री बतास चुलि देवी सामुदायिक	ओखरगौडा	११	३४		११		३४												
श्री महेन्द्र नेश ठाडे सामुदायिक	रहवास ठाडे	१९	८	(१७	(८	(
श्री सरस्वति आ.वि.	रहवास शानसिङ		३		१८		३												

श्री सिद्धार्थ मा.वि.	चिर्तेढ	९५%	९१%	८८%	१००%	९७%	८९%	६०%	५८%	१००%	१००%
श्री धारा देवि मा.वि	ताकालुङ्ग	१००%	८६%	८३%	१००%	९८%	९४%	६६%	५६%	१००%	५३.७५%
श्री बाल विकास आ.वि.	बहादुरपुर	८६.२५%	८६.६६%		८८.८८%	८०.४६%					
श्री चन्द्रदेवि आ.वि.	किहुडाँडा	१००%	१००%		१००%	१००%					

५.१.७ शिक्षक तथा शैक्षिक जनशक्ति

वडा	विद्यालयको नाम	स्थान	किसिम (सामुदायीक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)	स्वीकृत दरबन्दी सङ्ख्या	कार्यरत शिक्षक सङ्ख्या		महिला शिक्षक सङ्ख्या			विषयगत शिक्षक सङ्ख्या			जम्मा (शिक्षक +शिक्षिका)
					शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यमिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी		
१	श्री आदर्श आ.वि.	बुद्धिकोट	सामुदायीक	७	१	७	-	-	१	-	-	-	८
	श्री शिवदीप आ.वि.	बधवारी	सामुदायीक	३	२	१	-	-	-	-	-	-	३
	श्री ज्ञानोदय आ.वि.	वर पोखरी	सामुदायीक	३	३	१	-	-	-	-	-	-	४
	श्री जाउपोखराआ.वि.	जाउपोखरा	सामुदायीक	७	४	२	२	-	-	-	-	-	६
	नव जागृती आ.वि.	धैरेनी	सामुदायीक	७	२	५	-	-	-	-	-	-	७
	श्री भुपति आ.वि.	भञ्ज्याङ्गपोखरा	सामुदायीक	१	१	२	२	-	-	-	-	-	३
	श्री सौभाग्य मा.वि.	चिदिपानी	सामुदायीक	१८	१३	७	५	२	२	२	२	२	२०
	जम्मा			४६	२६	२५	९	२	३	२	२	२	५१
२	श्री कणधार मा.वि.	माथागढी- २, रजैपोखरा	सामुदायीक	११	७	६	५	-	१	२	२	१	१३
	श्री वृद्ध विकास आ.वि.	माथागढी- २, गैरावारी	सामुदायीक	५	२	३	३	-	-	-	-	-	५
	श्री सनराईज पब्लिक स्कुल	माथागढी-२											
	श्री सपाडदी आ.वि.	माथागढी-२											
	जम्मा			१०८	६१	५९	२६	४	७	६	५	५	१२०
३	श्री दिव्य ज्योती मा.वि.	माथागढी - ३ सराई	सामुदायीक	२१	३	२	१५	६	२	१	२	२	२१
	श्री साहारा देवी प्रा.वि.		सामुदायीक	३	३	१							

'माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६'

	श्री जनउद्धार प्रा. वि.				३	२	२											
	श्री सिद्धवावा प्रा. वि.				३	१	२											
	श्री माउण्ट भ्याली					३	१२	५	१	२	२	२	२	२			२	२५
४	श्री तीनकन्या बालविकास केन्द्र	अर्खला			१		१											
	श्री शिववाणी आ. वि.	मरसरा			१	१	१											
	श्री जनप्रिय आ. वि.	खापुक			४	३	१	२										
	श्री भडेवा भ्याली ईडलिस स्कुल	भडेवा			८	२	७					१	१	१				
	श्री किसान बहुमुखी क्याम्पस	भडेवा			७	१३	६	४	१	२	२	२	२	२	३			
	श्री रत्न मा. वि.	देवगीर			९	९	६	५	१	२	२	२	२	२	२			
	श्री कर्णधार आ. वि.	केरौली			३		५											
	श्री चित्रेछाप आ. वि.	चित्रेछाप			२	१	४											
	श्री रत्न आ. वि.	ज्यामिरे			३	३	१											
	श्री योगेश्वरआ. वि.	मौलाथर			३	१	२											
	श्री शारदा आ. वि.	मकले			३	२	२											
	श्री माउण्ट मालिका ईडलिस स्कुल	देवगीर				१	८											
	जम्मा				७४	४८	६३	३१	९	९	६	९	९	१०			४६	
५	श्री हात्तिलुड मा. वि.	माथागढी-५, हात्तिलुड			४	४	३											
	श्री आदर्श आ. वि.	माथागढी-५, माथा			३	२	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	श्री कौडेलोक आ. वि.	माथागढी-५, धमिघा			३	२	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	श्री सिर्जना आ. वि.	माथागढी-५, दमार			३	२	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	सिर्जना बाल विकास केन्द्र	माथागढी-५, धाडकोन			-	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	जम्मा				१३	१०	९											
६	श्री लक्ष्मी आ. वि.	अगले			१	३	१	१	((((((((((
	श्री सातपोखरी मा. वि.	गोठादी			१३६.१०	१३	४	१	((१	२	३	(((((
	श्री ग्रामोदय मा. वि.	भुदुके			५२७४	७	५	१	((((((((((
	श्री सिद्ध प्रा. वि.	घारी			१३.४	१	३	२	((((((((((

				१९	२४		६	१	२	३
७	श्री महेन्द्र नरेश आ.वि.	माथागढी ७ रहवास मटेरी	सामुदायीक	६	४	२	२			
	श्री बतास चुलि देवी आ.वि.	माथागढी ७ रहवास ओखरौडा	सामुदायीक	३	१	३	३			
	श्री महेन्द्र नरेश आ.वि.	रहवास, ठाडे	सामुदायीक	३	१	३	२	(((
	श्री सरस्वतीआ.वि.	रहवास, थानसिङ्ग	सामुदायीक	१	दरबन्दी १ राहत १	राहत १ निजि २	३	(((
	श्री नव प्रतिभा बालविकास केन्द्र	ग्वाडलिङ्ग	सामुदायीक	(१ बाल शिक्षा १ निजि				
	श्री तिनकन्या बाल विकास केन्द्र	धनुवा	सामुदायीक	(१ निजि				
				१३	ड	१४				
	श्री सिद्धार्थखमा. वि.	माथागढी ७ रहवास	सामुदायीक	१२	१०	२	२	१	२	३
८	श्री धारा देवि मा.वि.	ताकातुङ्ग	सामुदायीक	११	१०	६	६	१	१	२
	श्री बाल विकास आ.वि.	बहादुरपुर	सामुदायीक	१०	३	८	८	१	१	१
	श्री चन्द्रदेवी आ.वि.	किहुडाँडा	सामुदायीक	२	२	३				५

५.१.९ शैक्षिक संस्थामा उपलब्ध भौतिक पूर्वाधारको तथा सुविधा

यस माथागढी गाउँपालिकामा भएका विद्यालयहरूमा केही विद्यालयहरू भूकम्प प्रतीरोधी छन् भने केही विद्यालयका भवनहरू भूकम्प प्रतीरोधी छैनन् । हेरौं तलको तालिका ।

वडा	क्र. सं.	विद्यालय तथा बाल विकास केन्द्रको नाम	स्थान	भवन सङ्ख्या		कोठा सङ्ख्या		सुधारिएको मापदण्ड, रेट्रोफिटिङ गरिएका विद्यालय (भूकम्प प्रतीरोधी) छ वा छैन	पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र (छ/छैन)	प्रयोग-शाला	डेस्क/वेञ्चको क्षमता (जना)	खेल मैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड गालको किसिम (तारबार, कच्ची, पक्की पर्खाल)	चर्पीको सुविधा (छ/छैन)	स्वच्छ खाने पानी (छ/छैन)
				सङ्ख्या	सङ्ख्या	सङ्ख्या	सङ्ख्या								
१	१	श्री आदर्श आ.वि.	बुद्धकोट	२	३	५	७	२ भएको ३ नभएको	छैन	छैन	२३७	२१६	छैन	छ	छ
	२	श्री शिवदीप आ.वि.	बधवारी	१	१	४	३	१ भएको १ नभएको	छैन	छैन	१२०	३०० वर्ग मी	छैन	छ	छैन
	३	श्री ज्ञानोदय आ.वि.	वर पोखरी	-	२	-	६	छैन	छैन	छैन	३२	१०० वर्ग मी	छैन	छ	छ
	४	श्री जाउपोखरा आ.वि.	जाउपोखरा	१	२	६	२	छैन	छैन	छैन	२००	२०० वर्ग मी	छैन	छ	छैन
	५	श्री नव जागृती आ.वि.	धैरेनी		३		९	छैन	छ	छैन	१२०	५० वर्ग मी	छैन	छ	छ
	६	श्री भुपति आ.वि.	भञ्ज्याङ पोखरा		३		८	छ	छ	छैन	४८०	५० वर्ग मी	छैन	छ	छ
	७	श्री सौभाग्य मा.वि.	चिदिपानी	२	४	१२	१६	२ भएको ४ नभएको	छ	छ	८००	१.५ रोपनी	तारबार	छ	छ
२	१	श्री कणधार मा.वि.	रजैपोखरा	२	१	१३	२	छैन	छ	छैन	२००	८०० वर्ग मी	पक्की पर्खाल	छ	छ
	२	श्री वृद्ध विकास आ.वि.	गैरावारी	३		७		छ	छ	छैन	१००	८० वर्ग मी	पक्की पर्खाल	छ	छ
	३	श्री सगराईज पब्लिक स्कूल	माथागढी-२												
	४	श्री सपाडवी आ.वि.	माथागढी-२												
३	१	श्री दिव्य ज्योती मा.वि.	माथागढी-३	२		४			छैन				पक्की	छ	छ
	२	श्री सहारादेवी नमुना आ.वि.	माथागढी-३	१		१		छ	छ				पक्की	छ	छ
४	१	श्री तीनकन्या बालविकास केन्द्र	अर्खला		१			छैन	छैन	छैन	छैन ५२ थान	५० मि.ह २० मि.	छैन	छ	छैन

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

२	श्री शिववाणी आ.वि.	मरमरा								छैन	छैन	छ	छैन		छैन	
३	श्री जनप्रिय आ.वि.	खापुक								छैन	छैन	छ	छैन		छैन	
४	श्री भडेवा थ्याली ईडलिस स्कूल	भडेवा								छैन	छ	छ	छैन		छैन	
५	श्री क्रिस्मान बहुमुखी क्याम्पस	भडेवा	११				३५			छैन	छैन	छ	छैन		छैन	
६	श्री रत्न मा.वि.	देवगीर	२				९			छ	छ	छ	छैन		छैन	
७	श्री कर्णधार आ.वि.	केरौली	१				२			छैन	छैन	छ	छैन		छैन	
८	श्री चित्रेछाप आ.वि.	चित्रेछाप	१				१			छैन	छैन	छ	छैन		छैन	
९	श्री योगेश्वर आ.वि.	मौलाथर	१				४			छैन	छैन	छ	छैन		छैन	
१०	श्री शारदा आ.वि.	मकले	१				४		५	छ	छैन	छ	छैन		छैन	
११	श्री माउण्ट मालिका ईडलिस स्कूल	देवगीर	१				१२			छैन	छैन	छ	छैन		छैन	
१२	श्री रत्न आ.वि.	ज्यामिरे	१				२		६	छ	छैन	छ	छैन		छ	
		जम्मा														
५	श्री हात्तिलुङ मा.वि.	माथागढी-५, हात्तिलुङ					६		१४	छ	छ	छ	छ		छ	
२	श्री आदर्श आ.वि.	माथागढी-५, माथर					२		६	छ	छैन	छ	छैन		छ	
३	श्री कौडेलक आ.वि.	माथागढी-५, धमिघा					३		८	छ	छ	छ	छ		छ	
४	श्री सिर्जना आ.वि.	माथागढी-५, दमार	१				४		५	छ	छ	छ	छैन		छ	
५	श्री सिर्जना बालविकास केन्द्र	माथागढी-५, धाडकोन					१		१	छैन	छैन	छ	छैन		छैन	
६	श्री सत्यसेवा बालविकास केन्द्र	मौलाथर					१		२	छैन	छैन	छ	छैन		छ	

५.१.७ छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

बडा	विद्यालयको नाम र ठेगाना (किसिम र तह)	स्थान	छात्रवृत्तिको किसिम अनुसार											
			दलित		अपाङ्ग		विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा			
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		
१	श्री आदर्श आ.वि.	बुद्धिकोट	२०	११	२	१	-	-	-	-	-	-	-	२६
	श्री शिवदीप आ.वि.	बधवारी	३	४	-	१	-	-	-	-	-	-	-	१०
	श्री ज्ञानोदय आ.वि.	वर पोखरी	४	३	-	-	-	-	-	-	-	-	७	५
	श्री जाउपोखरा आ.वि.	जाउपोखरा	१	२	२	१	-	-	-	-	-	-	-	-
	नव जागृती आ.वि.	धैरेनी	-	-	४	३	-	-	-	-	-	-	-	-
	श्री भुपति आ.वि.	भञ्ज्याङ पोखरा	४	-	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	श्री सौभाग्य मा.वि.	चिदिपानी	२१	१८	५	६	-	-	-	११	९	-	-	-
२	श्री कणधार मा.वि.	माथागढी-२, रजैपोखरा	१३	९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	श्री वृद्ध विकास आ.वि.	माथागढी-२, गैरावारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	श्री समराईज पब्लिक स्कूल	माथागढी-२												
	श्री सपाडवी आ.वि.	माथागढी-२												
३	श्री सहारादेवी		२	३										
	श्री जनउद्धार													
	सिद्धवावा				१					१	१			
	श्री जल्पा देवी प्रा.वि.			२	२									१५
	श्री माउण्ट भ्याली		२	३	१	१	४	६	२८	१७	१७	१	१	७०
४	श्री शिववाणी आ.वि.	मरमरा	२	२										
	श्री जनप्रिय आ.वि.	खापुक			१	६				३	३		१	१
	श्री भडेवा भ्याली ईडलिस स्कूल	भडेवा	१		४४	३	२			१	१		१	१
	श्री रत्न मा.वि.	देवगीर	२९	१४	९	३				२	५			
	श्री किसान बहुमुखी क्याम्पस	भडेवा	१८	२२	३	२				८	८			

	श्री योग्यश्वर आ.वि.	मौलाथर	३	४	२	१	२			१		
	श्री रत्न आ.वि.	ज्यामिरे										
	श्री शारदा आ.वि.	मकले		१								
	श्री माउण्ट मालिका ईडलिस स्कल	देवगीर				१						
	श्री कर्णधार आ.वि.	केरौली		१	१	१						
	श्री चित्रेछाप आ.वि.	चित्रेछाप			१					१		
५	श्री हात्तिलुङ मा.वि.	माथागढी-५, हात्तिलुङ	५	८								
	श्री आदर्श आ.वि.	माथागढी-५,		२								
	श्री कौडेलेक आ.वि.	माथागढी-५, धर्मिघा										
	श्री सिर्जना आ.वि.	माथागढी-५, दमार	२	३								
	श्री सिर्जना बाल विकास केन्द्र	माथागढी-५, धाडकोन										
	श्री सत्यसेवा बालविकास केन्द्र	मौलाथर										
	श्री आदर्श बालविकास केन्द्र	मभुवा										
६	श्री लक्ष्मी आ.वि.	अगले										
	श्री सातपोखरी मा.वि.	गोठौदी								१९		
	श्री ग्रामोदय मा.वि.	भुटुके	११	७	८	४			१०	३१		
	श्री सिद्ध आ.वि.	घारी		५	२				२२	६	७	६
७	श्री महेन्द्र नरेश आ.वि. सामुदायीक	रहवास, मटेरी	७	४								५९
	श्री बतास चुलिदेवी आ.वि. सामुदायीक	माथागढी-७ ओखरौडा	१	१								
	श्री महेन्द्र नरेश आ.वि.	माथागढी-७ ठाडे										
	श्री सस्वती आ.वि.	माथागढी-७, धानसिङ्ग										
	श्री सिद्धार्थ मा.वि.	रहवास	१९	२१	२	३	५	२	२	४	२	
८	श्री धारा देवी मा.वि.	माथागढी -८, ताकातुङ्ग	८	५								
	श्री बाल विकास आ.वि.	बहादुरपुर		१								
	श्री चन्द्रदेवी आ.वि.	किहुडाँडा										

५.१.८ शैक्षिक गुणास्तर सम्बन्धी विवरण

वडा	विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	स्थान	अपाङ्ग विद्यार्थी स्रोत कक्षा (भएको/नभएको)	ऋद्यभन्चो कार्यान्वयन (भएको/नभएको)	एकीकृत पाठ्यक्रम (भएको/नभएको)	इन्टरनेट सुविधा (भएको/नभएको)	छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी (भएको/नभएको)
१	श्री आदर्श आ.वि.	बुद्धिकोट	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	श्री शिवदीप आ.वि.	बधवारी	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	श्री ज्ञानोदय आ.वि.	वर पोखरी	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	श्री जाउपोखरा आ.वि.	जाउपोखरा	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	श्री नव जागृती आ.वि.	धैरनी	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	श्री भुपति आ.वि.	भञ्ज्याङ्ग पोखरा	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	श्री सौभाग्य मा.वि.	चिदिपानी	नभएको	नभएको	नभएको	भएको	नभएको
	श्री कणधार मा.वि.	रजैपोखरा	नभएको	नभएको	नभएको	भएको	नभएको
	श्री वृद्ध विकास आ.वि.	गैरावारी	नभएको	नभएको	भएको	नभएको	नभएको
	श्री सनराईज पब्लिक स्कूल	माथागढी-२					
३	श्री सपाङ्दी आ.वि.	माथागढी-२					
	श्री दिव्य ज्योती मा.वि.	सराई	नभएको	भएको	भएको	भएको	नभएको
	श्री माउन्ट भ्याली ईङ्लिस स्कूल	सराई	नभएको	भएको	भएको	भएको	नभएको
	श्री तीनकन्या बालविकास केन्द्र	अर्खला	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
४	श्री शिववाणी आ.वि.	मसरा	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	श्री जनप्रिय आ.वि.	खापुक	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	श्री भडेवा भ्याली ईङ्लिस स्कूल	भडेवा	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	श्री किसान बहुमुखी क्याम्पस	भडेवा	नभएको	भएको	भएको	नभएको	छैन
	श्री रत्न मा.वि.	देवगीर	नभएको	भएको	भएको	नभएको	छैन
	श्री कर्णधार आ.वि.	कैरौली	नभएको	भएको	भएको	नभएको	छैन

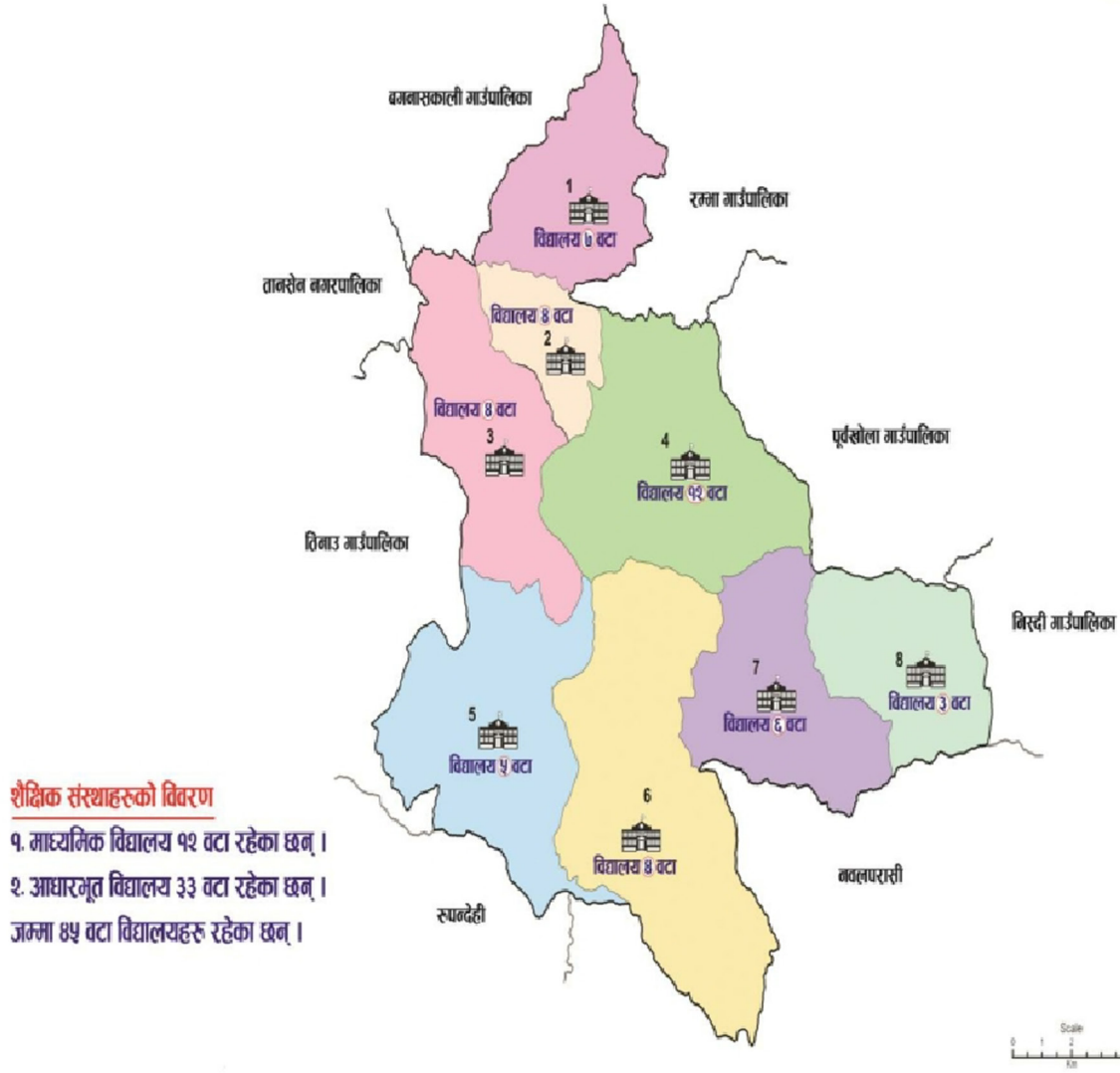
५.१.९ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

वडा	विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	स्थान	विद्यालय शांति क्षेत्र कार्यान्वयन (भएको / नभएको)	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक (भएको / नभएको)	बाल क्लब गठन (भएको/नभएको)	बालमैत्री शिक्षा विधिको प्रयोग (भएको/नभएको)	
१	श्री आदर्श आ.वि.	बुद्धकोट	भएको	भएको	भएको	भएको	
	श्री शिवदीप आ.वि.	बधवारी	भएको	भएको	भएको	भएको	
	श्री ज्ञानोदय आ.वि.	वर पोखरी	भएको	भएको	भएको	भएको	
	श्री जाउपोखरा आ.वि.	जाउपोखरा	भएको	भएको	भएको	भएको	
	श्री नव जागृती आ.वि.	धैरेनी	भएको	भएको	भएको	भएको	
	श्री भुपति आ.वि.	भञ्ज्याङ पोखरा	भएको	भएको	भएको	भएको	
	श्री सौभाग्य मा.वि.	चिदिपानी	भएको	भएको	भएको	भएको	
	श्री कणधार मा.वि.	माथागढी-२, रजैपोखरा	भएको	भएको	भएको	भएको	
	श्री वृद्ध विकास आ.वि.	माथागढी-२, नैरावारी	भएको	भएको	भएको	भएको	
	श्री सनराईज पब्लिक स्कूल	माथागढी-२					
	श्री सपाडवी आ.वि.	माथागढी-२					
	श्री दिव्य ज्योती मा.वि.	माथागढी-३, सराई	भएको	भएको	नभएको	भएको	
३	श्री माउन्ट भ्याली इंडलिस स्कूल	माथागढी-३, सराई	भएको	भएको	नभएको	भएको	
	श्री साहारोदेवी प्रा.वि.	माथागढी-३, एक्लेवर	भएका	भएका	भएका	भएका	
	श्री जल्पदेवी प्रा.वि.	माथागढी-३, सिलझी	भएका	भएका	भएका	भएका	
	श्री विक्रम आधारभुत वि.	माथागढी-३, सिकारकोट	भएका	भएका	भएका	भएका	
	श्री सिद्धवावा प्रा.वि.	माथागढी-३, ओलेश	भएका	भएका	भएका	भएका	
	श्री जनउद्धार प्रा.वि.	माथागढी-३, सरापकोट	भएका	भएका	भएका	भएका	
	४	श्री तीनकन्या बालविकास केन्द्र	माथागढी-४, अर्खला	भएको	भएको	नभएको	भएको
		श्री शिववाणी आ.वि.	मरमरा	भएको	भएको	नभएको	भएको
		श्री जनप्रिय आ.वि.	खापुक	भएको	भएको	नभएको	भएको
		श्री भडेवा भ्याली इंडलिस स्कूल	भडेवा	भएको	भएको	नभएको	भएको

	श्री किसान बहुमुखी क्याम्पस	भडेवा	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	श्री रत्न मा.वि.	देवगीर	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	श्री कर्णधार आ.वि.	केरौली	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	श्री चित्रेछाप आ.वि.	चित्रेछाप	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	श्री रत्न आ.वि.	ज्यामिरे	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	श्री योगेश्वर आ.वि.	मौलाथर	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	श्री शारदा आ.वि.	मकले	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	श्री माउण्ट मालिका ईडलिस स्कल	माथागढी-४, देवगीर	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
५	श्री हात्तिलुङ मा.वि.	माथागढी-५, हात्तिलुङ	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	श्री आदर्श आ.वि.	माथागढी-५, माथा	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	श्री कौडेलोक आ.वि.	माथागढी-५, धिमिघा	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	श्री सिर्जना आ.वि.	माथागढी-५, दमार	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	श्री लक्ष्मी आ.वि.	माथागढी-५, धाडकोन	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
६	श्री लक्ष्मी आ.वि.	अग्ले	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	श्री सातपोखरी मा.वि.	गोठादी	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	श्री ग्रामोदय मा.वि.	भुटुके	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	श्री सिद्ध आ.वि.	घारी	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
७	श्री सातपोखरी मा.वि.	अग्ले	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	प्रयासरत
	श्री ग्रामोदय मा.वि.	गोठादी	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	श्री सिद्ध आ.वि.	भुटुके	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	श्री महेंद्र नेश आ.वि., माथागढी-७ रहवास, मटेरी सामुदायीक	घारी	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	श्री बतास जुलिदेवी आ.वि., सामुदायीक	माथागढी-७ रहवास, मटेरी	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	श्री महेंद्र नेश आ.वि.	माथागढी-७ रहवास, मटेरी	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	श्री सिद्धार्थ मा.वि	माथागढी ७	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
८	श्री सरस्वति आ.वि.	माथागढी - ८, किहुडौडा	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	श्री धारा देवी मा.वि.	ताकातुङ्ग	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
	बाल विकास आ.वि.	बहादुरपुर	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको

५.१.१० स्रोत नक्सा

पाल्पा जिल्लाको माथागढी गाउँपालिकामा रहेका शैक्षिक संस्थाहरूको विवरण नक्सा

५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण विवरण

नेपालको संविधान २०७२ को भाग ३ को मौलिक हक अन्तर्गत धारा ३५ मा पनि स्वास्थ्य सम्बन्धी हक उल्लेख गरेको छ। जसमा प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने हक हुनेछ र कसैलाई पनि आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाबाट वञ्चित गरिने छैन भनेको छ। यस माथागढी गाउँपालिकामा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमका लागि आर्थिक वर्ष २०७५/२०७६ बाट २० लाख बजेट छुन्याएर सबै वडा-वडामा पुगेर स्वास्थ्य बीमा दर्ता कार्यक्रम सञ्चालन सुरु गरेको छ। आर्थिक अभावमा अस्पतालसम्म पुगेर स्वास्थ्य उपचार गर्न नसकेर कुनै पनि नागरिक उपचार अभावमा ज्यान गुमाउन नपरोस भनेर यो कार्यक्रम सुरु गरिएको हो। गाउँपालिकाले नागरिकको स्वास्थ्यलाई ध्यानमा राखेर विपन्न परिवारको घर घरमा बीमाकर्ता परिचालन गरेर स्वास्थ्य बीमा गराएको छ। स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको प्रभावकारिता पनि बढदै गएको छ।

समुदायले स्वास्थ्य संस्थामा पुगेर स्वास्थ्य परीक्षण गराईरहेका छन। २०७४/०७५ को आर्थिक वर्षमा पनि गाउँपालिकाले विपन्न स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम अन्तर्गत रु. २० लाख रकम विनियोजन गरेको थियो। गाउँपालिकाले विपन्न अन्तर्गत पनि पहिचान गरेर अति विपन्न, एकल महिला, दीर्घरोगी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिएर स्वास्थ्य बीमा गरिरहेको छ। गाउँपालिकाका आठ वटै वडामा बीमाको महत्वबारे अभिमखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै गाउँपालिकाले घर घरमा पुगेर ज्येष्ठ नागरिक उपचार सेवा, गाउँ गाउँमा निःशुल्क स्वास्थ्य परिक्षण शिविर, सुत्केरी महिलालाई पोषण भत्ता, स्वास्थ्यसम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम पनि सञ्चालन गरिरहेको छ।

५.२.१ स्वास्थ्य संस्था तथा उपलब्ध सेवा तथा सुविधा सम्बन्धी विवरण

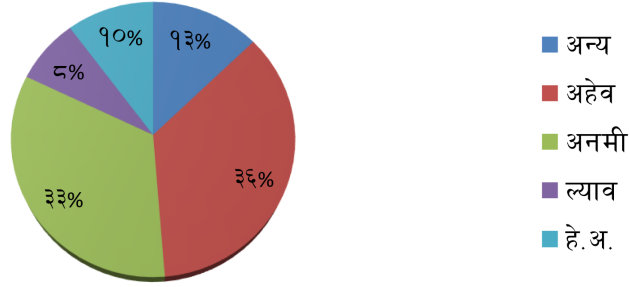
वडा	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	स्थान	संस्थाको प्रकार	स्वास्थ्यकर्मी		शैया सङ्ख्या	सेवा तथा सुविधा (उपलब्ध छ/छैन)												
				नवीको प्रबन्धी	पुर्तिको अवस्था		प्रति सेवा	युवा	वित्तिक	एक्सरे सेवा	परिवार नियोजन	खोप सेवा	एस सिटि	परामर्श सेवा	सुरक्षित मातृत्व सेवा	रक्त संवारे सेवा			
१	चिदिपानी स्वास्थ्य चौकी	माथागढी-१ चिदिपानी सातदोबाटो	स्वास्थ्य चौकी	६	६	छैन	छैन	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
२	रूपसे स्वास्थ्य चौकी	माथागढी - २	सरकारी	६	९	छैन	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
३	कसेनी स्वास्थ्य चौकी	माथागढी - ३, एक्लेवर	सरकारी			छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
	प्रसुती गृह केन्द्र	माथागढी - ३, सराई				छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
४	श्री भडेवा स्वास्थ्य चौकी	भडेवा	स्वास्थ्य चौकी	५	५														
५	स्वास्थ्य ईकाई	भडेवा																	
	गोठादी स्वास्थ्य चौकी	गोठादी	(३	६	छैन	छैन	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
६	गोठादी स्वास्थ्य चौकी	माथागढी-६ जगात	(५	४	((((((((((((((
	हत्तिलुङ्ग स्वास्थ्य एकाई ढाडकोन	माथागढी ढाडकोन	((२	((((((((((((((
७	रहवास स्वास्थ्य चौकी	माथागढी-७ राईडाँडा	स्वास्थ्य चौकि	५	पुर्ण	(छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
८	बहादुरपुर स्वास्थ्य चौकी	ताकातुङ्ग	सरकारी	६	५			छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
	जम्मा ८ वटा			३६	३७														

८१. अस्पताल, २. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ३. स्वास्थ्य चौकी, ४. निजी अस्पताल, ५. आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, ६. आँखा उपचार केन्द्र, ७. प्रसूति गृह, ८. बाल अस्पताल, ९. मानसिक अस्पताल, १०. प्राकृतिक चिकित्सालय, ११. रक्त संचार केन्द्र, १२. एचआइभी परिक्षण तथा परामर्श केन्द्र, १३. शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, १४. सामुदायीक स्वास्थ्य इकाई, १५. निजी क्लिनिक, १६. शिक्षण अस्पताल १७. फार्मसी १८. अन्य

५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत चिकित्सक तथा स्वास्थ्य कर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण

वडा	स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	स्थान	प्रकार	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको सङ्ख्या									
				विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे.अ.	नर्स	अहेब	अनमी	ल्याब एसिस्टेण्ट	टेक्निसियन	अन्य	
१	चिदिपानी स्वास्थ्य चौकी	चिदिपानी सातदोबाटो	स्वास्थ्य चौकी	-	-	१	-	२	२	-	-	-	-
२	रूपसे स्वास्थ्य चौकी	माथागढी -२	सरकारी	-	-	१	-	३	२	१	१	१	१ का.स.
३	कसेनी स्वास्थ्य चौकी	एक्लेबर		१			२	२	१				१ का.स. ३२३ २-४४४
४	प्रसूतीगृह केन्द्र	सराई				१		१					
	श्री भडेवा स्वास्थ्य चौकी	भडेवा	स्वास्थ्य चौकी	((१		२	२	१			१/१
५	हात्तिलुङ स्वास्थ्य चौकी	माथागढी-५ धाडकोन	((१	१				
६	गोठादी स्वास्थ्य चौकी	माथागढी ६ जगात	((२	२				१
७	रहवास स्वास्थ्य चौकी	माथागढी ७, राईडाँडा	स्वास्थ्य चौकी	((१		२	२				(
८	बहादुरपुर स्वास्थ्य चौकी	माथागढी-८, ताकातुङ्ग	सरकारी					२	२	१			१
	जम्मा					४		१४	१३	३			५

चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मी विवरण

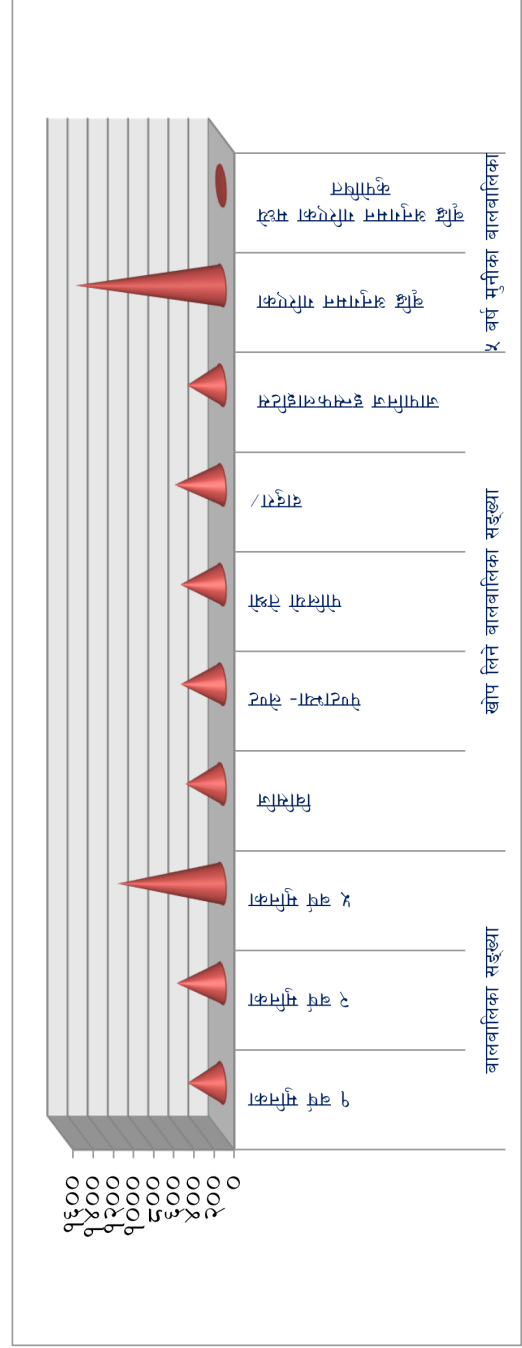

५.२.३ प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको पहुँचको अवस्था (प्रमुख बस्तीहरूबाट स्वास्थ्य संस्था पुग्न लाग्ने समय)

वडा	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको नाम	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा भएको स्थान	प्रमुख बस्तीहरूबाट स्वास्थ्य संस्था पुग्न लाग्ने समय (भौगोलिक दुरी)
१	चिदिपानी स्वास्थ्य चौकी	माथागढी गा.पा.वडा नं.-१, सातदोबाटो	धैरेनी समय १.३० मि., दुरी ३.कि.मि
			जाउपोखरा समय १ घ., दुरी २.५ कि.मि
			चिदिपानी समय १ घ., दुरी २ कि.मि
			यामकुना समय १ घण्टा दुरी २ कि.मि
			विहादी समय १ घ., दुरी २ कि.मि
			भुटुके समय आधा घण्टा १.५ मि., दुरी २.५ कि.मि
२	खहरे	रूप्से	३.५ कि.मि.
	दोहरा	रूप्से	५ कि.मि.
	बोक्सादी	रूप्से	५ कि.मि
३	कसेनी स्वास्थ्य चौकी	माथागढी -३, एकलेवर सराई	५ मि.
	कानुङ्ग मेडिकल हल	माथागढी -३, सराई	१० मि.
	असिम फार्मसी	माथागढी -३, खहरे	७ मि.
	माथागढी फार्मसी	माथागढी -३, सराई	६ मि.
	थापा मेडिकल हल	माथागढी ३ खहरे	७ मि.
४	चौलानी गाउँ घुम्ती क्लिनिक	माथागढी -४, जनप्रदी आ.वि	९० मि.
७	रहवास स्वास्थ्य चौकी	माथागढी -७, राइडाँडा	३ कि.मि
८	बहादुरपुर स्वास्थ्य चौकी	माथागढी -८, ताकातुङ्ग	३ कि.मि

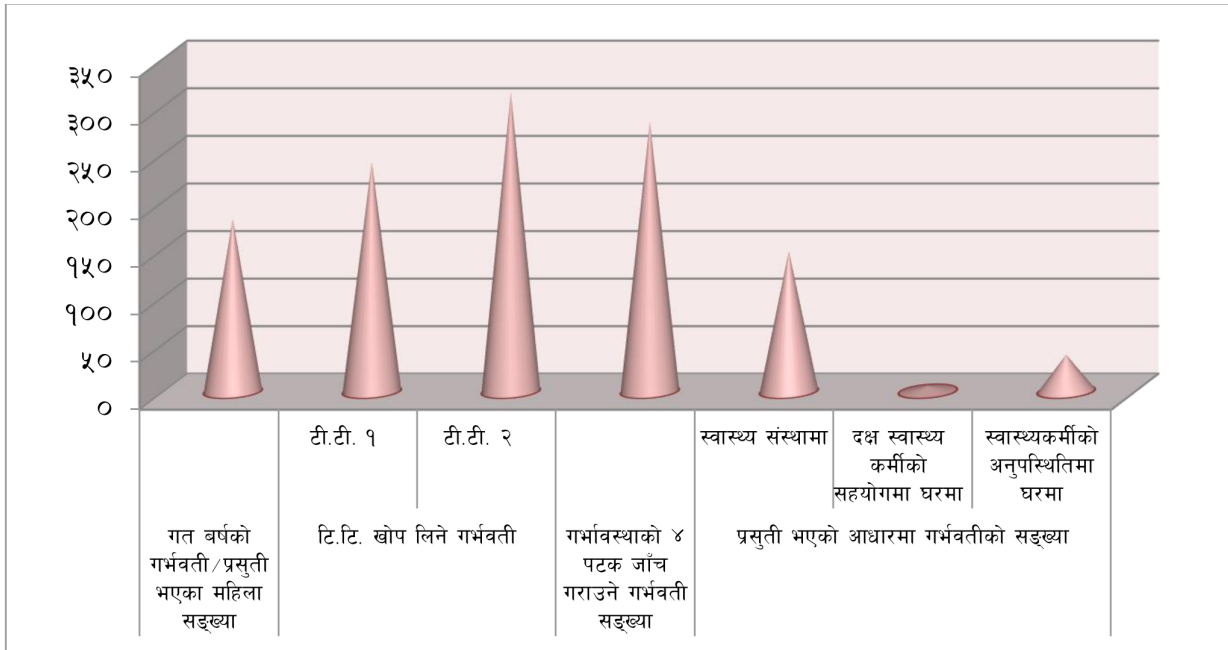
५.२.४ खोप सम्बन्धी विवरण

वडा	बालबालिका सङ्ख्या			खोप लिने बालबालिका सङ्ख्या						५ वर्ष मुनीका बालबालिका	
	१ वर्ष मुनिका	२ वर्ष मुनिका	५ वर्ष मुनिका	विसिजि	पेण्टाभ्या-लेण्टड	पोलियो तेओ	दादुरा/रूबेला	जापानिज इन्सफलाइटिस (जे.ई.)	बृद्धि अनुगमन गरिएका	बृद्धि अनुगमन गरिएका मध्ये कुपोषित	
	९३	१७५	४०५	२१	३७	४३	४०	४१	५७५	-	
	४७	८८	१७२	३७	५४	५४	५१	५७	४१३	१	
				९८	१०३	९६	९१	९३	१७६		
				४७	६०	६४	७६				
	२०	९०	१०५	३०		२२	२९	१४			
	११५	((७४	६७	६७	८८	७४	१३७	५	
	३९	७४	२०९	३१	४३	४८	३९	४३	५४		
	२१	१८	१४३	१९	४२	१४	५२	१९	१००	२	
	३३५	४४५	१०३४	३५७	४०६	४०८	४६६	३४१	१४५५	८	

५.२.५ खोप तथा सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

वडा	गत वर्षको गर्भवती/प्रसुती भएका महिला सङ्ख्या	टि.टि. खोप लिने गर्भवती		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गरिउने गर्भवती सङ्ख्या	प्रसुती भएको आधारमा गर्भवतीको सङ्ख्या		
		टी.टी. १ (पहिलो जाँचमा)	टी.टी. २ (पहिलो खोप लिएको एक महिना पछि)		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्य कर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
१	२७	३४	३०	२९	(((
२	-	१०	५९	४२	(((
३	११६	११६	८२	९७	८६		
४	१२	१६	७७	२९	१२		११
५	१५	१०	१०	१५	५	६	४
६	(३२	३२	३६	२७	(९
७	३२ गर्भवती २१ प्रसुती	९	११	२२	९	(१२
८	१२	१५	१४	१४	९	(३

५.२.५ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

वडा	गर्भावस्था / प्रसूती अवस्था / सुत्केरी पछिको ६ हप्ता भित्र मृत्यु भएका महिला	जीवित नवजात शिशु सङ्ख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशु	१५-५९ बर्षका महिलाको सङ्ख्या	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने				महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका सङ्ख्या
						महिला		पुरुष		
						स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	
१	-	४३	१	-	१२४०	११९	६६	५	२६	९
२	-	-	-	-	४९२	४८	१४	३७	३०	९
३		८६			१२३६	३६	७११	२३	५३	७
४		४४		२		६	२३४	२४		९
५		१५		१	९००	१०	२००	६	१००	६
६	(((१	((१६१	(५	११
७		२१					४२		३६	९
८	१	१२	१	१	४०२	६	३२	६०	५०	१

५.२.६ बाल स्वास्थ्य तथा कुपोषणको अवस्था

गाउँपालिकाको पछिल्लो विवरण अनुसार वडा नं.- ३, ४ र ५ को विवरण हेर्दा समग्रमा बाल स्वास्थ्य तथा कुपोषित बालबालिकाको सङ्ख्या जम्मा १४३ रहेको छ यसमा बालिका सङ्ख्या १०२ र बालक ४१ जना रहेका छन् ।

वडा	क्र.स.	बाल स्वास्थ्य तथा कुपोषित बालबालिकाको सङ्ख्या	
		बालक	बालिका
१			१
२			
३	१	१०	१५
४	१	२१	७९
५	१	१०	८
६		१०	८
६			
८		१	२

५.२.७ गाउँपालिका भित्र देखा परेका प्रमुख रोग र तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण

त्यसैगरी यस गाउँपालिकामा विभिन्न रोग लागेर स्वास्थ्य उपचार गराईरहेको सङ्ख्या हेर्दा अधिष्ठत रहेको छ । रोगी वा विरामी सङ्ख्या, ७३७० रहेको छ भने, उपचार गराउनेको सङ्ख्या ४८५८ र रोग लागेर फलोअप गराउनेको सङ्ख्या ३४४० उपचारमा कठिनाई भई रेफर गरिएका विरामीको सङ्ख्या २२० रहेको छ । त्यसैगरी रोग लागेर उपचारका क्रममा मृत्यु हुनेको सङ्ख्या ९ जना रहेका छन् । यो तथ्याँक २०७६ सालमा गाउँपालिकाको विभिन्न वडामा गरिएको अध्ययन विवरण हो ।

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

वडा	क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी सङ्ख्या	उपचार भएको सङ्ख्या	फलोअप गरि एको सङ्ख्या	रेफर गरिएको सङ्ख्या	मृत्यु भएको सङ्ख्या	
१	१	निमोनिया	१८	१८	१८	-	-	
	२	भाडा पखाला	१६८	१६८	१६८	-	-	
	३	मलेरिया	-	-	-	-	-	
	४	कालाजार	-	-	-	-	-	
	५	क्षयरोग (टिबी)	७	७	७	-	-	
	६	कुष्ठरोग	-	-	-	-	-	
	७	रक्तचाप	९९	९९	९९	-	-	
	८	मुटु रोग	-	-	-	-	-	
	९	ग्यास्टीक/अल्सर	१६९	१६९	१६९	-	-	
	१०	पक्षघात	-	-	-	-	-	
	११	एचआइभी एडस	-	-	-	-	-	
	१२	क्यान्सर	-	-	-	-	-	
	१३	मधुमेह (चिनी रोग)	१७	१७	१७	-	-	
	१४	दम (स्वासप्रश्वास)	१११	१११	१११	-	-	
	१५	प्रसुती जन्य रोग	-	-	-	-	-	
	१६	अन्य	९८०	९८०	९८०	-	-	
			जम्मा	-	-	-	-	-
	२	१	निमोनिया	-	-	-	-	-
		२	भाडा पखाला	७२	७२	७२	-	-
		३	मलेरिया	-	-	-	-	-
४		कालाजार	-	-	-	-	-	
५		क्षय रोग (टिबी)	४	४	४	-	-	
६		कुष्ठ रोग	-	-	-	-	-	
७		रक्तचाप	७८	-	-	-	-	
८		मुटु रोग	-	-	-	-	-	
९		ग्यास्टीक/अल्सर	१२५	-	-	-	-	
१०		पक्षघात	-	-	-	-	-	
११		एचआइभी एडस	-	-	-	-	-	
१२		क्यान्सर	-	-	-	-	-	
१३		मधुमेह (चिनी रोग)	-	-	-	-	-	
१४		दम (स्वासप्रश्वास)	१२	-	-	-	-	
१५		प्रसुती जन्य रोग	-	-	-	-	-	
१६		घाउ चोटपटक	३५	-	-	-	-	

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

	१७	रूघाखोकी	१४६	-	-	-	-
		जम्मा					
३	१	निमोनिया	-१६	-१६	-	-	-
	२	भाडा पखाला	२२-	२२-	-	-	-
	३	मलेरिया	-	-	-	-	-
	४	कालाजार	-	-	-	-	-
	५	क्षय रोग (टिबी)	६-	-	-	-	-
	६	कुष्ठ रोग	१	-	-	-	-
	७	रक्तचाप	९१-	७००	३००	२७	५
	८	मुटु रोग	-	-	-	-	-
	९	ग्यास्ट्रिक/अल्सर	२२१	-	-	-	-
	१०	पक्षघात	-	-	-	-	-
	११	एचआइभी एडस	-	-	-	-	-
	१२	क्यान्सर	-	-	-	-	-
	१३	मधुमेह (चिनी रोग)	१०५-	३००	-	१५०	२
	१४	दम (स्वासप्रश्वास)	७४	७४	-	-	-
	१५	प्रसुती जन्य रोग	-	-	-	-	-
	१६	घाउ चोटपटक	१६३	-	-	-	-
	१७	रूघाखोकी	८३	-	-	-	-
४	१	निमोनिया /श्वासप्रश्वास	३२८	३२४	४५	-	-
	२	भाडा पखाला	१००	१५०	५५	-	-
	३	मलेरिया	-	-	-	-	-
	४	कालाजार	-	-	-	-	-
	५	क्षय रोग (टिबी)	९	९	९	-	-
	६	कुष्ठ रोग	१	१	१	-	-
	७	रक्तचाप	१००	-	-	-	-
	८	मुटु रोग	-	-	-	-	-
	९	ग्यास्ट्रिक/अल्सर	४२१	-	-	-	-
	१०	पक्षघात	-	-	-	-	-
	११	एचआइभी एडस	-	-	-	-	-
	१२	क्यान्सर	-	-	-	-	-
	१३	मधुमेह (चिनी रोग)	-	-	-	-	-
	१४	दम (स्वासप्रश्वास)	९१	-	-	-	-
	१५	प्रसुती जन्य रोग	१०२	-	-	-	-
	१६	अन्य	-	-	-	-	-

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

६	१	निमोनिया	५३	४८	४८	५	(
	२	भडापखाला	१०४	१०४	१०४	((
	३	मलेरिया	(((((
	४	कालाजार	(((((
	५	क्षय रोग (टि वि)	४	४	४	((
	६	कुष्ठरोग	१	१	१	((
	७	रक्तचाप	३३	३३	३३	((
	८	मुटु रोग	(((((
	९	ग्यास्ट्रिक	१५१	१५१	१५१	((
	१०	पक्षघात	(((((
	११	एचआइभी एडस	(((((
	१२	क्यान्सर	(((((
	१३	मधुमेह चिनी रोग	(((((
	१४	दम स्वासप्रश्वास	३४	३४	३४	((
	१५	अन्य	२३३७	२३३७	२३३७	((
७	१	निमोनिया	१४	१४	-	-	-
	२	भडापखाला	२६१	२६१	-	-	-
	३	मलेरिया	-	-	-	-	-
	४	कालाजार	-	-	-	-	-
	५	क्षय रोग (टि वि)	१	१			
	६	कुष्ठरोग	-	-	-	-	-
	७	रक्तचाप	-	-	-	-	-
	८	मुटु रोग	-	-	-	-	-
	९	ग्यास्ट्रिक	११५	-	-	-	-
	१०	पक्षघात	-	-	-	-	-
	११	एचआइभी एडस	-	-	-	-	-
	१२	क्यान्सर	-	-	-	-	-
	१३	मधुमेह चिनी रोग	-	-	-	-	-
	१४	दम स्वासप्रश्वास	११८	-	-	-	-
	१५	प्रसुतीजन्य रोग	१	-	-	-	-
	१६	अन्य	५८०	-	-	-	-
८	१	निमोनिया	७	७	४		
	२	भडापखाला	४८	४८	३०	६	
	३	मलेरिया	-	-	-	-	-
	४	कालाजार	-	-	-	-	-

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

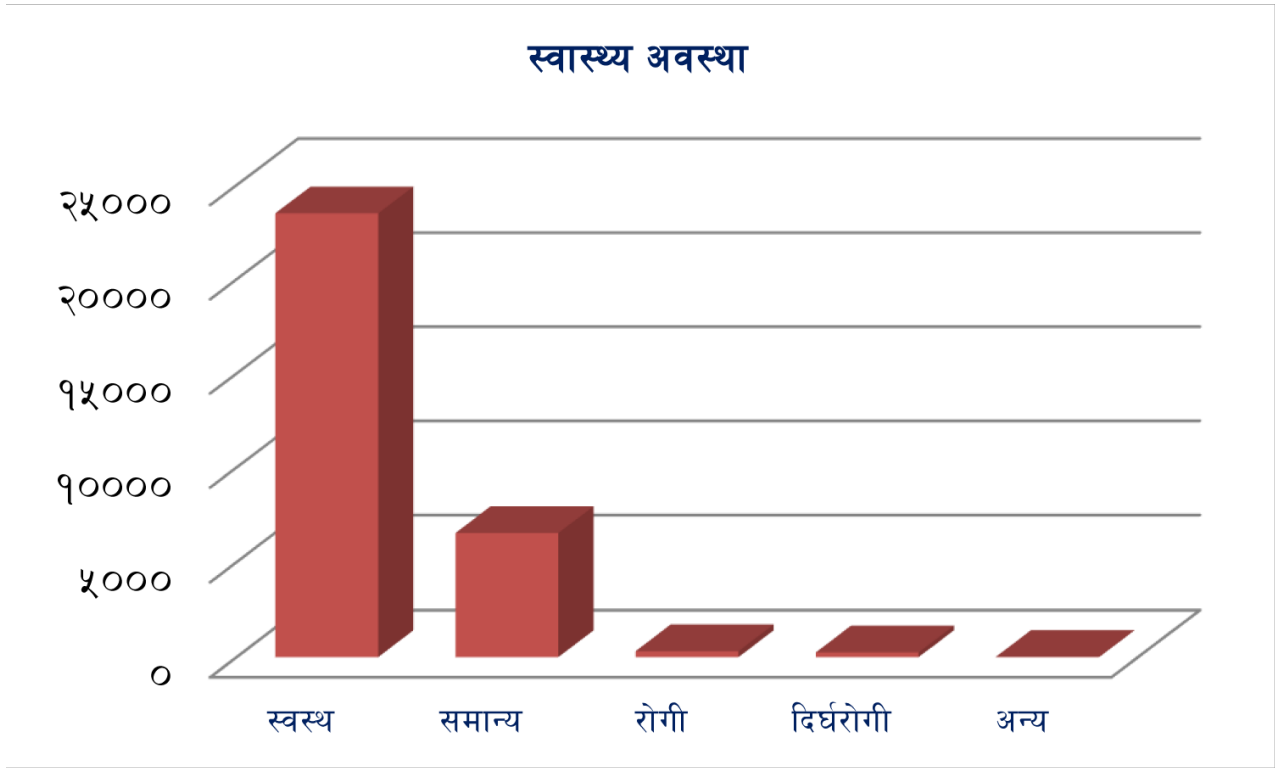
	५	क्षय रोग (टि वि)	४	४	४		
	६	कुष्ठरोग	-	-	-	-	-
	७	रक्तचाप	३०	१५	३०	७	
	८	मुटु रोग	१	-	-	-	१
	९	ग्यास्ट्रिक	२५०	२१०	१५०		
	१०	पक्षघात	१४	१४	१४	१४	१
	११	एचआइभी एडस	-	-	-	-	-
	१२	क्यान्सर	२	२	-	२	-
	१३	मधुमेह चिनी रोग	४	-	-	४	-
	१४	दम स्वासप्रश्वास	५	५	५	२	-
	१५	प्रसुती जन्य रोग	४	४	४	२	-
	१६	अन्य (मृगौला)	१	१	१	१	-
		जम्मा	७३७०	४८५८	३४४०	२२०	९

नोट :- स्वास्थ्य संस्थामा सबैभन्दा बढी आएका १० वटा रोगहरूको नाम : १. ज्वरो २. भाडा पखाला ३. रूघाखोकी ४. लुतो (छालाको रोग) ५. ग्यास्ट्रिक ६. रक्तचाप ७. आखाँको रोग ८. टाउको दुख्ने ९. टन्सील १०. पक्षघात आदि ।

५.२.८ गाउँपालिकामा स्वास्थ्य अवस्था

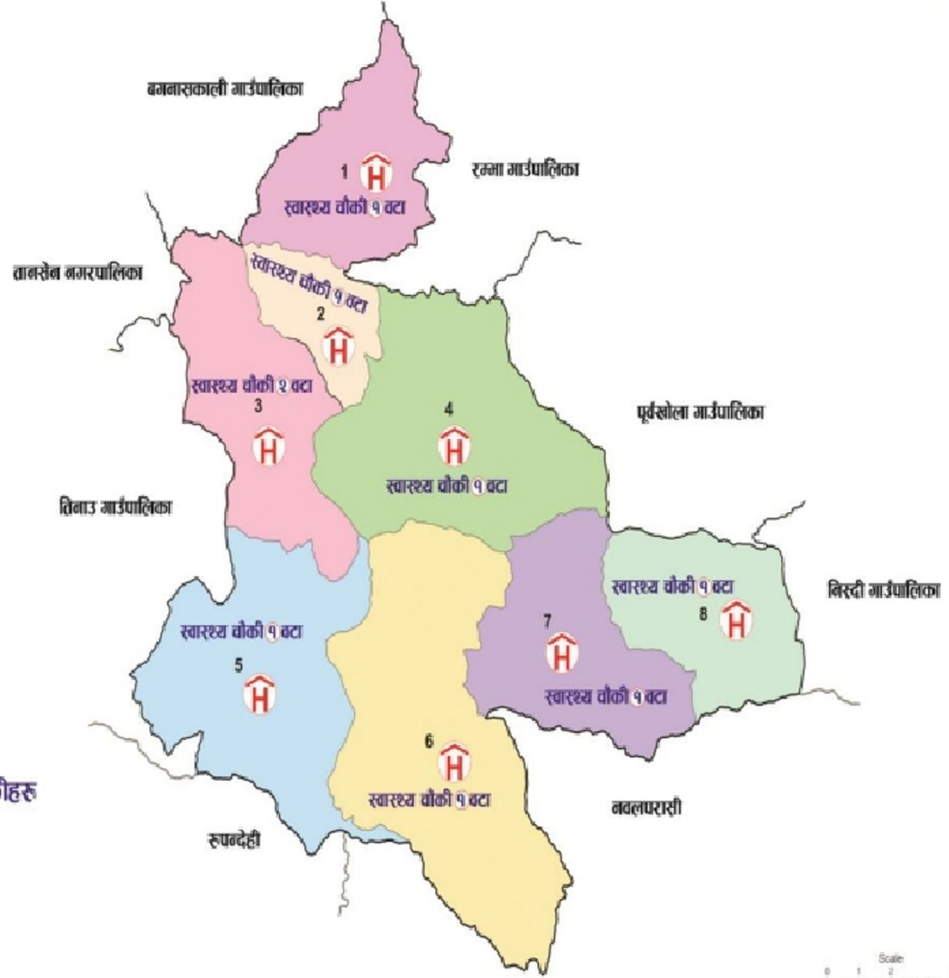
यस माथागढी गाउँपालिकामा २०७६ सालमा गरिएको सर्वेक्षण अनुसार २३४९६ स्वस्थ, ६५३१ सामान्य, ३०९ रोगी, २४५ दिर्घरोगी, तथा १२ जना अन्य रहेका छन् । जसलाई वडागत रूपमा तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

वडा	स्वस्थ	सामान्य	रोगी	दिर्घरोगी	अन्य
१	४९२३	१६१	५१	३	१
२	२२२७	१५१	३०	६०	
३	५६६६	५६३	८६	१४९	३
४	२२७६	३६९४	२७	११	५
५	२८९२	२४३	४३	७	
६	१५५७	१४३५	१६	१	
७	२४६१	१०५	१८	७	१
८	१४९४	१७९	३८	७	२
जम्मा	२३४९६	६५३१	३०९	२४५	१२

५.२.९ स्रोत नक्शा

पाल्पा जिल्लाको माथागढी गाउँपालिकामा रहेका स्वास्थ्य सम्बन्धी विवरण नक्सा

स्वास्थ्य सम्बन्धी विवरण

१. यस गाउँपालिकामा स्वास्थ्य चौकीहरू ८ वटा रहेका छन् ।

५.३ खानेपानी तथा सरसफाइ

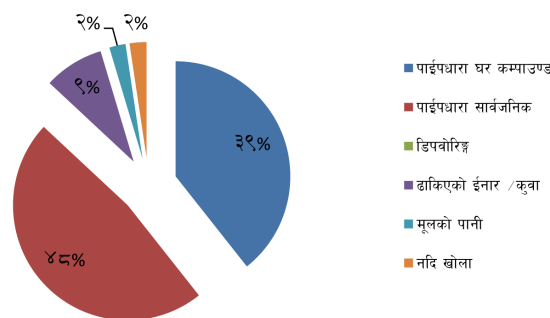
नेपालमा स्वच्छ पिउने पानी र सरसफाइको अभावले करिब ८० प्रतिशत भाडापखाला सम्बन्ध रोगहरूको प्रकोप फैलने गरेको पाईएको छ । स्वास्थ्य, सरसफाइको अभावले लाग्ने भाडापखाला जस्ता रोगले हजारौ बालबालिकाले अकालमा ज्यान गुमाईरहेका छन् । यसको प्रमुख कारण खानेपानी सरसफाइ र स्वच्छतामा ध्यान दिन नसक्नु नै हो । भाडापखाला, टाइफाइड, हैजा, आऊँ, जुका र पेट सम्बन्धी अनेक प्रकारका सरूवा रोगको किटाणु सार्ने र फैलाउने मूल श्रोत मानव मलमुत्र हो । खास गरी विद्यालय तथा सार्वजनिक संघ सस्थामा पर्याप्त तथा व्यवस्थित शौचालयको अभाव तथा शौचालय भए पनि पर्याप्त पानीको आभावमा कारण सरसफाइ र स्वच्छताको क्षेत्रमा समस्या देखिने गरेको छ । सरसफाइको अभावले पोषण स्तरमा समेत समस्या आई बालबालिक(को शारिरिक र मानसिक विकासमा समेत सन्तुलित विकास हुन पाउदैन ।

५.३.२ खानेपानीको श्रोतको विवरण

गाउँको परिवेशमा खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा खोला, नदी, कुवा ताल तलैवा भरना नै मुख्य हुन । माथागढी गाउँपालिकाका विभिन्न वडामा पनि यी नै माध्यमबाट पानी प्रयोग गरिरहेको पाईएको छ । ४८ प्रतिशतले पाईप धारा सार्वजनिकको पानी उपभोग गर्दै आईरहेका छन्, भने ३९ प्रतिशतले पाईप धारा कम्पाउण्डको पानी पिउदै आएका छन् । ९ प्रतिशतले ढाकिएको ईनारको पानी खान्छन् । त्यसैगरी २/२ प्रतिशत मूलको पानी र नदीको पानी प्रयोग गर्ने गरेका छन् । कुन वडामा कसरी पानी उपभोग गरिरहेका छन् भन्ने विवरण तलको तालिकाबाट देख्न सकिन्छ ।

वडा	घरधुरी	जम्मा जनसङ्ख्या	पाईपधारा घर कम्पाउण्ड	पाईपधारा सार्वजनिक	डिपवोरिङ्ग	ढाकिएको ईनार / कुवा	मूलको पानी	नदी खोला
१	९१२	५१२१	२१६	६८५			७	४
२	४९६	२४६७	२२५	२६९		१	१	
३	१२३२	६४६१	८३५	३८४			९	४
४	९६४	६००६	१८४	६७६		६	३२	६६
५	४३२	३१८३	१६८	१८५		४२	३२	५
६	४७८	३००१	२८५	५२		२४	६७	५०
७	४२०	२५९१	१९२	२२६				२
८	३०६	१७२०	१०२	२०४				
जम्मा	५२४०	३०५५०	२२०७	२६७१		४७३	१२८	१३३

खानेपानीको मुख्य स्रोत

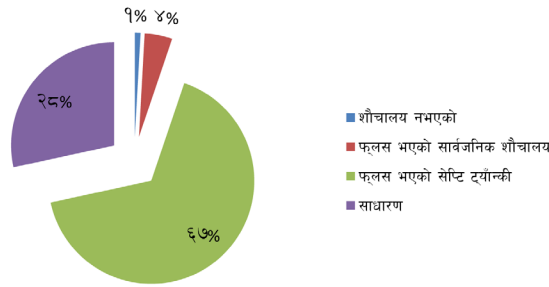

५.३.३ शौचालय प्रयोगको अवस्था

यस माथागढी गाउँपालिकामा सरसफाइको अवस्था र शौचालयको अवस्था के कस्तो छ भनि सर्वेक्षण गरिएको थियो। यसमा घर आँगन सरसफाइ राख्ने तथा व्यक्तिगत सरसफाइमा घर परिवारहरू सचेत नै देखिन्छन्। त्यसैगरी यस गाउँपालिकामा १ प्रतिशत अर्थात ४७ घरधुरीमा शौचालय छैन भने ४ प्रतिशत अर्थात २३१ घरधुरीमा फलस भएको शौचालय रहेको छ। ६७ प्रतिशत (३५४७) घरधुरीमा फलस भएको (सेप्टिक टयाडकी) रहेको छ। यसका साथै २८ प्रतिशत (१५१७) घरधुरीले साधारण शौचालय प्रयोग गर्दै आएका छन्।

वडा	घरधुरी	शौचालय नभएको	फलस भएको शौचालय	फलस भएको सेप्टिक टयाँन्की	साधारण
१	९१२	६	३	८१४	८९
२	४९६	२	२३	३६५	१०६
३	१२३२	५	८७	९२१	२२१
४	९६४	७	२१	७९१	१४५
५	४३२	९	१८	४०	३६५
६	४७८	८	७९	३६०	३१
७	४२०	३	०	१३	४०४
८	३०६	७	०	१४३	१५६
जम्मा	५२४०	४७	२३१	३५४७	१५१७

शौचालयको अवस्था

५.३.४ सार्वजनिक शौचालय

वडा	क्र.स.	सार्वजनिक शौचालय भएको स्थान	सङ्ख्या	अवस्था
१	१	चिदिपानी १ सातदोबाटो	२	राम्रो
	२	भुटुके	१	राम्रो
२	१	माथागढी -२ खहरे	१	राम्रो
३	१	माथागढी -३, सराई	१	निर्माणाधिन
४	१	आनन्दनगर खेल मैदान	१	
५				
६	१	माथागढी ६ जगात	१	राम्रो
७	१	राईडाँडा ग्वालिङ	१	
८	१	साविक बहादुरपुर ताकातुङ्ग	२	ठिकै
जम्मा			८	

५.३.५ स्रोत नक्शा

पाल्पा जिल्लाको माथागढी गाउँपालिकामा रहेका खानेपानी तथा सरसफाइ सम्बन्धीको वितरण नक्सा

५.४ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण

कुल जनसङ्ख्याको आधा हिस्सा ओगटेको नेपाली महिलाहरूको स्थिति अभै पनि उपेक्षित र उत्पीडनको अवस्थामा रहेको छ । महिलाहरूको मुद्धा हाम्रो देशमा मात्र नभएर विश्वमा नै गहन र संवेदनशिल रूपमा लिईएको छ । राज्य संचालन(मा महिलाहरूको अधिकार सुनिश्चित गर्ने क्रममा देशमा विद्यमान वर्गीय, जातडी, क्षेत्रडी, भाषिक, धार्मिक, लैंगिक विभेद अन्त्य गरी आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेश र सहभागीतामूलक सिद्धान्तका आधारमा समानतामूलक समाजको निर्माण गर्ने संकल्पका साथ नेपालको संविधान २०७२ सालमा जारी भएको छ । नेपालमा जनता आफै ले आफ्ना लागि संविधान बनाउने सपना २०७२ सालमा पुरा भएको छ । समग्रमा महिलाका लागि विशेष व्यवस्था समावेश गरि अस्तित्वमा आएको यस संविधानले परिवर्तनका मुद्दाहरू संस्थागत गराउन आवश्यक पहल गर्न“पर्ने देखिन्छ । संविधान राम्रो बन्नु मात्र सबैथोक होइन, कार्यान्वयनमा नै संविधानको सफलता निर्भर रहन्छ । तसर्थ संविधानलाई व्यवहारमा उतार्न अपरिहार्य छ ।

सन १९९० को संविधान अनुसार कुनैपनि पुरुषले महिलालाई कुनैपनि प्रकारको भेदभाव गर्न नपाउने व्यवस्था उल्लेख छ । सन १९९७ मा कुनैपनि महिला यदि ३५ वर्ष सम्म अविवाहित रहिन भने उनलाई पनि अंशको उचित हिस्सा मिल्नु पर्छ भन्ने नियम बनाईयो । बि.सं.२०६३ को संविधानले महिलाहरूको स्थिति सुधारमा विशेष ध्यान दिएको छ । यस अनुसार छोरीलाई पनि छोरा जितनै अंश मिल्छ । पितृसत्तात्मक सोचमा आधारित सामाजिक मूल्य मान्यता तथा सदियौंदेखि चली आएको महिला प्रतिको भेदभावपूर्ण व्यवहार नेपाली समाजको यथार्थ हो । लैंगिक विभेदले शोषण र हिंसाका घटनालाई मलजल गर्न मद्धत गरेको हुन सक्ने महिलाको अवस्थालाई दूरगामी असर पुऱ्याएको देखिन्छ ।

त्यसैगरी बालमैत्री स्थानीय शासन बाल अधिकार सम्बन्धी समग्र पक्ष (बाल बचाउ, बाल संरक्षण, बाल विकास र बाल सहभ(गिता) को प्रवर्द्धन गरी नेपालको संविधान बमोजिम स्थानीय तहमा सुशासन अभिवृद्धि गर्न नेपालको संविधानमा भएको बाल अधिकार सम्बन्धी व्यवस्था, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४, बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०४८, बाल अधिकार सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धि (CRC) १९८९, नेपालको चौधौं आवधिक योजना (२०७४-२०७५/०७६) लगायत अन्य कानून, नीति तथा कार्यक्रमहरूले समेत बाल अधिकारको समग्र पक्षलाई सम्बोधन गरेको छ । स्थानीय सरकारको रूपमा रहेका नगरपालिका र गाउँपालिका जनताको नजिकमा रहेर सेवा प्रवाह गर्ने निकायको रूपमा स्थापित भैसकेका छन । बालश्रम (निषेध र नियमन गर्ने) ऐन, २०५६, बालबालिका सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, २०६९ र बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीति, २०६८ कार्यान्वयनमा आई के ही नतिजाहरू समेत हासिल भैसकेका छन । यस्ता प्रयास र नतिजाहरूलाई निरन्तरता दिदै यसको विकास र विस्तारका लागि थप प्रयास गर्नुपर्ने देखिन्छ । वि.सं. २०६८ को जनगणना अनुसार नेपालको जनसङ्ख्या २ करोड ६४ लाख ९५ हजार ५०४ पुगेको छ ।

(केन्द्रडी तथ्याङ्क विभाग,२०६८) । यसमा करिब ४४.४ प्रतिशत १८ वर्ष मुनिका बालबालिकाको रहेको पाइन्छ भने १६ वर्ष मुनिका बालबालिकाको जनसङ्ख्या ३९.८ प्रतिशत रहेको छ । विद्यालय जाने उमेरका बालबालिका मध्ये करिब ९६.६ प्रतिशत विद्यालय भर्ना हुने गरेका छन (आर्थिक सर्वेक्षण, २०७४) । नेपालको संविधानले बालबालिकाको अधिकारलाई मौलिक हकको रूपमा व्याख्या गरेको छ । साथै राज्यको पुनःसंरचना हुदा स्थानीय तह र प्रदेश सरकारको भुमिका समेत थप भएको अवस्था र बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयनको अनुभव समेतलाई आधार मानी बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीति, २०६८ मा परि मार्जन सहित बालमैत्री स्थानीय शासनः राष्ट्रिय रणनीति, २०७४ कार्यान्वयनमा ल्याईएको छ ।

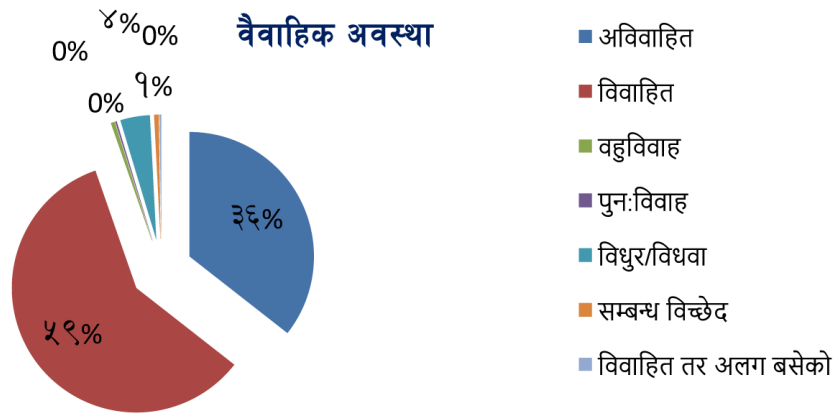
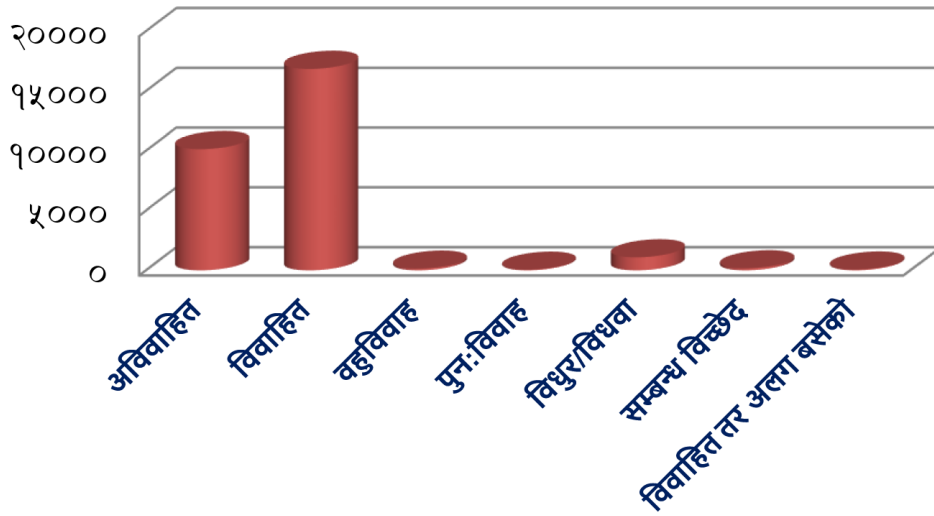
५.४.१ वैवाहिक स्थिती (१८ वर्ष भन्दा माथी)

यस माथागढी गाउँपालिकामा २०७६ सालमा गरिएको सर्वेक्षण अनुसार १०१७९ जना अविवाहित, १६८४७ जना विवाहित, बहुविवाह १०३ जना पुनःविवाह, ५३ जना विधुर विधवा, १०९१ जनाको सम्बन्धविच्छेद, ६६ जना विवाहित तर अलग बसेको पाइएका छ । जुन तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

वडा	महिला	पुरुष	तेस्रो लिङ्ग	अविवाहित	विवाहित	वहुविवाह	पुनः विवाह	विधुर र विवा	सम्बन्ध विच्छेद	विवाहित तर अलग गबसेका
१	२४७९	२६५९	१	१९०६	२८५२	५	६	३०१	२०	२६
२	१२१५	१२५२	१	७६९	१३९३	६	१०९			
३	३१४९	३३१६	२	१५१६	३७१४	१२	३३	२१३	५	८
४	२८९८	३११२	३	१८०५	३२५०	२२	४	२८१	२३	१९
५	१४९४	१६९१	११८१	१५८८	१७	७	१११	६	११	
६	१४८९	१५१९	१	१२५१	१६७९	४८	३			
७	१२२३	१३६८	१	११०३	१३६८	४०	७४	२	२	
८	८३९	८८१	६४८	१००३	१	३	६३			
जम्मा	१४७७९	१५७६२	९	१०१७९	१६८४७	१०३	५३	१०९१	१६८	६६

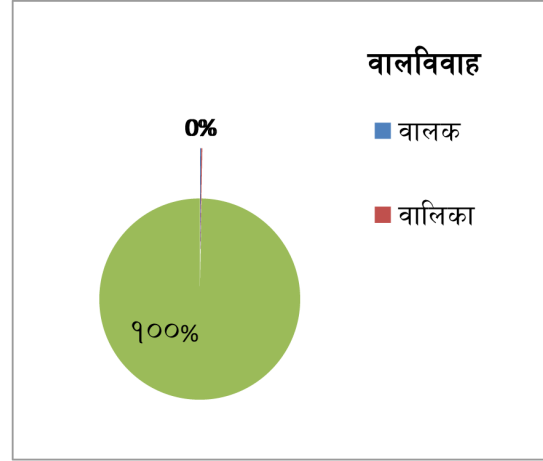
वैवाहिक अवस्था

५.४.२ लिङ्ग अनुसार बालविवाह (अठार वर्ष मुनिका)

यस गाउँपालिकामा १८ वर्ष भन्दा कम उमेरमा विवाह गर्ने जम्मा सङ्ख्या ९२ जना मध्ये जना बालकको सङ्ख्या ४० र बालिकाको सङ्ख्या ५२ रहेको छ। यस गाउँपालिकामा बालकको भन्दा बालिकाको बालविवाह बढी हुने गरेको देखिन्छ।

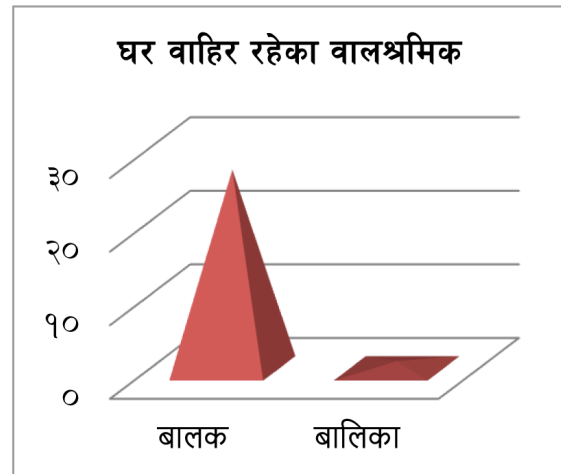
वडा	घरधुरी	जम्मा जनसङ्ख्या	बालक	बालिका
१	९१२	५१२१	२	६
२	४९६	२४६७	१	१
३	१२३२	६४६१	१	१
४	९६४	६००६	३	१२
५	४३२	३१८३	२२	१९
६	४७८	३००१	८	४
७	४२०	२५९१	३	९
८	३०६	१७२०	०	०
जम्मा	५२४०	३०५५०	४०	५२

५.४.३ कामदारको रूपमा घर बाहिर रहेका बालबालिका

बालबालिका सम्बन्धी ऐन २०७५ ले १४ वर्ष मुनिका बालबालिकालाई जोखिमपूर्ण काममा लगाउन वा घरेलु कामदार वा कमलर िको रूपमा राख्नु हुँदैन भनेको छ। यस्तै नेपालको बाल श्रम (निषेध र नियमित गर्ने) ऐन, २०५६ ले पनि १४ वर्ष उमेर पूरा नगरेका बालबालिकालाई श्रमिकको रूपमा काममा लगाउनु हुँदैन र यदि लगाएमा तिन महिनासम्मको कैद वा दश हजार रूपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै हुने भनेर लेखेको छ। तर राष्ट्रिय जनगणना २०६८ ले नेपालमा १ लाख ४ हजार ७ सय १४ बालबालिका त्यसमा ५६ हजार २ सय ६७ बालक र ४८ हजार ४ सय ४७ बालिका काममा संलग्न रहेका तथ्याङ्क प्रस्तुत गरेको थियो। यस्तै नेपाल बहुसूचक सवे क्षण २०१४ ले ५ देखि १७ वर्ष उमेर समूहका ३७.४ प्रतिशत बालबालिका श्रममा रहेको उल्लेख गरेको छ। पाल्पाको माथागढी गाउँपालिकामा कामदारको रूपमा घर बाहिर रहेको बालकको सङ्ख्या २७ रहेको छ भने बालिकाको सङ्ख्या १ रहेको छ। यसरी हेर्दा कामदारको रूपमा बालिकाको तुलनामा धेरै बालकहरू घर बाहिर जाने देखिएको छ।

वडा	बालक	बालिका	घरधुरी	जम्मा जनसङ्ख्या
१	१२	०	९१२	५१२१
२	३	३	४९६	२४६७
३	०	१	१२३२	६४६१
४	२	०	९६४	६००६
५	३	०	४३२	३१८३
६	१	०	४७८	३००१
७	५	१	४२०	२५९१
८	१	०	३०६	१७२०
जम्मा	२७	५	५२४०	३०५५०

५.४.४ बालक्लब तथा सञ्जालको विवरण :

यस माथागढी गाउँपालिकामा रहेका ३६ वटा बालक्लब तथा सञ्जालहरू जुन निम्नानुसार छन :

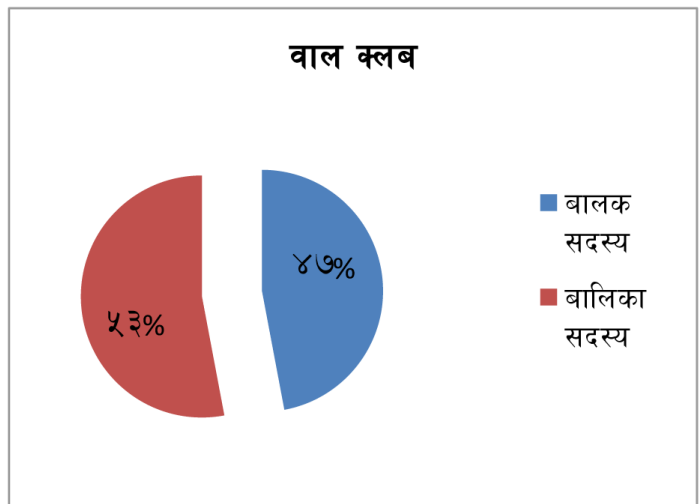
वडा	क्र.स.	बाल क्लब तथा सञ्जालको नाम	सदस्य विवरण			सम्पर्क	कामको क्षेत्र
			बाल	बालिका	जम्मा		
१	१	सौभाग्य बाल क्लब	१३	२२	३५		सा.चिदिपानी
	२	साहारा बाल क्लब	७	१२	१९		चारघरे
	३	राम मन्दिर बाल क्लब	६	११	१७		अगाह खोला
	४	सुनौलो बाल क्लब	१३	१५	३८		धैरेनी माफ्टोल
	५	जाउँ पोखरा बाल क्लब	१७	१४	३१		जाउँ पोखरा
	६	लगनशील					
	७	सचेतना					
२	१	लाली गुराँस					
	२	बाल प्रतिभा वाल क्लब					
३	१	किशोरी बाल क्लब	५०	५०	१००		
	२	सराई बाल क्लब	१००	१५०	२५०		
	३	अम्नी बाल क्लब	२००	५०	२५०		
४	१	श्री भैरव बाल क्लब	१५	१०	२५		
	२	सिर्जनशील बाल क्लब	१०	५	१५		
	३	नवसिर्जना बाल क्लब	६	९	१५		
	४	शान्तिदीप बाल क्लब	१५	२०	३५		
	५	प्रभात बाल क्लब	१०	११	२१		
५	१	सगरमाथा बाल क्लब	१२	१३	२५	९८६७२१४०२१	
	२	तारूक बाल क्लब	८	१८	२६		
	३	लालीगुराँस बाल क्लब	१०	८	१८		
	४	साहारा बाल क्लब	२०	१०	३०		
	५	आदर्श बाल क्लब	११	८	१९		
	६	सरस्वती बाल क्लब	२०	१०	३०		
	७	प्रगतिशिल वाल क्लब					
	८	हात्तिलुङ्ग वालक्लब					
	९	ठिगुरा वाल क्लब					
	१०	मनसेवा दमार वालक्लब					
	११	माथा बालक्लब					
६	१	सिद्धार्थ बाल क्लब	७	१५	२२	९८६४५३४३०९	खेलकुद
	२	शक्तिशालि बाल क्लब	२२	१३	३५		खेलकुद

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

	३	लप्टकोट बाल क्लब	१४	१०	२४		खेलकुद
	४	अविस्मरणडी वाल क्लब					
	५	दिव्यज्योती वाल क्लब					
७	१	श्री नवविकास बालक्लव	१०	८	१८	९८६९९४२६७१	फोहोर संकलन
	२	नवक्षितिज बाल क्लव	१५	२०	३५	९८६७९३०१२७	फोहोर संकलन
	३	श्री लालीगुराँस बाल क्लव	१०	५	१५	९८४०५७९२०१	सामाजिक सेवा
	४	सिर्जना बालक्लव	१०	२०	३०	९८६७९४२५१२	फोहोर संकलन
	५	सुरक्षादेवी बाल क्लव	२४	२६	४५	९८६७४५२०१५	
	६	सरस्वती बाल क्लव	१२	६	१८	९८६९२३३१६४	
	७	श्री जनहित बाल क्लव	८	४	१२	९८६३२०६०३३	
	८	श्री दिव्यज्योती बाल क्लव	६	९	१५	९८६४४५०९९	
८	१	जीवनज्योती बाल क्लव	१५	१३	२८	९८१९५३५८५५	सा.बहादुरपुर-१
	२	लालीगुराँस बाल क्लव	१२	११	२३	९८८०५३३४४२	सा.बहादुरपुर-७
	३	नवज्योती बाल क्लव	१८	१६	३४	९८६४४५५०१८	सा.बहादुरपुर-८
	४	ध्रुवतारा बाल क्लव	१४	१३	२७	९८४०७९३८८८	सा.बहादुरपुर-९
	५	धारदेवी बाल क्लव	१७	१९	२६	९८६०४५७६९०	सा.बहादुरपुर-३,६
	६	शिवशक्ति बाल क्लव	१०	१४	२४	९८१९५८२५७२	सा.बहादुरपुर-५

यस वडामा रहेका वाल क्लवहरूमा रहेका जम्मा ३०५० जना सङ्ख्यामा वालक सदस्यको सङ्ख्या १३७१ र १५४४ वालिका सदस्य रहेका छन ।

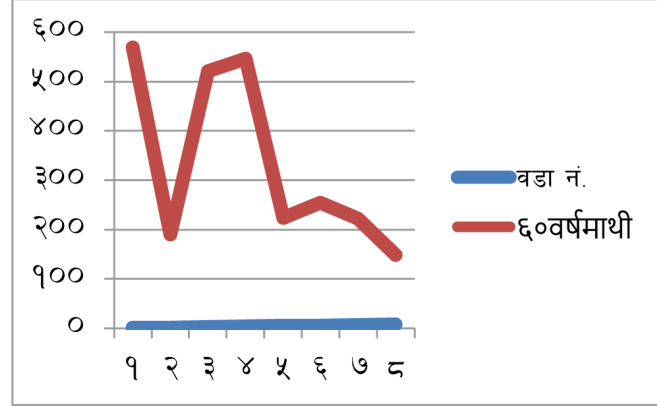
वडा नं.	सदस्य विवरण		
	बालक	बालिका	जम्मा
१	५६	७४	१४०
२	५६	७४	१४०
३	३५०	२५०	६००
४	११२	१४८	२६०
५	२२४	२९६	५२०
६	३९२	५१८	९१०
७	९५	९८	१९३
८	८६	८६	१७२
जम्मा	१३७१	१५४४	३०५०

५.४.५ ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी विवरण

यस माथागढी गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण अनुसार ज्येष्ठ नागरिक २६७७ जना रहेका छन् । यस तालिका तथा चार्टमा वडागत रूपमा ज्येष्ठ नागरिकको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

वडा नं.	जम्मा जनसङ्ख्या	६० वर्षमाथी
१	५१२१	५६९
२	२४६७	१९०
३	६४६१	५२१
४	६००६	५४७
५	३१८३	२२४
६	३००१	२५५
७	२५९१	२२२
८	१७२०	१४९
जम्मा	३०५५०	२६७७

५.५ युवा तथा खेलकूद र मनोरञ्जन

५.५.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण

यस माथागढी गाउँपालिकामा रहेका खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थलहरूमा: चौरपोखरा, बाभोवारी चौर, सराई फुटबल मैदान, लखन पार्क, आनन्दनगर, बगैँचा, पोखरा, बाँसघारी, मौलाथर, बगरखोला, खवौरी गौँडा, धोलिखरक, तिनकन्या खेल मैदान आदि रहेका छन् ।

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

वडा	क्र.स	स्थान	स्थलको नाम	उपयोग (१.खेलकुद २. प्रर्दशनी, ३. मनोरञ्जन, ४.पिकनिक)	क्षेत्रफल/ आकार (वर्ग मि.)	स्वामित्व (सरकारी, सामुदायीक, निजी, पब्लिक लि. वा अन्य)	आम्दानी (वार्षिक रु)	सेवाग्राही/ आगन्तुक सङ्ख्या (बार्षिक)
१	१	चिदिपानी	चौरपोखरा	खेलकुद	२,२७५ वर्ग मि.	सामुदायीक	-	१२५
	२	चिदिपानी	बाभोवारी चौर	खेलकुद	३ रोपनी	सामुदायीक	-	१००
२	१	माथागढी २	सपाडदी	भलिबल ग्राउण्ड	३ रोपनी			
	२	माथागढी २	गैरावारी	फुटवल तथा भलिबल	१० रोपनी			
	३	माथागढी २	दद्रा	भलिबल व्याडमिन्टन	१० रोपनी			
	४	माथागढी २	वाउनडाडा	भलिबल फुटवल	१५ रोपनी			
	५	माथागढी २	पिपलडाँडा	भलिबल फुटवल	१२ रोपनी			
	६	माथागढी २	खहरे हाट वजार	फुटवल				
३	१	सराई	सराई फुटबल मैदान	खेलकुद, प्रर्दशनी, मनोरञ्जन, पिकनिक	४० रोपनी	सरकारी		१०,०००
	२	सराई	लखन पार्क		८० रोपनी	सरकारी		११,०००
४	१	भडेवा	आनन्दनगर	खेलकुद, मनोरञ्जन		सामुदायीक		
५	१	मौलाथर	मौलाथर खेल मैदान	खेलकुद	१	सामुदायीक		
	२	ठिगुरा	ठिगुरा खेलमैदान	खेलकुद	१	सामुदायीक		
	३	दमार	दमार खेलमैदान	खेलकुद	१	सामुदायीक		
६	१	भुटुके	ग्रामोदय नि.मा.वि.	खेलकुद	३३ मि.	निजि	२००००	१०
७	१	मटेरी	बगैँचा	खेलकुद मनोरञ्जन	चारकुने ५ वर्ग मि.	सामुदायीक नि.जि.		१५०
	२	७ ओखर गौडा	पोखरा	मनोरञ्जन	६ वर्ग मि.	नि.जि		२००
	३	७ थानसिङ्ग	बाँसघारी	खेलकुद	५ वर्ग मि.	सामुदायीक		९०
	४	७ रहवास, मौलाथर	मौलाथर	खेलकुद मनोरञ्जन	६ वर्ग मि.	सामुदायीक		३००
	५	७ धनुवा	बगरखोला	खेलकुद	६.५ वर्ग.मि.	सामुदायीक		२५०
८	१	बहादुरपुर	खवौरी गौडा	खेलकुद	१५०० वर्ग मि.	सामुदायीक		६५००
	२	बहादुरपुर	घोलिखरक	खेलकुद	५००० वर्ग मि.	सामुदायीक		२०००

५.५.२ व्यावसायीक खेलाडीको विवरण

यस गाउँपालिकामा १६ जना व्यावसायीक खेलाडीहरू रहेका छन् । यी खेलाडीलाई अवसरहरू प्रदान गर्ने हो भने गाउँपालिका तथा जिल्लाकै नाम राख्न सफल हुने देखिन्छ ।

वडा नं.	क्र.स.	खेलाडीको नाम	लिङ्ग	उमेर	खेलको नाम	खेलाडीको स्तर (राष्ट्रिय, क्षेत्री, जिल्लास्तर)	पाएको सम्मान वा पुरस्कार
१							
२	१	यम कुमारी सारू	म		भलिबल		रजत
	२	जानकी सारू	म		भलिबल		रजत
३	१	तेज प्रसाद थापा	पु.	२४	भलिबल	प्रदेश स्तरि	राष्ट्रपति कप छनोट खेल
	२	मिरा दलामी	म.	१५	भलिबल	जिल्लास्तरि	प्रथम मुख्य मन्त्री कप खेलेको
	३	मुना मिथुन	म.	२२	भलिबल	जिल्लास्तरि	प्रथम मुख्य मन्त्री कप खेलेको
४	१	रोशन गाहा	पु.	२१	भलिबल	क्षेत्रिय	मेडल प्रमाणपत्र तथा क्षेत्रिय सम्मानित
६	१	खगविर पुन	पु.	२१	भलिबल	(मेडल प्रमाणपत्र र नगद पुरस्कार
	२	केशव देगां	पु.	२०	भलिबल	(मेडल प्रमाणपत्र र नगद पुरस्कार
	३	रोशन खाम्चा	पु.	३७	भलिबल	(मेडल प्रमाणपत्र र नगद पुरस्कार
	४	ढाल ब. वाह्रघरे	पु.	३५	भलिबल	(मेडल प्रमाणपत्र र नगद पुरस्कार
	५	प्रेम बाह्रघरे	पु.	३८	भलिबल	(मेडल प्रमाणपत्र र नगद पुरस्कार
	६	भक्त ब.खाम्चा	पु.	३४	भलिबल	(मेडल प्रमाणपत्र र नगद पुरस्कार
७	१	अम्मर काम्मु	पु.	२९	भलिबल	स्थानीय	मेडल तथा प्रमाण पत्र
	२	प्रकाश ढेगा	पु.	१८	भलिबल	स्थानीय	मेडल तथा प्रमाण पत्र
	३	यम बहादुर चौहान	पु.	२१	भलिबल	स्थानीय	मेडल प्रमाण पत्र तथा नगद
	४	विशाल राना	पु.	१९	भलिबल	स्थानीय	मेडल प्रमाण पत्र तथा नगद
	५	केशव वि.क.	पु.	२४	भलिबल	स्थानीय	मेडल प्रमाण पत्र तथा नगद
	६	बुद्ध बहादुर राना	पु.	२७	भलिबल	स्थानीय	मेडल प्रमाण पत्र तथा नगद

५.५.३ युवा क्लब सम्बन्धी विवरण :

यस माथागढी गाउँपालिकामा २७ वटा युवा क्लब रहेका छन् । यी क्लबहरूले विभिन्न क्षेत्रमा जनचेतना फैलाउने तथा गाउँपालिका भित्र विविध जानकारीहरू प्रवाह गर्ने कार्य गरिरहेका छन् ।

वडा नं.	क्र.स.	युवा क्लबको नाम	सदस्य विवरण			सम्पर्क	कामको क्षेत्र
			बाल	बालिका	जम्मा		
१	१	सप्त युवा क्लब	५३	-	५३	९८४६७२४२६६	चिदिपानी सातदोवाटो
	२	चम्किलोतारा युवा क्लब	८	८	१६	९८६७५०८६४१	यामकुना
	३	ढुकढुकी युवा क्लब	१७	२३	४२	९८२५४७९६८५	भुटुके
	४	सिर्जनशिल					
		दिपशिल					
२	१	लालीगुराँस क्लब					
३	१	सराई युवा क्लब	३००	२००	५००	९८४७४९८३६९	
	२	ओलेस युवा क्लब	१००	१५०	२५०		
	३	भैसिकट्टा युवा क्लब	१००	१००	२००		
	४	डमार न्यु स्टार क्लब	२००	५०	२५०		
	५	ज्ञज्ञ कतबच युवा क्लब	३००	१५०	४५०		
	६	अगानी युवा क्लब	५०	२५०	३००		
४	१	जनचेतना युवा क्लब	१५	२५	४०	९८६७०४५४५२	ग्रामिण
	२	सोसियल सर्पोटीङ्ग युवा क्लब	२०	२५	४५		
	३	संगम युवा क्लब	१३	१७	३०		गैरडाँडा
	४	सम्भना युवा क्लब	१०	१५	२५	९८६७९९०६८६	कैरली
५	१	टोल विकास युवा क्लब	१५	१०	२५	९८६७३५५८८३	
	२	दमार युवा क्लब	२०	६	२६		
	३	धाडकोन युवा क्लब	७	५	१२		
	४	सत्यशेवा युसवा क्लब	१५	१४	२९	९६९९५४०६३३	
	५	प्रगतीशिल युवा क्लब	१९	११	३०	९८७९९३८९७४	
	६	आदर्श युवा क्लब	२०	१२	३२	९८४०४८९४३३	
	७	देउराली युवा क्लब	२०	१०	३०	९८४०४८९६८९	
	८	धामिघा युवा क्लब					
७	१	उदय युवा क्लब	२०	१०	३०	९८६३२०६०८५	ओखरीडाँडा
	२	तिनकन्या युवा क्लब	२५	३०	५५	९८६७०३५९६५	मितेरी
८	१	सत्यवति ग्रामिण विकास समाज	४०	४५	८५	९६९९५०४२९९	किहुँडाँडा
	२	चन्द्रयुवा क्लब	१२	१८	३०	९८६७०४९९२	वहादुरडाँडा

३	जनजागृति युवा क्लव	८	१४	२२	९६१७५६९४५३	टोकल्दी
४	ज्ञानज्योती युवा क्लव	२५	२०	४५	९८६७१०८५१९	ताकातुङ्ग
५	सृजनशील युवा क्लव	२१	१८	३८	९८६९५३३३७२	बहादुरपुर १
	जम्मा	१४५३	१२३६	२६९०		

५.६ कला, भाषा तथा संस्कृति

नेपाली समाज कला, भाषा तथा संस्कृतिको ठूलो धनी देश मानिन्छ। भाषा, कला, साहित्य र संस्कृति समाजको ऐना र मुलुकको पहिचान हो। जसले समाजको अवस्थालाई चित्रित गर्दै सभ्य, मानवई मुल्य मान्यता स्थापित गर्न सृजनशिल र समुन्नत समाज निर्माणमा अहम भूमिका निर्वाह गर्दछ। नेपालको संविधान ०७२ को अनुसूची ८ को स्थानीय तहको अधिकार सूची अन्तर्गत दफा २२ मा भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धी प्रावधान रहेको छ। स्थानीय स्तरमा कला, भाषा र संस्कृतिको विविधता रहेका हुन्छ। यस माथागढी गाउँपालिका भित्र मगर जातिहरूको वाहुल्यता भएकाले आफ्नै भाषा संस्कार र संस्कृति र परम्परालाई मान्दै आएको पाइन्छ।

५.६.१ धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलको विवरण

यस गाउँपालिका अन्तर्गत कोट मन्दिर, कालिका मन्दिर, शिव मन्दिर, राम मन्दिर, राधा कृष्ण मन्दिर, दद्रा, खहरे, अमराई, कोडलेख, सरापकोट देवी मन्दिर, माथादेवी मन्दिर, थारूंगा देवी मन्दिर, तिनकन्या देवी मन्दिर, रम्भादेवी मन्दिर, दुर्गादेवी मन्दिर, मालिका देवी मन्दिर, कोटकी देवी, कण्ठिदेवी मन्दिर, लक्ष्मिदेवी मन्दिर, कृष्ण प्रणामी मन्दिर, माथागढी मन्दिर, लब्दकोट दुर्गा मन्दिर, जिवनको नदी मण्डली, आत्मा विश्वास, नेपाल खिष्टियन, जागृति मण्डली, सत्यवति मन्दिर, पाँचकन्या देवि मन्दिर, मौलादेवि मन्दिर क्षेत्र, आकाशदेवि मन्दिर क्षेत्र, धारादेवी मन्दिर लगाएतका देवी देवताका मन्दिरहरूले गाउँपालिकाको धार्मिक क्षेत्र र यहाँका संस्कृति परम्परा र धार्मिक पहिचानलाई प्रस्तुत गरेको छ।

वडा	क्र.सं.	स्थलको नाम	स्थान	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व (नीज, पब्लिक लि., सामुदायीक)	विशेषता (धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐ तिहासिक, पर्यटकई र अन्य)	बाषिक पर्यटक आगमन सङ्ख्या सडकको पहुँच
				सडकको पहुँच पुगे को / नपुगेको	होटल, लज, रेष्टुर र सङ्ख्या	तजिकको बजार केन्द्र सम्मको दूरी (कि.मी)			
१	१	कोट मन्दिर	माथागढी-१ चिदिपानी	पुगेको	-	२ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक	२००
	२	कालिका मन्दिर	खुमडाँडा	पुगेको	-	३ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक	१५०
	३	शिव मन्दिर	सातदोवाटो	पुगेको	६	५० मी	सामुदायीक	धार्मिक	५००
	४	शिव मन्दिर	अगाहाखोला	पुगेको	-	३ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक	१५०
	५	राम मन्दिर	अगाहा खोला	पुगेको	१	३ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक	१५०
	६	राधा कृष्ण मन्दिर	सातदोवाटो	पुगेको	-	५० मी	सामुदायीक	धार्मिक	१५०
	७	दर्गा मन्दिर	बुढिकोट	पुगेको	-	३ कि.मि.			१०५
२	१	दद्रा	माथागढी-२	पुगेको	-	२०० मी	सामुदायीक	धार्मिक	-
	२	खहरे	माथागढी-२	पुगेको	३	-	सामुदायीक	धार्मिक	-
	३	अमराई	माथागढी-२	पुगेको	-	१ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक	-
	१	कोडलेख	कोडलेख	नपुगेको	-	८ कि.मी	सामुदायीक	पर्यटकई	५००
	२	सरापकोट देवी मन्दिर	सरापकोट	पुगेको	-	६ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक	५५०
	३	सराई शिव मन्दिर	सराई	पुगेको					
४	१	माथादेवी मन्दिर	अर्खला	नपुगेको	०	८ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक	५
	२	थारूंगा देवी मन्दिर	मरमरा	नपुगेको	०	७ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक	५
	३	तिनकन्या देवी मन्दिर	मरमरा	नपुगेको	०	३ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक	५

४	शिव मन्दिर	खापुक	नपुगेको	०	३ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक	५
५	शिव मन्दिर	खापुक	नपुगेको	०	३ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक	५
६	रम्भादेवी मन्दिर	डोढे	नपुगेको	०	३ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक	५
७	दुर्गादेवी मन्दिर	खलाटारी	पुगेको	२	१ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक	२०० - ६००
८	खैरकोट पर्यटकजी क्षेत्र	खैरकोट	पुगेको	०	२ कि.मी	सामुदायीक	पर्यटकजी क्षेत्र	१००-२००
९	मालिका देवी मन्दिर	सोघौदी	पुगेको	०	१ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक	१५००-२०००
१०	कोटकी देवी	मौलाथर	पुगेको	०	३ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक	१५००-२०००
११	कर्णदेवी मन्दिर	केरौली	पुगेको	०	५०० मी	सामुदायीक	धार्मिक	१५००-२०००
१२	लक्ष्मिदेवी मन्दिर	चिदडीग	पुगेको	०	१०० मी	सामुदायीक	धार्मिक	५००-१०००
१३	कृष्ण प्रणामी मन्दिर	टेकनडाँडा	पुगेको	०	१ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक	५००-१०००
५	माथागढी मन्दिर	माथागढी -५	पुगेको	०	१५ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक, ऐतिहासिक	५००
६	लब्दकोट दुर्गा मन्दिर	भुटुके	पुगेको	०	२२ कि.मी	सामुदायीक	धार्मिक	
७	शिवपार्वती मन्दिर	चौतारखरक						
	जिवनको नदी मण्डली	बादुर	पुगेको	०	४० कि.मी	निजि	धार्मिक	३३
	आत्मा विश्वास	मटेरी	पुगेको	०	३५ कि.मी	निजि	धार्मिक	२०
	नेपाल खिष्टियन जागृति मण्डली	टिमुरधारा	पुगेको	०	१ कि.मी	निजि	धार्मिक	४०
	मौलादेवी कोट मन्दिर	मौलाथर	पुगेको	०	१ कि.मि.	सामुदायीक	धार्मिक	आन्तरिक १०००
	बतासचुली देवी मन्दिर	ओखरीगौडा	नपुगेको	०	१० कि.मि	सामुदायीक	धार्मिक	३००
८	सत्यवति मन्दिर	बहादुरपुर	पुगेको		१.५	सामुदायीक	सबै	७०००
	पाँचकन्या देवि मन्दिर	बहादुरपुर	नपुगेको		२	सामुदायीक		१५००
	मौलादेवि मन्दिर क्षेत्र	किहुडाँडा	नपुगेको		३.५	सामुदायीक		१२००
	आकाशेदेवि मन्दिर क्षेत्र	वेतेनी	नपुगेको		७	सामुदायीक		५००
	धारादेवी मन्दिर क्षेत्र	ताकातुङ्ग	पुगेको	१	०.१	सामुदायीक		२०००
	लिउकेदेवि मन्दिर क्षेत्र	चरङ्गे	पुगेको		घ	सामुदायीक		१५००

५.६.२ सार्वजनिक स्थल, पाटी पौवा र चौताराहरू :

यस माथागढी गाउँपालिका भित्र रहेका सार्वजनिक स्थल, पाटी पौवा ,चौतारा र एतिहासिक स्थलहरूलाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

वडा	क्र.सं.	सार्वजनिक स्थल, पाटी पौवा र चौताराको नाम	भएको स्थान	अवस्था
१	१	सप्तपथ युवा चौतारो	चिदिपानी-१ सातदोवाटो	राम्रो
	२	चिदिपानी पौवा	चिदिपानी	राम्रो
	३	बुढिकोट पौवा	बुढिकोट	राम्रो
	४	वधवारी	वधवारी	
	५	भञ्ज्याङ चौपारी	अगाँहाखोला	राम्रो
	६	एक्लेवर चौपारी पौवा	माडी फाँट	नराम्रो
	७	ढाक्रेवास पौवा	ढाक्रेवास	
	८	भालुखोला पौवा	भालुखोला	
	९	जुकेखोला पौवा	विहादी	सुधार गर्न‘पर्ने
	१०	पल्लो पधेरो पौवा		
	११	दोहरा ठाँटी	दोहरा	सुधार गर्न‘पर्ने
	१२	फेदी ठाँटी	फेदी	सुधार गर्न‘पर्ने
२	१	गैरावारी प्रतिक्षल्य	माथागढी २	
	२	काफले चौपारी	माथागढी २	
	३	रजैपोखरी	माथागढी २	
	४	देराली	माथागढी २	
	५	दोहरा ठाडी	माथागढी २	
३	१	युवा सुचना केन्द्र	सराई	
	२	धोली चौपारी	सराई	
	३	सराई व्याटमिन्टन समुह	फुलबारी साई	
	४	लखन पार्क	सराई	निर्माणाधीन
४	१	प्रतिक्षालय	बा.वि.केन्द्र प्राङ्गण	राम्रो
	२	मरमर पिपल चौतारी	राटमाटे	राम्रो
	३	सुर्खे डाँडा प्रतिक्षालय	सुर्खेडाँडा	ठिकै
	४	प्रतिक्षालय	सातमुले	राम्रो
	५	करौली प्रतिक्षालय	कैरली	राम्रो
	६	देउगीर प्रतिक्षालय	देउगीर	
५	१	सारस चौतारा	बसीडाँडा	कमजोर
	२	हात्तिलुङ चौतारा	हात्तिलुङ	कमजोर
	३	धावडी चौतारा	बिजुली वन	कमजोर
	४	माथागढी पौवा	माथागढी मन्दीर	सामान्य

६				
७	१	ओखरी डाँडा पाटी पौवा	माथागढी ७ ओखरी डाँडा	नाजुक
	२	रहवास दुर्गा मन्दिर	माथागढी ७ रहवास	नाजुक
	३	रत्न बहादुर राना चौतारी	माथागढी ७ ग्वालिनङ्ग	राम्रो
	४	लाकुरी प्रतिक्षलय	माथागढी ७ लाकुरी	राम्रो
८	१	ठुलो चौपारी पौवा	माथागढी -८, ताकातुङ्ग	जिर्ण
	२	बहादुरपुरचौतारी	माथागढी -८, पोखोर डाँडा	राम्रो
	३	खवौरी गौडा चौतारी	माथागढी -८, बहादुरपुर	ठिकै
	४	फुर्मेडाँडा पौवा	माथागढी -८, फुर्मेडाँडा	राम्रो

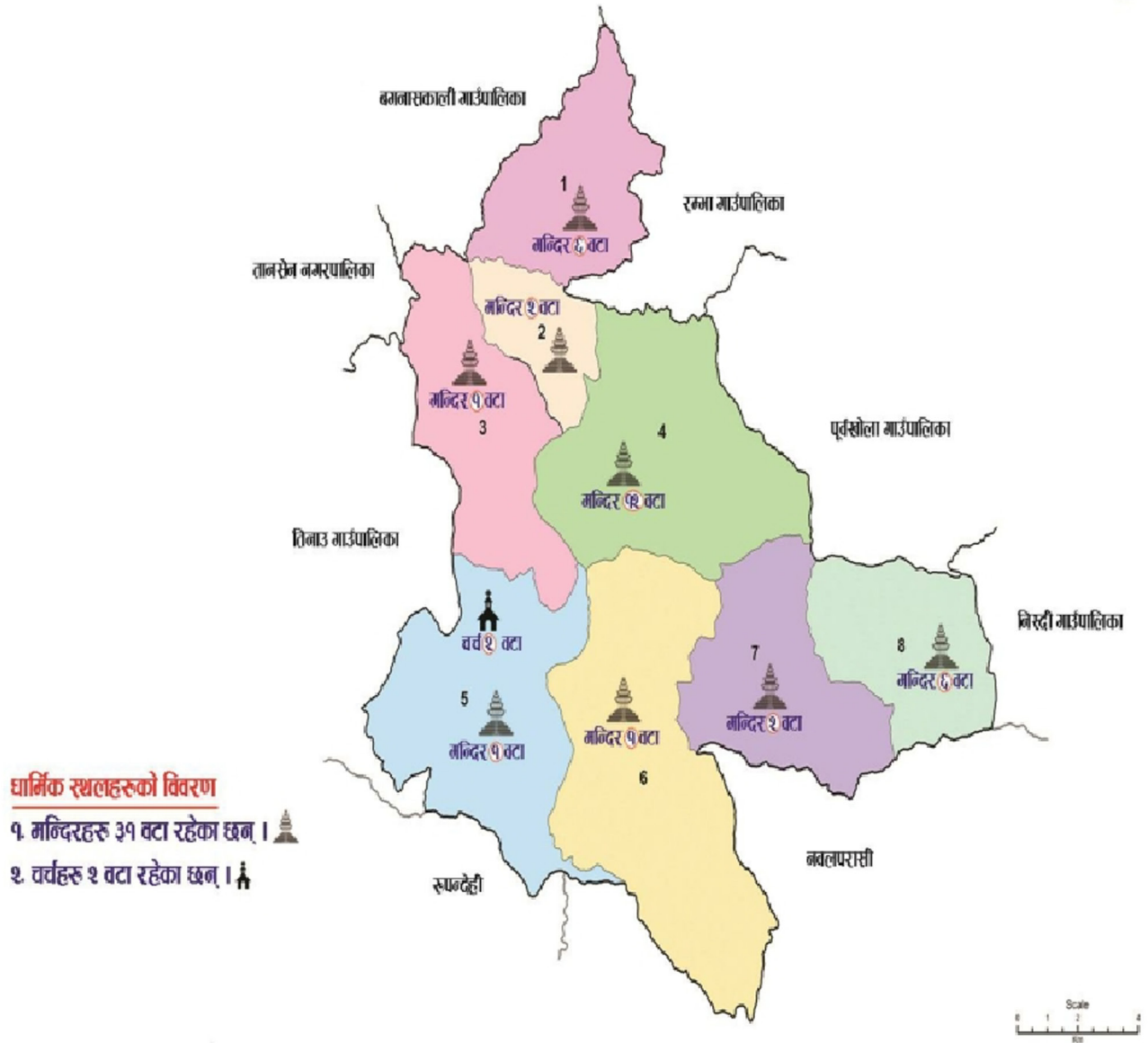
५.६.३ स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेला सम्बन्धी विवरण :

यस माथागढी गाउँपालिका भित्र रहेका ऐतिहासिक स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेला मौलिकता सम्बन्धी विवरणहरू प्रस्तुत गरिएको छ।

क्र.स.	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता (धार्मिक ऐतिहासिक, मनोरञ्जन)
१	बैशाख संक्रान्ती	बाभोवारीचौर	बिहान १० देखि ६सम्म	ऐतिहासिक
२	बैशाख पूर्णिमा	राधाकृष्ण मन्दिर	बिहान ८-४	धार्मिक
३	जनै पूर्णिमा	सातदोबाटो मन्दिर	बिहान ५-साभ ६	धार्मिक
४	कृष्णाष्टमी	रामभादेवी मन्दिर	बिहान ५-साभ ६	धार्मिक
५	हरितालीका तिज	रामभादेवी मन्दिर	बिहान ५-साभ ६	धार्मिक
६	शिवरात्री	सातदोबाटो मन्दिर	बिहान ७-५	धार्मिक
७	लक्ष्मी पूजा, भाइटिका	गाउँघर	बिहान ५-१२	धार्मिक
८	माघे संक्रान्ती	राधाकृष्ण मन्दिर	बिहान ६-१०	धार्मिक
९	रामनवमी, चैतेदशैं	चिदिपानी	बिहान ६-८	धार्मिक
१०	श्रवण संक्रान्ती	राधाकृष्ण मन्दिर	बिहान ५-८	धार्मिक
११	गाई जात्रा	सराई	साउन भदौ	ऐतिहासिक
१२	होली	सराई	फाल्गुन चैत्र	ऐतिहासिक
१३	ठुलो नाँच	दमार	दशैतिहार	ऐतिहासिक मनोरञ्जन
१४	घाटु नाँच	पुक्तुङ	बैशाख पूर्णिमा	धार्मिक
१५	मारूनी	दमार	मंसिर पूर्णिमा	ऐतिहासिक
१६	कार्तिक पूर्णिमा			
१७	सत्यवती मेला	बहादुरपुर		धार्मिक, ऐतिहासिक
१८	माघे सङ्क्रान्ती	बहादुरपुर		धार्मिक, ऐतिहासिक
१९	मगर दिवस	खहरे सराई		ऐतिहासिक

५.६.४ स्रोत नक्शा

पाल्पा जिल्लाको माथागढी गाउँपालिकामा रहेका धार्मिक स्थलहरूको वितरण नक्सा

परिच्छेद ६: वन तथा वातावरणकी स्थिति

नेपालमा कुल भु-भागको ४४ दशमलव ७४ प्रतिशत वन क्षेत्र रहेपनि अतिक्रमण घटन सकेको छैन। वन तथा वातावरण मन्त्रालयका अनुसार जसमध्ये १ लाख हेक्टर वन क्षेत्र अतिक्रमणको चपेटामा छ। नेपालमा सामुदायीक वन, कवुलियती वन, साभे दारी वनमार्फत समूह गठन गरी संरक्षणको काम गरिएको छ। यसबाहेक कुल भूभागमध्ये २३.३९ प्रतिशत भाग संरक्षित अवधारणामा छ। जहाँ राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्यजन्तु आरक्ष, शिकार आरक्ष, मध्यवर्ती क्षेत्र, संरक्षित क्षेत्र छन।

मानव स्वास्थ्यको रक्षा र वातावरण संरक्षण प्रत्येक राज्यको दायीत्व अन्तर्गत पर्दछ। वातावरण एक वृहत विषय हो जसले प्राकृतिक, सांस्कृतिक र सामाजिक प्रणालीहरू, आर्थिक तथा मानवजी क्रियाकलापहरू र यीनका अव्यवहरू तथा तिनीहरू बीचको अन्तरक्रिया तथा अन्तरसम्बन्धलाई जनाउँछ। यी समस्याहरूको समाधान मापदण्डसहित नियन्त्रण र नियमन गर्न आवश्यक रहेको छ। नेपाल पनि वातावरण विनाशको बढ्दो दर र त्यसको व्यवस्थापनको विश्वव्यापी चासोबाट अछुतो रहन सक्दैन। कुनैपनि ठाँउको वातावरण स्वच्छ र सुन्दर राख्नका लागि प्राकृतिक श्रोतहरूको संरक्षण गर्नुका साथै स्थानीय स्तरमा गरिने क्रियाकलापहरू जस्तै जनचेतनाको विकास, सुरक्षित बस्तीको निर्माण, वृक्षारोपण, वातावरणकी सरसफाइ, वनफँडानी रोकथाम सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालन गरि आफ्नो जिम्मेवारी बहन गर्नका लागि समेत प्रोत्साहन गर्दै जानु पर्दछ।

६.१. वन क्षेत्रको अवस्था

यस माथागढी गाउँपालिका वन वातावरण र जैविक विविधताको दृष्टिकोणले सम्पन्न गाउँपालिका हो। यस गाउँपालिकामा उष्ण (Tropical) देखि समशीतोष्ण (Temperate Climate) क्षेत्रमा पाइने वन्यजन्तु तथा वनस्पतिहरू रहेका छन। माथागढी गाउँपालिकामा पाइने प्रमुख वनस्पतीका प्रजातिहरूमा : निम, साल, सल्ला, दाल चिनी, लाली गुराँस, खर्म, कटुश, शिमल, चिउरी आदि

रहेका छन् । साथै यस गाउँपालिकाभित्र रहेका जडिबुटीहरूमा : असुरो, हर्षोवर्षो, पाती, पाखनवेत चिराईतो, दालचिनी, काहुलो, सिकारी लहरो, अमला, हर्षो, बर्षो, आदि रहेका छन् । यसका साथै यस गाउँपालिकामा रहेका जनावर तथा चराचुरूङ्गीहरूमा : चितुवा, मृग, कालिज, ढुकुर, तीत्रा चरा, बाथ, वन बाखा, ढुकुर, ढेडुवा बाँदर, कालिज लुइचे, स्याल/प्याउरो, बादर, मृग, वन बिरालो, कोइली, दुम्सी आदि रहेका छन् ।

६.१.१ वन क्षेत्र तथा प्रकार सम्बन्धीत विवरण

नेपाल सरकारले वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि व्यवस्था गरेको परिच्छेद-८ मा ३५। संरक्षण सामुदायीक वनको रूपमा सुम्पन सकिने : ३६. संरक्षण सामुदायीक वन फिर्ता लिन सकिने : ३७. वन पैदावारको उपयोग : ३८. संरक्षण धार्मिक वनको रूपमा सुम्पन सकिने : ३९. संरक्षण धार्मिक वन फिर्ता लिन सकिने : ४०। संरक्षण निजी वन सम्बन्धी व्यवस्था : उल्लेख गरिएको छ । वनबाट उत्पादन हुने सेवा वस्तुका प्रकारहरू धेरै नै छन् । पहिलो घाँसपात, दाउरा काठपात नै हो । त्यसपछि औषधीजन्य उत्पादनका लागि जडिबुटीहरू प्रशस्त पाइन्छ । जंगली जनावरको वासस्थान पनि वनजन्य उत्पादनको सेवाको रूपमा लिन सकिन्छ । त्यसैगरी वनकै कारण पानीका मुहान प्रशस्त हुन पाउछ । पर्यटन क्षेत्रलाई आकर्षणका रूपमा व्यवस्थित गरी आयआर्जनको पक्षलाई पनि विकास गर्न सकिन्छ ।

यस माथागढी गाउँपालिकामा सामुदायीक वनको सँख्या धेरै देखिन्छ भने १ वटा निजी वन पनि रहेको छ । यस गाउँपालिकामा राष्ट्रिय, साभेदारी, कबुलयती, धार्मिक वन भने रहेको देखिदैन । नेपालका वनलाई व्यवस्थित गर्न विभिन्न किसिमका प्रावधानहरूले पाल सरकारको मातहतमा वनेको छ । संरक्षण र व्यवस्थापन गर्ने सवालमा छुट्टै विशेष व्यवस्थाहरू बनाइ सोही अनुसार कार्यन्वयनको चरणमा अघि बढेको छ । स्थानीय निकायहरूले पनि यसलाई पालन गर्न कटिबद्ध भएका छन् । सामुदायीक वन, धार्मिक वन, कबुलयती वन, निजी वनलाई व्यवस्थित गर्न यसका छुट्टाछुट्टै व्यवस्था छ । यसका वन पैदावारलाई उपयोगमा ल्याउन समुदायको हितमा काम गर्न यस्ता विधी विधानले धेरै सहयोग पुऱ्याएको छ ।

वडा	वनको किसिम	समेटेको घरधुरी	वनको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	संचिति दर (क्यू. मि. / हे)	वन पैदावारको बार्षिक उत्पादन		
						काठ (क्यू. फि.)	दाउरा (भारी)	जडिबुटी (केजी)
१	राष्ट्रिय							
	सामुदायीक	४८	विरूवा सामुदायीक वन	२४.७९ हे.			३६०	
			कालो खोला अधमरा सामुदायीक वन	३१.९३ हे.				
		६३	वेशी गोदाम सा. वन.	२६.७२ हे.				
		१२५	चन्द्र सा.व.	५९ हे.				
		५२	केतुके भीर	९.५४ हे.				
		१२०	उर्मला सा. वन.	३५.०८ हे.				
		१००	वहुलाखोला सा. वन.	९.७२ हे.				
			खन्या गैरा सा. व.	४२ हे.				
			लापडाँडा	३४.७३				
			वहुवन	३६.१८				
			खुमडाँडा सा.व.	५७.८१				
			यालताडी	२.३				
			मिहिडाँडा	२.१७				

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

			स्याखोक कालोखोला	५८.३०				
			जनेवा खोला	९.९ हे.				
			फेदी	११.१४ हे.				
			दुला वन	३२.९५				
			धैरेनी वन	२९.९१				
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
२	राष्ट्रिय							
	सामुदायीक		वयरडाडा	३६.५ हे.				
			भञ्ज्याड कालिका	३८.५१ हे.				
			सिवलीगान	३०.२५				
			भोपरागैरा	५२ हे.				
			मृदुङ्गे मरिकटुवा	३९ हे.				
			चिसापानी					
			देउराली भञ्ज्याड कालिका	६८.२२				
			पिपलडाँडा	५४.२६				
			रानी कुवा					
३	राष्ट्रिय							
	सामुदायीक	१२०	राकास भञ्ज्याड	११.७			३६०	
			गेजाक्स	७१.२५				
			सिकारकोट सा.व.					
			कौडेलेक	५५.२५				
			केराभित्ता	८.६१				
	साभेदारी							
	निजी		नकटेखेला वन	९			३०	
	कवुलियती		पटाङ्गिलिक कवुलियती वन	४.७९ हे.				
	धार्मिक		सरापकोट धार्मिक वन	२० हे.			७००	
४	राष्ट्रिय							
	सामुदायीक	७०११५३	तिनकन्या सामुदायीक	३५० १९६.७७	८५७.५६	४००७६ ७२.४५	७००१०. ७१	पाखनवे त चिराईतो
			जोर्तेधोर्लो सा. वन	१९८.११हे.				
			मनकाडाँडा	५.१ हे.				

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

			खोरेडाँडा	५.६५ हे.			
			थारूंगा	११६.५४ हे			
			सोरोकोट	५८.९१ हे			
			धारादीपाखा	१४ हे.			
			सौरैनी	२.८ हे.			
			मालिकादेवी	१९.६२ हे.			
			वोखर महिला	३७.५ हे.			
			फेचेवास	१२.३६			
			छिस्कूनडाँडा	२०.५ हे.			
			खैरेकोट चित्रेछाप	२०.५ हे.			
			दानसिङ्ग	५१.४५			
			रोधी	६२.९९			
			खलाटारी	१०.७३ हे.			
			कटुवालडाँडा मभुवाडाँडा	१०.६१७			
	साभेदारी						
	निजी						
	कवुलियती		खिरूलालकान्ला कवुलियती	८.३३ हे.			
			लहरीलङ्ग कवुलियती वन	९.२१ हे.			
			मुलाबारी कवुलियती वन	११.१४ हे.			
			करङ्गभन्ज्याङ्ग कवुलियती वन	११.४४ हे.			
			आर्यगौडा कवुलियती वन	६.० हे.			
			वढकुन कवुलियती वन	५.१८ हे.			
	धार्मिक						
५	राष्ट्रिय			३०००			
	सामुदायीक	४००	फुकटुङ्ग रानीवन सा.व.उ.स	७७.०९ हे.			
			भिरगौडा सा.व.उ.स	२७.३ हे.			
			टोक्लौदीसा.व.उ.स	३७.५ हे.			
			मलौटाचौपारी सा.व.उ.स	१५७ हे.			
			हात्तिलुङ्ग सा.व.उ.स	७९ हे.			
			श्रीकडाँडा सा.व.उ.स	८१.८२ हे.			
			समनपोखरा सा.व.उ.स	४१.४१ हे.			
			गरगरेडाँडा सा.व.उ.स	१७७.८४ हे.			
			माथागढी सा.व.उ.स	४५.३८ हे.			

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

			भावना सा.व.उ.स	४०.१२ हे.			
			वन्सेडाँडा सा.व.उ.स	१०५.३२ हे.			
	साभेदारी						
	निजी						
	कवुलियती						
	धार्मिक						
६	साभेदारी						
	निजी						
	कवुलियती		करंग भञ्ज्याङ्ग	११.४४ हे.			
			रातुखोच	११.३३ हे.			
	सामुदायीक		नाग्दी सा. व.				
			महिलाचौर	५२.३५ हे.			
			न्युरीकोट	४२.४८ हे.			
			हरियाली सा.व.				
			केतुकी				
			अलैची	१०७.८१ हे.			
			वहरखोर सा. व.	५७.०४ हे.			
७	धार्मिक						
	सामुदायीक	२३	बुढीचौर सा.बन थानसिङ	३५.३७ हे.	२२५	३००	
		३६	सालडाँडा ठाडे	८	१३	७५	
		१५	धावी सा.बन उपभोक्ता	९८.१५	५०	१५०	
		१७	बहादुर सा.बन	२४.९२	१०	४०	
		४२	पोस्तारी आरच्याड वासपल्चारवास सा.वन	८०	५०	१००	
		४८	मेरीवदार पातल छिसडाँडा सा.वन	२०	३०	५०	
		३६	मैलाचर सा.वन	७१.३७		५०	
		४६	दिम्का पोखरा सा.वन	९९.५	१०	१५	
		२१	थामडाँडा सा.वन	४०	५	४००	
		१३	कौवाडाँडा सा.वन	८.१५	५	६०	
	साभेदारी						
	निजी						
	कवुलियती						
	धार्मिक						
८	राष्ट्रिय						

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

	सामुदायीक	१५३	थुडमासडहर, पियारडाँडा	५०० हे.			१०००	
			मोरहान					
			लंकाकीट देवी सा.व. उ.स	१०५ हे.				
			उिकेदेवी सा.व. उ.स	१०५ हे.				
			फुर्मेडाँडा सा.व. उ.स	१०० हे.				

नोट: जडिबुटी भन्नाले काठ, दाउरा र स्याउला बाहेक अन्य वन पैदावर जस्तै: जरा, पात, फल, फूल, खोटो, रस, चोप, कोया, विया, भुवा आदि बुझ्नु पर्दछ।

६.१.२ वृक्षारोपणका लागि खाली स्थान सम्बन्धी विवरण :

वडा	क्र.सं.	खाली भएको स्थान	क्षेत्रफल	लगाउने सम्भावित बोटबिरुवाको नाम
१	१	बाभोबारी		साल
	२	तुला चौर		साल, सिसौं
	३	कुल कटुवा		साल
	४	सेर खकि		साल
२	१	गैरावारी खोलामाथी	५० रोपनी	दाल चिनी, कटुस, सिमल, साल
	२	हाट बजार क्षेत्र	१००० रोपनी	कपुर, धुपी, सल्लो, बाँस, सिसौं
३	१	ओलेस, कौडेलेख		
	२	दमार		
	३	सिकारकोट		
	४	एक्लेवर		
	५	भैसेकट्टा		
	६	गल्धा टिमुरे		
	७	सिलंगी		
	८	सरापकोट		
	९	छोडीघाट		
४	१	चिउरेमाटो	२ हेक्टर	सल्लो
	२	बदीकुन	२ हेक्टर	अम्रिसो
	३	गोडडाँडा कवुलईत वन	२ हेक्टर	अम्रिसो
	४	खिरिल काल्ला	२ हेक्टर	अम्रिसो
५				
६				
७	१	पोस्तारी चौर	५ रोपनी	अम्रिसो
	२	पलेगा चौर	५ रोपनी	तेजपत्ता

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

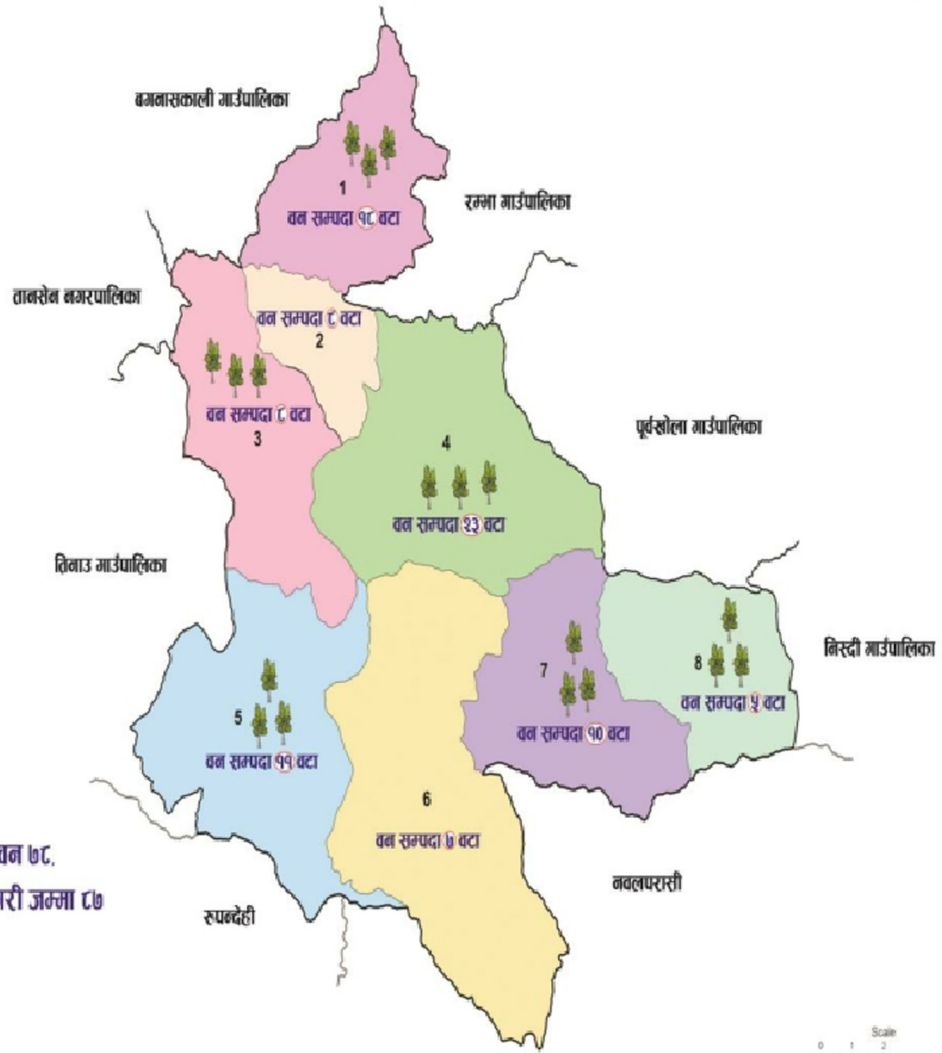
८	१	धुसेनी	२५ रोपनी	अम्रिसो, सल्ला, लिची,
	२	मुख्याकुङ्ग चउर	३० रोपनी	लाकुरी, सल्ला
	३	वापडी	२० रोपनी	तेजपत्ता, लाकुरी
	४	सिरिक डाँडा	१५ रोपनी	अमला, लाकुरी
	५	फूर्मे डाँडा	२५ रोपनी	खयर, तेजपत्ता, सल्ला
	६	मंगली कुन	७५ रोपनी	तेजपत्ता, अम्रिसो, साल सल्लो

६.१.३ जडिबुटीको उत्पादन, संकलन तथा निकासी सम्बन्धी विवरण

वडा	जडिबुटीको नाम	वनको नाम	उत्पादन (के.जि.)	वार्षिक आम्दानी (रु. हजारमा)	वार्षिक राजस्व संकलन (रु. हजारमा)
१	असुरो	कालो खोला सामुदायीक वन			
	हरोवरो	चिदिपानीका सबै वनहरूमा			
	तितेपाती	चिदिपानीका सबै वनहरूमा			
	कुरीलो	चिदिपानीका सबै वनहरूमा			
	पानी अमला	चिदिपानीका सबै वनहरूमा			
२					
३					
४	पाखनवेत चिराईतो	तिनकन्या सामुदायीक वन	४	४००	
५	दालचिनी	टोकोलो कवी	५०००	५००,०००	१०,०००
	काहुलो	बिजुली वन	१५०	१५,०००	१२००
६	पाखनवेद	घारी			
	सिकारी लहरो	गोठादी			
	तेजपात	भुटुके			
	काउलो	भुटुके			
	हडचुर	भुटुके			
	हरो बरो	भुटुके			
७	टिमुरी	माथागढी ७ रहबास	१००० कि.	१,१५०००	
	दालचिनी	माथागढी ७ रहबास	१००० कि.		
	पकननवेद	माथागढी ७ रहबास	१००० कि.		
८	अमला	पिपरडाँडा			
	हरो	पिपरडाँडा वापडी			
	बरो	लेउकेदेवि सा.वन			
	असुरो	थुडमास डहर			
	सिकारी लहरा	वेतेनी वन			

६.१.४ स्रोत नक्शाहरू

पाल्पा जिल्लाको माथागढी गाउँपालिकामा रहेका वन सम्पदा सम्बन्धीको विवरण नक्सा

वन सम्पदा सम्बन्धी विवरण

१. यस गाउँपालिकामा सामुदायिक वन ७८, कबुलियती वन ८ र धार्मिक वन १ मरी जम्मा ८७ वटा वनहरू रहेका छन् ।

६.२ जलस्रोत तथा जलाधार क्षेत्र

जलस्रोतको धनी देशको रूपमा चिनिएको हाम्रो देश नेपालभित्र रहेका नदी नालाहरूको सरदर वार्षिक बहाव (Average Annual Run (off) करिब २२५ अर्ब घन मिटर रहेको अनुमान गरिएको छ। पुनर्भरणयोग्य भूमिगत जल (Rechargeable Groundwater) ५.८ र ११.५ अर्ब घन मिटरको बीचमा रहेको अनुमान गरिएको छ। उपलब्ध जलस्रोतमध्ये सिंचाइमा २८.८ अर्ब घन मिटर, उद्योगमा ०.५ अर्ब घन मिटर र सेवा क्षेत्रमा ०.०१ अर्ब घन मिटर पानी उपयोग भइरहेको अनुमान छ। हाल नेपालको जल उपयोग दक्षता ०.६ अमेरिकन डलर प्रति घन मिटर रहेको छ। यस हिसाबले आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पानीको उपयोग न्यून छ।

यस माथागढी गाउँपालिकामा भएका जलस्रोत तथा जलाधारहरूमा : बाहुर गहिरा माथागढी-७, गाडदी रिठावास, चौतारा गहिरा ग्वालिक, रिडि थानसिङ्ग, भुल्खे खोला, पधेरो, चुनीडि, धारादेवी ताकातुङ्ग, वापडी, हाडहाडिदि आदि रहेका छन्। यसका साथै यहाँ रहेका नदी तथा खोलाहरूमा : तिनाउ खोला, वाहखोक खोला, अर्जुने खोला, अंगाहा खोला, बिहादी खोला, खहरे खोला, दोन्द्रोखोला, कैरोली खोला, देउराली खोला, भडेवा खोला, भुम्सा खोला, नातखोला गैरा, मनसेवा खहरे खोला, अरुण खोला, वसी खोला, ठाडे खोला, अरुण खोला, साध खोला, भुल्खे खोला, ठाडे खोला, किहुँ खोला आदि रहेका छन्।

६.२.१ प्रमुख जलाधार र उपजलाधारको अवस्था :

वडा	क्र.सं	प्रमुख जलाधार भएको स्थान	प्रमुख जलाधारको अवस्था
७	१	बाहुन गहिरा माथागढी -७	राम्रो
	२	गाडदी रिठावास	राम्रो
	३	चौतारा गहिरा ग्वालिक	राम्रो
	४	रिडि थानसिङ्ग	राम्रो
८	१	भुल्खे खोला	राम्रो
	२	पधेरो	राम्रो
	३	चुनेदी	राम्रो
	४	धारादेवी ताकातुङ्ग	राम्रो
	५	वापडी	राम्रो
	६	छाडछाडदी	राम्रो
	७	ढाक्रेघाट	राम्रो

६.२.२ पानीको मुहान सम्बन्धी विवरण :

वडा	क्र.सं.	पानीको मुहानको नाम	पानीको मुहान भएको स्थान	पानीको मुहानको अवस्था	लाभान्वीत घरधुरी	लाभान्वीत जनसङ्ख्या
१	१	अलैची गहिरा	अलैची गहिरा	राम्रो	१५५	७७५
	२	खल्लुक गहिरा	भुटुके	राम्रो	३०	१८०
	३	ढाक्रेवास	भुटुके	राम्रो	२००	१२००
	४	विरूवा	विरूवा जडगल	राम्रो	३७	२१५
	५	वहुला खोला	वहुला खोला	ठिकै	२१	१२६
	६	भालु खोला	भालु खोला	ठिकै	११५	६९०
	७	भैसे डि	भैसे डि	ठिकै	१७	१०२
	८	वुढिकोट खल्लुक गहिरा				
	९	मिहिडदी				
२	१	चिदिया			सबै	
	२	कुवा २			१०० घर	
	३	भडेमरूवा			४ दद्रा २ नं वडा	
		खदाल गैरा			१० घर	
३	१	SRDCN को प्रजेक्ट	एक्लेवर, सिलिङ्गी		६००	३०००
	२	सराई खानेपानी समुह	एक्लेवर		६०	३००
	३	सराई खिरौली खानेपानी समुह			६०	३५०
	४	फुलबारी खानेपानी समुह			५०	२५०
		ओलेस खानेपानी	खाडले	सक्रिय		
		सिलिङ्गी खानेपानी	दमार	सक्रिय		
		खाडले खानेपानी	खाडले		५५०	
		सिघडाडा पुच्छ्रे				
		एक्लेबर	एक्लेवर	सक्रिय	५१५	
४	१	रेधी	रेधी	ठिकै	१०	५०
	२	कोहोल्डुङ्ग कुवा	चित्रेछाप	ठिक	२०	८०
५	१	धावो	धावो	नाजुक	१०	६०
	२	पातिहार	वापुडी	पहिरोको जोखिम	३०	२००
	३	पुरनपानी	पुरनपानी	सामान्य	७	५०
	४	माथागभत्ति	भत्ति	सामान्य	१५	१००
	५	कचकन्नी गैरा	कचकन्नी	सामान्य	४०	३००
	६	पिसेलुङ गैरा	पिसे लुङ	सामान्य	५०	५००

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

	७	नातखोला गैरा	नायरखोला	सामान्य	४०	३००
	८	भुल्के गैरा	भुल्के	सामान्य	२५	२५०
६	१	अलैचे खानेपानी	अलैचे	टयाङ्की ब्यबस्था	२५	२००
	२	मुर्गल खानेपानी	मुर्गले	पोखरी	१०	७०
७	१	वतायुली बिचको	माथागढी ७ ओखरीडाँडा	ठिकै	८	४०
	२	बादुर सुरभिक गैरा	बादुर	अव्यवस्थित	१७	६०
	३	जमुनादी	धावी	अव्यवस्थित	१३	६५
	४	ठाडेखोला साडधोङ्ग खोला	ठाडे	अव्यवस्थित	३६	३००
	५	रिडि	थानसिड खन्या	अव्यवस्थित	२८	१२०
	६	राडलोफान धनुवा	धनुवा	व्यवस्थित	२३	१५०
	७	धारादी खानेपानी मुहान	धनुवा ग्वालिड मौलाथर	व्यवस्थित	११०	६६०
	८	रेथी मुहान	धनुवा	अव्यवस्थित	७५	४९०
८	१	भुल्खे खोला	वेतेनी	राम्रो	१२०	५००
	२	छाडछाडदी	हाडहाडदि	राम्रो	५५	३००
	३	डि गैरा	वेतेनी	राम्रो	१५	८०
	४	धारादेवी पानी मुहान	ताकातुङ्ग	राम्रो	५२	३००
	५	धाक्रे घाट	किहुँडाँडा	राम्रो	३१	२३०
	६	चुनेदी	टोकल्दी	राम्रो	२१	१९०

६.२.३ नदी तथा खोला सम्बन्धी विवरण :

नदी तथा खोलाहरूले प्राकृतिक सुन्दरता भल्क्याउने गर्दछ। यस माथागढी गाउँपालिकामा रहेका नदी तथा खोलाहरूमा : तिनाउ खोला, वाहखोक खोला, अर्जुने खोला, अंगाहा खोला, बिहादी खोला, खहरे खोला, दोन्द्रोखोला, कैरोली खोला, देउराली खोला, भडे वा खोला, भुम्सा खोला, नातखोला गैरा, मनसेवा खहरे खोला, अरूण खोला, वसी खोला, ठाडे खोला, अरूण खोला, साध खोला, भुल्खे खोला, ठाडे खोला, किहुँ खोला आदि रहेका छन।

वडा	क्र.सं.	नदी तथा खोला नाम	नदी तथा खोला भएको स्थान	नदी तथा खोलाको अवस्था
१	१	तिनाउ खोला	दोहोरा	वर्खामा बढने हिउदमा घटने
	२	वाहखोक खोला	दमार	वर्खामा बढने हिउदमा घटने
	३	अर्जुने खोला	भुटुके	वर्खामा बढने हिउदमा घटने
	४	अंगाहा खोला	गोटामे घाट	वर्खामा बढने हिउदमा घटने
	५	बिहादी खोला	सातदोवाटो	वर्खामा बढने हिउदमा घटने
	६	रिठे खोला		
	७	भीखोक खोला	वुढिकोट दमार	

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

२	१	तिनाउ खोला		वर्खामा बढने हिउदमा घटने
	२	खहरे खोला		
३	१	तिनाउ खोला		नियन्त्रीत
	२	खहरे खोला		नियन्त्रीत
	३	दोन्द्रोखोला		नियन्त्रीत
४	१	कैरोली खोला	माथागढी -४, कैरोली	सुकेको
	२	देउराली खोला	माथागढी -४, खरीबुटे	बगीरहने
	३	भडेवा खोला	माथागढी -४, भडेवा	बगीरहने
५	१	भुम्सा खोला	माथागढी ५	गैरो
	२	नातखोला गैरा	धामिघा	पहिरोले पुरेको
	३	मनसेवा खहरे खोला	मनसेवा पाकरी	खहरे
६	१	गाठादी खोला	माथागढी ६	
	२	आधाजरी खोला	माथागढी ६	
	३	अलैची खोला	माथागढी ६	
	४	भुम्सा खोला	माथागढी ६	
७	१	अरूण खोला	बहादुरपुर खोन्च्यारलुङ	राम्रो
	२	वसी खोला	थाडसिडवास	राम्रो
	३	ठाडे खोला	धराफोन	राम्रो
८	१	अरूण खोला	ताकातुङ्ग मटेरीको सिमानामा	राम्रो
	२	साध खोला	टोकल्दी ज्यामिरेको सिमानामा	राम्रो
	३	भुल्खे खोला	बहादुरपुर वेतेनीको सिमानामा	राम्रो
	४	ठाडे खोला	बहादुरपुर ताकातुङ्गको सिमानामा	राम्रो
	५	किहुँ खोला	किहुँडाँडा	राम्रो

६.२.४ तालतलैया र पोखरी र सीमसार क्षेत्र सम्बन्धी विवरण

वडा	क्र.सं.	तालतलैया र पोखरी र सीमसार क्षेत्रको नाम	स्थान	अवस्था	क्षेत्रफल
३	१	पचासी ताल	कसेनी, सराई		२० रोपनी
५	१	पुरनपानी सीमसार	माथा	सामान्य	२ रोपनी
	२	धावुकी सिमसार	बिजुलीवन	सामान्य	१.५ हेक्टर
८	१	सत्यवती मन्दिर ताल	बहादुरपुर	ठीकै	६.५ रोपनी

६.२.५ संरक्षित पानीमुहान, जमिन र भौतिक संरचना (नाम, स्थान, क्षेत्रफल)

वडा	क्र.स.	संरक्षित पानीमुहान, जमिन र भौतिक संरचनाको नाम	रहेको स्थान	संरक्षित पानी मुहान, जमिन, खेतवारी र संरचना	
				इकाई	परिमाण
		संरक्षित पानी मुहान	हेक्टर		
१	१	माथिल्लो पधेरो कुवा	माथागढी १ चिदीपानी	३ मि.	१
	२	पल्लो पधेरो कुवा	सप्त पथ	४ मि.	१
	३	ढावदी कुवा	चिदिपानी	१ मि.	१
	४	जोगदी कुवा			
	५	केवरादी कुवा			
	६	भुटुके कुवा			
	७	ठुलो पधेरो			
	८	गोदाम पधेरो			
	९	किरिया आप कुवा			
२					
३	१	धारादी कुवा पानी मुहान	धारादी		
	२		सराई		
४	१	मौलेधारा पानी मुहान	माथागढी -४, मौले खापुक	रोपनी	२
५					
६	१	पुरनपानी मुगेलगैरा			
	२	सिमल पाहर भुल्के गैरा			
	३	कराडदी, पधेरोटारी खोला			
	४	अलैचा खोला ढुंगा खोला			
	५	आप खोला गोठादी			
नदी नियन्त्रण					
		भुम्सा खोला, गोठादी खोला			
संरक्षित खेतवारीको क्षेत्रफल					
		अदापी १६५ रोपनी			
संरक्षित गल्छी र पहिरो					
		भुटुके, कुम्भी, चारघरे,			
		तल्लो मटेरी खानपानी मुहान	माथागढी -७	हेक्टर	२५
		माथिल्लो मटेरी खानेपानी	माथागढी -७, र हवास मटेरी	हेक्टर	२५
		भुल्खे खोला मुहान	माथागढी -८, वेतेनी		०.२५
		धारादेवी पानी मुहान	माथागढी -८, ताकातुङ्ग		०.२

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

		नदी नियन्त्रण तथा उकासबाट संरक्षित क्षेत्रको नाम			
		तारजाली	माथागढी -४, खापुक डौडे खोला	किमि	५
		संरक्षित खेतवारीको क्षेत्रफल			
		भिरालो रोकथाम तथा संरक्षित संरचना			
		संरक्षित गल्छी र पहिरो		सङ्ख्या	
७	१	बगरखोला गल्छी	माथागढी ७ धनुवा, ग्वालिङ, मौलाथर टोल		

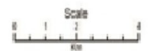
६.२.७ स्रोत नक्शा

पाल्पा जिल्लाको माथागढी गाउँपालिकामा रहेका जलस्रोत र जलाधार सम्बन्धीको विवरण नक्सा

जलस्रोत र जलाधार सम्बन्धी विवरण

१. यस गाउँपालिकामा रहेका जलाधार क्षेत्रहरू ११ वटा, महान क्षेत्रहरू १३ र सोलामालाहरू १६ रहेका छन् ।

६.३ जैविक विविधता र वातावरणकी सेवा

जैविक विविधता भन्नाले पृथ्वीमा रहेका सबै प्रकारका जीवजन्तु तथा वनस्पतिका आणुवांशिक, प्रजातिगत र पारिस्थितिक प्रणाली विविधता भनेर बुझिन्छ। जैविक विविधताबाट मानिसले प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा अनेकौँ वस्तु तथा सेवाहरू जस्तै खाना, ऊर्जा, औषधि, अक्सिजन आदि निरन्तर पाइरहेका छन्। जैविक विविधताको अत्यधिक उपयोग हुँदै जाँदा, जैविक विविधतामा ह्रास आउनुका साथै प्राकृतिक प्रक्रिया असन्तुलित भई मानव जीवनको अस्तित्व नै खतरामा पर्ने कुरा मनन गरी, सन् १९९२ मा आयोजित पृथ्वी शिखर सम्मेलनले जैविक विविधता महासन्धि पारित गरेपछि, सन् १९९३ देखि जैविक विविधता महासन्धि कार्यान्वयन हुँदै आएको छ। यस महासन्धिले जैविक स्रोतहरूको संरक्षण र दीगो उपयोग तथा त्यसको उपयोगबाट प्राप्त हुने लाभको समन्यायीक बाँडफाँडलाई विशेष महत्व दिएको छ। संयुक्त राष्ट्रसंघको आह्वानमा, प्रत्येक वर्ष जैविक विविधता सम्बन्धी जनचेतना जगाउने उद्देश्यले, मे २२ तारिखलाई अन्तर्राष्ट्रिय जैविक विविधता दिवसका रूपमा मनाउने गरिन्छ।

विश्व मानचित्रमा नेपाल भौगोलिक रूपले सानो देश भए पनि, जैविक विविधताको हिसाबले नेपाल विश्वको तथा एसियाको क्रमशः २५औँ र ११औँ स्थानमा रहेको छ। जैविक विविधता रणनीति (२०१४-२०२०) अनुसार विश्वमा पाइने कुल वनस्पती प्रजातिको ३.२ प्रतिशत तथा कुल जीवजन्तु प्रजातिको १.१ प्रतिशत नेपालमा पाइन्छ। यी प्रजातिहरू मध्य कैयौँ स्थानिय प्रजाति पनि छन्। एक अध्ययन अनुसार, नेपालका ग्रामीण भेगका मानिसले झन्डै १,४४३ प्रजातिका जडिबुटी प्रयोग गर्छन्। यसरी प्राकृतिक रूपमा नेपाल निकै धनी र अद्वितीय रहेको तथा अधिकांश नेपाली जनता कृषि र वनमा निर्भर रहेको तथ्यलाई ध्यानमा राखी, नेपाल सरकारले जैविक विविधता महासन्धिको उद्देश्य प्राप्तिका लागि उल्लेखनशील भूमिका खेलेको छ।

वातावरण ऐन, २०५३ को दफा २ अनुसार-ब्रह्माण्ड प्राकृतिक, साँस्कृतिक र सामाजिक प्रणालीहरू, आर्थिक एवम मानववी क्रियाकलापहरू र ती अवयवहरू बीचको अन्तर्क्रिया तथा सम्बन्धलाई वातावरण भनेर परिभाषित गरेको छ। पृथ्वीमा मानिस लगायत वनस्पती, पशुपंक्षी, सुक्ष्म जीव, आदिको विविधता तथा पारिस्थितिक प्रणालीहरूको किसिमलाई जैविक विविधता भनको छ। जैविक विविधताले वंशाणुगत तथा प्रजातडी विविधतालाई जनाउँछ। कुनै स्थानको जैविक विविधता भन्नाले प्रति एकाई वर्गमा विद्यमान जीवाणु, वंशाणु, प्राणी र त्याहाँको पारिस्थितिक प्रणालीलाई जनाउँछ। जैविक विविधता भित्र पारिस्थिक प्रणालीको विविधता : वंशाणुगत विविधता : प्रजाती विविधता : विभिन्न पक्षलाई उल्लेख गरिएको छ।

माथागढी गाउँपालिकाको हकमा पनि यस्ता जैविक विविधताहरू प्रशस्त छन् संरक्षण व्यवस्थापनको आवश्यकता देखिएको छ। जस्तै यस गाउँपालिकामा जनावर तथा चराचुरूङ्गीहरूमा : चितुवा, मृग, कालिज, ढुकुर, तीत्रा चरा, बाथ, वन बाखा, ढुकुर, ढेडुवा बाँदर, कालिज लुइचे, स्याल/प्याउरो, बादर, मृग, वन बिरालो, ढुकुर, कोइली, स्याल, दुम्सी आदि रहेका छन्। त्यसैगरी वनस्पति जन्म विविधतामा : निम, साल, सल्ला, दाल चिनी, लाली गुराँस, कटुस, शिमल, चिउरी, हरी, बरौ, अमला, पाखनभेद लगाएतका जडीबुटी समेत रहेका छन्।

६.३.१ वासस्थानका आधारमा महत्वपूर्ण जनावर तथा चराचुरूङ्गीको विवरण

वडा	क्र.सं.	जङ्गली जनावरको नाम तथा चराचुरूङ्गीको नाम	सङ्ख्या	बासस्थान
१	१	चितुवा	१०	जङ्गल
	२	मृग	५०	जङ्गल
	३	कालिज	४००	जङ्गल
	४	ढुकुर	२००	जङ्गल
	५	तित्रा		
	६	जुरेला		
	७	सारा		

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

	८	वकुल्ला		
	९	खोले हास		
	१०	दुम्सी		
	११	बादर		
२				
३	१	तीत्रा चरा	३००	सरापकोट जङ्गल
	२	बाथ	६	सरापकोट जङ्गल
	३	वन बाख्रा	२०	सरापकोट /सिलङ्गी वन
	४	ढुकुर	६०	सरापकोट /सिलङ्गी वन
४				
५	१	धेडुवा बाँदर	४००	माथागढी -५ जङ्गल
	२	कालिज लुइचे	१००	माथागढी -५ जङ्गल
	३	स्याल /फ्याउरो	५०	माथागढी -५ जङ्गल
६	१	कालिज, लुइचे		हरियाली जंगल
	२	मृग, बादर, स्याल, चितुवा		जंगल, गुफा, ओडार
७	१	बादर, स्याल	९०००	जङ्गल
	२	मृग, वन बिरालो	२०००	जङ्गल
	३	कालिज, लुइचे	२०००	जङ्गल
	४	ढुकुर, कोइली	८०००	जङ्गल
८	१	स्याल	२००	राहु खोला वन
	२	मृग	५०	पिपरडाँडा वन
	३	बादर	५००	थपना पहाड
	४	दुम्सी	७५	थुडमास डहर वन
	५	खरायो	१५०	
	६	कालिज	१७५	
	७	लुइचे	१००	
	८	तित्रा	१९०	
	९	सुगा	२००	

६.३.२ महत्वपूर्ण वनस्पति विवरण

वडा नं.	क्र.सं.	वनस्पतिको नाम	उपयोग
१	१	निम	छालाको लागि
	२	साल	दाउरा, फर्निचर उपकरण निर्माण
	३	सल्ला	दाउरा
	४	दाल चिनी	मसला
	५	लाली गुराँस	पेट सम्बन्धी समस्या
	६	काफल, अमला	
	७	कुरीलो	फलफूल
३	१	खर्म	कम्पनीमा कच्चा पदार्थको रूपमा उपभोग
	२	कटुश	च्याउ उत्पादनका लागि
	३	शिमल	प्लाई निर्माणका लागि
६	१	चिउरी पखानवेद चौतारा	सर्के मर्केकोमा लगाउने खाने,
	२	सिकारी लहरा हडचुर	
	३	हरो, बरो, सौर, काउलो, दालचिनी	
७	१	चिउरी	तेल
	२	हरो	औषधी
	३	बरो	औषधी
८	१	हरो	औषधी
	२	अमला	भिटाभिन
	३	चिउरी	तेल
	४	पाखनभेद	औषधी
	५	नास्पति	फलफूल
	६	कागती	भिटाभिन फलफूल

६.५ विपद जोखिम तथा व्यवस्थापन

विपद जोखिम व्यवस्थापन भन्नाले प्रकोपका प्रतिकूल असरहरू एवम विपदको संभावनालाई कम गर्ने ध्येयका साथ तय गरिएका रणनीति, नीति तथा सामना क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रमको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक प्रशासनिक निर्देशन, सांगठनिक संरचना एवम व्यावहारिक सीप तथा क्षमताहरूको प्रयोग गर्ने व्यवस्थित प्रक्रिया हो ।

नेपाल बहुप्रकोप जोखिमयुक्त देशहरूमध्ये उच्च जोखिममा रहेको देश हो । नेपालको भौगोलिक वनावट र यसबाट सिर्जित परिणाम जो प्रकोपका दृष्टिले अति संवेदनसिल तथा जोखिमयुक्त अवस्थामा रहेको छ । विभिन्न तथ्याङ्कहरूमा उल्लेख भए अनुसार नेपाल सम्पूर्ण जोखिमको हिसावले २० औं स्थानमा छ । भूकम्पको हिसावले विश्वमा ११ औं, बाढीको हिसावले ३० औं र जलवायु परिवर्तनको हिसावले एशिया स्तरमा छैठौं जोखिमपूर्ण देशका रूपमा रहेको छ । नेपालका २३१५ वटा हिमतालमध्ये २२

वटा फुटने अवस्थामा छ । प्रत्येक वर्ष प्रकोपका ४२० वटा घटना घटेको पाइन्छ । प्रत्येक वर्ष १००० मानिसहरू मारिन्छन् । ८० जना वे पत्ता हुन्छन् ९३५० घरधुरी र १३३०००० जनसङ्ख्या प्रभावित, १६००० घर परिवार विस्थापित, १ अरब भन्दा बढी आर्थिक क्षति हुन्छ ।

यस माथागढी गाउँपालिकामा विपद जोखिम व्यवस्थापनका विभिन्न कार्यक्रमहरू भइरहेका छन् । यस गाउँपालिकामा वडास्तरि तथा गाउँपालिकास्तरि विपद तथा जलवायु उत्थानशील समिति पनि गठन गरिएका छन् । साथै यस गाउँपालिकामा विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना पनि निर्माण गरेर विपद पुर्वका क्रियाकलापहरू (जनचेतना तथा क्षमता अभिवृद्धि, जोखिम न्यूनीकरण, आपतकालिन पुर्वतयारी), विपदको समयका क्रियाकलापहरू, विपद पश्चातका पुर्नलाभ अन्तर्गत पुर्नस्थापना तथा पुर्ननिर्माणका क्रियाकलापहरू आदिका बारेमा समुदायमा जानकारी दिने कार्य भइरहेको छ । यस गाउँपालिकामा विपद व्यवस्थापन तथा पुर्वतयारी सम्बन्धी अभैपनि सडक नाटक, तथा विपद सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रमहरू गर्दै गएमा समुदायको विपदको सामना गर्न सक्ने क्षमतामा वृद्धि हुदै जान्छ । यसको लागि गाउँपालिका भित्र भएका विपदहरू के-के छन् र ति सबै विपदको जोखिमपूर्ण स्थानहरूको पहिचान गरी सो क्षेत्रमा विपद जोखिम न्यूनीकरणका क्रियाकलापहरू अबलम्बन गर्नु जरूरी हुन्छ ।

६.५.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानहरूको विवरण

वडा	जोखिमयुक्त स्थान	घरधुरी सङ्ख्या						
		पहिरो	नदी कटान	बाढी	अति भिरालो	दलदल	अन्य	जम्मा
१	चिदिपानी, ठुलो पहिरे, सातदोवाटो विद्यालय भवन शौ भाग्य मा.वि, आलोक राजामाग							
	माभटोल-घर	१०						
	अगाँहखोला							
२	खहरे बजार सुग्जर			१५ घर				
	तिनाउ खोला, फेदी, दोहोरा बहुवाली खोला							
३	लालपाटी सिमाना र खेतडीग्य भुमी ५५ घर, ४५ घर वाटुलीखर्क ३६	५५						
	सिलंगी ओलेश	६५						
	सिकारकोट छोडीघाट सरापकोट	३०						
	ओभा पुल		नदी कुलो					
४	माथागढी ४ मरमरा	१		१	१			३
	माले बगर			७				
	गोरेडाँडा -घर	६						
५	धाडकोन	१५						

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

	मनसेपा दमार	५						
	दमार	२२						
	आरखोन घाट	१						
	धामिघा	५०						
	हात्तिलुङ	१२						
	मभुवा ढुङ्गा	३						
	मनिसबा	१०						
६	गोठादी खोला, भुम्सा खोला, वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य चौकीमा चुरेश्रृंखला							
	गोठादी खोला, ग्रामोदय मा.वि, भुटके दहको उत्तरी क्षेत्र रिपपाखा, भुटके हुदै दह हुदै रहबास जाने बाटो तथा जगाद भुटके सुनवल जाने बाटो, जागदबाट खपडाँडा जाने बाटो,							
	कुमले देखि अर्गेली जाने बाटो							
७	तल्लो मटेरी	५						
	छापडाँडा	५						
	गोठादी खोला, दह खोला, ठाडो खोला							
	धारादी							
८	किहुडाँडा	८						८
	किहुँ डाँडा-३० घर	३०						
	टोकलदी	१८						
	चरङ्गे, खानेपानी मुहान मुलाबारी खानेपानी							

६.५.२ विपद / प्रकोपबाट भएको मानवही र भौतिक क्षतिको विवरण तथा विपदबाट क्षतिग्रस्त सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार विवरण

वडा	विपद	साल र महिना	स्थान	मानवही क्षति		प्रभावित परिवार वा घरधुरी	भौतिक क्षति		आर्थिक क्षति (रूपैयामा)	प्राकृतिक क्षति (खेती योग्य भूमी वन)	सामाजिक क्षति	उक्त विपद जोखिमले भविष्यमा पर्न सक्ने असर	सूचना पुष्ट्याइको विधि
				मृत्यु	घाइते		घर	अन्य					
वडा १	भूकम्प	२०७२					सामान्य						
	सडक दुर्घटना	२०७०	ढाक्रेबास(जिप)	५ जना	७ जना								
		२०७२	वुढीकोट (त्याक्टर)	२ जना									
	चट्याङ	२०७५	भुटुके तल्लो	१ जना									
वडा २	भूकम्प	२०७२				१२२ पूर्ण क्षति ८८ सामान्य क्षति		विद्यालय					
	बाढी	२०७३	खहरे पुल	१ जना									
		२०७०	रूप्मे खोला	१ जना									
		२०७२			बाइक पल्टेर ८ जना								
		२०७४	तिनाउ खोलामा	१ जना बगाएको									
		२०७५	वयरघारी							३० रोपनी खेतझीग्य जमिन			
	पहिरो		बाक्सानी, चलेदी, देउराली			१ घर जोखिममा		गोठ, खर बारी					
	सडक दुर्घटना	२०७२	मोहनेमा (त्याक्टर)	१	१ जना								

६.५.३ विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय

प्रकोप		वैशाख	जेठ	असार	साउन	भदौ	असोज	कात्तिक	मङ्सिर	पुस	माघ	फागुन	चैत
भूकम्प	पहिले (३० वर्ष)	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
	अहिले	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
पहिरो	पहिले (३० वर्ष)			√	√	√							
	अहिले			√	√	√	√						
बाढी तथा खहरे	पहिले (३० वर्ष)				√	√							
	अहिले				√	√							
सडक दुर्घटना	पहिले (३० वर्ष)	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
	अहिले	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
आगलागी	पहिले (३० वर्ष)	√											√
	अहिले	√											√
हुरीवतास	पहिले (३० वर्ष)	√	√									√	√
	अहिले	√	√									√	√
चट्याड	पहिले (३० वर्ष)	√	√	√	√	√							√
	अहिले	√	√	√	√	√							√
जनावर आतंक	पहिले (३० वर्ष)	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
	अहिले	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
महामारी	पहिले (३० वर्ष)			√	√	√				√	√		
	अहिले			√	√	√				√	√		

६.५.४ विपद व्यवस्थापनको पूर्वतयारी

यस माथागढी गाउँपालिकामा विपद पूर्वतयारीका लागि यस गाउँपालिकाको स्थानीय विपद व्यवस्थापन योजना पनि तयार भएको छ। पहिचान गरिएको जोखिम पहिचान तथा विश्लेषण सडकटासन्नताको आधारमा यस माथागढी गाउँपालिकामा भूकम्प, पहिरो, बाढी, सडकदुर्घटना, आगलागी, हुरीवतास, चट्याङ, जनावर आतंक, महामारी आदि जस्ता जोखिम रहेको छ। यसैगरी यस गाउँपालिकामा सुख्खा खडेरीको क्रमहरू बढ्दै गएको, पानीका मुहानहरू सुक्दै जाने गरेको, पानी कम पर्ने गरेको तथा पर्दा पनि अत्याधिक पर्ने गरेको, बेमौसमी आसिनाहरू पर्ने, फलफुल तथा तरकारीहरूमा किरा बढी लाग्ने गरेका जस्ता विभिन्न जलवायु जन्य समस्या पनि देखिएको छ। यस गाउँपालिकाले पहिचान गरेका विपद पूर्वतयारी तयारी तथा जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरू निम्न अनुसार रहेको छ।

प्रकोप वा विपद	वडा	विपद पूर्वतयारी तथा जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरू	स्रोतको व्यवस्था	
			जिसस	गैर सरकारी संस्थाहरू
भूकम्प	माथागढी गा.पा.	भूकम्प प्रतीरोधात्मक घर तथा भवन निर्माण गर्ने	गाउँपालिका	गैर सरकारी संस्थाहरू
	माथागढी गा.पा.	पूर्वतयारीका उपायहरूको बारेमा जानकारी गराउने, सुरक्षित स्थानको पहिचान गन	गाउँपालिका	गैर सरकारी संस्थाहरू
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-१	माफ टोलको- १० घर पहिरोको उच्च जोखिममा भएकाले पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका	गैर सरकारी संस्थाहरू
पहिरो	माथागढी गा.पा. वडा नं.-१	सातदोवाटो विद्यालय भवन शौभाय आ.वि, आलोक राजामाग पहिरोको उच्च जोखिममा भएकाले तारजाली लगाउने	गाउँपालिका	गैर सरकारी संस्थाहरू
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-१	सातदोबाटोको पहिरोले रामपुर सडक खेतियोग्य भुमी जोखिममा भएकाले चेक डयाम तयार गर्ने	गाउँपालिका	गैर सरकारी संस्थाहरू
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-१	अर्भला सामुदायिक वन, भुटुके भैसीकोट -३ घर, देउराली डाँडा (साविक ६)-२ घर पहिरोको उच्च जोखिममा भएकाले पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका	गैर सरकारी संस्थाहरू
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-१	सादोबाटो विद्यालयमा चेक डयाम तथा जाली लगाउने	गाउँपालिका	गैर सरकारी संस्थाहरू
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-१	चदौली आलोक राजमार्गमा चेक डयाम तथा जाली लगाउने	गाउँपालिका	गैर सरकारी संस्थाहरू
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-१	भुटुके भैसीकोटमा चेक डयाम तथा तारजाली लगाउने	गाउँपालिका	गैर सरकारी संस्थाहरू
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-२	रूप्से कर्णधार मा.वि.को क्षेत्रमा तारजाली तथा रिटेनिड वाल लगाउने	गाउँपालिका	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-२	साविकको ४ र ५ को सिमाना मोटबाटोमा पहिरोको जोखिम भएकाले न्यूनीकरणका उपायहरू अवलम्बन गर्ने	गाउँपालिका	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-३	लालपाटीसम्म तारजाली तथा पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-३	सिलंगी ५५ घर पहिरोको जोखिममा भएकाले सो क्षेत्रमा तारजाली तथा पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका	गैर सरकारी संघसंस्था
माथागढी गा.पा. वडा नं.-३	ओलेसको ६५ घर पहिरोको जोखिममा भएकाले तारजाली तथा पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका	गैर सरकारी संघसंस्था	

	माथागढी गा.पा. वडा नं.-३	सिकारकोट, छोडीघाट, सरापकोटको ३० घरधुरी पहिरोको जोखिममा भएकाले तारजाली तथा पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-३	बाटुलीखर्कको ३६ घर जोखिममा भएकाले तारजाली तथा पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-३	शिखारकोट पहिरोका कारण खेतियोग्य जमिन तथा बालीनाली जोखिममा भएकाले जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरू अबलम्बन गर्ने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था
पहिरो	माथागढी गा.पा. वडा नं.-४	गोरेडाँडा -६ घर पहिरोको उच्च जोखिममा भएकाले पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-४	बोहखरा पहिरोले मोटरबाटो तथा संरचना जोखिममा हुने तथा मुख्य बाटो अवरुद्ध हुने भएकाले पहिरोको जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरू अबलम्बन गर्ने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था
पहिरो	माथागढी गा.पा. वडा नं.-५	नाथ खोलाको पहिरोका कारण धौजा फाटेको तथा ८ घर जोखिममा भएको तथा पहिरो नियन्त्रण भन्दा बाहिर भएकाले बस्ती स्थानान्तरण गर्नुपर्ने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-५	चुरे श्रृंखलाको सुकावास देखि गढवास सम्म पहिरोको जोखिम भएकाले जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरू अबलम्बन गर्ने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-५	वंशे डाँडाको पहिरोका कारण बस्ती विस्थापित भएको तथा माटारबाटो खानेपानी जोखिममा भएकाले जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरू अबलम्बन गर्ने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था
पहिरो	माथागढी गा.पा. वडा नं.-६	गोठादी खोला नजिक पहिरोको जोखिम भएकाले तारजाली लगाउने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-६	ग्रामोदय मा.वि मा पहिरोको जोखिम भएकाले पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-६	भटुके दहको उत्तरी क्षेत्र रिपपाखामा तारजाली लगाउने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-६	भटुके हुँदै दह हुँदै रहबास जाने बाटो तथा जगाद भटुके सुनवल जाने बाटो पहिरोको जोखिममा भएकाले जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरू अबलम्बन गर्ने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-६	जागदबाट खपडाँडा जाने बाटो कुमले देखि ओर्ली जाने बाटो पहिरोको जोखिममा भएकाले जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरू अबलम्बन गर्ने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था
पहिरो	माथागढी गा.पा. वडा नं.-७	तल्लो मटेरीको-१० घर पहिरोको उच्च जोखिममा भएकाले पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-७	तल्लो मटेरीको-५ घर पहिरोको मध्यम जोखिममा भएकाले तारजाली लगाउने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-७	छापडाँडा-५ घर पहिरोको मध्यम जोखिममा भएकाले तारजाली लगाउने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-७	धारादी पहिरोले ४ घरको खानेपानीको मुल जोखिममा भएकाले सो स्थानमा तारजाली तथा पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था
पहिरो	माथागढी गा.पा. वडा नं.-८	बाहुनडाँडा, किहुँ डाँडा -३० घर पहिरोको उच्च जोखिममा भएकाले तारजाली तथा पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जिस्सस	गैर सरकारी संघसंस्था

	माथागढी गा.पा. वडा नं.-८	टोकलादी -१८ घर पहिरोको उच्च जोखिममा भएकाले तारजाली तथा पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-८	जाल्पा बहादुरपुर मोटरबाटो ताकाटुड पहिरोको उच्च जोखिममा भएकाले तारजाली तथा पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-८	किहुँडाँडा खानेपानी, ढाडेघाट खानेपानी मुहान पहिरोको उच्च जोखिममा भएकाले तारजाली तथा पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-८	भुल्खे खोला मुहान, चनेदी मुहान टोकलदीमा पहिरोको उच्च जोखिममा भएकाले तारजाली तथा पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संघसंस्था
बाढी	माथागढी गा.पा. वडा नं.-१	तिनाउ खोला फेदी देखि बहुवारी सम्म जाली लगाउने तथा पक्की पुल निर्माण गर्ने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संस्थाहरू
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-१	अगाँहखोलाको कारण खेतियोग्य जमिन जोखिममा भएकाले खोलाको नियन्त्रण गर्ने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संस्थाहरू
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-१	बाख्रोर खोलादेखि तिनाउ खोला सम्म जाली तथा तटबन्ध लगाउने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संस्थाहरू
बाढी	माथागढी गा.पा. वडा नं.-२	खहरे बजारको १५ घर पहिरोको उच्च जोखिममा भएकाले पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-२	तिनाउ खोला, फेदी, दोहोरा बहुवारी खोला नियन्त्रण गर्ने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-२	गडा खोलाका बाढीले ३ वटा क्षेत्र प्रभावित भएकाले हेमपाइप राख्ने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-२	सुजर खोला बाढीका कारण ३ कि.मि. जती जोखिममा भएकाले खोलाको नियन्त्रण गर्ने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संघसंस्था
बाढी	माथागढी गा.पा. वडा नं.-३	खहरे खोलाले बजार सहित खेततीय्य जमिन नष्ट गर्ने भएकाले सो क्षेत्रमा तारजाली तथा पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-३	बहुवारी तल्ला क्षेत्रमा तारजाली तथा पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संघसंस्था
बाढी	माथागढी गा.पा. वडा नं.-४	माले बगर -७ घर उच्च जोखिममा भएकाले सो स्थानमा पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-४	मालेबगर रहबास खोला कटान भएकाले १ कि.मि. जति तटबन्ध निर्माण गर्ने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-४	केरउली फेदी देखि सातमुले सम्मको २ कि.मि. जति बाढीको जोखिममा भएकाले जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरू अबलम्बन गर्ने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संघसंस्था
बाढी	माथागढी गा.पा. वडा नं.-५	भुम्साखोला बाढीका कारण वडा नं.- ५ र ६ गरी १५ कि.मि जति जोखिममा भएकाले जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरू अबलम्बन गर्ने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संघसंस्था
बाढी	माथागढी गा.पा. वडा नं.-६	गोठाली खोलाले कुलो, बाँध तथा खेतियोग्य जमिन कटान गर्न सक्ने भएकाले यसको नियन्त्रण गर्ने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-६	भुम्सा खोलाका कारण जगाद बस्ती, रहबास खोलाको साँधमा बाढीको जोखिम भएकाले तारजाली तथा पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जिस्स	गैर सरकारी संघसंस्था

	माथागढी गा.पा. वडा नं.-६	वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य चौकीमा चुरेश्रृंखलामा बाढीको जोखिम न्यूनीकरणका लागि तार जाली तथा ग्याविड वाल लगाउने	गाउँपालिका जि.सस	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-६	भुम्साखोला बाढीका कारण वडा नं. ५ र ६ गरी १५ कि.मि जति जोखिममा भएकाले जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरू अबलम्बन गर्ने	गाउँपालिका जि.सस	गैर सरकारी संघसंस्था
बाढी	माथागढी गा.पा. वडा नं.-७	गोठावी खोला, दह खोला, ठाडो खोला बाढीको उच्च जोखिममा रहेकाले तारजाली तथा पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जि.सस	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-७	वसनी खोलाको बाढीले खेतियोग्य जमिनलाई क्षति गर्ने भएकाले तटबन्ध निर्माण गर्ने	गाउँपालिका जि.सस	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-७	आरूड खोलाले वडा नं.- ७ र ८ को बिच बहादुरपुर र रहवासको बिचमा, दाँया वाँया तटबन्ध निर्माण गर्ने	गाउँपालिका जि.सस	गैर सरकारी संघसंस्था
बाढी	माथागढी गा.पा. वडा नं.-८	चरड्यो, खानेपानी मुहान मुलाबारी खानेपानी बाढीको उच्च जोखिममा भएकाले तारजाली तथा पर्खाल लगाउने	गाउँपालिका जि.सस	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा. वडा नं.-८	आरूड खोलाले वडा नं. ७ र ८ को बिच बहादुरपुर र रहवासको बिचमा, दाँया वाँया तटबन्ध निर्माण गर्ने	गाउँपालिका जि.सस	गैर सरकारी संघसंस्था
सडक दुर्घटना	माथागढी गा.पा.	सडकमा बाटो काटदा होशियारी अपनाउने	गाउँपालिका जि.सस	गैर सरकारी संघसंस्था
	माथागढी गा.पा.	तिब्र गतिमा सवारी साधन नचलाउने	गाउँपालिका जि.सस	गैर सरकारी संघसंस्था
आगल(लगी	माथागढी गा.पा.	समुदाय तथा बस्ती नजिक रहेका बिजुलीका पोल, तार तथा टूला रूखहरूको काट छाट तथा मर्मत गर्ने	गाउँपालिका जि.सस	गैर सरकारी संघसंस्था

६.५.५ स्रोतको उपलब्धता तथा पहुँच

यस तालिकामा माथागढी गाउँपालिकामा उपलब्ध भौतिक, मानव संसाधन, सामाजिक स्रोत सामाजिक संरचना अदिको बारेमा तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

विवरण	माथागढी गाउँपालिका									
	वडा नं-१	वडा नं-२	वडा नं-३	वडा नं-४	वडा नं-५	वडा नं-६	वडा नं-७	वडा नं-८	जम्मा	
पुल	२ वटा	३ वटा	१ वटा	६ वटा	५ वटा	६ वटा	४ वटा	३ वटा	३० वटा	
सडक	२ वटा				४ वटा	५ वटा	३ वटा	३ वटा	१७ वटा	
बाँध		६ वटा			१ वटा	१ वटा			८ वटा	
विद्यालय भवन	७ वटा	४ वटा	७ वटा	११ वटा	६ वटा	४ वटा	६ वटा	३ वटा	४८ वटा	
सुरक्षित आवास तथा स्थान		२ वटा	४ वटा	३ वटा	२ वटा	१ वटा		२ वटा	१४ वटा	
सामुदायिक चर्पी		१ वटा		२ वटा					३ वटा	
मदरसा										
सञ्चारका साधन	२ वटा							१ वटा	३ वटा	
यातायतका साधन										
पूर्वसूचना प्रणाली										
लाइफ ज्याकेट										
मानव संसाधन										
आधारभूत खोज तथा उद्धार तालिम प्राप्त जनशक्ति										
जिल्ला विपद प्रतिकार्य सम्बन्धी तालिम प्राप्त जनशक्ति										
तालिम प्राप्त पौडीबाज										
तालिम प्राप्त स्वयंसेवक						५ जना		१ जना	६ जना	
ग्रामीण महिला स्वास्थ्य कार्यकर्ता	१ जना	१ जना		१ जना	६ जना	५ जना			३८ जना	
तालिम प्राप्त कृषि प्राविधिक	१ जना	३ वटा	१ जना	१० जना				१ जना	१६ जना	
शिक्षक		११ वटा	४० जना					३५ जना	८६ जना	
कर्मचारी		१५ वटा	१० जना	२५ जना				१४ जना	६४ जना	

६.५.६ आपतकालिन यातायात साधन सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	आपतकालिन यातायातका साधन	सम्पर्क नम्बर
१	एम्बुलेन्स	९८४९६०८५०
२	एम्बुलेन्स	९८००७३७६९२
६	भुपु एम्बुलेन्स	९८४९६०८०५०

६.५.७ खुल्ला क्षेत्र विपद जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन कोष सम्बन्धी विवरण

वडा	खुला चउर रहेको स्थान	आपतको समयमा अटाउन सक्ने क्षमता (जना)	सेफ सेल्टरको रूपमा प्रयोग गर्न सकिने भवन रहेको स्थान	आपतको बेला अटाउने क्षमता (जना)	हेलिकप्टर अवतरणको स्थानहरू	अन्य
१						
२	गैराबारी	१५०		२००		
	दश	२००		३००		
	हाटबजार	५००		१०००		
३	दिव्यज्योती अगाडी	३०,०००				
४						
५	बहखर भञ्ज्याङ	३००	दमार स्कुल	२००		
	मौलाथर चौर	३००	बालविकास शिक्षा भवन	२५		
	समन पोखरा चौर ठिमुरा	२००		-		
	माथागढी चौर	५००	माथागढी मन्दिर पौवा	२०		
६	साडिमरे चौर	२०००				
७	पेलेगा चौर	२००				
८	घोर्लीखरक	८००		१०००	१२	
	सत्यवती मन्दिर क्षेत्र	५००		६००	७	
	खरडाँडा	१५००		२००	३	
	वोखोर डाँडा	३००		३५०	४	

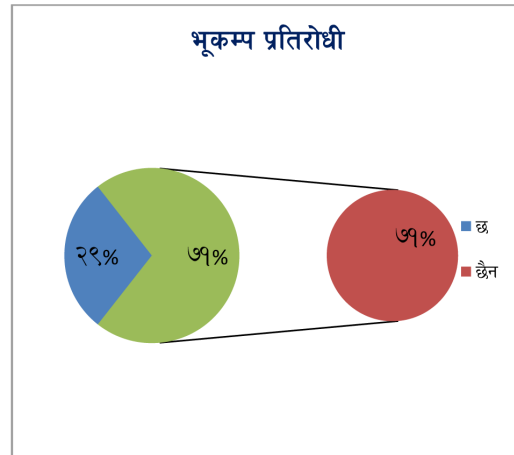
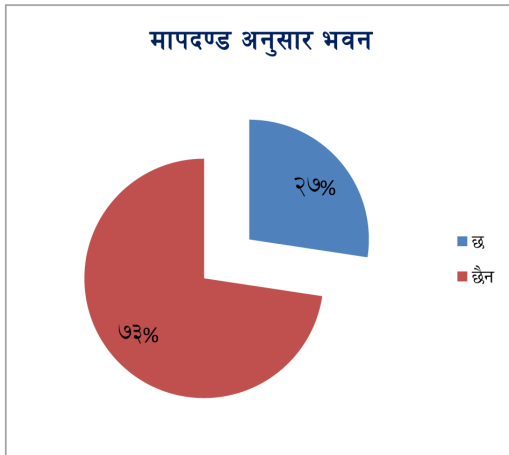
विपद जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन कोषको रकम

क्र.सं.	संस्थाको नाम	रकम रु.	स्थापना वर्ष	कोषको स्रोत
३	माथागढी गाउँपालिका	३९,९९,९९९	दृष्टन्त	गाउँपालिका

६.५.८ घरको मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतीरोधीको पहिचान

यस गाउँपालिकामा ५०३ घर अर्थात १५% भवन मापदण्ड अनुसार बनेका छन् भने २८४९ अर्थात ८५% मापदण्ड अनुसार बनेका छैनन्। यसका साथै भूकम्प प्रतीरोधी घर ३२७ अर्थात १०% छन् भने ३०२२ घर अर्थात ९०% घर भूकम्प प्रतीरोधी छैनन्।

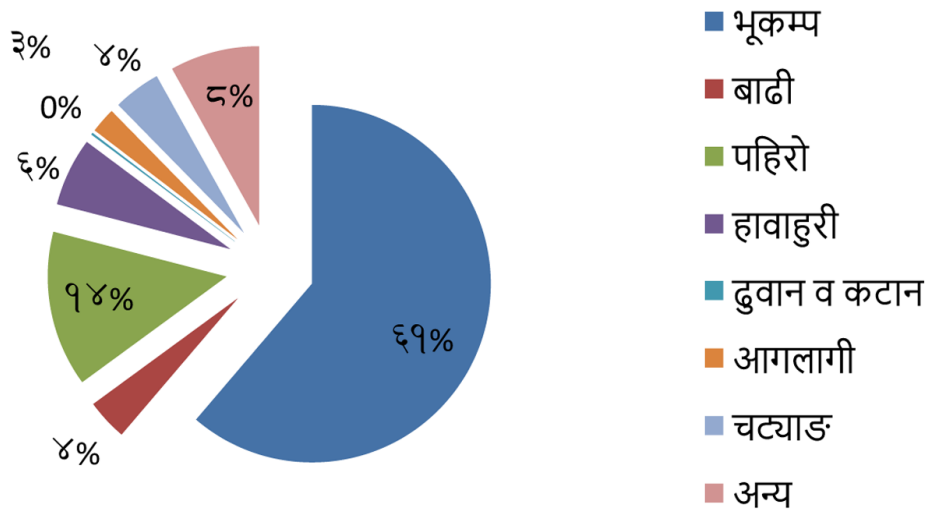
वडा	घरधुरी	मापदण्ड अनुसार भवन छ वा छैन		भूकम्प प्रतीरोधी छ वा छैन	
		छ	छैन	छ	छैन
१	९१२	१०२	८१०	७५	८३७
२	४९६	२११	२८५	३०७	१८९
३	१२३२	६४९	५६३	७५६	४७६
४	९६४	९९	८६५	१०८	८५६
५	४३२	३३	३९९	४२	३९०
६	४७८	२२०	२५८	८३	३९५
७	४२०	९२	३२८	११०	३१०
८	३०६	२९	२७७	२९	२७७
जम्मा	५२४०	१४३५	३८०५	१५१०	३७३०

६.५.९ प्रकोपको उच्च जोखिममा बसोबास गरेको घरपरिवार

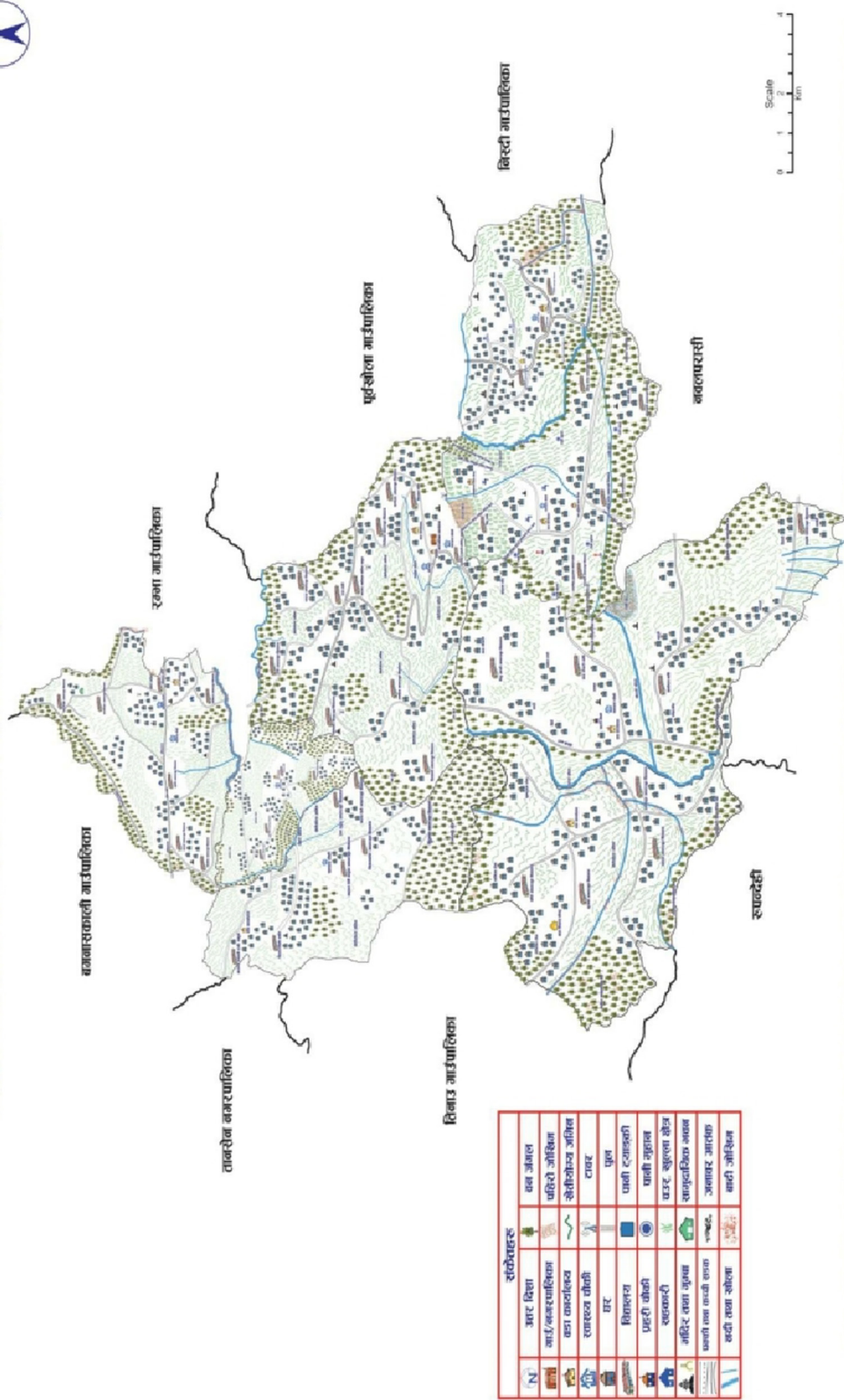
वडा	तपाईंको घर कस्तो प्रकारको प्रकोपको उच्च जोखिममा छ ?								
	जम्मा घरधुरी	भूकम्प	बाढी	पहिरो	हावाहुरी	डुवान वा कटान	आगलागी	चट्याड	अन्य
१	९१२	६९५	१	८१	७४			२७	३४
२	४९६	३५६	३५	५०	१	६	११	१९	१८
३	१२३२	७३५	८४	१८२	१		२२	७६	१३२
४	९६४	४६३	१४	३४५	२७		३५	२६	५४
५	४३२	३०४	५	१६	३४	४	४३	९	१७
६	४७८	१५१	५२	६८	१६९		११	२६	१
७	४२०	३३१	१४	२२	२३		५	१४	११
८	३०६	१४४	१	२७	८		२	२२	१०२
जम्मा	५२४०	३१७९	२०६	७९१	३३७	१०	१२९	२१९	३६९

प्रकोप जोखिम

६.५.९ स्रोत नक्सा

पाल्पा जिल्लाको माथागढी गाउँपालिकामा रहेका विपद् सम्बन्धीको विवरण नक्सा

संकेतहरू	
	उत्तर दिशा
	स्रोत
	आग
	खस्रोत
	भूकम्प
	खस्रोत
	खस्रोत
	खस्रोत
	खस्रोत
	खस्रोत
	खस्रोत
	खस्रोत
	खस्रोत
	खस्रोत
	खस्रोत
	खस्रोत
	खस्रोत
	खस्रोत

स्रोत नक्सा : यो नक्सा थपामा उपर्युक्त स्रोतहरूको आधारमा तयार पारिएको छ। यस नक्साको तयारीमा विभिन्न स्रोतहरूको सहयोग प्राप्त भएको छ। यस नक्साको तयारीमा विभिन्न स्रोतहरूको सहयोग प्राप्त भएको छ। यस नक्साको तयारीमा विभिन्न स्रोतहरूको सहयोग प्राप्त भएको छ।

परिच्छेद ७ : भौतिक विकासको अवस्था

आर्थिक-सामाजिक रूपान्तरणको प्रमुख शर्त हो, भौतिक पूर्वाधार। सडक, रेल, विमानस्थल, जलमार्ग, भवन, विद्युत, संचार, खानेपानी, ढल, सिंचाइ जस्ता पक्षहरू भौतिक पूर्वाधार हुन भने शिक्षा र स्वास्थ्य सेवा सामाजिक पूर्वाधारका विषयहरू हुन। नेपालको आर्थिक विकासको चर्चा गर्दा भौतिक पूर्वाधारलाई केन्द्रमा राख्ने गरिएको छ। खाल्टाले भरिएका सडक, जोखिमपूर्ण राजमार्ग, गुणस्तर हीन सार्वजनिक यातायात सेवा, पानी नआउने धारा जस्ता कारणले पूर्वाधार विकास जनजिब्रोको विषय बनेको छ। राजनीतिक नेतृत्व देखि सर्वसाधारण सम्ममा विकासको आकांक्षा चुलिएको छ। तर, सामाजिक, सांस्कृतिक, भौगर्भिक र पर्यावरणही संवेदनशीलतालाई ध्यानमा नराखी गरिने पूर्वाधार निर्माणले विनाश निम्त्याउन सक्छ। नागरिकको सहज र गुणस्तरही दैनिक जीवन तथा आर्थिक वृद्धिका लागि भौतिक पूर्वाधारको भूमिका अपरिहार्य हुने कुरामा भने आम सहमति जस्तै छ।

प्रत्येक समुदायसंगै बस्ती बस्तीको आर्थिक तथा सामाजिक विकासको लागि आवश्यक आधारभूत पूर्वाधार सडक यातायात हो। यातायातको सबै भन्दा कम खर्चिलो माध्यम हो। गाउँपालिकाका क्षेत्र भित्र बसोबास गर्ने मानिसहरूले पूर्वाधार विकासका आधारमा के-कस्तो प्रकारका सेवा सुविधा पाईरहेका छन् र त्यसको अवस्था के-कस्तो रहेको छ भन्ने बारेमा अध्ययन गर्नको लागि यस क्षेत्रमा प्राप्त हुने न्यूनतम आधार क्षेत्रहरूलाई सहस्राब्दी विकास लक्ष्य र दिगो विकास लक्ष्यले अंगिकार गरेको वातावरणही दिगोपनलाई आधार मानी अध्ययन तथा विश्लेषण गरिएको छ। यस परिच्छेदमा भौतिक पूर्वाधारको स्थिति र त्यसको उपयोगको अवस्थालाई प्रस्तुत गरिएको छ। जस अर्न्तगत सडक, स्वास्थ्य, यातायात, विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा, सञ्चार तथा प्रविधि, आवास तथा भवन जस्ता विषयहरू समावेस गरिएको छ।

७.१ यातायात पूर्वाधार

देश विकासका विभिन्न सुचकहरूमध्ये यातायात क्षेत्र पनि एक प्रमुख सूचक हो। यातायात क्षेत्रको विकासले देशको आर्थिक समृद्धिमा महत्वपूर्ण योगदान राख्दछ। नेपालमा इस्वी सम्बत १९४० मा जर्मनका तानाशाह एडल्फ हिटलरले नेपालका तत्कालीन राजा त्रिभुवनलाई मर्सीडिज कार उपहार स्वरूप प्रदान गरेका थिए। यद्यपी सो समयमा नेपालमा सडकको पूर्वाधार निर्माण हुन नसक्दा उक्त कारलाई मजदुर लगाएर काठमाडौं खाल्डोमा बोकेर ल्याइएको थियो। त्यो नेपालको यातायात क्षेत्रको विकासको पहिलो प्रयास थियो। तर पछिल्लो समयमा भने उद्योग व्यवसाय जतिकै एक ठुलो व्यवसायको रूपमा यातायातको विकास फस्टाएको छ। देशको आर्थिक समृद्धिको महत्वपूर्ण पाटो यातायात हो अहिले। यद्यपी यातायात क्षेत्रमा रहेका विकराल समस्याका बाबजुत पनि नेपालको यातायात व्यवसाय, क्षेत्र आफ्नै रफ्तारमा अगाडी बढेको छ। आजको सन्दर्भमा रहेर हेर्ने हो भने यातायात क्षेत्र र यातायातका साधनहरू आम नेपालीहरूको अभिन्न अङ्गको रूपमा पनि विकसित हुदै गएको पाउछौ।

७.१.१ सडक संजालको विद्यमान अवस्था

यस माथागढी गाउँपालिका भित्र रहेका सडकहरूको अवस्थालाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

वडा	क्र.स.	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरू		लम्बाई (कि. मि.)	प्रकार (कच्ची, ग्राभेल, कालो पत्रे)	लाभान्वित जनसङ्ख्या
			देखि	सम्म			
१	१	आलोक राजमार्ग	आर्यभञ्ज्याङ	हुमिन रम्भा रामपुर सम्म	७	कालोपात्रे	१०,०००
	२	बधवारी	बधवारि	धैरेनी	१०	कच्ची	१५००
	३	फेदी खोकखोला सडक	फेदी	खोकखोला	१४	कच्ची	१५००
	४	दोहोरा ढाक्रेवास सडक	दोहोरा	ढाक्रेवास	८	कच्ची	१०००
	५	भञ्ज्याङ पोखरा आयुर्वेदिक कोटु, सातदोबाटो सडक	भञ्ज्याङ पोखरा आयुर्वेदिक	कोटु, सातदोबाटो	७	कच्ची	११००
	६	फेदी चारघरे स्वास्थ्य चौकी सडक	फेदी	चारघरे स्वास्थ्य चौकी	९	कच्ची	९००
	७	माडी चक्रपथ	फेदी	टिन्डीआँप			
२	१	दोहरा साठी पाईला	गैरावारी	बनसम्म	१०	कच्ची	
	२	भञ्ज्याङ फेदी	भञ्ज्याङ	फेदी	५	कच्ची	
	३	सपाङ्दी धारादी	सपाङ्दी		८		
	४	रजैपोखी ओखले			१		
	५	हलहलेडाडासम्म	भञ्ज्याङदेखी हलहलडाडा हुदै	दोहरासम्म	७		
	६	कसेनी बोक्सादी	कसेनी	बोक्सादी	५		
	७	दद्रा रिङरोड	दद्रा	दद्रा	३		
३	१	वास्टारी भडेवा सडक खण्ड	खिरौली	खहरे			
	२	चरचरे आच्यभञ्ज्याङ	बाहादुरीखोला	खहरे			
	३	सराई ओलेस	सराई	ओलेस	१०	कच्ची	५०००
४	१	तानसेन रहवास	हर्नेटार	मरमरा	३	कच्ची	४००
	२	तानसेन रहवास	फापरवारी	वढरवर	५	कच्ची	६३२
	३	तानसेन रहवास	ढोलीवास	केरौलीफेदी	४	कच्ची	२५०
	४	तानसेन रहवास	सातमुले	गोठडाँडा	३	कच्ची	१५०
५	१	जगल दमार हुदै भुम्सा मोटर बाटो	दमार	तिनाउ भुम्सा	१६	कच्ची	६००
	२	गडवास भाङपोल्टा	गडवास	भाङपोल्टा	६	कच्ची	१००
	३	गोठादी मार्ग	सुर्खावास	खैरेनी	१२	ग्राभेल	१०००
	४	ओखलढुंगा पुरनवासी मोटरबाटो	ओखल		१०	कच्ची	५०
	५	गुडवास मनसेवा मभुवा मोटरबाटो	गडवास				
६	१	गोठादी मार्ग	भडेवा	जगात	५	कच्ची	२८०
	२	गोठादी मार्ग	जगात	गोठादी स्कुल	२	कच्ची	२६०

‘माथागढी गाउँपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

७	१	बास्ताडी, भडेवा, रहवास, मटेरी, दुम्किबास	बास्ताडी	रहवास		कच्ची	३०००
	२		रहवास	मटेरी, ओखरगैडा		कच्ची	
	३	धनुवा मोटरबाटो	वालिक	धनुवा खोत्वारलुङ्ग		कच्ची	६००
	४	गोठादी छापडाँडा थानसिङ्ग मोटरबाटो	थानसिङ्ग	जगात		कच्ची	२००
	५	फेदि ठाडे मोटरबाटो	फेदि	ठाडे भुटुके सुनोल	७२	कच्ची	७००
	६	खन्दा रहवास मोटरबाटो	टिमुरधारा	रहवास		कच्ची	२००
	७	चिरतुङ्ग, महिलाचौर मोटरबाटो	महिलाचौर	चिरतुङ्ग रहवास		कच्ची	१००
८	१	जल्पा -बहादुरपुर	पुर्वखोला -२	बहादुरपुर	१०	कच्ची	३५००
	२	मटेरी -ताकातुङ्ग	रहवास	बहादुरपुर	५	कच्ची	३२००
	३	बहादुरपुर ताकातुङ्ग ज्यामिरे	बहादुरपुर	ज्यामिरे	५०	कच्ची	४५००
	४	दुम्किबास बहादुरपुर पाल्पा	दुम्किबास	बहादुरपुर	१००	कच्ची, पक्की	४०००

७.१.२ पैदल मार्ग

यस माथागढी गाउँपालिका भित्र पर्ने स्थानीय पैदल मार्गहरू प्रस्तुत गरिएको छ।

वडा	क्र.स.	पैदलमार्गको नाम	जोडिने बस्तीहरू		लम्बाई (कि.मि.)	लाभान्वित जनसङ्ख्या
			देखि	सम्म		
१	१	स्थानीय पैदलमार्ग	धैरेनी जाउपोखरा	सातदोबाटो	८	७००
	२	स्थानीय पैदलमार्ग	दोहोरा यामकुना	सातदोबाटो	९	१२००
	३	स्थानीय पैदलमार्ग	माडी	भुटुके, जाउपोखरा, धैरेनी, अंगाहाखोला	१५	१८००
	४	स्थानीय पैदलमार्ग	अंगाहा खोला	बिहादी हुदै सातदोबाटो	८	७००
	५	स्थानीय पैदलमार्ग	माडी मिहिडाँडा	चिदिपानी	७	५००
	६	स्थानीय पैदलमार्ग	चारघरे	सातदोबाटो	६	१९५
२	१	खहरे गैरावारी			१	
	२	गैरावारी गैरावारीमाथी			५०० मि.	
	३	जोरपोखरादेखी पासडाडा			२५० मि.	
	४	दवादी गौवाडादेखी देउराली			५०० मि.	
	५	दोहरादेखी भञ्ज्याङ			४	
	६	दोहरादेखी पिपलडाँडा			५०० मि.	
	७	पडिखोलादेखी बामडाडा			४	
३	१	ओलेस कोडेलेख	ओलेस	कोडेलेख	३	
४	१	हर्नेटार अर्खला	हर्नेटार	अर्खला	३	१५०
	२	हर्नेटार मरमरा	हर्नेटार	मरमरा थामंगा	३	४००
	३	चौलेनी कोलुवा डण्डेदी	चौलेनी	डण्डेदी	४	३००

‘माथागढी गाउँपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

५	१	दमार वंशेडाँडा	दमार	वंशेडाँडा	७	१५०
	२	ढाडकुन ग्याभ्रडाँडा मौलाथर	ढाडकुन	मौलाथर	५	८०
	३	ढाडकुन हात्तिलुङ्ग	ढाडकुन	हात्तिलुङ्ग	२	१००
	४	दमार माथा	दमार	माथा	३	१००
	५	मभ्रुवा गोल्डेलुङ्ग	मभ्रुवा	गोल्डेलुङ्ग	३	५०
६	१	घारी पैदलमार्ग	जगात	घारी	७ किमी	२५०
७	१	बगरखोला वडा कार्यालय बाट धनुवा खोन्थारलुङ्ग	तिनघरे	खोन्थारलुङ्ग	३ किमी	५००
	२	वालिक देखि मटेरी	वालिक	मटेरी	५ किमी	४००
	३	मटेरी काम्ले बाटो	मटेरी	ओखडीगैडा चरडो	३ किमी	८००
	४	ठाडे ढाबी बादुर	ठाडे	बादुर ढाबी	१ किमी	५००
	५	गरगरेडाँडा	रहवास	चिरतुङ्ग	६ किमी	७००
	६	सिमलगौरा	थानसिङ्ग	छापडाँडा भुवनपोखरी	२ किमी	२००
	७	टिमुरधारा बाटो	वालिक	खन्धा	४ किमी	५००
८	१	बहादुरपुर रहवास	बहादुरपुर	धनुवा रहवास	१२	१०००
	२	ताकातुङ्ग सर्दि	ताकातुङ्ग	धनुवा रहवास	२०	१५००
	३	बहादुरपुर ताकातुङ्ग	बहादुरपुर	सर्दि नवलपुर	१८	८००
	४	बहादुरपुर आकाशेदेव	बहादुरपुर	मलघाम ज्यामिरे	२१	७००
	५	बहादुरपुर साठीकोहोल	बहादुरपुर, वेतेनी	साठीकोहोल	१०	३००

७.१.३ निर्माणाधीन गाउँपालिका स्तरडी सडकहरू

वडा	क्र.सं.	निर्माणाधीन गाउँ वा नगरस्तरडी सडकको नाम	लम्बाई (मि.) (कि.मि)
१	१	फेदिदेखि खोक खोला	१५ किमी
		दोहरा साठीपाईदा	५ कि.मि.
		रजैपोखरा देखि फेदी	४ कि.मि.
३	१	सराई एक्लेवर पक्की बाटो	६५० मि.
	२	सराई सरापकोट बाटो (स्तरोन्नती)	३ कि.मी
	३	सराई ओलेश मोटरबाटो (स्तरोन्नती)	६ कि.मी
	४	सराई सिलङ्गी मोटरबाटो	६ कि.मि.
४			
५	१	जगात दमार हुदै भ्रुमसा मोटरबाटो	१८
	२	वंसीडाँडा मौलाथर मोटरबाटो	५
	३	गडवास ठिमुरा भाडपोल्टा मोटरबाटो	८
	४	ओखलुङ्गा माथा पुरनपनि मोटरबाटो	६

‘माथागढी गाउँपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

८	१	भडेवा केरौली, आर्गिडाँडा, बहादुर	३० किमी
	२	जल्पा, बहादुरपुर, ज्यामिरे, नित्याल	१०० किमी
	३	बहादुर, मटेरी, सर्दि मोटरबाटो	५० किमी

७.१.४ सवारी सुविधा र रूट :

यस माथागढी गाउँपालिका भित्र भएर गुडने सवारी साधन र चल्ने रूट प्रस्तुत गरिएको छ ।

वडा	क्र.सं.	सवारी साधनको नाम	चल्ने रूट
३	१	श्रीनगर यातायात	बुटवलदेखि तानसेन, गोठादी
	२	पश्चिमाञ्चल बस समिति	खहरे तानसेन, फेदी बुटवल
६	१	मुस्ताङ्ग, बोलेरो, फोर्स	गोठादी देखि तानसेन सम्म
	२	बस, मोटरसाईकल	मथागाढी ६ गोठादी
७	१	बस	तानसेन, बुटवल, रहवास, मटेरी
	२	जीप	तानसेन, बुटवल रहवास
८	१	जीप	बहादुरपुर, जल्पा, कुमिन, अर्ध, तानसेन
	२	बस	बहादुरपुर, मटेरी, सर्दि, दुम्किवास, नवलपुर
	३	बस	ताकातुङ्ग मटेरी रहवास भडेवा, तानसेन, बुटवल

७.१.५ भोलुङ्गे पुल तथा पुल र पुलेसा

यस माथागढी गाउँपालिका भित्र पर्ने भोलुङ्गे तथा पुल र पुलेसाहरूको अवस्थालाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

वडा	क्र.सं.	पुलको नाम	पुल भएको खोला वा खोल्सीको नाम	जोडिने बस्तीहरू		भोलुङ्गे / काठे / टूट्ट / पक्की	लम्बाई (मि.)	अवस्था (राम्रो, ठीकै, जीर्ण)	निर्मित साल
				देखि	सम्म				
१	१	जोगी रहपुल	अंगाहा खोला	खोक खोला	अंगाहा खोला	भोलुङ्गे		ठीकै	
	२	लेउ डाँडा पुल	अंगाहाखोला	गोटामे	लेउ डाँडा	काठे	३०	ठीकै	२०७१
२	१	खहरेपुल	सुन्दर	माथागढी	२२ ३ सम्म	टूट्ट	५००	जिर्ण	
	२	बहादुरी भोलुङ्गेपुल	पनेर घाट	बहादुरी	सिलिङ्गी	भोलुङ्गे	१५०		
४	१	ओभा पुल		खिरौली	अम्लियान	पुल	८		
	२	हर्नेटार भोलुङ्गे पुल	गोठादी	गोठादी	भडेवा मरमरा	भोलुङ्गे	८३६	राम्रो	२०५६
	३	चौलेनी पुल	खापुक खोला	मौले ऐति डाँडा	ईजार डाँडा	पक्की	६	राम्रो	२०६६
५	१	बछेलाघाट पुल	भडेवा खोला	गोठादी	भडेवा	पक्की	१३	राम्रो	२०७५
	२	फिन्दुडघाट पुल	भुम्सा खोला	ताडक	फिन्दुड	भोलुङ्गे	३५	ठीकै	२०५२
	३	गौडेरहघाट पुल	भुम्सा खोला	दमार	मौहाघाट	भोलुङ्गे	३०	राम्रो	२०७३
	३	लाकुरीघाट पुल	भुम्सा खोला	धाडकोन	गडवास	भोलुङ्गे	४०	राम्रो	२०५८

‘माथागढी गाउँपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

	४	ढाउनघाट पुल	भुम्सा खोला	धाडकोन	हात्तिलुङ	भोलुङ्गे	३२	राम्रो	२०७२
	५	सुर्खाबास पुल	भुम्सा खोला	सुर्खाबास	धामिघा	भोलुङ्गे	३५	ठिकै	२०६८
६	१	गोठादी पुल	गोठादी खोला	जगात	चाल्दी	पक्की	२२ मि	राम्रो	२०७५
	२	गोठादी पुल	गोठादी खोला	सेरा	काफल थुङ्गा	ट्रस्ट	१५ मि	राम्रो	२०७१
७	१	चिडीगाङ्ग पुल	आरूण खोला	मटेरी	ताकातुङ्ग	भोलुङ्गे	५० मि	राम्रो	२०५५
	२	आर्लामघाट पुल	बसनीखोला	जामुने	ओखरी गैँडा	ट्रष्ट	३० मि	राम्रो	२०४०
	३	बसनी पुल	बसनी खोला	जामुने	गाँउटारी	ट्रष्ट	१७ मि	राम्रो	२०३८
	४	स्थानिय पुल कार्यक्रम	बसनी खोला	चलताक रह	भाडवारी	भोलुङ्गे	१८ मि	राम्रो	२०४९
	५	ठाडे पुल	ठाडेखोला	ठाडे	मोयाखर्क	काठे	९ मि	जिर्ण	२०४०
८	१	भुलुक्दी	अरूणखोला	ताकातुङ्ग	चरङ्गे	भोलुङ्गे	३०	राम्रो	२०७२
	२	ओडोरे पुल	आरूणखोला	बहादुरपुर	रहवास	भोलुङ्गे	४०	राम्रो	२०५७
	३	चिरीगाङ्गरह	अरूणखोला	ताकातुङ्ग	मटेरी	भोलुङ्गे	२०	ठिकै	२०५२
	४	वापडी पुल	भुलुक्खोला	बहादुरपुर	भुटुके	काठे	८	जीर्ण	२०६२

७.१.६ टाँढाको बस्तीबाट सम्बन्धित गाउँपालिकाको केन्द्रमा पुग्न लाग्ने अनुमानित समय

यस माथागढी गाउँपालिका भित्र पर्ने टाढाको वस्तीहरूमा पुग्न लाग्ने अनुमानित समय प्रस्तुत गरिएको छ ।

वडा	क्र.सं.	टाँढाको बस्तीको नाम	गाउँपालिकाको केन्द्र पुग्न लाग्ने अनुमानित समय
१	१	धैरेनी	१.३० मिनेट
	२	बधवारी	१ घण्टा
	३	दोहोरा	१ घण्टा
३	१	टिमुरे	३ घण्टा
	२	गल्दी	५ घण्टा
	३	सिलङ्गी	ढाई घण्टा
	४	सरापकोट	२ घण्टा
	५	सिकारकोट	ढाई घण्टा
	६	ओलेस	ढाई घण्टा
	७	छोडीघाट	ढाई घण्टा
४	१	ज्यामिरे	२ घण्टा
	२	मर्खला	३ घण्टा
५	१	वसिडाँडा टोल	४ घण्टा
	२	तारूक गाउँ	४.३० घण्टा

‘माथागढी गाउँपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

	३	धावी पाकरी	४ घण्टा
	४	पुरनपानी	४ घण्टा
	५	सिम्ले	४.३० घण्टा
६	१	अर्गले, कम्भी, सेबले चारघरे	३ घण्टा
	२	वडा कार्यालय देखि गाउँपालिका सम्मको दुरी	५ कि.मी
७	१	माथागढी ७ ओखरीडाँडा	३ घण्टा
	२	खोच्यार लुङ	२.३० घण्टा
	३	ठाडे, ढावो, बहादुर	२.१५
८	१	टोकल्दी	२ घण्टा
	२	माथिल्लो वेतेनी	१.३० घण्टा
	३	चरङ्गे	१.१५ घण्टा

७.१.७ वसपार्क तथा वस विसौनी सम्बन्धी विवरण यस माथागढी गाउँपालिका भित्र पर्ने वस विसौनीका स्थानहरू प्रस्तुत गरिएको छ ।

वडा	क्र.सं.	वसपार्कको नाम	स्थान
३	१	सराई एक्लेवर वस विसौनी	एक्लेवर
	२	सराई खहरे वस विसौनी	खहरे
७	१	तल्लो मटेरी	तुला खरक
	२	रहवास	मौलाथर

७.१.८ स्रोत नक्शा

पाल्पा जिल्लाको माथागढी गाउँपालिकामा रहेका सडक तथा यातायात सम्बन्धीको विवरण नक्सा

७.२ विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा

वि.सं.२०५३ कात्तिक १८ मा वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको स्थापना भएको थियो । यो संस्था विकास समिति ऐन अन्तर्गत गठन भई नेपाल सरकारको अर्धस्वायत्त निकायको रूपमा रहेको छ । तत्कालीन विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको मातहतमा कार्यालय स्थापना गरी सुरुवात भएको यो केन्द्र, सन १९९६ मा भएको क्योटो अभिसन्धीपछि विश्वव्यापी रूपमा हरितगृह ग्यास उत्सर्जन न्यूनीकरणको लागि विकसित मुलुकहरूले नवीकरणशी ऊर्जा क्षेत्रमा सहयोगको हात अघि बढाइरहेको बेला सोही वर्ष नेपालमा वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको स्थापना हुनु आफैमा अनुपम संयोग थियो । केन्द्रले नेपालमा नवीकरणशी ऊर्जा प्रविधिहरूको प्रवर्द्धन तथा विकासको लागि नेपाल सरकारको प्रमुख निकायको रूपमा कार्य गर्दछ । केन्द्रले स्थापनाको सुरुवातदेखि नै नेपाल सरकार तथा विभिन्न दातृ निकायहरूको सहयोगको नवीकरणशी ऊर्जा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । ग्रामीण ऊर्जा विकास कार्यक्रम, ऊर्जा क्षेत्र सहयोग कार्यक्रम, नवीकरणशी ऊर्जा परियोजना, राष्ट्रिय ग्रामीण तथा नवीकरणशी ऊर्जा कार्यक्रम यस केन्द्रद्वारा सञ्चालित महत्वपूर्ण कार्यक्रमहरू हुन ।

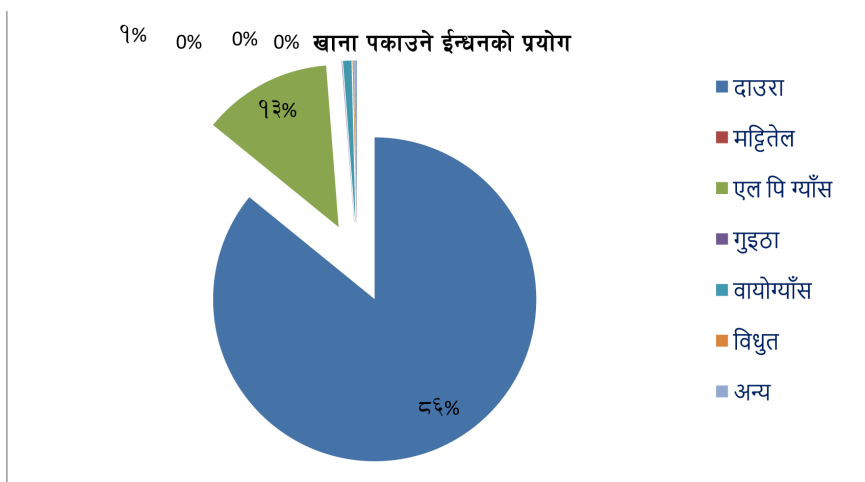
केन्द्रले नवीकरणशी ऊर्जा प्रविधिलाई लक्षित वर्गसम्म पुऱ्याउनको लागि सार्वजनिक निजी साभेदारीको अवधारणा बमोजिम केन्द्री तथा स्थानीयस्तरका सरकारी निकायहरू, वित्तिय संस्थाहरू, निजी कम्पनीहरू, गैरसरकारी संस्थाहरू, उपभोक्ता समूह आदि संस्थाहरूको संलग्नतामा कार्य गर्दै आएको छ । हाल सञ्चालित राष्ट्रिय ग्रामीण तथा नवीकरणशी ऊर्जा कार्यक्रम अन्तिम वर्षमा चलिरहेकोमा यो कार्यक्रमको समाप्तिसँगै केन्द्रले नयाँ कार्यक्रमको पहल अगाडि बढाइसकेको छ । सरकारले ग्रामीण क्षेत्रमा ऊर्जाको पहुँच पुऱ्याउने कार्यलाई निरन्तरता दिनुको साथै तथा शहरी क्षेत्रमा पनि सौर्य ऊर्जा, फोहोरबाट ऊर्जा, सौर्य सडक बत्ती आदिजस्ता नवीकरणशी ऊर्जाको प्रयोग बढाउन आवश्यक नीतिगत व्यवस्था गरी नवीकरणशी ऊर्जा प्रयोगको दायरालाई थप फराकिलो बनाउन सहजीकरण गरेको छ ।

७.२.१ इन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार)

यस गाउँपालिकामा इन्धन अर्थात उर्जा वर्तमान समयको एक महत्वपूर्ण आवश्यकता हो । पृथ्वीको परिक्रमा होस वा जीवन अस्तित्वको सुरक्षामा, उर्जा विना केहि पनि संभव छैन । उर्जाको विविध स्वरूपको प्रयोगबाट नै आजको विज्ञानको उपलब्धि सम्भव भएको हो । यस्तो उर्जाको विविध प्रयोजन मध्ये खाना पकाउन प्रयोग गरिनु पनि एक हो । यस गाउँपालिकामा ४४३५ घर परिवारले दाउरालाई प्रमुख इन्धन रूपमा प्रयोग गरेका छन । यस्तै एल.पि ग्याँसलाई खाना पकाउने इन्धनको रूपमा प्रयोग गर्नेको सङ्ख्या ७३५ रहेको छ । त्यस्तै वायोग्याँसको प्रयोग गर्नेको सङ्ख्या ४६ विद्युतको प्रयोग गर्ने ५, तथा अन्य स्रोतबाट खाना पकाउनेको सङ्ख्या १७ रहेको छ । तलको तालिकामा खाना पकाउने इन्धनको किसिम सम्बन्धी विवरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

वडा	जम्मा घरधुरी	दाउरा	मट्टितेल	एल पि ग्याँस	गुइठा	वायोग्याँस	विद्युत	अन्य
१	९१२	८५६		५३		३		
२	४९६	३८५		१०६				५
३	१२३२	७३९		४३९	२	४०	२	१०
४	९६४	८९५		६७			१	१
५	४३२	४१५		१६				१
६	४७८	४५८		१९			१	
७	४२०	४०३		१३		३	१	
८	३०६	२८४		२२				
जम्मा	५२४०	४४३५		७३५	२	४६	५	१७

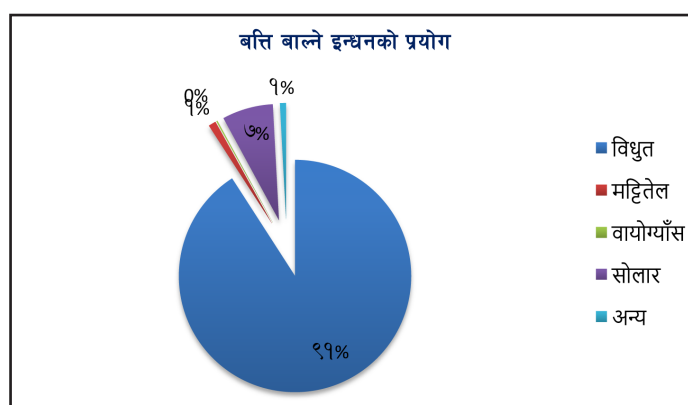
‘माथागढी गाउँपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

७.२.२ बत्ति बाल्ने ईन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार

यस माथागढी गाउँपालिकामा बत्तिको लागि उपयोग गरिने ईन्धनको रूपमा विद्युत, मट्टितेल, वायो ग्याँस, सोलार तथा अन्य स्रोत रहेका छन्। जस मध्ये सबै भन्दा बढि ४७५२ अर्थात ९१ प्रतिशत घरपरिवारले विद्युतको प्रयोग गर्ने गर्दछन भने ३८० घरपरिवार अर्थात ७ प्रतिशत घरपरिवारले सोलारको प्रयोग गर्ने गरेका छन्। त्यस्तै ५३ घरपरिवार अर्थात १ प्रतिशत घरपरिवारले मट्टितेल उपयोग गर्ने गरे को पाईयो। यसका साथै भने १० घरपरिवारले वायोग्याँस प्रयोग गरेका छन्।

वडा	जम्मा घरधुरी	परिवारले प्रयोग गर्ने बत्तिको मुख्य स्रोत के हो ?				
		विधुत	मट्टितेल	वायोग्याँस	सोलार	अन्य
१	९१२	८८९	७		११	५
२	४९६	४६५	९	५	१७	
३	१२३२	११७९	१०	४	२८	११
४	९६४	७२२	९		२१७	१६
५	४३२	३९७	५		२७	३
६	४७८	४१६	७	१	४९	५
७	४२०	४१२			८	
८	३०६	२७२	६		२३	५
जम्मा	५२४०	४७५२	५३	१०	३८०	४५

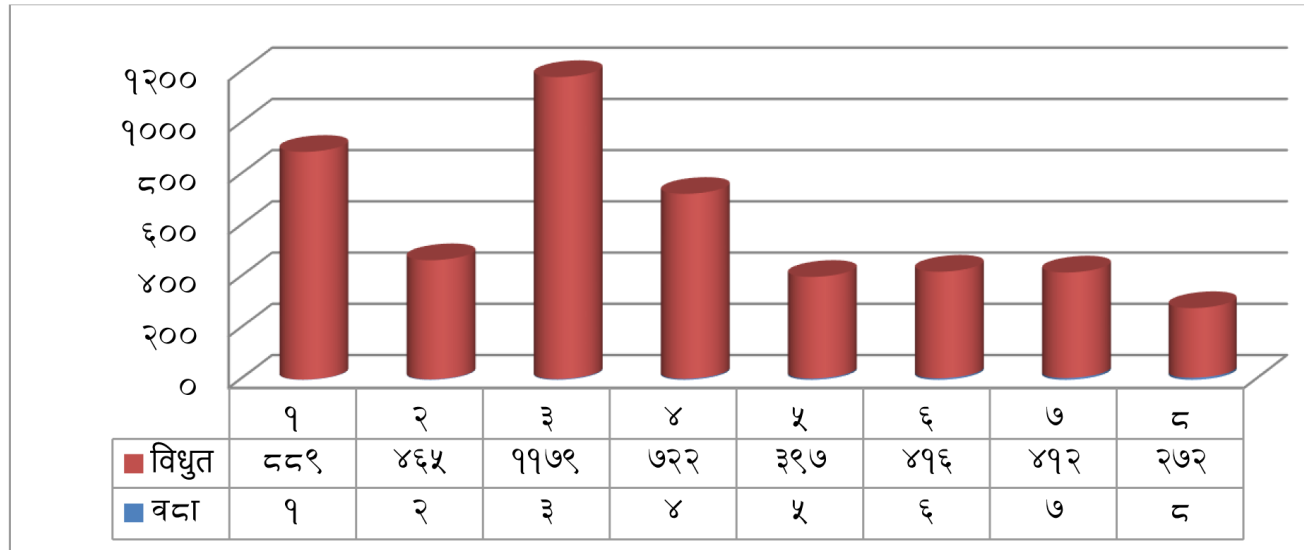

७.२.३ जलविद्युत, सौर्य उर्जा, वायु उर्जाबाट विद्युत उत्पादन विवरण

वडा	क्र.सं.	जलविद्युत, सौर्य उर्जा, वायु उर्जाबाट विद्युत उत्पादन विवरण	उत्पादन इकाई
		जलविद्युत,	
५	१	भुम्सा खोला लघु जलविद्युत आयोजना तेम्पो	६८ कि.वाट
	२	सौर्य उर्जा	
	४	वायु उर्जा	
	१	जलविद्युत उत्पादन	३५ इकाई
७	१	अरूण खोला जलविद्युत	४३ कि.वा.
	२	थानसिङ पेल्ट्रसेट	१.५ कि
	३	ठाडेखोला जलविद्युत	९.५ कि.
	४	मटेरी जलविद्युत	४.५ कि
८	१	किहुँडाँडा लघु जल विद्युत वडा नं. -८	२.५ इकाई
	२	सौर्य उर्जा टोक्लादी	२१ घरलाई पुग्ने

७.२.४ विद्युत उपलब्ध घरपरिवार विवरण

यस गाउँपालिकामा विद्युत उपलब्ध घरपरिवार ४७५२ रहेका छन् । यसलाई तलको तालिका चार्टबाट पनि हेर्न सकिन्छ ।

७.३ सञ्चार तथा प्रविधि

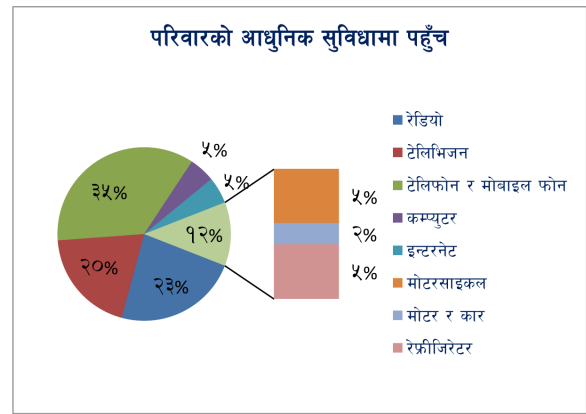
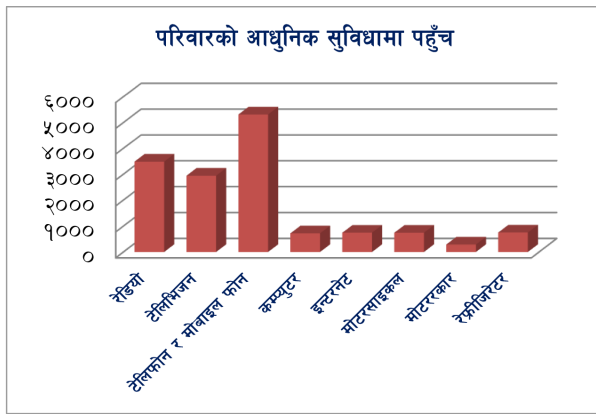
सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको विकास तथा विस्तारका लागि संचार मन्त्रालयको स्थापना वि.सं. २०२८ साल साउन १ गते भएको हो । प्रशासन सुधार सम्बन्धी वि.सं. २००९ सालको प्रतिवेदनले निर्माण र संचार मन्त्रालय स्थापना गर्न सुझाव दिए अनुरूप सो मन्त्रालयको स्थापना भएको पाइन्छ । कार्य विभाजन नियमावली, २०२४ ले सूचना तथा प्रसार मन्त्रालयको व्यवस्था गरेको थियो भने सञ्चारलाई यातायात, सञ्चार र जलविद्युत मन्त्रालयमा राखेको थियो । प्रशासन सुधार आयोग, २०२५ ले सूचना र प्रसारण क्षेत्रलाई गृह, पंचायत तथा सूचना प्रसार मन्त्रालयमा बनाउन सिफारिश गरेको थियो । वि.सं. २०२६ सालमा निर्माण, सञ्चार र यातायात मन्त्रालय स्थापना भएको देखिन्छ । वि.सं. २०२८ सालमा छुट्टै सञ्चार मन्त्रालय स्थापना भएकोमा प्रशासन सुधार आयोग, २०४८ को सिफारिश बमोजिम तत्कालीन सञ्चार मन्त्रालयलाई सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयमा परिवर्तन गरिएको थियो । नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ बमोजिम साविक सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयमा सूचना प्रविधि क्षेत्र समेत थप गरी मन्त्रालयको नाम सञ्चार तथा सूचना प्रविधि कायम गरिएको छ ।

७.३.१ दूरसंचार, हुलाक तथा पत्रपत्रिका सम्बन्धी विवरण

दूरसंचार, हुलाक तथा पत्रपत्रिकाको नाम	संख्या	पहुँच
हुलाक		
चिदिपानी अतिरिक्त हुलाक कार्यालय	१	माथागढी -१, चिदिपानी
कसेनी हुलाक कार्यालय	१	माथागढी -२
कसेनी अतिरिक्त हुलाक	१	माथागढी ३
फाईवर	१	माथागढी ३
इलाका हुलाक	१	माथागढी -४
अतिरिक्त हुलाक	१	माथागढी -६
अतिरिक्त हुलाक रहवास मटेरी	१	माथागढी -७
अतिरिक्त हुलाक	१	माथागढी -८
पत्रपत्रिका		

७.३.२ परिवारको आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण

निम्ना कुन कुन सुविधाहरू परिवारले उपभोग गरेको छ ?									
वडा	घरधुरी	रेडियो	टेलिभिजन	टेलिफोन र मोबाइल फोन	कम्प्युटर	इन्टरनेट	मोटरसाइकल	मोटर र कार	रेफ्रीजिरेटर
१	९१२	४८३	६४८	८३०	६१	३०	१४५	१६	९४
२	४९६	३४७	१०७	२६९	२८५	४५६	१६	१८१	७५
३	१२३२	७६१	८२२	९२५	२१७	२२१	२६१	३९	४०१
४	९६४	६४१	४३८	८३९	५८	७	११७	११	३२
५	४३२	२११	१०८	३४५	५	८	१७	७	७
६	४७८	२०९	१६५	३९३	१८	८	४७	१४	४६
७	४२०	२४१	१४७	३८३	२०	२	२५	२	१८
८	३०६	७१	९८	२७६	९	१	२१		७
जम्मा	५२४०	२९६४	२५३३	४२६०	६७३	७३३	६४९	२७०	६८०

७.४ आवास तथा भवन

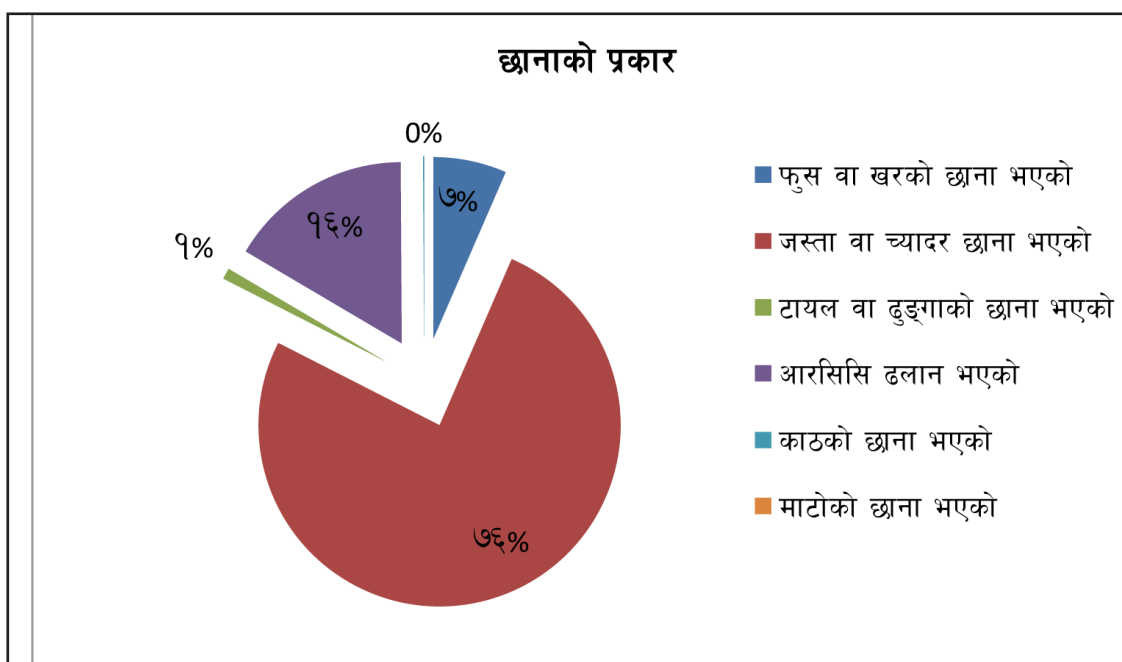
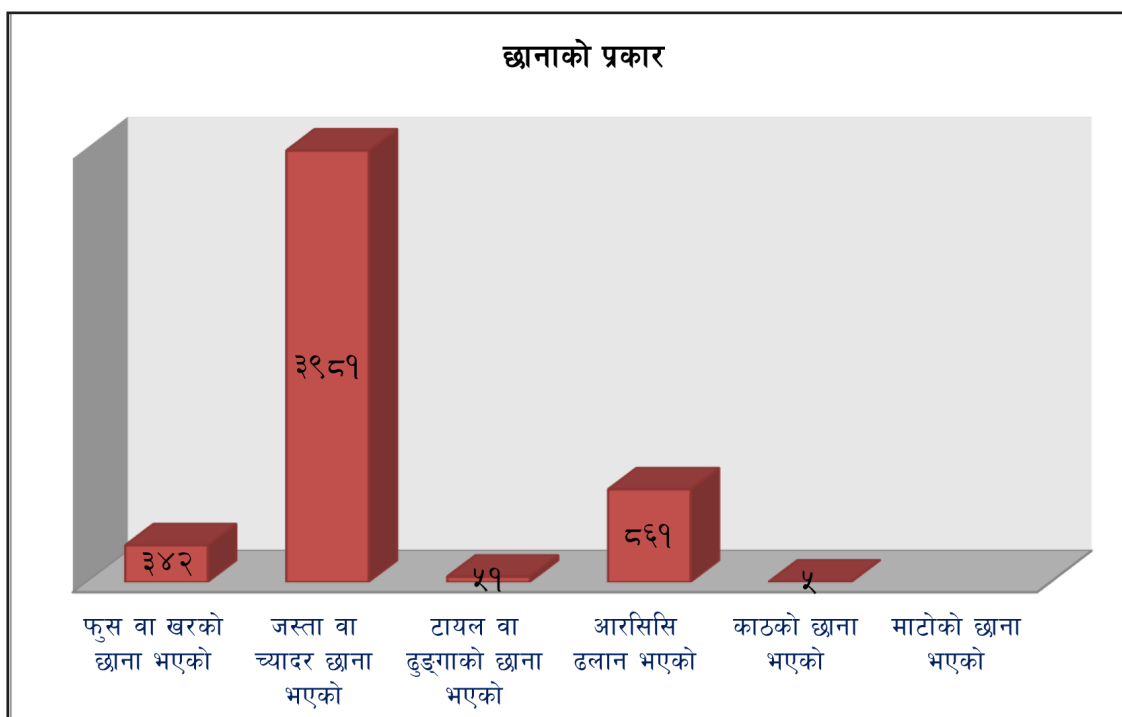
७.४.१ छानोको प्रकारका आधारमा घरधुरी

यस माथागढी गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण अनुसार फुस वा खरको छाना भएको छानाको सङ्ख्या ३४२, जस्ता वा च्यादरको छाना भएको ३९८१, टायल वा ढुङ्गाको छाना भएको ५१, आरसिसि ढलान भएको ८६१, काठको छाना भएको ४, माटोको छाना भएको १ वटा रहेका छन्।

वडा	घरधुरी	फुस वा खरको छाना भएको	जस्ता वा च्यादरको छाना भएको	टायल वा ढुङ्गाको छाना भएको	आरसिसि ढलान भएको	काठको छाना भएको	माटोको छाना भएको
१	९१२	७	७९८	३	१०३	१	
२	४९६	१	३८७	१४	९४		
३	१२३२	१३	७४५	१९	४५५		

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

४	९६४	६१	८०५	४	९४		
५	४३२	८७	३०८		३५	२	
६	४७८	५५	३७५	१०	३६	२	
७	४२०	८२	३१७		२१		
८	३०६	३६	२४६	१	२३		
जम्मा	५२४०	३४२	३९८१	५१	८६१	५	

७.४.२ गाउँपालिका अन्तर्गतका सरकारी भवन सम्बन्धी विवरण

वडा	क्र.स.	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठीकै, जीर्ण)
					जग्गा	भवन	
१							
२	१	महिला भवन	रूपसे	महिला भवन			
	२	वडा भवन	रूपसे	वडा भवन			
	३	स्कूल भवन - कर्णभवन	रूपसे	स्कूल भवन			
	४	बुद्धिविकास	रूपसे				
	५	सपाडदी क्लव भवन	रूपसे				
	६	कृषिक उपज संकलन	रूपसे				
		दोहरा जामुनडाडा	रूपसे				
		सपाडदी प्रा. वि. भवन	रूपसे				
३	१	वडा भवन	सराई		१०		राम्रो
	२	दिव्य ज्योती मा.वि	सराई		७३		राम्रो
	३	कसेनी स्वास्थ्य चौकी	एक्लेवर		५		जीर्ण
	४	युवा सुचना केन्द्र	सराई		१		राम्रो
	५	साहारा देवी स्कूल	एक्लेवर		२५		राम्रो
	६	जल्पादेवी सिलङ्गी	सिलङ्गी				राम्रो
	७	जनउद्धार प्रा.वि.	सरापकोट				राम्रो
	८	विक्रम नि.मा.वि.	सिकारकोट				राम्रो
	९	सिद्धबाबा प्रा.वि.	ओलेस				राम्रो
४	१	माथागढी गाउँपालिका भवन	माथा गढी ४ भडे वा	पालिका भवन			
	२	ईलाका हुलाक भवन	सातमुले	हुलाक			
	३	वडा कार्यालय	सातमुले	वडा कार्यालय			
	४	वन भवन	खलाटारी	सब डिभिजन वन कार्यालय			
	५	वि.पिस्मृति भवन	पालेखोप अर्खला	विपि स्मृति			
	६	तिनकन्या वालविकास केन्द्र	मलेवास	विद्यालय			
	७	हेल्थपोष्ट	मलेवास	स्वास्थ्य चौकी	४ रोपनी	छ	
	८	वन कार्यालय	खलटारी	वन कार्यालय	८ आना		

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

६	१	प्रहरी चौकी	जगात	प्र.अ. चौकी	३ रोपनी	८ आना	छैन
	२	वडा भवन	,,	माथागढी गा.पा.वडा नं ६ को कार्यालय	५ रोपनी	३ आना	जीर्ण
७	१	वडा कार्यालय भवन	राईडाँडा	माथागढी ७ वडा कार्यालय	२ रोपनी	५ बर्ग मिटर	राम्रो
	२	स्वास्थ्य चौकी भवन	राईडाँडा	स्वास्थ्य चौकी	१ रोपनी	४ बर्ग मिटर	राम्रो
	३	वि.पि स्मृति	राईडाँडा	वि.पि स्मृति	१ रोपनी	४ बर्ग मिटर	ठिकै
८	१	बहादुरपुर वडा कार्यालय	ताकातुङ्ग	माथागढी ८, वडाकार्यालय	१ रोपनी	२० लम्बाइ ८ चौडाई	ठिकै
	२	अतिरिक्त हुलाक कार्यालय	बहादुरपुर	अतिरिक्त हुलाक कार्यालय	५ धुर	१० लम्बाइ ४ चौडाई	जीर्ण
	३	स्वास्थ्य चौकी	ताकातुङ्ग	बहादुरपुर स्वास्थ्य चौकी	१० आना	१५ लम्बाइ ५ चौडाई	जीर्ण

७.४.३ सार्वजनिक तथा सामुदायीक भवन

वडा	क्र. स.	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेको छ?	क्षेत्रफल-वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठीकै, जीर्ण)	लाभा(न्वत घरधुरी
					जग्गा	भवन		
१	१	शान्ती महिला समुह भवन	सानोशिखर बगैचा	मासिक बैठक			राम्रो	२०
	२	समाज सुधार महिला समुह भवन	यामकुना	मासिक बैठक			राम्रो	२४
	३	वडा कार्यालयको भवन	चिदिपानी					
२	१	वडा कार्यालयको भवन	रुप्से					
३	१	राकाश भञ्ज्याङ्ग	अग्नी	बैठक	४ रोपनी	५ आना	राम्रो	१५०
	२	बहोमारा महिला समुह	बहोमारा	बैठक	३ रोपनी	४ आना	राम्रो	१००
	३	भिलिफुल महिला भवन	अग्नी	बैठक	१ रोपनी	७ आना	राम्रो	३००
	४	महिला भवन	दमार					
	५	महिला भवन	सिलङ्गी					
	६	युवा भवन	ओलेस					
	७	क्लव भवन	भैसकटटा					
	८	महिला भवन	एकलेवर					
	९	वडा कार्यालयको भवन	सराई					
४	१	सामुदायीक भवन	मरमरा	सभाहल	१२ आना	१		९१
	२	क्लव भवन	केरौली	कलास				
	३	क्लव भवन	चिरेछाप	बैठक				
	४	क्लव भवन	फेचेवास	बैठक				

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

५	१	हात्तिलुङ क्लिनिक	हात्तिलुङ				ठिकै	४०
	२	पाकरी चर्च	पाकरी				ठिकै	४०
	३	टोलविकास युवा क्लव					ठिकै	१५
	४	वडा कार्यालयको भवन	भडेवा					
६	१	वडा कार्यालयको भवन	गोठादी					
७	१	श्री जनजाग्रित सचेतना भवन	ठाडे	सार्वजनिक बैठक	८ बर्ग	६ बर्ग मिटर	ठिकै	टघ
	२	माथागढी गा.पा.रहवास बाहय खोप सेवा केन्द्र	तल्लो मटेरी	खोप संकलन	२ रोपनी	६ बर्ग मिटर	ठिकै	९५
	३	जनकल्याण सार्वजनिक भवन	खान्या	बैठक	१२ रोपनी	२ बर्ग मिटर	राम्रो	१८
	४	चिनकन्या वाल भवन	धनुवा	बैठक	१ रोपनी	२ वर्ग मि.	ठिकै	छघ
	५	वडा कार्यालयको भवन	रहबास					
८	१	बहादुरपुर सभा हल	दुकान टोल	सभा बैठक	१० धुर	५ धुर	राम्रो	६४०
	२	बहुउद्देशी भवन	किँहु डाँडा	विविध कार्यालय	१२ रोपनी	१३ लम्बाइ, ५ चौडाइ	राम्रो	३२
	३	वडा कार्यालयको भवन	वहादुरपुर					

७.४.४ पशुवधशालाको विवरण

क्र.सं.	पशुवधशालाको नाम	स्थान	संख्या
१.	कानुड पशुवधशाला केन्द्र	माथागढी -३ कसेनी, सराई	

७.४.५ शवदाहस्थल सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	शवदाहस्थलको नाम	स्थान	संख्या
१	पिशेलुङ्ग, नाथखोला, शतिघाट	माथागढी -६	३
२	थपना टुगास्थाल	ओलेस	हजारौ
३	अरूण खोला	माथागढी ७ फुस्रे	१
४	वसेनी खोला	माथागढी ७ सतिघाट	१
५	अरूण खोला	माथागढी ८ भोरलुकडी	२
६	घेरलुक घाट	अरूणखोला	१
७	अरूण खोला	सर्सोघाट	१
८	अरूणखोला	फुस्रे	१

परिच्छेद ८ : संस्थागत तथा सुशासनको स्थिती

सुशासन, व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिकाका साथै देशमा विद्यमान सम्पूर्ण संस्थाको संयुक्त प्रयासबाट आमजनताको हित र कल्याणलाई सर्वोपरी ठानी पारदर्शी, उत्तरदायी, सहभागितामूलक, समन्यायीक, सक्षम, स्वच्छ, सुदृढ, कुशल र विधिसम्मत शासन सञ्चालन गर्ने एक प्रकारको अवधारणा, प्रक्रिया वा पद्धति हो। जनतालाई सुशासन प्रत्याभूत गर्ने उद्देश्यले नेपाल सरकारका प्रत्येक कार्यालयमा नागरिक बडापत्रका ठूला-ठूला बोर्ड राखिएका छन्, जसमा सरोकारवाला/सेवाग्राहीले आफ्नो कामको लागि कहाँ-कहाँ र कस-कससँग सम्पर्क गर्न पर्छ र सबै कागजात परा भएमा कति समयभित्र सेवा प्राप्त गर्न सकिन्छ भनी उल्लेख गरिएको हुन्छ। यसका साथै सुशासनकै निमित्त सबै नेपाली नागरिकलाई कानूनबमोजिम गोप्य राख्नुपर्ने बाहेक सार्वजनिक महत्वको कुनै पनि विषयको सूचना मान्ने र पाउने संविधान प्रदत्त हकको संरक्षण तथा संवर्द्धन गर्न तथा सार्वजनिक कामकारबाही पारदर्शी बनाउन र त्यस्ता काम कारबाहीको सूचना दिन सूचना अधिकारी तथा जनताको जनगुनासो व्यवस्थापनका लागि नोडल अधिकृतको समेत व्यवस्था गरिएको छ।

जे जसरी व्याख्या, विश्लेषण गरे पनि सुशासनको मूलमर्म सरकारले सार्वजनिक निकायको काम कारबाहीलाई पारदर्शी तुल्याई, प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपमा जनतालाई पुऱ्याउने सेवा सुविधा विना भेदभाव स्वच्छ, सरल, छिटो छरितो र न्यूनतम लागतमा उपलब्ध गरि दिगो विकास हासिल गर्नेसँग जोडिएको हुन्छ। वास्तवमा आमजनमानस वा सर्वसाधारणको बुझाइमा भएजस्तो सुशासन भनेको भ्रष्टाचार नहुनु मात्र भने होइन। सुशासनका धेरै मानक र आयाम हुन्छन्। जसमा सरकारले जनतालाई प्रदान गर्ने सेवा सहज र सरल रूपमा, यथासमयमा, न्यूनतम लागतमा प्राप्त भएका नभएको लगायत शान्ति सुरक्षा, सरकारका कार्यमा पारदर्शिता तथा विकास निर्माणमा अधिकतम जनसहभागिता जस्ता कुरा पनि सुशासनका मानकमा पर्छन्। सुशासनलाई राजनीतिक, व्यवस्थापकरी, नैतिक, सामाजिक तथा अन्तर्राष्ट्रिय आयामका आधारमा पनि बुझ्न सकिन्छ। जसमा मुख्यगरी विकेन्द्रीकरण, कानुनी राज्य, स्वतन्त्र र निष्पक्ष न्यायपालिका, पारदर्शिता जस्ता कुरा पर्छन्। त्यसैगरी सेवाको गुणस्तरशीलता, प्रशासनिक मूल्य मान्यता र कार्य सम्पादनको स्तर जस्ता सुशासनका सूचकका आधारमा पनि सुशासनको मापन गर्न सकिन्छ।

सर्सर्ती हेर्दा अहिले नेपालमा सुशासन कायम गर्न दर्जनभन्दा बढी ऐन, नियम र संवैधानिक लगायत विभिन्न सरकारी एवम गैरसरकारी निकाय, सङ्घ संस्था, नागरिक समाज तथा दबाब समूहसमेत कार्यरत छन्, तथापि जनताले सुशासनको अनुभूति गरेका छैनन्। यसबाट कागजी ऐन, नियम, कानून र धेरै निकाय हुँदैमा मात्र सुशासन कायम हुन नसक्ने रहेछ भन्ने स्पष्ट हुन आउँछ। अतः सुशासन कायम गर्न तथा भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि धेरै निकाय वा कडा कानूनले भन्दा कानूनको कार्यान्वयनले सबैभन्दा बढी महत्व राख्छ। यसका साथै भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि यस क्षेत्रमा कार्यरत निकाय अधिकार सम्पन्न, सक्षम र स्वतन्त्र हुनुका साथै त्यस्ता निकायको कार्यक्षेत्र स्पष्ट हुनुपर्छ। त्यस्ता संस्थामा कार्यरत कर्मचारीले विना लोभ लालच कानूनको मर्म र भावना अनुसार जिम्मेवारी बहन गरी कार्य गर्न सक्ने हुनुपर्छ। यस्तो तब मात्र सम्भव हुन्छ, जब तत ठाउँमा राजनीतिक भागबण्डाको आधारमा नभई उच्च ज्ञान, सीप, नैतिकता, दक्षता, क्षमता र स्वच्छ छवि भएका स्वतन्त्र, सक्षम र निष्पक्ष पदाधिकारी निर्वाचित, मनोनित वा नियुक्ति भएर जान्छन्। यसो हुन सकेमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण तथा सुशासन कायम गर्ने दिशामा छलाड मार्न सकिन्छ, अन्यथा यी नागरिक बडापत्र, कानून र निकाय देखाउने दाँत मात्र साबित हुन्छन्।

८.१ संगठनात्मक तथा मानव संसाधनको अवस्था

८.१.१ गाउँपालिका संघडी तथा प्रदेश कार्यालय तथा निकायहरू

क्र. स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
१	स्थानीय तह				
	गाउँपालिका/नगरपालिका				
	वडा कार्यालय	माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-१	सातदोबाटो	११	सा.चिदिपानी
	वडा कार्यालय	माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-२			
	वडा कार्यालय	माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-३			
	वडा कार्यालय	माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-४	सातमुले	१४	वडा कार्यालय सबै
	वडा कार्यालय	माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-५	हात्तिलुङ्ग	५	
	वडा कार्यालय	माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-६	जगात	३	माथागढी ६ वडा कार्यालय
	वडा कार्यालय	माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-७	व्वाडलिङ्ग	८	
वडा कार्यालय	माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-८	ताकातुङ्ग	६	बहादुरपुर	
२	स्वास्थ्य संस्थाहरू				
	अस्पताल				
	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र				
	स्वास्थ्य चौकी	चिदिपानी स्वास्थ्य चौकी माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-१	सातदोबाटो	६	चिदिपानी रम्भा
	स्वास्थ्य चौकी १	रूप्से स्वास्थ्य चौकी माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-२	रूप्से		रूप्से
	२	कसेनी स्वास्थ्य चौकी माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-३	एक्लेवर		
	३	वर्थिङ सेन्टर क्लिनिक माथागढी ३ सराई	सराई		
	सामुदायीक स्वास्थ्य ईकाई	माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-४, देवगीर	देवगीर	१	
		हात्तिलुङ्ग सामुदायीक स्वास्थ्य ईकाई	ढाडकुन	२	
		माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-७, रहवास स्वास्थ्य चौकी	राइडाँडा	६	
		माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-८, बहादुरपुर स्वास्थ्य चौकी	ताकातुङ्ग	७	
उप स्वास्थ्य चौकी					
३	कृषि				

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

४	पशु सेवा				
		माथागढी ४ पशुसेवा केन्द्र	सातमुले		
		माथागढी ५, हात्तिलुङ्ग	हात्तिलुङ्ग	१	
५	हुलाक	चिदिपानी अतिरिक्त हुलाक कार्यालय माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-१	चिदिपानी सातदोबाटो	२	चिदिपानी
		रूप्से हुलाक माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-२	माथागढी-२	२	रूप्से
		कसेनी अतिरिक्त हुलाक वडा नं.-३	माथागढी-३ सराई		
		ईलाका हुलाक कार्यालय माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-४	सातमुले	४	माथागढी
		माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-६, अतिरिक्त हुलाक	जगात	६	माथागढी ६
		माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-८, हुलाक कार्यालय	बहादुरपुर	२	बहादुरपुर
६	वन				
	१	काकास भज्याड सामुदायीक वन	माथागढी ३ सराई		
	२	सिलङ्गी सामुदायीक वन	माथागढी ३ सिलङ्गी		
	३	ओलेस सामुदायीक वन	ओलेस		
		माथागढी सव डिभिजन वनकार्यालय	खलाटारी	६	माथागढी गा.पा
७	प्रहरी कार्यालय				
	जिल्ला/प्रदेश				
	इलाका				
	चौकी	माथागढी गाउँपालिका वडा नं.-६, माथाप्रहरी चौकी	जगात	६	माथागढी-६
८	अन्य कार्यालयहरू				
९	सरकारी स्वामित्वका संस्थान, समिति आदी				

८.२ संस्थागत सम्बन्ध र नागरिक संगठन

८.२.१ नागरिक सचेतना केन्द्र र नागरिक मञ्च र टोल विकास संस्थाको विवरण

नागरिक सचेतना केन्द्रको नाम	स्थान	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण						वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य सङ्ख्या		समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य			
टोल विकास संस्था										
देउराली विकास टोल	माथागढी-८, बहादुरपुर	२०	१४	३४	२	३२		३४	२०,०००	१९,०००
धर्मशाला विकास टोल	माथागढी-८, ताकालुङ्गा	२५	११	३६	३	३३		३६	१७,०००	१५,०००
धारादेवि विकास टोल	माथागढी-८, ताकालुङ्गा	१४	१५	२९	४	२५		२९	१२,०००	१०,०००
नागरिक सचेतना केन्द्र										
चन्द्र वन सचेतना केन्द्र	माथागढी गा.पा वडा नं.-१									
जाउ पोखरा सचेतना केन्द्र	माथागढी गा.पा वडा नं.-१									
	माथागढी २									
वतासचुलीदेवी सचेतना केन्द्र	माथागढी-७, ओखरौगडा	८	७	१५		१५		१५		
सृजनशील सचेतना केन्द्र	माथागढी-८, टोकल्दी	१३	८	२१				२१	१०,०००	१०,०००
चेतनशील नागरिक सचेतना केन्द्र	माथागढी-८, बहादुरपुर	२८	२		१			३१	१५,०००	१५,०००
नागरिक मञ्च										
वडा नागरिक मञ्च	माथागढी-८, बहादुरपुर	६९	७३	१४२	११	१४२		१५३		

द.२.२ परम्परागत समूह तथा समुदायमा आधारित संस्था विवरण

समूह, संस्था सञ्जालको नाम र ठेगाना	स्थान	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण						लगानी रकम (रु.)	वचत रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र	
		सदस्य सङ्ख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य				जम्मा
आमा तथा महिला											
शान्ति महिला समूह	माथागढी गा.पा वडा नं.-१, बगैचा	२०		२०		४	१६	२०	१२००	७०,०००	सानो शिक्षा देउराली
कसेती आमा समूह	माथागढी गा.पा वडा नं.-३, एकलेवर										
दमार आमा समूह	माथागढी गा.पा वडा नं.-३, दमार										
ओलेस माडा समूह	माथागढी गा.पा वडा नं.-३, ओलेस										
महिला आयआर्जन	माथागढी गा.पा वडा नं.-३, सराई										
निमाम मै गुम्स्था धारादी	माथागढी गा.पा वडा नं.-३, धारादी										
मिलिजुली आमा समूह	माथागढी गा.पा वडा नं.-३,					५३		५३	१,५०,०००	१०० मासिक	वचत
प्रगतिशिल कृषि उपसमूह	माथागढी गा.पा वडा नं.-३, सराई	३५						३५	२,००,०००	२०० मासिक	वचत
अगती महिला समूह	माथागढी गा.पा वडा नं.-३, अगती	४६			३			४६	५०,०००	५० मासिक	वचत
आमा तथा महिला	माथागढी गा.पा वडा नं.-४, अर्खला	१५	०	१५	०			१५	४०	४०	
श्री सगरमाथा महिला समूह	माथागढी गा.पा वडा नं.-४, मरमरा	३२	०	३२	४		७	३२	३०	३०	
हुवाकोट आमा समूह	माथागढी गा.पा वडा नं.-४, खापुक	३०	०	३०	०			३०	१	१	
स्वास्थ्य शारदा आमसमूह	माथागढी गा.पा वडा नं.-४,	३०	०	३०	०			३०		४५	
तिर्सना आमा समूह	माथागढी गा.पा वडा नं.-४, खापुक	१८	०	१८	०			१८	४५	७	
जनविकास आमा	माथागढी गा.पा वडा नं.-४, हर्नेटार	२०	०	२०	०			२०	७	१४८	
सिर्जनसिल महिला	माथागढी गा.पा वडा नं.-४, मलेवास		०		१		१७		१४८	१००%	
कण्ठिनी आमा	माथागढी गा.पा वडा नं.-४, केरौली	२५	०	२५				२५	२४०,०००	१००%	
जनचेतना आमा समूह	माथागढी गा.पा वडा नं.-४, वदिक्नु	४०	०	४०	८		३	४०	१,००,०००	१००%	
शिलादेवी आमा समूह	माथागढी गा.पा वडा नं.-४, गोडडाँडा	२०	०	२०		२०		२०	२५,०००	१००%	

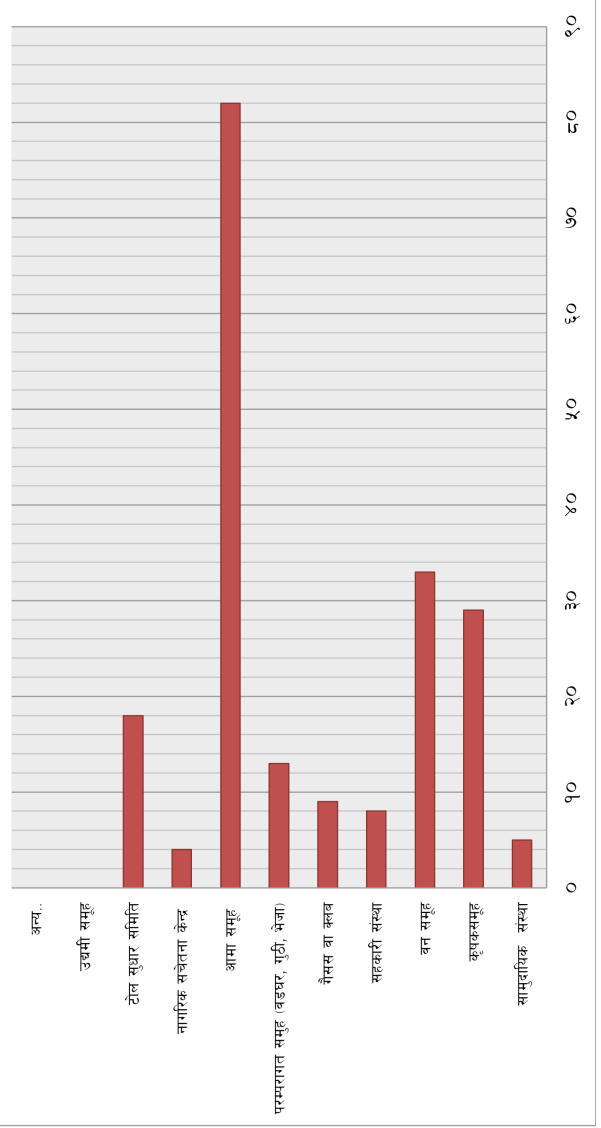
महिला उत्थान पालेखोप समूह	माथागढी गा.पा वडा नं.-४, पालेखोप	१३	०	१३	१	११	१	१३	१०००००	१००%	
जनजागृति महिला समूह	माथागढी गा.पा वडा नं.-४, केरौली	४५	०	४५	३	४२		४५	१,६०,०००	१००%	
कालिका महिला समूह	माथागढी गा.पा वडा नं.-४, चित्रेछाप	४०	०	४०		४०		४०	१२०,०००	१००%	
जनहित स्वावलम्बन तथा सहकारी	माथागढी गा.पा वडा नं.-४										
आमा समूह	माथागढी-६	३०	(३०	२	२३	५	३०	१०	१२	कृषि
जय्यादेवी महिला समूह	माथागढी-७, ओखरीडाँडा	३१	-	३१	-	३१	-	३१	३१५	१५००००	समूह भित्रको गरिवी निवारण
सुशेली महिला समूह	माथागढी-७, रहवास मटेरी	७१	-	७१	-	७१	-	७१	३७३४	९५०००	समूह भित्रको गरिवी निवारण
जनजागृति महिला समूह	माथागढी-७, ठाडे	३६	-	३६	-	३६	-	३६	६५,०००	१००,०००	समूह भित्रको गरिवी निवारण
धुर्वतारा महिला समूह	माथागढी-७, धावी	१३		१३		१३		१३	४३०००	१३०००	समूह भित्रको गरिवी निवारण
समाज सुधार आमा समूह	माथागढी-७, बादुर	१७		१७		१७		१७	२०,०००	५०,०००	समूह भित्रको गरिवी निवारण
प्रगतिशिल आमा समूह	माथागढी-७, धनुवा	४७		४७		४७		४७	३५०००	२००,०००	समूह भित्रको गरिवी निवारण
जुनेली आमा समूह	माथागढी-७, खर्भौरी टोल	१६		१६	१६			१६	३००००	१००,०००	समूह भित्रको गरिवी निवारण
जनचेतना आमा समूह	माथागढी-७, मौलाथर	१७		१७		१७		१७	१०००	२०,०००	समूह भित्रको गरिवी निवारण
शिव शक्ति आमा समूह	माथागढी-७, मौलाथर	१५		१५	१५			१५	१०००	२०,०००	समूह भित्रको गरिवी निवारण
जनहित आमा समूह	माथागढी-७, थानसिङ्ग	२३		२३		२३		२३	३०००	१५०,०००	समूह भित्रको गरिवी निवारण
प्रगतिशील आमा समूह	माथागढी-७, ग्वालिन	३४		३४		३४		३४	१७००	४००,०००	समूह भित्रको गरिवी निवारण
सिर्जना आमा समूह	माथागढी-७, छापडाँडा	७		७		७		७	६१०००	६१०००	समूह भित्रको गरिवी निवारण

जनकल्याण आमा समूह	माथागढी-७, खन्था	२८		२८		२१		२८	१५००	२००,०००	समूह भित्रको गरिवी निवारण
नव जागरण आमा समूह	माथागढी-७, चिथुङ्ग	२२		४२२	४	१८		२२	६०००	१००,०००	समूह भित्रको गरिवी निवारण
नवप्रतिभा महिला समूह	माथागढी-८, बहादुरपुर	३६		३६	११	२५०	२४	२८५	१००,०००		व्यावसायिक
श्रमशक्ति महिला समूह	माथागढी-८, साविक बहादुरपुर	२०		२०		४२		४२	५०,०००	५०,०००	समूहगत गरिवी निवारण
मौलादेवी महिला समूह	माथागढी-८, साविक बहादुरपुर	४४		४४	२	४२		४४	१८०,०००	१८०,०००	समूहगत गरिवी निवारण
जुन्तारा महिला समूह	माथागढी-८, साविक बहादुरपुर	३०		३०		३८		३८	१५०,०००	१४०,०००	समूहगत गरिवी निवारण
परम्परागत समूह											
कृषक तथा उद्यमी समूह											
फूलवारी कृषिक समुह	माथागढी गा.पा वडा नं.-३ सराई										
बचत समूह											
लालिगुराँस	माथागढी-४										
मालिकादेवी	माथागढी-४										
जनकल्याण स्वावलम्बन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	माथागढी-६	४३	३६	७९	२	२०	५७	७९	१६३११२	८५७०७२४०	ऋण उपलब्ध
हिमाली महिला समुह	माथागढी ८ साविक वहादुर	२०		२०		२०		२०	५०,०००	५०,०००	समुह गरिवी निवारण
जनजागृति महिला समुह	माथागढी ८ साविक वहादुर	२५		२५		१	२४	२५	९०,०००	९०,०००	समुह गरिवी निवारण
जनकल्याण महिला समुह	माथागढी ८ साविक वहादुर	२७		२७		६	२१	२७	१,५०,०००	१,५०,०००	समुह गरिवी निवारण
जनहित महिला समुह	माथागढी ८ साविक वहादुर	३१		३१		३१	३१	३१	२०,०००	२०,०००	समुह गरिवी निवारण
जम्मा		९२८	३६	१३६४	७६	१०२९	१३०	१२४३			

८.२.३ विषयगत समूह तथा समुदायमा आधारित संस्था विवरण

वडा	सामुदायीक संस्थाको सङ्ख्या										
	सामुदायी क संस्था	कृषक समूह	वन समूह	सहकारी संस्था	गैसस वा क्लब	परम्परागत समूह (बडघर, गुठी, भेजा)	आमा समूह	नागरिक सचेतना केन्द्र	टोल सुधार समिति/टोल विकास संस्था	उद्यमी समूह	अन्य
१	-	१०	१७	३	-	-	९	२	९	-	-
२		९	७	३	२		१०	१			
४	२										
५	-	२	११	२	६	८	८	-	-	-	-
६	२	८	५	२	२	(५६				
७											
८	१	९	४	१	१	५	९	२	९		
जम्मा	५	६७	७७	१९	२०	२६	१७४	९	३६		

समुदायमा आधारित संस्था विवरण

८.३ ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली

संविधानको प्रस्तावनामा स्थानीय तहको अधिकार सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न तथा संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बिचको सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्दै जनसहभागिता, उत्तरदायीत्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी सुलभ र गुणस्तर ई सेवा प्रवाह गर्न उल्लेख छ। त्यसैगरी संविधानमा प्रस्तावनामा उल्लेखित लोकतन्त्रका लाभहरूको समानुपातिक समावेशी र न्यायोचित वितरण गरी कानूनी राज्य र दिगो विकासको अवधारणा अनुरूप समाजवाद उन्मुख सङ्घी लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीलाई स्थानीय तहदेखि नै सुदृढीकरण गर्न, र स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायीकी, कार्यकारिणी र न्यायीक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न वाञ्छनई भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २९६ को उपधारा (१) बमोजिमको व्यवस्थापिका- संसदले यो ऐन बनाएको छ। सोही अनुरूप स्थानीय सरकारले पनि यसलाई अङ्गीकार गरेको पाइन्छ।

८.३.१ गाउँपालिका स्वीकृत ऐन, नीति, नियम, निर्देशिका तथा मापदण्डहरू

जपल्ला जिल्लाको माथागढी गाउपालिकामा पनि आर्थिक सामाजिक सांस्कृतिक लगाएतका क्षेत्रको विकास र समृद्धिका लागि विभिन्न ऐन तथा नीति नियम कार्यप्रणालीको विकास गरिएको छ।

- माथागढी गाउँपालिका कृषि व्यावसाय प्रवर्द्धन ऐन, २०७४
- माथागढी गाउपालिकाको आर्थिक कार्यविधि कानून, २०७४
- माथागढी गाउपालिकाको प्रमाणीकरण कानून, २०७४
- माथागढी गाउँ कार्यपालिका प्रमाणीकरण कानून, २०७४
- माथागढी गाउपालिकाको बैठक संचालन कार्यविधि ७४२७५
- माथागढी गाउपालिकाको सहकारी ऐन, २०७४
- माथागढी गाउँपालिकाको सहकारी ऐन, २०७४
- माथागढी गाउँ कार्यपालिका (कार्य सम्पादन) नियमावली, २०७४
- माथागढी गाउँ कार्यपालिका (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४
- माथागढी गाउँ कार्यपालिका (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४
- माथागढी गाउँ कार्यपालिका (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

अनुसूचीहरू :

१) गाउँ कार्यपालिका जनप्रतिनिधिहरूको विवरण

श्री सन्तोष कुमार थापा
अध्यक्ष : गाउँपालिका
ठेगाना वडा नं ७ रहबास
फोन नं : ९८५७०६२४४९

श्री निर्मला भट्टराई
उपाध्यक्ष : गाउँपालिका
ठेगाना वडा नं २
फोन नं : ९८६७९२९१०३

शिव प्रसाद शर्मा
वडा अध्यक्ष वडा नं १
फोन नं : ९८४७०२८५३३

जनक रिजेल
वडा अध्यक्ष वडा नं २
फोन नं : ९८५७०६२२२९

दिपक थापा
वडा अध्यक्ष वडा नं ३
फोन नं : ९८५७०६२५०३

मधु पराजुली
वडा अध्यक्ष वडा नं ४
फोन नं : ९८५६०६८३१५

वेल बहादुर ढेंगा मगर
वडा अध्यक्ष वडा नं ५
फोन नं : ९८६७९३९८०२

रन बहादुर खाम्चा
वडा अध्यक्ष वडा नं ६
फोन नं : ९८४७११७९५८

जंग बहादुर था
वडा अध्यक्ष वडा नं ७
फोन नं : ९८६७०४८४०४

दिल बहादुर ढेंगा मगर
वडा अध्यक्ष वडा नं ८
फोन नं : ९८४४७९३७२९

विधा कुमारी सिंजाली
कार्यपालिका सदस्य
वडा नं १
फोन नं : ९८४७२२३१२२

सावित्रा ज्वाली पन्थी
कार्यपालिका सदस्य
वडा नं ४
फोन नं : ९८४७०२५३८५

हुम कुमारी परियार
कार्यपालिका सदस्य
वडा नं ७
फोन नं : ९८६७९३९८०१

चन्द्र कला बाह्रघरे
कार्यपालिका सदस्य
वडा नं ६
फोन नं : ९८६७९३९३४६

तारा रसाइली
कार्यपालिका सदस्य
वडा नं ३
फोन नं : ९८४७११३५२७

मनुमाया कुमाल
कार्यपालिका सदस्य
वडा नं ३
फोन नं : ९८४७९३९२४३

दिल कुमारी बराल
महिला सदस्य
वडा नं ७
फोन : ९८६५३७७२५९

भेष बहादुर थापा बराल
वडा सदस्य
वडा नं ४
फोन : ९८१७४४७११०

लालीसरा ढेंगा
महिला सदस्य
वडा नं ८
फोन : ९८६७१६१६४५

मान बहादुर घर्ति
वडा सदस्य
वडा नं ४
फोन : ९८४७१२८७४०

पार्वती विश्वकर्मा
दलित महिला सदस्य
ठेगाना : वडा नं १
फोन : ९८४६५७५७४४

खुम बहादुर रेशमी
वडा सदस्य
वडा नं ५
फोन : ९८०६९६४३३९

संगीता दमै
दलित महिला
वडा नं २
फोन : ९८६७२४१८३६

प्रेमे रेशमी मगर
वडा सदस्य
वडा नं ५
फोन : ९८६७३४९१९६

अनिता दर्जी
दलित महिला
वडा नं ३
फोन: ९८४७०२५६६६

जित बहादुर लुडचे
वडा सदस्य
वडा नं ६
फोन: ९८६७३४०३९०

देवी कामि
दलित महिला
वडा नं ४
फोन : ९८६७२०६३७०

भक्त बहादुर ढेंगा मगर
वडा सदस्य
वडा नं ६
फोन : ९६७५५०१०१२

रनिसरा कामि
दलित महिला
वडा नं ५

नुरबहादुर दलामी
वडा सदस्य
वडा नं ७
फोन : ९८६६७०३५१६

यम कुमारी दमै
दलित महिला
वडा नं ३

मानबहादुर राना
वडा सदस्य
वडा नं ७
फोन : ९८६७२४१४८९

‘माथागढी गाउपालिका वस्तुगत विवरण-२०७६’

हुम कुमारी परियार
दलित महिला
वडा नं ७
फोन : ९८६७९३९८०१

रेम बहादुर थापा मजाल
वडा सदस्य
वडा नं ८
फोन : ९८६७९७९९१६

माया वि.क
दलित महिला
वडा नं ८
फोन : ९८६७४४९६६६

लिला बहादुर जर्घा
वडा सदस्य
वडा नं ८
फोन : ९६९६७४९६४४

हिरा बहादुर रेश्मी
वडा सदस्य
वडा नं १
फोन : ९८४७९७९९१७

ललिता सूर्यवंशी
महिला सदस्य
वडा नं २
फोन : ९८४४७६२३९२

बाबुराम पाण्डे
वडा सदस्य
वडा नं २
फोन : ९८६७२४९४४५

निल कुमारी ठाडा
महिला सदस्य
वडा नं ३
फोन : ९८४७०६९५४३

हेमबहादुर थापा
वडा सदस्य
वडा नं १
फोन : ९८६७४६८३०६

मति सरा घर्ती
महिला सदस्य
वडा नं ५
फोन : ९८६७८०४५९७

सुबास सारु
वडा सदस्य
वडा नं २
फोन : ९८४७००२९६८

इन्द्र बहादुर सारु थापा
वडा सदस्य
वडा नं ३
फोन : ९८६७०३५९०८

खड्ग बहादुर ठाडा
वडा सदस्य
वडा नं ३
फोन : ९८४७०९२४०७

२) गाउँपालिकाका कर्मचारीहरूको विवरण

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम थर	पद	ठेगाना	मोबाईल नं.	इमेल आइ. डि.	कैफियत
१.	श्री राजु नेपाल	प्रशासकीय प्रमुख अधिकृत	माथागढी-१, पाल्पा	९८५७०६८५६८	ujarlapen@gmail.com	
२.	श्री नारायण प्रसाद न्यौपाने	अधिकृत छैटौँ	बगनासकाली-२, पाल्पा	९८५७०७९११०	palpalinarayan323@gmail.com	
३.	श्री केशव बहादुर जि.सी.	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	माथागढी-४ पाल्पा	९८५७०६२६१६	gckeshab076@gmail.com	
४.	श्री किरण के.सी	सि.अ.न.मि. निरीक्षक	माथागढी-४ पाल्पा	९८४७२२१९०९	gckiran037@gmail.com	
५.	श्री नित्यानन्द खनाल	अधिकृत छैटौँ	रेसुङ्गा-५, गुल्मी	९८४४७७००५५	nityakhana1@gmail.com	
६.	श्री ईश्वरी ज्ञवाली	खरिदार	रुरु गा.पा.-३ गुल्मी	९८४१५७७८५७	ishwori2044@gmail.com	
७.	श्री पुनम विदी	स.म.बि.मि.	तिनाउ -५, पाल्पा	९८५७०७९११५		
८.	श्री गजेन्द्र पन्थी	शिक्षा सम्पर्क व्यक्ति	माथागढी गा.पा., पाल्पा	९८५७०६०१३३	panthigajendra133@gmail.com	
९.	श्री सन्देश कार्की	ईन्जिनियर	तानसेन न.पा. १, पाल्पा	९८५७०७९११९	sandeshkarki969@gmail.com	
१०.	श्री सन्जय कुमार राना	रोजगार संयोजक	माथागढी गा.पा.-७, पाल्पा	९८४४७२०३५९		
११.	श्री तिलक श्रेष्ठ	सव- ईन्जिनियर	बगनासकाली- २ पाल्पा	९८४७२२३०६२	tilakshrestha977@gmail.com	
१२.	श्री सन्तोष कार्की	सव- ईन्जिनियर	ता.न.पा. ११ पाल्पा	९८४७०६९७७२	santoshkarki941@gmail.com	
१३.	श्री सूर्य बहादुर भण्डारी	सव- ईन्जिनियर	गंगादेव गा.पा. २ रोल्पा	९८४४७७४८७२	jersurya123@gmail.com	
१४.	श्री बिद्या भट्टराई	एम.आई.एस अपरेटर	माथागढी ५ पाल्पा	९८४६९७०१९६	bidhyabhattacharai3@gmail.com	
१५.	श्री भिम बहादुर गाहा थापा	कम्प्यूटर अपरेटर	माथागढी गा.पा.-४, पाल्पा	९८४७१३९२६३		
१६.	श्री प्रेम बहादुर खत्री	खा.पा.स.टे	छत्रेव ३ अर्घाखाँची	९८४७०४९२६७		
१७.	श्री यम बहादुर खरु	अ.स.ई.	निस्वी ३ पाल्पा	९८४७३३४१५५	kharuyb@gmail.com	
१८.	श्री चन्द्रसूर्य थापा	अ.स.ई.	भगवतीमाई १ दैलेख	९८४८१२१६४४	chandrasuryat9@gmail.com	
१९.	श्री शम्भु जि.सी.	अ.स.ई.	माथागढी -४, पाल्पा	९८४७४७९८६५		
१९.	श्री सिता कुमारी खाम्चा	ना.प्रा.स.	रिब्दीकोट -६, पाल्पा	९८५७०७९११२	sangitakhamcha@gmail.com	
२०.	श्री विक्रम गंजा	ना.प.स्वा.प्राविधिक	रैनादेवी छहरा- २ पाल्पा	९८५७०७९११७	bikrammagar467@gmail.com	
२१.	श्री पशुपति पन्थी	फिल्ड सहायक	माथागढी-१ पाल्पा	९८४७५६३२१८	pantheepashupati7@gmail.com	
२२.	श्री केवल रेग्मी	फिल्ड सहायक	माथागढी-१ पाल्पा	९८६७८५४११२	regmeekebal@gmail.com	
२३.	श्री रमेश लामिछने	ह.स.चा. कारर	माथागढी-६ पाल्पा	९८५७०७९११३		
२४.	श्री अनिता सुनारी	का.स. कारर	माथागढी-४ पाल्पा	९८४७०७९१३४९		
२५.	श्री देवीसरा आले	का.स. कारर	माथागढी-४ पाल्पा	९८४७२१९८३२		
२६.	श्री रेवत बहादुर भेंडी	का.स. कारर	माथागढी-४ पाल्पा	९६७३५५६७९		

३) गाउँपालिका अन्तर्गत वडाका कर्मचारीहरूको विवरण

क्र.स.	नाम	पद	वडा	ठेगाना	फोन नं
१	सरस्वती जि.सी.	सि.अ.हे.व.	१	चिदिपानी	९८४७१००६८८
२	विष्णु प्रसाद पन्थी	सि.अ.हे.व.	२	रुप्से	९८४७०९८६४६
३	यमुना थापा	सि.अ.न.मी.	३	कसेनी	९८४७१०१७१०
४	दिलमाया पुन	अ.न.मी.	४	भडेवा	९८४७१७७६३०
५	खड्कबहादुर पुन	अ.हे.व.	५	हात्तिलुङ्ग	९८४७२९६६२९
६	हिमाल थापा जर्घा	अ.हे.व.	६	गोठादी	९८६०९७८९७८
७	फनि थापा	सि.अ.न.मी.	७	रहवास	९८६७०१९३६६
८	हेमन्द्र कामु	खरिदार	८	बहादुरपुर	९८५७०८०७९०

४) गाउँपालिका अन्तर्गत वडाका सम्पूर्ण स्वास्थ्य चौकीमा कार्यरत स्वास्थ्य चौकी प्रमुखहरूको विवरण

क्र.स.	नाम	पद	वडा	ठेगाना	फोन नं
१	ध्रुव बहादुर सुनार	हे. अ.	१	चिदिपानी स्वास्थ्य चौकी	९८६३६५८८७८
२	यमबहादुर चिदी	सि.अ.हे.व. (अधिकृत छैठौं)	२	रुप्से स्वास्थ्य चौकी	९८५७०६०२३१
३	गोविन्द भट्टराई	सि.अ.हे.व. (अधिकृत छैठौं)	३	कसेनी स्वास्थ्य चौकी	९८५७०६०१५४
४	लक्ष्मण गाहा	सि.अ.हे.व. (अधिकृत छैठौं)	४	भडेवा स्वास्थ्य चौकी	९८६७१५२४४५
५	देउमाया गुरुङ्ग	अ.न.मी.	५	हात्तिलुङ्ग स्वास्थ्य चौकी	९८६७८६५३५२
६	गीता जि.सी.	अ.हे.व. (अधिकृत छैठौं)	६	गोठादी स्वास्थ्य चौकी	९८४७१८०७०४
७	भिम राना	अ.हे.व.	७	रहवास स्वास्थ्य चौकी	९८६७४५६१२५
८	तेजबहादुर कुमाल	अ.हे.व.	८	बहादुरपुर स्वास्थ्य चौकी	९८४०७२१८४०
९.	रोशन सिंजाली	अ.न.मी.		भडेवा सामुदायिक स्वा.ईकाई	९८४६६९०६६४

५) माथागढी गाउँ पालिकाबाट वस्तुस्थिती विवरण तथा सुचना संकलनका लागि विभिन्न वडाहरूबाट तय गरिएका सहयोगी सदस्यहरूको विवरण

वडा नं	क्र.स.	संकलनकर्ता	सम्पर्क नम्बर
१	१	चन्द्र कला बराल	९८६७५०८६४१
	२	पुजा पुरी	९८४८०३५५२४
२	१	शोभा कुमाल	९८४६२०३९८३
	२	पवित्रा पाण्डे	९८४८१९३१०३
३	१	खोम बहादुर गाहा	९८४७४९८३६९
	२	खिमिसरा राना	९८६७१३६१९६
	३	धन सुर्यवंशी	९८४२४२०२३४
४	१	केश बहादुर सुनारी	९८६३२०६०२८
	२	भिम बहादुर गाहा	९८४७१३९२६३
५	१	दुर्गा बहादुर सारू	९८६६३०९०३८
	२	जानकी देबी गाहा	९८५७०६५६२७
६	१	खगविर पुन	९८६७१३८००६
	२	खुम बहादुर ढेंगा	९८६७९२९१०१
७	१	हुमा राना	९८४६९६९५२४
	२	पदम बहादुर राना	९८६९२३३९६४
८	१	टेक बहादुर भण्डेरी	९८६९४५८११५
	२	भोपेन्द्र ढेंगा	९६१७५५३९३८

६) गैर सरकारी संघ/संस्थाहरूको विवरण

क्र.स.	गैससको नाम र ठेगाना	समेटेको क्षेत्र	वार्षिक बजेट (रु.)	विषयगत क्षेत्र	जनशक्ति सङ्ख्या	सहयोगी विकास साभेदारको नाम
१	SRDC (Nepal)	माथागढी-३, सराई	८००,००००	पानी उपलब्धता	४	
२	परिवार नियोजन (FAN)	माथागढी-३			३	
३	सुआहारा	माथागढी-५	२००,०००	मातृशिशु स्याहार	३	USAID
४	सुआहारा	माथागढी-६				

७) सहयोगी संघ/संस्थाको संक्षिप्त विवरण

क्र. सं.	कार्यालय सङ्घसंस्था	ठेगाना	गाउँपालिका बाट भौगोलिक दूरी	फोन
१.	वडा कार्यलयहरू	माथागढी गा.पा		
२.	स्वास्थ्य चौकी	माथागढी गा.पा		
३.	रेडक्रस	माथागढी गा.पा		
४.	पशु कार्यलय	माथागढी गा.पा		
५.	प्रहरी चौकी	माथागढी गा.पा वडा नं.- ६,५,४,७ र ८		
६.	विद्यालयहरू	माथागढी गा.पा		
७.	मिर्मिरे लघुवित्त	माथागढी गा.पा वडा नं.-२, रूपसे		
८.	मेघा बैंक	वडा नं. ४		
९.	जनता बैंक	वडा नं. ३		
१०.	मुक्तिनाथ बैंक	वडा नं. ३		
११.	NMB बैंक	वडा नं. ३		
१२.	महिला समन्वय समिति	माथागढी गा.पा		
१३.	जनजाति समन्वय समिति	माथागढी गा.पा		
१४.	युवा समन्वय समिति	माथागढी गा.पा		
१५.	भू.पू. एम्बुलेन्स सेवा	माथागढी गा.पा		
१६.	सुआहारा नेपाल	माथागढी गा.पा		
१७.	SDRCN पाल्पा	माथागढी गा.पा		
१८.	महिला समूहहरू	माथागढी गा.पा		
१९.	कृषि समूहहरू	माथागढी गा.पा		
२०.	बचत तथा ऋण सहकारी सस्थाहरू	माथागढी गा.पा		
२१.	आमा समूहहरू	माथागढी गा.पा		
२२.	युवा क्लवहरू	माथागढी गा.पा		
२३.	अन्य			

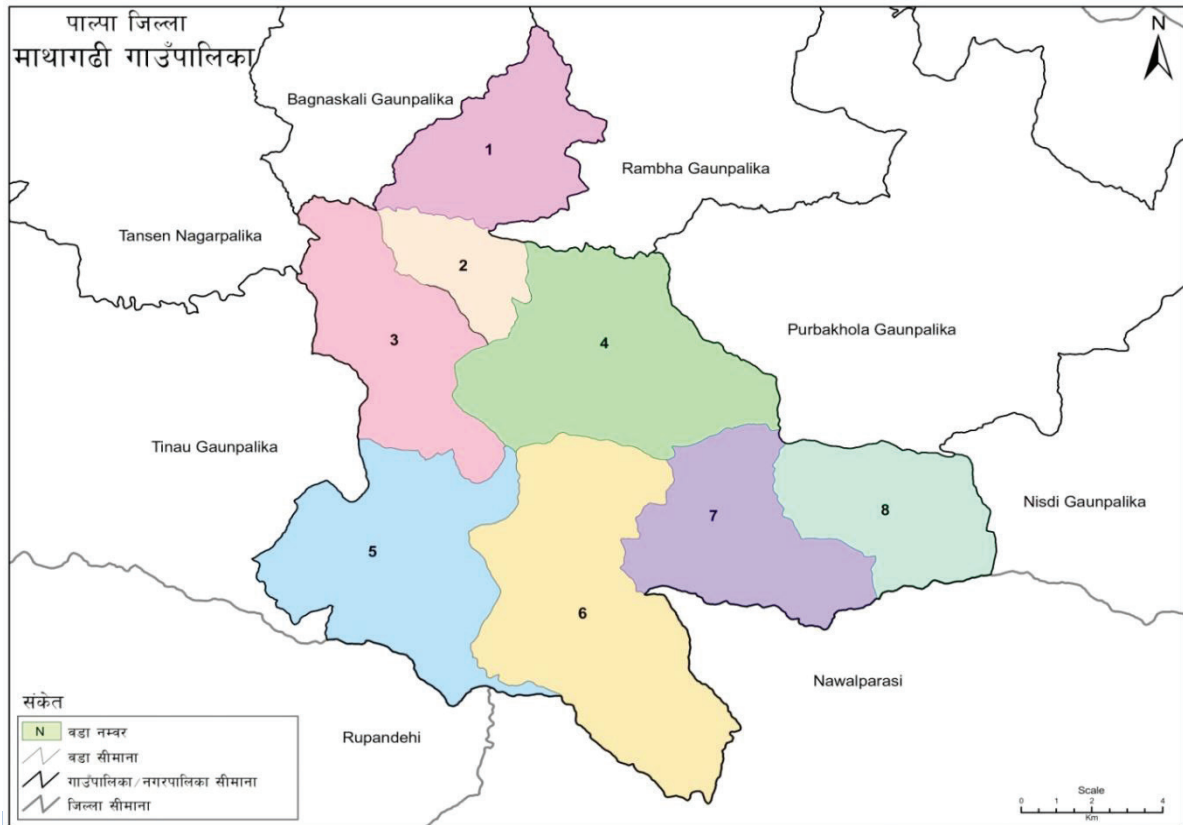
सन्दर्भ सामाग्रीहरू

१. सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, नेपाल सरकार, अन्तिम पहुँच २०७३ फाल्गुण २७
२. सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, वेवसाईट, ३. माथागढी गाउँपालिकाको आधिकारिक वेवसाईट
४. बालमैत्री स्थानीय शासन: राष्ट्रिय रणनीति २०७४
५. बाल श्रमिकको बाध्यता २०७६ जेठ १२ गते प्रकाशित सामाग्री ६. वातावरणीय व्यवस्थापन, जैविक विविधता र जलवायु परिवर्तन
७. भौतिक यातायात सम्बन्धी लेख नागरिक आवाज बुधबार, भदौ २२, २०७३
८. विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा सम्बन्धी सामाग्री १८ कार्तिक, २०७३ १० कारोवार दैनिकमा प्रकाशित ९. सञ्चार तथा प्रविधी अद्य(वर्धक सामाग्री २०७५-१७ mocit.gov.np/pages/about-the-ministry)

माथागढी गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण (Mathagadi Rural Municipality Profile)

२०७६

स्रोत: स्वयम्भू नक्सा (स्केल १:२२०००/१:२००००), मापि विभाग र जनगणना २०६८, केन्द्रिय तथ्यांक विभाग
तयार पार्ने: गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, सरसंरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या तथा सीमाना निर्धारण आयोग

माथागढी गाउँपालिका, पाल्पा
५ नं. प्रदेश

दस्तावेज	:	माथागढी गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण-२०७६
सर्वाधिकार	:	माथागढी गाउँपालिका, पाल्पा
प्रथम प्रकाशन	:	५०० प्रति
प्राविधिक सहयोग	:	नेपाल क्रियटिम हाउस
मुद्रण	:	असिम अफसेट प्रेस, बुटवल, मो. ९८५७०६०२४८

माथागढी गाउँपालिका
खुम्बु जिल्ला
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
खुम्बु जिल्ला
(प्रशासन शाखा)

फडेवा, पाल्पा
२२८ ८२८
५ नम्बर प्रदेश, नेपाल
२ १४० ८११ २८१

मेरो भनाई

माथागढी गाउँपालिकाको आफ्नै ऐतिहासिक र स्मरणीय तथ्यगत सत्यता छ । माथागढी आफैमा मगराती पृष्ठभूमिमा परम्परागत लोक संस्कार र संस्कृतिले सुसज्जित गाउँपालिका हो । यो हावा-पानीका हिसावले शीतल स्थल मात्र नभई प्राकृतिक सुन्दरता र भौगोलिक विविधताका हिसावले अत्यन्त मनमोहक र रमणीय रहेको छ । आधुनिक युगको डिजिटल प्रविधी, सूचना सञ्चार र प्रविधीको समय, नयाँ संघीय संरचना र राजनीतिक परिवेशसँग अगाडी बढ्दै गरेको यस माथागढी गाउँपालिकाको तथ्यगत सूचनामा आधारित समग्र विषयवस्तु समेटिएको पार्श्वचित्र तयार हुनु हाम्रा लागि खुसीको कुरा हो । गाउँपालिकाको जनसाङ्खिक विवरण सहितको आर्थिक सामाजिक अवस्था रोजगार क्षेत्र, कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, उद्योग तथा व्यापार व्यवसाय, भौतिक तथा सार्वजनिक पूर्वाधार, वन तथा वातावरण, शिक्षा, स्वास्थ्य, इतिहास, कला संस्कृति, पर्यटन, कृषि तथा पशु, सञ्चार लगायतका धेरै विषय वस्तुहरूको सूचना विवरण यस गाउँपालिकाको पार्श्वचित्रमा समेटिएका छन् । गाउँपालिकाभित्र रहेका भौतिक, प्राकृतिक, धार्मिक, सांस्कृतिक तथा मानवीय जनशक्ति तथा स्रोत साधनहरूको तथ्याङ्किय वस्तुगत विप्लेषणका आधारमा वस्तुगत पार्श्वचित्र तयार गर्नुको उद्देश्य गाउँपालिकाको समग्र पक्षको आर्थिक, सामाजिक क्षेत्र, भौतिक पूर्वाधार, वन वातावरण शिक्षा स्वास्थ्य, कृषि क्षेत्र र मानवीय पक्षको विकासमा सहयोग पुऱ्याउनु हो । यसले यस गाउँपालिकाको स्थानीय निकायको योजना तर्जुमा निर्माण, कार्यक्रम तथा नीतिगत योजना र यसको कार्यान्वयनमा ठूलो महत्त्व राख्छ ।

यस गाउँपालिकाको पार्श्वचित्र तयार गर्न निर्वाचित जनप्रतिनिधिको एक्लो प्रयासले कदापी सम्भव थिएन । हाम्रो इच्छाशक्ति, सहकार्य, समन्वय त्यसका लागि अत्यन्त आवश्यक रहन्छ । गाउँपालिकाका स्थानीय समुदाय, कार्यपालिका सदस्यज्यूहरू र गाउँपालिकाका कर्मचारी विच समन्वय तथा सामुहिक प्रतिबद्धता र एकीकृत प्रयासबाट यत्तिको सम्भव भएको हो । सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, स्थानीयवासी, अरु गाउँ टोल र घर-घरमा पुगेर सम्पूर्ण विवरण संकलन गर्न अहोरात्र खटनुहुने सम्पूर्ण गणक साथीहरूको भरमरदुर प्रयासले यो पार्श्वचित्र तयार हुन पुगेको छ ।

सूचना विवरण सङ्कलनका क्रममा तथ्यगत सत्यता र यथार्थ परक अनि वस्तुपरक सूचनामा अधिकतम जोड दिइएको छ, शुद्धताका हिसावले पनि यसमा अत्यन्त मेहनत गरिएको छ । तथ्याङ्क सङ्कलन तथा शुद्धता परीक्षणका विविध प्रविधिको उपयोगपछि, यो तयार भएको हो । यद्यपि तयारीका क्रममा भाषागत रुपमा, विषयगत क्षेत्रमा केही कमी कमजोरी त्रुटीहरू भेटिन सक्दछन् । तसर्थ प्रबुद्धवर्गले सकारात्मक ढङ्गले लिई सुझाव प्रदान गर्न अपेक्षा राख्दछौं । यहाँहरूको सुझाव सल्लाहका आधारमा समय सन्दर्भ मिलाएर, तथ्यहरूमा भेटिएका विभिन्न कमी कमजोरीहरूलाई संशोधन गर्दै पुन परिमार्जनका साथमा पुनःप्रकाशन गर्दै जानेछौं । ताकि ग्रामीण क्षेत्र विच विद्यमान असमानता हटाउन तथा समग्र दीगो विकास मार्फत् गाउँपालिकाको समग्र विकासको लागि योजना बनाउन सकियोस् ।

अन्त्यमा माथागढी गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७६ निर्माणमा सहयोग गर्ने नेपाल क्रियटिभ हाउस काठमाडौं, कार्यपालिका सदस्य ज्यूहरू, गाउँपालिकाका सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिज्यूहरू, सम्पूर्ण कर्मचारीहरू, सरोकारवाला सरकारी गैरसरकारी कार्यालय, संघसंस्था, सञ्चारकर्मी, बुद्धिजीवी, गाउँपालिकाका आम स्थानीय समुदाय र विवरण संकलन गर्न अहोरात्र खटनुहुने सम्पूर्ण गणक साथीहरू लगायत प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग गर्ने सम्पूर्ण महानुभावलाई माथागढी गाउँपालिकाको तर्फबाट हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

.....
.....

अध्यक्ष

सन्तोष थापा मगर
माथागढी गाउँपालिका,पाल्पा
सन्तोष कुमार थापा
अध्यक्ष

“हाम्रो माथागढी हाम्रो शान, समृद्ध माथागढी हाम्रो पहिचान”

Tel: 9857068568, E-mail- mathagadhimun@gmail.com र website- mathagadhimun.gov.np

माथागढी गाउँपालिका
खण्ड नम्बर १
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नम्बर १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०, ११, १२, १३, १४, १५, १६, १७, १८, १९, २०, २१, २२, २३, २४, २५, २६, २७, २८, २९, ३०
(प्रशासन शाखा)

फडेवा, पाल्पा
२१ ८२८
५ नम्बर प्रदेश, नेपाल
२ १४० ८११ २८१

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको भनाइ

नेपाल संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र घोषणा भइ कार्यान्वयनको चरणमा प्रवेश गरेको छ। नेपालको संविधानले वर्तमान संघीय शासन व्यवस्थामा संघ, प्रदेश र स्थानीय गरि ३ तहको सरकारको परिकल्पना गरेको छ। सोही अनुरूप जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकार स्थानीय सरकार हो। जनताका हरेक आवश्यकता नजिकैबाट प्राप्त हुने गरी स्वायत्तताको उच्चतम अभ्यास तथा विकेन्द्रीकरणको माध्यमद्वारा स्थानीय शासनमा सक्रिय सहभागिता, उच्च जवाफदेहिता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व कायम गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीताको सुनिश्चितता गर्नका लागि तथ्याङ्कको आवश्यकता पर्दछ। तथ्य र त्यसको उचित विश्लेषणले मात्र गाउँपालिका भित्रका नीति, कार्यक्रम, योजना र विकास प्रक्रियालाई द्रुततर रूपमा कार्यान्वयन गर्न साथै जनअपेक्षाको सम्बोधन गर्न सकिन्छ। जन आकांक्षाको सम्बोधन गर्न विकास प्रकृतिलाई चुस्त र सेवा प्रवाहलाई छिटो, छरितो र प्रभावकारी बनाउन नीतिगत तथा व्यवहारिक अभ्यासहरू अगाडी बढिरहेका छन्। मानविय, आर्थिक तथा भौतिक श्रोतको सिमितताको चुनौतिका बाबजुद जनआकांक्षा र जनविश्वासको सही व्यवस्थापनमा अपेक्षित नतिजा हासिल गर्न स्थानीय तहको वास्तविकता भल्कने तथ्यांक महत्वपूर्ण आधारका रूपमा रहन्छ।

हरेक स्थानीय तहले सेवा प्रवाहमा चुस्तता र विकास प्रक्रियालाई यथोचित गति प्रदान गर्न खण्डीकृत र क्षेत्रगत सूचनाको आधारमा वस्तुगत विवरण तयार गर्न जरूरी छ। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ अनुसार स्थानीय तहले विकासका लागि आवधिक र वार्षिक योजना तर्जुमा गर्नुपर्नेछ। जस अनुसार स्थानीय तहका वडाहरूले विकासका निमित्त आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रको वस्तुगत विवरण तथा तथ्याङ्क संकलन, अभिलेख तथा प्रकाशन गरी गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ।

तुलनात्मक अध्ययन, अनुसन्धान, विश्लेषण, विवेचना गर्न सम्भावनाहरूको खोजी गर्न सही तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने हुनाले गाउँपालिकामा रहेका विषयगत कार्यालयहरू तथा अन्य संघसंस्थाहरूको तथ्यगत स्थिति भल्कने गरी उपलब्ध भएसम्मका सूचनाहरूलाई व्यवस्थित ढंगले सङ्कलन गरी यो पार्श्वचित्र तयार गरिएको छ। कुनै पनि स्थानीय तह (गाउँपालिका) ले आफ्नो क्षेत्रको विकासको लागि भरपर्दो तथ्याङ्कीय आधार तयार गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ। चौधौँ योजना (२०७४-२०७५/७६) ले पनि गाउँपालिकाहरूको तथ्याङ्कीय आधार तयार गर्ने कार्यलाई नीतिगत प्राथमिकता दिएको र संघिय मामिला तथा स्थानिय विकास मन्त्रालयको (सचिवस्तर) निर्णयले पनि विकास योजना सम्बोधनका लागि गाउँपालिकाहरूले भौगोलिक सूचना केन्द्र स्थापना र मानव स्रोत विकास योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने थप दायित्व उल्लेख गरेको छ। यसै प्रयोजनको लागि गाउँपालिकाको वस्तुस्थिति भल्कने गरी नेपाल क्रियाविभ हाउसको प्राविधिक सहयोगमा, नेपाल सरकार सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार गरेको गाउँ/नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ अनुसार यस माथागढी गाउँपालिकाको गाउँ पार्श्वचित्र तयार गरिएको छ। यो विवरण तयार पार्नका लागि नीतिगत निर्णय गर्ने कार्यपालिका, सिंगो कर्मचारी परिवार, गणकहरू र तथ्यगत सूचना दिनुहुने सम्पूर्ण जनता प्रति आभार प्रकट गर्दछु र यो पार्श्वचित्रले माथागढी गाउँपालिकाको हरेक कार्यमा साथै रुची राख्ने र अनुसन्धान गर्नुहुने सबैलाई आधार दिने कुरामा पूर्ण विश्वास लिएकोछु। अहिले यो स्वरूपमा प्रकाशन गरिएको यस माथागढी गाउँपालिकाको पार्श्वचित्रका तथ्याङ्क र अन्य विवरण आगामी दिनहरूमासमय सान्दर्भिक परिमार्जन र अद्यावधिक गर्दै लैजाने छौं।

धन्यवाद।

२०७७।०२।२५

राजु नेपाल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
माथागढी गाउँपालिका, पाल्पा

“हाम्रो माथागढी हाम्रो शान, समृद्ध माथागढी हाम्रो पहिचान”

Tel: 9857068568, E-mail- mathagadhimun@gmail.com र website- mathagadhimun.gov.np

विषय सूची

विषय सूची प्रकाशकडी दुई शब्द

परिच्छेद १: परिचय

१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ उद्देश्य	१
१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू	२
१.४ तयारीका चरण	२-५
१.४.१ गाउँपालिका वस्तुगत विवरण तयारीको ढाँचा, सर्वेक्षण औजार तथा कार्यविधि तयारी :	
१.४.२. वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्याशाला :	
१.४.३. सहजकता तथा गणक छनौट अभिमुखीकरण र परिचालन :	
१.४.४ तथ्याङ्क संकलन :	
१.४.५ तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण र श्रोत नक्शा तयारी :	
१.४.६ वस्तुस्थिति विवरणको मस्यौदा तयारी :	
१.४.७ वस्तुस्थिति विवरण सुभाव संकलन :	
१.४.८ गाउँ वस्तुगत विवरण अन्तिम प्रतिवेदन तयारी :	
१.५ वस्तुगत विवरणको सीमा	

परिच्छेद २ :

६-१०

२.१ भौगोलिक अवस्थिति :	
२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामकरण	
२.३ राजनीतिक अवस्थिति:	
२.४ धरातलडी अवस्था :	
२.४.१ हावापानी :	
२.४.२ वर्षा :	
२.५ प्राकृतिक सम्पदा :	
२.६ सांस्कृतिक उत्कृष्टता :	
२.७ विकासका सम्भावनाहरू	
२.८ ग्राहस्थ उत्पादन	
२.९ मानव विकास सूचकाङ्क	

परिच्छेद ३: पारिवारिक विवरण तथा जनसङ्ख्याको अवस्था

११-२२

३.१. बस्ती र घरपरिवार विवरण :	
३.२. जनसङ्ख्या विवरणको अवस्था	

३.३. उमेर तथा लिङ्गको आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

३.४ मातृभाषाको आधारमा घरधुरीको विवरण

३.५. धर्म अनुसार जनसङ्ख्या विवरण

३.६ जातिगत आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

३.७ पेशाका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

३.८ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या ववरण

३.९ अपाङ्गताको आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

३.१० व्यक्तिगत घटना विवरण (प्रत्येक वर्षको चैत्र मसान्तसम्म दर्ता भएका विवरणअनुसार)

३.११ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वित विवरण (गत आ.व.को १ वर्षको विवरण लिने) रकम रू. हजारमा

३.१२ स्रोत नक्सामा माथागढी गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण

परिच्छेद ४ : आर्थिक अवस्था

२३-८८

४.१: प्रमुख आर्थिक विवरण

४.१.१ प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण (संक्षिप्त विवरण)

४.१.२ मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण

४.१.३ औसत आमदानी, खर्च र बचत विवरण

४.१.४ विपन्नता स्तरीकरण विवरण

४.१.५ खाद्यान्न सुरक्षाको अवस्था

४.१.६ आवास संरचना विवरण

४.१.७ गरिबीको दर गरिबीको रेखामुनि रहेको जनसङ्ख्या

४.१.८ आयात र निर्यातको अवस्था

४.१.९ बेरोजगार सम्बन्धी विवरण

४.१.१० वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरूको विवरण

४.१.११ सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण

४.२ भू-उपयोग तथा स्वामित्व

४.२.१ वर्तमान भू-उपयोग

४.२.२ भू-स्वामित्व (घरभाडा सम्बन्धी विवरण)

४.२.३ जग्गाको किसिम

४.२.४ खेतङ्गीय जमिन सम्बन्धी विवरण

४.२.६ चरन क्षेत्र

४.३ कृषि तथा पशु विकास

४.३.१ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धी विवरण

४.३.२ सिंचाइ स्रोत तथा सिंचाइ सुविधाको उपलब्धता

- ४.३.३ कृषि उत्पादन सम्बन्धी विवरण
 - ४.३.३.१ अन्नबालीहरू
 - ४.३.३.२ दालहन बालीहरू
 - ४.३.३.३ तेलहन बालीहरू
 - ४.३.३.४ तरकारी बालीहरू
 - ४.३.३.५.फलफूल खेती
 - ४.३.४ पशुपन्छीजन्य उत्पादन सम्बन्धी विवरण (पन्छीपालन सम्बन्धी विवरण)
 - ४.३.५ मौरिपालन तथा रेशमखेती सम्बन्धी विवरण
 - ४.३.६. खाद्यान्न बालीमा लाग्ने रोग तथा कीरा
 - ४.३.७. फलफूल तथा तरकारीमा लाग्ने रोग तथा कीरा
 - ४.३.८. पशुपन्छीमा लाग्ने रोग तथा कीरा
 - ४.३.९. व्यावसायीक कृषि फार्म सम्बन्धी विवरण
 - ४.३.१० आधुनिक पशुपन्छी पालन (फार्म) सम्बन्धी विवरण
 - ४.३.११ कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन (सङ्ख्या)
 - ४.३.१२. कृषि तथा पशुपालनसँग सम्बन्धित समूह तथा सामुदायीक संस्थाको विवरण (सङ्ख्या)
 - ४.३.१३ संकलन केन्द्र तथा चिस्यान केन्द्र
 - ४.३.१४ कृषि बजार तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण
 - ४.३.१५ कृषि सहकारीहरू :
 - ४.३.१६ स्रोत नक्शा
- ४.४ पर्यटन विकास
- ४.४.१. धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकई स्थल सम्बन्धी विवरण
 - ४.४.२ होटेल, रिसोर्ट, रेष्टुरेण्ट र होमस्टे सम्बन्धी विवरण
 - ४.४.३ स्रोत नक्शा
 - ४.५ उद्योग, व्यापार तथा बैकिङ्ग
 - ४.५.१ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण (लघु, घरेलु, साना, मझौला, ठूला उद्योग, सरकारी, पब्लिक, निजी र सरकारी)
 - ४.५.२ घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण
 - ४.५.३ व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण (किराना, मासु, तरकारी, फलफूल आदि)
 - ४.५.४. खनिज तथा खानी सम्बन्धी विवरण
 - ४.५.५ बाणिज्य बैंक, विकास बैंक, वित्तई संस्था, लघु वित्त तथा सहकारी संस्था सम्बन्धी विवरण
 - ४.५.६ कृषक उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण

परिच्छेद ५: सामाजिक अवस्था

८९-१४२

५.१ शैक्षिक तथा मानव संशाधन विकास

- ५.१.१ पाँच वर्षभन्दा माथिको साक्षरता तथा निरक्षरता विवरण
- ५.१.२ पाँच वर्षभन्दा माथिको शैक्षिक अवस्था
- ५.१.३ तहगत रूपमा विद्यालय (सामुदायीक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा) तथा विद्यार्थी सङ्ख्या
- ५.१.४ कलेज तथा विद्यार्थी सङ्ख्या
- ५.१.५ सिकाइ उपलब्धी तथा उत्तीर्ण दर
- ५.१.६ खुद भर्ना, निरन्तरता दर, टिकाउ दर
- ५.१.७ शिक्षक तथा शैक्षिक जनशक्ति
- ५.१.९ शैक्षिक संस्थामा उपलब्ध भौतिक पूर्वाधार तथा सुविधा
- ५.१.७ छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण
- ५.१.८ शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धी विवरण
- ५.१.९ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण
- ५.१.१० स्रोत नक्सा

५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण विवरण

- ५.२.१ स्वास्थ्य संस्था तथा उपलब्ध सेवा तथा सुविधा सम्बन्धी विवरण
- ५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत चिकित्सक तथा स्वास्थ्य कर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण
- ५.२.३ प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको पहुँचको अवस्था (प्रमुख बस्तीहरू बाट स्वास्थ्य संस्था पुग्न लाग्ने समय)
- ५.२.४ खोप सम्बन्धी विवरण
- ५.२.५ खोप तथा सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण
- ५.२.५ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण
- ५.२.६ बाल स्वास्थ्य तथा कुपोषणको अवस्था
- ५.२.७ गाउँपालिका भित्र देखा परेका प्रमुख रोग र तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण
- ५.२.८ गाउँपालिकामा स्वास्थ्य अवस्था
- ५.२.९ स्रोत नक्शा

५.३ खानेपानी तथा सरसफाइ

- ५.३.२ खानेपानीको श्रोतको विवरण
- ५.३.३ शौचालय प्रयोगको अवस्था
- ५.३.४ सार्वजनिक शौचालय
- ५.३.५ स्रोत नक्शा
- ५.४ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण
- ५.४.१ वैवाहिक स्थिति (१८ वर्षभन्दा माथि)

- ५.४.२ लिङ्गानुसार बालविवाह (१८ वर्ष मुनिका)
- ५.४.३ कामदारको रूपमा घरबाहिर रहेका बालबालिका
- ५.४.४ बालक्लब तथा सञ्जालको विवरण :
- ५.४.५ ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी विवरण
- ५.५ युवा तथा खेलकूद र मनोरञ्जन
- ५.५.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण
- ५.५.२ व्यावसायीक खेलाडीको विवरण
- ५.५.३ युवा क्लब सम्बन्धी विवरण :

५.६ कला, भाषा तथा संस्कृति

- ५.६.१ धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलको विवरण
- ५.६.२ सार्वजनिक स्थल, पाटी पौवा र चौताराहरू :
- ५.६.३ स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेला सम्बन्धी विवरण :
- ५.६.४ स्रोत नक्शा

परिच्छेद ६ : वन तथा वातावरणङ्गी स्थिति

१४३-१७७

६.१ वन क्षेत्रको अवस्था

- ६.१.१ वन क्षेत्र तथा प्रकार सम्बन्धी विवरण
- ६.१.२ वृक्षरोपणका लागि खाली स्थान सम्बन्धी विवरण :
- ६.१.३ जडीबुटीको उत्पादन, संकलन तथा निकासी सम्बन्धी विवरण
- ६.१.४ स्रोत नक्शाहरू

६.२ जलस्रोत तथा जलाधार क्षेत्र

- ६.२.१ प्रमुख जलाधार र उपजलाधारको अवस्था :
- ६.२.२ पानीको मुहान सम्बन्धी विवरण :
- ६.२.३ नदी तथा खोला सम्बन्धी विवरण :
- ६.२.४ तालतलैया र पोखरी र सिमसार क्षेत्र सम्बन्धी विवरण
- ६.२.५ संरक्षित पानीमुहान, जमिन र भौतिक संरचना (नाम, स्थान, क्षेत्रफल)

६.२.७ स्रोत नक्शा

- ६.३ जैविक विविधता र वातावरणङ्गी सेवा
- ६.३.१ वासस्थानका आधारमा महत्वपूर्ण जनावर तथा चराचुरूङ्गीको विवरण
- ६.३.२ महत्वपूर्ण वनस्पति विवरण
- ६.५ विपद जोखिम तथा व्यवस्थापन
- ६.५.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानहरूको विवरण
- ६.५.२ विपद/ प्रकोपबाट भएको मानवङ्गी र भौतिक क्षतिको विवरण तथा विपदबाट क्षतिग्रस्त सार्वजनिक संरचना

तथा पूर्वाधार विवरण

- ६.५.३ विपदको किसिमअनुसार जोखिमको समय
- ६.५.४ विपद व्यवस्थापनको पूर्वतयारी
- ६.५.५ स्रोतको उपलब्धता तथा पहुँच
- ६.५.६ आपतकालीन यातायात साधन सम्बन्धी विवरण
- ६.५.७ खुल्ला क्षेत्र विपद जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन कोष सम्बन्धी विवरण
- ६.५.८ घरको मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतीरोधीको पहिचान
- ६.५.९ प्रकोपको उच्च जोखिममा बसोबास गरेको घरपरिवार
- ६.५.९ स्रोत नक्सा

परिच्छेद ७: भौतिक विकासको अवस्था

१७८-१९३

७.१ यातायात पूर्वाधार

- ७.१.१ सडक संजालको विद्यमान अवस्था
- ७.१.२ पैदल मार्ग
- ७.१.३ निर्माणाधीन गाउँपालिका स्तरि सडकहरू
- ७.१.४ सवारी सुविधा र रूट :
- ७.१.५ भोलुङ्गे पुल तथा पुल र पुलेसा
- ७.१.६ टाढाको बस्तीबाट सम्बन्धित गाउँपालिकाको केन्द्रमा पुग्न लाग्ने अनुमानित समय
- ७.१.७ बसपार्क तथा वस विसौनी सम्बन्धी विवरण
- ७.१.८ स्रोत नक्शा

७.२ विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा

- ७.२.१ इन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार)
- ७.२.२ बत्ती बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार
- ७.२.३ जलविद्युत, सौर्य उर्जा, वायु उर्जाबाट विद्युत उत्पादन विवरण
- ७.२.४ विद्युत उपलब्ध घरपरिवार विवरण

७.३ सञ्चार तथा प्रविधि

- ७.३.१ दूरसंचार, हुलाक तथा पत्रपत्रिका सम्बन्धी विवरण

७.४ आवास तथा भवन

- ७.४.१ छानोको प्रकारका आधारमा घरधुरी
- ७.४.२ गाउँपालिका अन्तर्गतका सरकारी भवन सम्बन्धी विवरण
- ७.४.३ सार्वजनिक तथा सामुदायीक भवन
- ७.४.४ पशुवधशालाको विवरण
- ७.४.५ शव दाहस्थल सम्बन्धी विवरण

परिच्छेद द : संस्थागत तथा सुशासनको स्थिती

१९४-२०२

८.१ संगठनात्मक तथा मानव संशाधनको अवस्था

८.१.१ गाउँपालिका संघडी तथा प्रदेश कार्यालय तथा निकायहरू

द.२ संस्थागत सम्बन्ध र नागरिक संगठन

८.२.१ नागरिक सचेतना केन्द्र र नागरिक मञ्च र टोल विकास संस्थाको विवरण

८.२.२ परम्परागत समूह तथा समुदायमा आधारित संस्था विवरण

८.२.३ विषयगत समूह तथा समुदायमा आधारित संस्था विवरण

द.३ ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली

८.३.१ गाउँपालिका स्वीकृत ऐन, नीति, नियम, निर्देशिका तथा मापदण्डहरू

अनुसूचीहरू :

२०३-१०९

१) गाउँ कार्यपालिका पदाधिकारीको विवरण

२) गाउँ तथा नगरपालिकाबाट वस्तुस्थिति विवरणका लागि छानिएका कार्यदलका सदस्यहरूको विवरण

३) सेवा प्रदायक सरकारी कार्यालयहरू तथा प्रमुखहरूको सम्पर्क विवरण

४) गैर सरकारी संघ/संस्थाहरूको विवरण

५) सहयोगी संघ/संस्थाको संक्षिप्त विवरण

६) अन्य

सन्दर्भ सामग्री

२१०